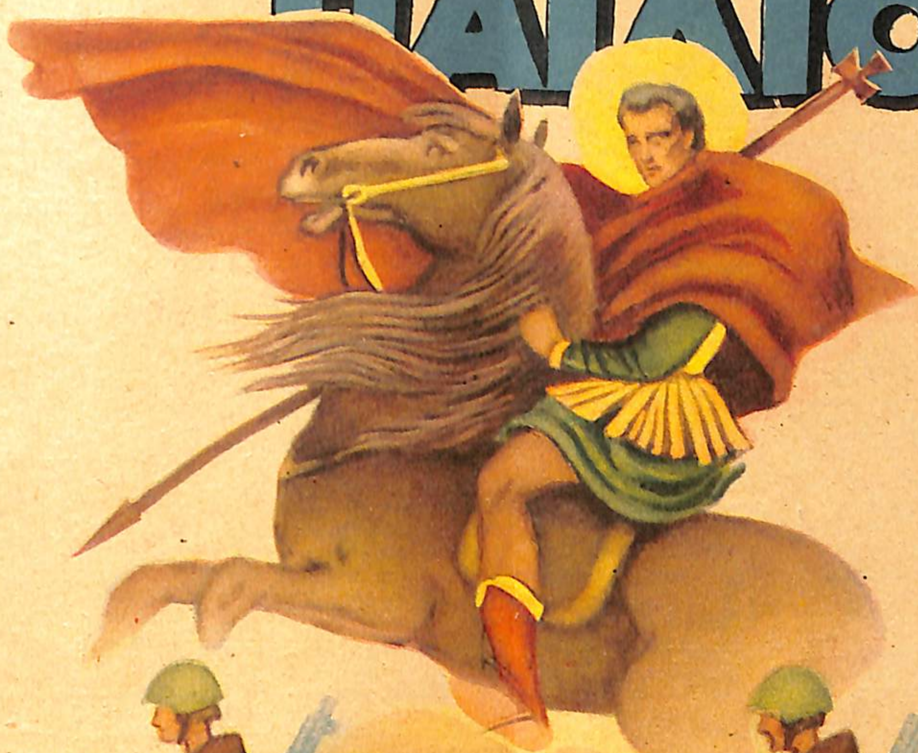
Τό σπίτι του ΠΑΙΔΙΟΥ

ΟΧΙ

ΟΧΙ ΟΧΙ

92

ΕΚΤΥΠΩΣΙΣ ΠΕΧΛΙΒΑΝΙΔΗ ΑΘΗΝ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἢ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ «ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ 16 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1953
ΕΤΟΣ Δ΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 92 (20)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000

Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.

Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Φώτιος Πούλος μὲ ἐρωτᾷ: «Ἀερόστατον εὑρισκόμενον εἰς τὸν ἀέρα χωρὶς νὰ κινῆται ἔπειτα ἀπὸ πέντε ὧρες θὰ βρεθῆ σὲ ἄλλους τόπους; (Ὡς γνωρίζομεν ἡ γῆ κάνει περιστροφικὴ κίνηση)».

Ἀπάντηση: Δὲν θὰ βρεθῆ σὲ ἄλλους τόπους, ἂν καὶ στὴν πράξη εἶναι ἀδύνατον νὰ μείνῃ ἀκίνητον λόγῳ τῶν ρευμάτων ποὺ θὰ σχηματισθοῦν. Ὡστόσο ἀπαντῶ στὴν οὐσία τῆς ἀπορίας σου. Ὅταν ἡ γῆ κινῆται γύρω στὸν ἄξονά της καὶ στὸ διάστημα, συμπαρασύρει μαζί της καὶ τὴν ἀτμόσφαιρά της, ἡ ὁποία εἶναι προσκολλημένη ἐπάνω της ἀδιάσπαστα. Αὐτὸ τὸ βλέπουμε μὲ τὰ σύννεφα. Ὅλα αὐτὰ ἀκολουθοῦνε τὴ γῆ στὴν περιστροφή της, ἀδιάφορο ἂν ἐξ αἰτίας τῶν ἀνέμων ταξιδεύουν σὲ διάφορες κατευθύνσεις.

Ὁ Κωνσταντῖνος Μακρυγιάννης μὲ ἐρωτᾷ: «Ποιά φυλὴ εἶναι οἱ Σῖναι καὶ ποῦ εὑρίσκονται σήμερα;»

Ἀπάντηση: Σῖναι εἶναι οἱ Κινέζοι, καὶ ὅπως θὰ ξέρῃς οἱ Κινέζοι ζοῦν στὴν Κίνα (Ἄπω Ἀνατολή). Οἱ Σῖναι δὲν εἶναι διαφορετικὸς λαὸς ἀπὸ τοὺς Κινέζους. Εἶναι ἁπλῶς διαφορετικὸς τύπος τῆς ὀνομασίας τους εἰς τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα. Ἂν ἀντὶ τοῦ Κ βάλῃς τὸ Σ, θὰ δῇς τὸ Κίνα - Σινικὴ καὶ τοὺς Κινέζους - Σίνας.

Ὁ Γεώργιος Ξουδουλάκος μὲ ἐρωτᾷ: «Τί ἦτο ὁ Λουκιανός, ποῦ καὶ πότε ἔζησε καὶ ποῖον εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον λέγει γιὰ τοὺς σπουδαστάς;»

Ἀπάντηση: Ὁ Λουκιανὸς ὁ Σαμοσατεὺς γεννήθηκε στὰ 120 καὶ πέθανε στὰ 200 μ.Χ. Κατάγεται ἀπὸ τὰ Σαμόσατα τῆς Κομμαγινῆς (ἡ Κομμαγινὴ εἶναι χώρα τῆς ἀρχαιότητας στὴ Δυτικὴ Ἀσία. Βρίσκεται στὸ Βορειοανατολικὸ μέρος τῆς Συρίας μεταξὺ τοῦ Εὐφράτου, τοῦ Ταύρου καὶ τῆς ὀροσειρᾶς Ἀμανός. Τὰ Σαμόσατα ἦσαν πρωτεύουσα τῆς χώρας αὐτῆς). Ταξίδεψε σ' ὅλες τὶς χῶρες τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους καὶ τέλος διωρίστηκε στὰ δικαστήρια τῆς Ἀλεξανδρείας. Ἔγραψε στὴν Ἀττικὴ γλῶσσα πάνω ἀπὸ 80 ἔργα: «Νεκρικοὶ διάλογοι», «Ἑταιρικοὶ διάλογοι», «Συμπόσιον», «Ἀλιεύς», «Βίων Πρᾶσις», «Ἔρωτες», «Τίμων ὁ Μισάνθρωπος», «Θεῶν διάλογοι», «Πῶς δεῖ ἱστορίαν συγγράφειν», «Ἐνύπνιον», «Ἀνάχαρσις» καὶ ἄλλα. Στοὺς διαλόγους του αὐτοὺς σατυρίζει πρόσωπα καὶ πράγματα, θεοὺς καὶ ἀνθρώπους, ἰδέας, θρησκείαν τῆς ἐποχῆς του, φιλοσοφίαν κλπ.

Αὐτὸ περὶ τῶν σπουδαστῶν ποὺ λὲς τὸ γράφει στὸ «Ἐνύπνιο». Καὶ ἡ φράση ἔχει ὡς ἑξῆς: «Παιδείας μὲν καὶ πόνου πολλοῦ καὶ χρόνου μακροῦ καὶ δαπάνης οὐ μικρᾶς καὶ τύχης δεῖσθαι λαμπρᾶς» ποὺ θὰ πῆ: «Ἡ Ἐκπαίδευση χρειάζεται καὶ πολὺ κόπο καὶ μακρυνὸ καιρὸ καὶ ὄχι μικρὰ ἔξοδα καὶ λαμπρὴ τύχη».

Ὁ Στρατῆς Ν. Μισγίρης μὲ ἐρωτᾷ: «Τί εἶναι ἡ Ἀκαδημία καὶ ποῖος ὁ σκοπός της;»

Ἀπάντηση: Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν λέγεται Ἀκαδημία τῶν Ἐπιστημῶν, τῶν Γραμμάτων καὶ τῶν Τεχνῶν, διαιρεῖται δὲ σὲ τρία τμήματα: 1) τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν, 2) τῶν Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν καὶ 3) τῶν Ἠθικῶν καὶ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν. Ἀποτελεῖται ἀπὸ 60 τακτικὰ μέλη, πολλὰ πάρεδρα, ἀντεπιστέλλοντα καὶ ἐπίτιμα μέλη. Σκοπός τους εἶναι ἡ παρακολούθηση καὶ ἀνάπτυξη τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς καλλιτεχνίας καὶ ἡ βράβευση τῶν ἐπιστημόνων καὶ καλλιτεχνῶν.

Ὁ Παναγιώτης Κανελλόπουλος μὲ ἐρωτᾷ: «Ἔχουν πάει στὴ σελήνη;»

Ἀπάντηση: Ὄχι. Τὸ ταξίδι στὴ Σελήνη ἀποτελεῖ μέχρι σήμερα, καὶ φοβοῦμαι γιὰ πολλὰ χρόνια, ἀπραγματοποίητον ὄνειρον τῆς Ἐπιστήμης.

Ὁ Ἀγρινιώτικος Λαουτζῖκος μὲ ἐρωτᾷ: «Ποῖα ἦταν τὰ αἴτια τοῦ Α΄ Παγκοσμίου Πολέμου καὶ ποιό κράτος κέρδισε ἀπ' αὐτὸν καὶ ποιό ἔχασε;»

Ἀπάντηση: Τὰ αἴτια τοῦ Α΄ Παγκοσμίου πολέμου ἦσαν ἀσφαλῶς ἡ ἰδέα τοῦ Παγγερμανισμοῦ. Δηλαδὴ ὁ πόθος τῆς Γερμανίας νὰ κατακτήσῃ τὸν κόσμον καὶ νὰ ἐξουδετερώσῃ τὴν εἰς βάρος της συμμαχίαν Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας (Ἀντάντ). Ὁ Συνασπισμὸς τῶν Συμμάχων Ἀγγλίας καὶ Γαλλίας καὶ τῆς Ἀμερικῆς ἡ ὁποία εἰσῆλθεν εἰς τὸν πόλεμον, ὑπῆρξεν ὁ νικητής. Ἀντιθέτως ὁ Γερμανικὸς Συνασπισμὸς ὁ ἡττημένος. Ἀφορμὴ τοῦ Α΄ Παγκοσμίου πολέμου ἦτο ἡ δολοφονία τοῦ Σεράγεβου. Στὸ Σεράγεβο δηλαδὴ δολοφονήθηκε στὶς 28 Ἰουνίου 1914 ὁ διάδοχος τοῦ Αὐστριακοῦ Θρόνου Ἀρχιδούκας τῆς Αὐστρίας Φραγκῖσκος Φερδινάνδος καὶ ἡ σύζυγός του. Ἡ Αὐστρία θεώρησε τὴν Σερβία ὡς ὑπεύθυνη γιὰ τὸν φόνο καὶ τῆς ἐκήρυξε τὸν πόλεμο. Ἔτσι ἄρχισε ὁ Α΄ Παγκόσμιος πόλεμος.

Ὁ Παναγιώτης Ράμμος μὲ ἐρωτᾷ: «Μετὰ τὸν θάνατον καὶ τὸν ἐνταφιασμὸν τοῦ Ἰκάρου, τί ἔκανε καὶ ποῦ πῆγε ὁ Δαίδαλος;»

Ἀπάντηση: Σύμφωνα μὲ τὴ Μυθολογία ὁ Δαίδαλος σώθηκε στὴ Σικελία, ὅπου καὶ πέθανε. Ἄλλος μῦθος λέγει ὅτι συνώδευσε τὸν Θησέα στὴν Ἀθήνα.

Ὁ Ἀπόστολος Παπάζογλου τοῦ Δημητρίου μὲ ἐρωτᾷ: «Ποῖος ἀνεκάλυψε τὸ φωταέριο, σὲ ποιά χώρα καὶ πότε;»

Ἀπάντηση: Ὁ πρῶτος ποὺ ἐχρησιμοποίησε τὸ φωταέριον πρὸς συνεχῆ φωτισμὸν εἶναι ὁ Μίνκελερς περὶ τὰ τέλη τοῦ 18ου αἰῶνος. Στὰ 1791 ὁ Λεβὸν δοκίμασε στὸ Παρίσι φωτισμὸ μὲ ἀέριο ἐκ ξύλων. Ὁ θεμελιωτὴς ὅμως τοῦ φωτισμοῦ μὲ τὸ φωταέριο εἶναι ὁ Μέρντοκ, ὁ ὁποῖος στὰ 1792 φώτισε τὸ σπίτι του καὶ τὸ ἐργαστήριό του στὸ Ρέντρουθ τῆς Κορνουάλης καὶ στὰ 1798 ἵδρυσε τὸ πρῶτο ἐργοστάσιο φωταερίου στὸ Μπίρμιγχαμ. Τέλος, ὁ Σαμουὴλ Κλέγκ, συνεργάτης τοῦ Μέρντοκ βρῆκε ὅλα τὰ μηχανήματα γιὰ τὴν παραγωγή, καθαρισμό, συλλογή, ρύθμιση καὶ μέτρηση τοῦ φωταερίου. Ὁ ἴδιος ἐγκαινίασε στὰ 1813 τὸν πρῶτο διὰ φωταερίου φωτισμὸ στοὺς δρόμους τοῦ Λονδίνου. Ἡ ἐκ τῶν λιθανθράκων ξηρὴ ἀπόσταξη φωταερίου παρετηρήθη ἀπὸ πολλοὺς πρὸ τῆς πρακτικῆς χρησιμοποιήσεώς του.

Ὁ Δημήτριος Γκιζάνης μὲ ἐρωτᾷ: «Πόσον ἀπέχουν ἀπὸ τὴν γῆν ὁ Πολικὸς Ἀστήρ. ἡ Σελήνη καὶ ὁ Ἄρης;»

Ἀπάντηση: Ὁ Ἄρης ἀπέχει ἀπὸ τὴ Γῆ (μικρότερη ἀπόσταση) 56 ἑκατομμύρια χιλιόμετρα. Τὸ φεγγάρι ἀπέχει 384.395 χιλιόμετρα. Ὅσο γιὰ τὸν Πολικὸν Ἀστέρα αὐτὸς ἀπέχει ἀπὸ τὴ Γῆ 56,5 ἔτη φωτός. Δηλαδὴ γιὰ νὰ φθάσῃ τὸ φῶς τοῦ Πολικοῦ στὴ Γῆ μας χρειάζεται 56,5 χρόνια. Καὶ γιὰ νὰ σοῦ ἐξηγήσω τί θὰ πῆ «ἔτος φωτὸς» σοῦ λέω: Τὸ φῶς τρέχει μέσα στὸ διάστημα 300.000 χιλιόμετρα καὶ γιὰ τὴν ἀκρίβεια 299.780.000 μέτρα. Σὲ ἕνα λοιπὸν χρόνο τὸ φῶς τρέχει ἀπόσταση 10.000.000.000.000 χιλιόμετρα ποὺ θὰ πῆ δέκα τρὶς περίπου ἑκατομμύρια χιλιόμετρα. Συνεπῶς ἂν τὸν ἀριθμὸ αὐτὸν τὸν πολλαπλασιάσουμε ἐπὶ 56,5 ἔχουμε 565.000.000.000.000 χιλιόμετρα ἢ καλλίτερα 565 τρισεκατομμύρια χιλιόμετρα. Καὶ νὰ ὑπολογίσῃς πὼς ἡ ἀπόσταση ἀπὸ τὸν ἥλιο ποὺ εἶναι μόνο 149.481.100 χιλιόμετρα καὶ χρειάζεται τὸ φῶς του γιὰ νὰ ἔλθῃ στὴ γῆ μόνον 8,3 λεπτά.

Ὁ Τάκης Ροδαλῖνος μὲ ἐρωτᾷ: «Τί θὰ πῆ ἡ λέξη οἰωνός;»

Ἀπάντηση: Ἡ λέξη στὴν πρώτη της σημασία ἐσήμαινε: Πτηνόν, ὄρνιο· καὶ ἰδίως τὸ σαρκοφάγο. Ἐπίσης ἐλέγετο οἰωνὸς κάθε πτηνὸν γιὰ νὰ γίνῃ ἡ διάκρισή του ἀπὸ τὰ θηρία. Κατόπιν ἐλέγοντο οἰωνοὶ εἰδικώτερα τὰ πουλιὰ ποὺ ἀπὸ τὴ φωνὴ ἢ τὸ πέταγμά των θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ προμαντέψῃ τὸ μέλλον. Μὲ ἄλλα λόγια οἰωνοὶ ἦσαν τὰ μαντικὰ πουλιά. Κατόπιν μὲ τὴ λέξη οἰωνὸς ἐννοούσαμε κάθε μαντικὸ σημεῖο ποὺ προερχόταν ἀπὸ τὰ πουλιά. Καὶ τέλος κάθε σημεῖο ἀπὸ τὸ ὁποῖον θὰ μποροῦσε νὰ προμαντέψῃ κανεὶς τὸ μέλλον. Σὰν ἐπίθετο τὸ Οἰωνὸς σημαίνει πτερωτός.

Ἡ Κεράτινη καὶ Ἐλεφάντινη πύλη στὸ παλάτι τοῦ Ὕπνου

Εἴχαμε στὸ προηγούμενο φύλλο τὸν παπποὺ ἕτοιμο νὰ ἀπαντήση στὸ Γιῶργο γιατὶ οἱ ἀληθινοὶ Ὄνειροι ἔβγαιναν ἀπὸ τὴν Κεράτινη πόρτα τοῦ παλατιοῦ τοῦ Ὕπνου καὶ οἱ ψεύτικοι ἀπὸ τὴν Ἐλεφάντινη.

— Πολλὲς γνῶμες ἔχουν εἰπωθῆ γι' αὐτὸ τὸ ζήτημα, εἶπε ὁ παπούς. Κάπου ἔχω διαβάσει τὴν ἐξήγηση πὼς τὸ Κεράτινη προέρχεται ἀπὸ τὸ «κραίνειν τὰ ἔτυμα».Καὶ τὸ μὲν ρῆμα κραίνω σημαίνει: φέρνω κάτι εἰς πέρας, ὁλοκληρώνω, ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ, πραγματοποιῶ. Καὶ ἔτυμος σημαίνει: Ἀληθής, βέβαιος, πραγματικός, ἀληθινός. Στὴ δική μας περίπτωση τοῦ «κραίνειν τὰ ἔτυμα» πραγματοποιεῖ τὶς ἀλήθειες καὶ καλλίτερα βγαίνει ἀληθινός. Ἡ Ἐλεφάντινη εἶναι ψευδὴς γιατὶ προέρχεται ἀπὸ τὴ λέξη ἐλεφαίρεσθαι ποὺ σημαίνει βαυκαλίζω διὰ ματαίων ἐλπίδων, διαβουκολῶ, καὶ ἐξαπατῶ ἐπὶ ψευδῶν ὀνείρων.

Ἄλλοι ὅμως λένε πὼς ἡ Κεράτινη — ἡ Πύλη δηλαδὴ τῶν ἀληθινῶν ὀνείρων — προέρχεται ἀπὸ τὴ λέξη Κέρας. Καὶ μὲ τὴ λέξη αὐτὴ ἐννοοῦν τὸν ὀφθαλμό, ἐπειδὴ ὁ πρῶτος του χιτὼν εἶναι καὶ λέγεται κερατοειδής. Καὶ Ἐλεφάντινη ἀπὸ τὸ «ἐλέφας τὸ στόμα». Δηλαδὴ οἱ ὄνειροι ἔχουν ἐλεφαντοφανῆ τὰ δόντια τους, τὰ ὁποῖα ὡστόσο δὲν εἶναι... ἐλεφάντινα. Ἄλλοι λένε ὅτι ἡ Κεράτινη πύλη ἦτο διαφανὴς καὶ ἔτσι ἀληθινὴ καὶ ἡ Ἐλεφάντινη ἀδιαφανὴς καὶ ἔτσι ἀσαφὴς καὶ ψεύτικη.

Ὑποστηρίζεται ἀκόμη ὅτι ἀπὸ τὴν Κεράτινη πόρτα ἔβγαιναν οἱ οὐράνιοι Ὄνειροι αὐτοὺς ποὺ ἔστελνε ὁ ἴδιος ὁ Δίας καὶ ποὺ τοὺς ἔλεγαν γιὰ τοῦτο καὶ Διόπεμπτους. Καὶ ἐπειδὴ τὰ κέρατα βλέπουν πρὸς τὸν οὐρανὸν καὶ ἔδειχναν ἔτσι τοὺς Ὀλύμπιους, συμβόλιζαν τὴν ἀπὸ θεοὺς παραγγελίαν. Ἔτσι ἀπὸ τὴν Κεράτινη πύλη ἔβγαιναν τὰ θεόσταλτα καὶ ἀληθινὰ ὄνειρα. Τὰ ὄνειρα τῆς Ἐλεφάντινης ἦταν ψεύτικα γιατὶ οἱ ἐλεφαντόδοντες δείχνουν πάντα πρὸς τὰ κάτω. Δηλαδὴ τοὺς «ὑποχθόνιους θεοὺς» τοὺς κακούς, τοὺς δαίμονες. Καὶ ἔτσι τὰ ὄνειρα τῶν δαιμονικῶν αὐτῶν θεοτήτων, ποὺ ἔρχονται ἀπὸ τὰ βάθη τῆς γῆς, εἶναι ψεύτικα.

Μὰ δὲν τελειώνουν αὐτὲς οἱ ἐξηγήσεις: Πίστευαν ἀκόμα, πὼς τὰ ἀληθινὰ ὄνειρα ἔβλεπε κανεὶς νηστικός. Καὶ μὲ ἀδειανὸ στομάχι ὁ νοῦς εἶναι πιὸ καθαρὸς καὶ νεύει πρὸς τὰ ἐπάνω. Δηλαδὴ ἡ καρδιά, ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου μὲ ἐλαφρὸ τὸ στομάχι νεύει πρὸς τὸ Θεό, ὅπως ἀκριβῶς τὸ κέρατο τοῦ βοδιοῦ κοιτάζει πρὸς τὰ ἐπάνω, ριζωμένο ἐπὶ τοῦ ἡγεμονικοῦ μέρους τῆς κεφαλῆς. Ἔτσι ἡ πύλη τῶν ἀληθινῶν αὐτῶν ὀνείρων λέγεται Κεράτινη.

Ὅσοι ὅμως ἦσαν χορτασμένοι μὲ τὸ στομάχι βαρὺ ἔβλεπαν ψεύτικα ὄνειρα. Ἐπειδὴ ὅμως τὰ δόντια ποὺ κόβουν τὴν τροφή, τὴν ἀφορμὴ αὐτὴ τῶν ψεύτικων ὀνείρων, εἶναι ἐλεφαντοφανῆ καὶ ἐλεφαντόχρωμα, ὠνομάστηκε καὶ ἡ πύλη τῶν ψεύτικων ὀνείρων «Ἐλεφάντινη».

— Μὰ παπού, τὶς πιστεύετε ἐσεῖς αὐτὲς τὶς ἐξηγήσεις, ρώτησε ὁ Γιῶργος. Μοῦ φαίνονται πὼς εἶναι τραβηγμένες ἀπὸ τὰ μαλλιά!

— Φοβᾶμαι, πὼς ἔχεις δίκιο, εἶπε ὁ παπούς. Οἱ ἐξηγήσεις γύρω ἀπὸ τὶς δυὸ πύλες τοῦ παλατιοῦ τοῦ Ὕπνου δὲν μοῦ φαίνονται πὼς μποροῦν νὰ σταθοῦν εὔκολα στὰ πόδια τους. Θὰ σᾶς ἔλεγα μάλιστα πὼς δὲν ὑπάρχει καμμιὰ ἐξήγηση χειροπιαστή, ποὺ νὰ μὴ μπορῆ κανεὶς νὰ τὴν ἀμφισβητήση!

Ὡστόσο βρίσκω πὼς μιὰ ἐξήγηση, ποὺ θὰ δώσω κι' ἐγώ, θὰ μποροῦσε νὰ σταθῆ, ἂν ὄχι στὰ δυό, τουλάχιστο στὸ ἕνα της πόδι.

Τὸ κέρας εἶναι γυμνὸ καὶ δείχνει πρὸς τὰ ψηλά, πρὸς τὸν ἥλιο! Καὶ θὰ μποροῦσε νὰ πῆ πὼς συμβολίζει τὴν Ἀλήθεια, αὐτὴν ποὺ οἱ ἀρχαῖοι μας πρόγονοι ἐθεοποίησαν.

— Καὶ τί λένε γι' αὐτήν; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Ἡ Ἀλήθεια, παιδιά μου, ἦταν θυγατέρα τοῦ Καιροῦ καὶ εἶχε τὸ ἱερό της στὴν Πύλη τοῦ Ὕπνου, ἀπέναντι ἀκριβῶς ἀπὸ τὸ ἱερὸ τῆς ἄσπονδης ἐχθρᾶς της τῆς Ἀπάτης. Ἦταν προστάτισσα τῶν ἀληθινῶν ὀνείρων. Γιὰ νὰ σᾶς πῶ πὼς τὴν ἐφαντάζοντο οἱ ἀρχαῖοι θὰ πρέπει νὰ σᾶς διηγηθῶ πὼς τὴν ἐζωγράφιζαν.

Ἡ Ἀλήθεια ἦταν μιὰ γυναῖκα ὁλόγυμνη.

— Γι' αὐτὸ λέμε «θὰ πῶ γυμνὴ τὴν ἀλήθεια», εἶπε ἡ Τασία.

— Ἀκριβῶς. Ζωγράφιζαν λοιπὸν τὴν Ἀλήθεια γυμνὴ ποὺ κρατοῦσε στὸ στῆθος της τὴν εἰκόνα τοῦ Ἥλιου. Καὶ ἡ γυμνότης καὶ ὁ Ἥλιος, τὸ «ἄπλετο ὅπως θὰ λέγαμε φῶς», εἶναι καθὼς ξέρετε σύμβολα τῆς ἀλήθειας.

Δέστε λοιπὸν τὴν Κεράτινη πύλη. Τὸ κέρας γυμνὸ ἀτενίζει πρὸς τὸν ἥλιο. Τί ἄλλο καλλίτερο σύμβολο θὰ μποροῦσε νὰ ζητήση κανεὶς γιὰ τὴν ἀλήθεια.

Θὰ ἔπρεπε ἀκόμα νὰ σᾶς πῶ γιατὶ ἡ Ἀλήθεια εἶναι θυγατέρα τοῦ Καιροῦ:

— Μοῦ φαίνεται πὼς τὸ μαντεύω, διέκοψε ὁ Γιῶργος..

Καὶ στὸ νεῦμα τοῦ παπποῦ ὁ μεγαλείτερος ἀπὸ τὰ τρία ἀδέλφια ἐξήγησε:

— Ὁ καιρὸς γεννάει τὴν ἀλήθεια. Ἢ καλλίτερα ὁ καιρὸς ἀποκαλύπτει τὴν ἀλήθεια. Πόσες φορὲς βρισκόμαστε σὲ πλάνη γιὰ κάτι, καὶ σιγὰ-σιγὰ μὲ τὸν καιρὸ μαθαίνουμε τὴν ἀλήθεια. Πόσες φορὲς ἡ ἀλήθεια εἶναι κρυμμένη μέσα στὸ σκοτάδι τῆς ἀπάτης, καὶ μὲ τὸν καιρὸ βγαίνει στὸ φῶς..

— Καλὰ τὸ εἶπες, διέκοψε χαρούμενος ὁ παπούς. Ἔτσι εἶναι. Καὶ μᾶς εἶπες γιὰ τὸ σκοτάδι τῆς ἀπάτης. Μὰ ἀκριβῶς ἡ Ἐλεφάντινη πύλη ἔχει σύμβολό της τὸν ἐλέφαντα ποὺ προσωποποιεῖ τὴν ἀπάτη...

Ἡ Ἀπάτη εἶναι καὶ αὐτὴ παιδιά μου, θυγατέρα τῆς Νύκτας, τοῦ σκοταδιοῦ. Καὶ εἶχε τὸ ναό της, ὅπως εἴπαμε, ἀπέναντι ἀπὸ τὸ ναὸ τῆς Ἀλήθειας...

— Γιατὶ ἡ Ἀλήθεια καὶ ἡ Ἀπάτη βρίσκονται διαρκῶς ἀντιμέτωπες καὶ ἡ μιὰ πολεμάει τὴν ἄλλη, παρατήρησε ἡ Τασία.

— Σωστά, εἶπε ὁ παπούς. Ἔτσι ἡ Ἀπάτη ποὺ ἔρχεται φουσκωμένη μὲ πολλὲς ὑποσχέσεις καὶ πολλὰ παχυὰ λόγια, μοιάζει λιγάκι μὲ τὸν ἐλέφαντα, παχύδερμο καθὼς εἶναι, καὶ ποὺ εἶναι τὸ μόνο ζῶο, πάνω στὸ ὁποῖο θὰ μποροῦσαν νὰ φορτωθοῦν τόσες ψευτιὲς καὶ τόσες ἀπατηλὲς ὑποσχέσεις.

Ἔτσι ἡ πύλη τῆς Ἀλήθειας εἶναι Κεράτινη καὶ ἡ πύλη τῆς Ἀπάτης Ἐλεφάντινη.

Ἀλλὰ ἀκόμη καὶ κάτι ἄλλο: Τὸ κέρας εἶναι κάτι τὸ εὐτελές, ὅπως εὐτελεῖς καὶ φτωχὲς εἶναι οἱ ὑποσχέσεις τῆς ἀλήθειας. Ἕνας ποὺ θὰ σοῦ μιλήση ἀληθινά, δὲν θὰ σοῦ ὑποσχεθῆ ποτέ του τίποτε. Καὶ ἂν σοῦ ὑποσχεθῆ. θὰ σοῦ ὑποσχεθῆ πράγματα ποὺ θὰ μπορῆ νὰ σοῦ κάμη. Καὶ θὰ εἶναι αὐτὰ μηδαμινά, ὅπως τὸ κέρατο. Ἐνῶ ἡ ἀπάτη θὰ σοῦ ὑποσχεθῆ λαγοὺς μὲ πετραχήλια». Δηλαδὴ πλούσια πράγματα, πολύτιμα σὰν τὸ ἐλεφαντόδοντο...

Καὶ μιὰ ποὺ ἡ συζήτησή μας γιὰ τὰ εὐτελῆ κέρατα θὰ σᾶς πῶ παιδιά μου κι' ἕνα ὡραῖο ἀνέκδοτο:

— Νὰ τ' ἀκούσουμε, νὰ τ' ἀκούσουμε, εἶπαν χαρούμενα τὰ παιδιά.

— Ὁ Ἀνδρέας Λασκαρᾶτος, εἶπε ὁ παπούς, μὲ τὶς ἰδέες του περὶ θρησκείας — ποὺ μερικὲς θὰ μποροῦσε νὰ πῆ κανείς, ἦταν πολὺ σωστὲς — καὶ σᾶς λέω πὼς ὁ Λασκαρᾶτος δὲν ἦταν ἄθεος ὅπως τὸν κατηγόρησαν — εἶχε δημιουργήσει ἐχθροὺς ἀνάμεσα στὸ θρησκόληπτο ὄχλο τῆς Κεφαλληνίας. Μιὰ μέρα λοιπόν, κάποιοι γιὰ νὰ τὸν προσβάλουν τοῦ ἔστειλαν ἕνα καλάθι γεμάτο κέρατα ζώων ποὺ μάζεψαν στὴν ἀγορά... Τὰ εἶχαν σκεπάσει μὲ μιὰ πετσέτα... Τὰ πῆγε στὸ Λασκαρᾶτο ἕνας μικρός. Αὐτὸς ἄνοιξε τὸ πανέρι, εἶδε τί εἶχε μέσα μὰ δὲν εἶπε τίποτα. Οὔτε θύμωσε οὔτε ἔδειξε πὼς πειράχτηκε... Εἶπε μόνο στὸ παιδὶ νὰ περιμένη...

Σὲ λίγο ὁ Λασκαρᾶτος γύρισε μὲ τὸ πανέρι. Εἶχε μέσα τὰ καλλίτερα λουλούδια ἀπὸ τὸν ἀνθόκηπό του... Τριαντάφυλλα, γαρύφαλα, καὶ ἄλλα...

Πάρε τα, παιδί μου, τοῦ εἶπε καὶ νὰ τὰ δώσεις σ' αὐτοὺς ποὺ μοῦ ἔστειλαν τὸ κανάθι. Καὶ πές τους νὰ μὴν ἀστοχήσουνε νὰ διαβάσουνε τὸ σημείωμά μου...

— Καὶ τί ἔγραφε τὸ σημείωμα; ρώτησε ἡ Τασία.

— «Καθένας προσφέρει ἀπὸ ἐκεῖνα ὅπου ἔχει», ἦταν οἱ ἔξη λέξεις ποὺ σημείωσε ὁ Λασκαρᾶτος ἐπάνω στὸ χαρτὶ ποὺ συνώδευε τὰ λουλούδια του πρὸς τοὺς ὑβριστές του...

Καὶ γιὰ νὰ τελειώνουμε μὲ τὸν ὕπνο καὶ τὰ ὄνειρα σᾶς λέω ὅτι ὁ Ὄνειρος εἶχε ἄγαλμα στὴ Σικυῶνα στὸ ναὸ τοῦ Ἀσκληπιοῦ. Ἦταν κοντὰ στὸν Ὕπνο. Εἶχε δὲ καὶ μαῦρο καὶ ἄσπρο φόρεμα. Γιατὶ τὸ ὄνειρο ἔρχεται καὶ τὴν Ἡμέρα καὶ τὴ Νύκτα...

— Φαντάζομαι τί εἶχαν πῆ οἱ ἀρχαῖοι γιὰ τὴ Νύκτα...

— Ἀρκετὰ εἴπαμε σήμερα, ἀπάντησε ὁ παπούς. Θὰ τὰ ξαναποῦμε γιὰ τὴ Νύκτα ἄλλη μέρα...

Α. Κ. Μ.

Ἡ Μεγάλη Γιορτὴ

Τὸ σημερινὸ ἐξώφυλλό μας εἶναι ἀφιερωμένο στὴν γιορτὴ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου, τὴ Μεγάλη Μέρα, ποὺ ὁ λαός μας ἔδειξε πὼς ξέρει ν' ἀγωνίζεται καὶ νὰ πεθαίνη. Στὸ ἄλλο φύλλο, ποὺ θὰ κυκλοφορήση τὶς ἡμέρες τῶν γιορτῶν, θὰ ἀφιερώσουμε πολλὲς σελίδες γιὰ τὴ μεγάλη Ἐθνική μας Ἐπέτειο!

Ο ΣΩΤΗΡΗΣ

Ἀπὸ τὸ πρωῒ ποὺ ξυπνοῦσε, ὡς τὸ βράδυ ποὺ ἔπεφτε νὰ κοιμηθῆ, ὁ Σωτήρης δὲν συλλογιζόταν τίποτ' ἄλλο, παρὰ πῶς νὰ γελάση. Φαίνεται ὅτι ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία ποὺ εἶχε διαρκῶς νὰ γελᾶ, ἔβλεπε ὄνειρα ἀστεῖα. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ στόμα του — ἂν μποροῦσε νὰ τὸ πῆ κανένας στόμα, ἐκεῖνο τὸ ἀπερίγραπτο χάσμα — κόντευε νὰ φτάση ὡς τ' αὐτιά του!

Ὡστόσο, ὁ Σωτήρης δὲν ἦταν κουτός. Δὲ γελοῦσε μὲ τὸ τίποτα. Καὶ ἐπειδὴ τὰ ἀστεῖα δὲν παρουσιάζονταν κάθε ὥρα καὶ κάθε στιγμή, ὁ Σωτήρης προσπαθοῦσε νὰ τὰ δημιουργῆ μόνος του!

Στὸ σχολεῖο, νὰ ποῦμε, ἔρριχνε μέσα στοὺς κλήρους ἕνα σωρὸ ὀνόματα παράδοξα καὶ ἀνύπαρκτα. Τραβοῦσε ὁ καθηγητὴς ἕνα κλῆρο, τὰ παιδιὰ ἄκουγαν τὸ παράξενο ὄνομα καὶ πέθαιναν ἀπ' τὰ γέλοια. Μασοῦσε χαρτὶ καὶ τὸ ἔκανε σφαῖρα. Μετά, ἀπὸ χαρτὶ πάλι, ἔκοβε ἕναν καραγκιόζη, τὸν ἔδενε μὲ λίγη κλωστὴ ἀπ' τὸ κεφάλι, τὴν ἄλλη ἄκρη τῆς κλωστῆς τὴν ἔδενε στὴ σφαῖρα καὶ ὕστερα τῆς ἔδινε μιὰ ψηλά, τὴν ὥρα ποὺ ὁ καθηγητὴς δὲν τὸν ἔβλεπε. Ἡ σφαῖρα κολλοῦσε στὸ ταβάνι καὶ ξαφνικὰ ὁ καραγκιόζης βρισκόταν κρεμασμένος στὴ μέση τῆς τάξης!

Στὸ δρόμο, πάλι, χτυποῦσε τὰ κουδούνια ὅλων τῶν σπιτιῶν. Στὸ σπίτι γύριζε τοὺς δείχτες τοῦ ρολογιοῦ, ἡ μητέρα του νόμιζε πὼς πέρασε ἡ ὥρα κι' ἔστρωνε τραπέζι ἀπὸ τὶς ἔντεκα! Πολλὲς φορὲς ἀνέβαινε στὸ καμπαναριὸ τῆς γειτονιᾶς του καὶ χτυποῦσε μεσημέρι πολὺ πρὶν τῆς ὥρας! Αὐτὰ καὶ ἄλλα πολλά, σοφιζόταν καθημερινῶς.

Φαντάζεσθε τί μπορεῖ νὰ κατορθώση νὰ κάνη ἕνα παιδὶ ἐφευρετικό, σὰν τὸ Σωτήρη, ὅταν τοῦ κολλήση ἡ μανία τῶν ἀστείων. Καὶ σημειῶστε, ὅτι ὁ Σωτήρης ἦταν πολὺ ἐγωϊστὴς στὸ γέλιο του. Αὐτὸς νὰ γελάση καὶ ὁ ἄλλος ἂς ὑποφέρη! Δὲν τὸν ἔνοιαζε. Γιὰ νὰ καταλάβετε πόσο σκληρὸς καὶ ἐγωϊστὴς ἦταν, φτάνει νὰ σᾶς πῶ, ὅτι μιὰ φορὰ ἐνέβηκε στὴν ψηλὴ λεύκα ποὺ ἦταν στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ του καὶ ἔμεινε ἐκεῖ ἀπάνω μέχρι ἀργὰ τὸ βράδυ, ἐνῶ ὅλοι στὸ σπίτι ἔτρεχαν νὰ τὸν γυρεύουν δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Ἡ ἀγωνία τῆς μάνας του καὶ τοῦ πατέρα του, ποὺ ἔβαζαν στὸ μυαλό τους χίλια κακά, τὸν διασκέδαζε καὶ τὸν ἔκανε νὰ γελᾶ!

Ὥσπου ἔκαμε τὸ τελευταῖο του... ἀστεῖο ποὺ τοῦ στοίχισε ὅμως πολὺ ἀκριβά. Νὰ πῶς ἀκριβῶς συνέβη τὸ πρᾶγμα.

Ἐκείνες τὶς μέρες στὴν αὐλὴ τοῦ σπιτιοῦ του εἶχαν δυὸ μεγάλα κιβώτια ἄδεια, ἀπὸ κάτι ἔπιπλα ποὺ εἶχαν φέρη. Ὁ Σωτήρης τὰ ἔβλεπε καὶ συλλογιζόταν:

— Δὲν πρέπει νὰ μοῦ φύγη ἔτσι ἡ εὐκαιρία. Κάτι πρέπει νὰ γίνη μ' αὐτὰ τὰ κιβώτια!

Ἐπὶ τέλους τὸ βρῆκε. Ἕνα πρωῒ κατέβηκε στὴν αὐλὴ χαρούμενος. Σκεπτόταν τὸ γλέντι ποὺ εἶχε νὰ γίνη!...

Πρῶτα - πρῶτα ἄνοιξε τὸ πηγάδι, ἔρριξε τὸν κουβὰ μέσα καὶ τὸν ἄφησε ἐκεῖ, ἔπειτα κρύφτηκε μέσα στὸ ἕνα κιβώτιο — τὸ ἄλλο τὸ τράβηξε κοντά, ὥστε νὰ σκεπάση τὸ στόμιο τοῦ ἄλλου — καὶ ἀπὸ ἐκεῖ μέσα ἔβγαλε κάτι φωνές, μὰ κάτι ἀγριοφωνάρες ποὺ ἀνατρίχιαζε ὅποιος τὶς ἄκουγε. Καὶ καθὼς ἀντηχοῦσε μάλιστα τὸ κιβώτιο, νόμιζε κανεὶς ὅτι οἱ φωνὲς ἔβγαιναν ἀπὸ κάπου βαθειά.

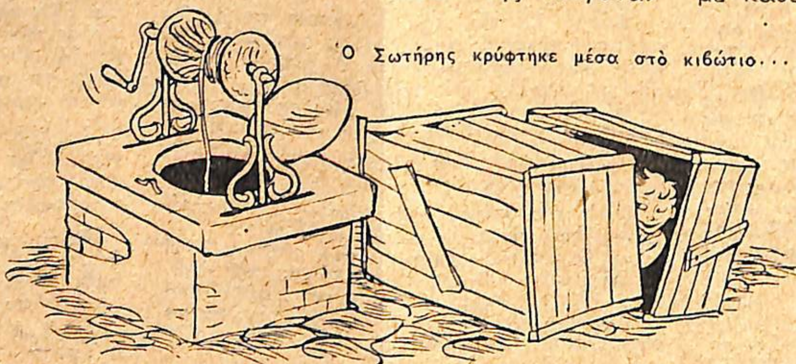
Ὅλοι ἔτρεξαν στὴν αὐλή.

— Κάποιος φώναξε.. Ποιὸς νὰ ἦταν... Ὁ Σωτήρης!... Ἄ!, ὁ Σωτήρης! Καὶ τὸ πηγάδι ἀνοιχτό... Καὶ ὁ κουβᾶς πεσμένος μέσα... Ὤ! Βοήθεια! Ὁ Σωτήρης ἔπεσε στὸ πηγάδι! Βοήθεια!... Δὲν φαίνεται πιά... Εἶναι στὸν πάτο τοῦ πηγαδιοῦ... Βοήθεια!... Πνίγεται! Βοήθεια!

Στὴν ἀρχὴ ὁ Σωτήρης γελοῦσε ὅπως πάντα. Ἀλλὰ ὕστερα — αὐτὸ δὲν τὸ εἶχε σκεφτῆ — τὸ πρᾶγμα ἔγινε πολὺ σοβαρό. Ἀναστατώθηκε ἀπὸ τὶς φωνὲς ὅλη ἡ γειτονιά. Ἔτρεξε κόσμος στὴν αὐλὴ γυναῖκες, ἄντρες, παιδιά, ἀστυφύλακες.

— Γρήγορα! Νὰ κατεβῆ ἕνας μέσα στὸ πηγάδι! Τὸ παιδί μου νὰ σώσετε καὶ ὅτι ἔχω δικό σας εἶναι, φώναζε ἡ μητέρα του.

Βοή, κακό, σύγχυση. Ἄλλος ἔλεγε τοῦτο, ἄλλος ἔλεγε ἐκεῖνο. Τὸ πηγάδι ἦταν πολὺ βαθὺ καὶ δὲν ἤξεραν πῶς νὰ κατεβοῦν. Ἡ ὥρα περνοῦσε μὲ λόγια καὶ ἡ δυστυχισμένη ἡ μητέρα ποὺ φανταζόταν ὅτι τὸ παιδί της πνιγόταν τραβοῦσε τὰ μαλλιά της κι' ἔκλαιγε σὰν τρελλή.

Ὁ Σωτήρης κρύφτηκε μέσα στὸ κιβώτιο...

Ὁ Σωτήρης τὰ ἔχασε. Γιατὶ πρώτη φορὰ δὲν εἶχε κέφι νὰ γελάση. Καταλάβαινε ὅτι ἡ θέση του ἦταν πολὺ δύσκολη. Δὲν ἤξερε τί νὰ κάνη. Νὰ μείνη κρυμμένος; Κακά! Νὰ παρουσιασθῆ; Ψυχρά!

Ἡ κωμωδία ποὺ ἤθελε νὰ παίξη, εἶχε γίνη δρᾶμα! Ἕνας ἐργάτης ἑτοιμαζόταν νὰ κατεβῆ στὸ πηγάδι. Ἡ μητέρα του καὶ ἡ ἀδερφή του ξεφώνιζαν συνεχῶς κι' ὁ κόσμος ὅλο καὶ μαζευόταν. Καὶ νὰ κι' ὁ πατέρας του ποὺ ἐρχόταν τρεχάτος!

— Ὁ Σωτήρης στὸ πηγάδι! Συμφορά μου! φώναξε κι' ἐκεῖνος.

Σὰν νὰ ἦταν πιὰ καιρὸς τὸ δρᾶμα, μὲ κάθε θυσία, νὰ γίνη κωμωδία. Ὁ Σωτήρης τὸ ἀποφάσισε. Τράβηξε τὸ ἕνα κιβώτιο καὶ πρόβαλε ἀπὸ τὸ ἄλλο!

— Μὴν κάνετε ἔτσι, βρὲ παιδιά, ἐδῶ εἶμαι! εἶπε!

Καὶ εἶχε ἕνα ὕφος σὰν νὰ ἔπεσε πραγματικὰ στὸ πηγάδι καὶ νὰ ἔβγαινε βρεγμένος!

Χαρά, ἔκπληξη, ὀργή!

Κι' ἐνῶ ὁ κόσμος ἄρχισε ἐπὶ τέλους νὰ γελᾶ, ὁ Σωτήρης — τὶ ἀνάποδα πράγματα! — ἄρχισε νὰ κλαίη. Γιατὶ σοῦ τὸν ἐτσάκωσε ὁ πατέρας του καὶ τοῦ ἔδωσε ἕνα ξύλο, ποὺ θὰ τὸ θυμᾶται σ' ὅλη του τὴ ζωή!

Μὰ δὲν τοῦ ἄξιζε! Πέστε μου.

Ἀπὸ τότε ὁ Σωτήρης ἔπαψε τὰ χοντρὰ ἀστεῖα καὶ γελᾶ μὲ κάποιο μέτρο. Ἐλπίζω ὅτι θὰ διορθωθῆ ἐντελῶς ἀπὸ τὸ ἐλάττωμά του καὶ ὅτι τὸ στόμα του θάχη πάψη πιὰ τὶς μεγάλες φιλίες μὲ τ' αὐτιά του καὶ θάχη γίνη ὅμορφο στόμα — ὅπως ὅλα ὅσα ξέρουν νὰ γελοῦν ὅταν πρέπει.

Π. Δ. Κ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΛΕΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ Β. Τ. Σ. ΛΕΡΟΥ

Στὶς 12 τὸ μεσημέρι τῆς 8 Σεπτεμβρίου κατέπλευσε στὸν λιμένα Λακκίου σημαιοστόλιστο τὸ Ἀντιτορπιλλικὸ «ΝΑΥΑΡΙΝΟΝ», μὲ τοὺς Λαοφιλεῖς Βασιλεῖς μας, τὸν Διάδοχο Κων)τῖνο καὶ τὸν Πρίγκηπα Χριστιανό, ἀδελφὸν τῆς Βασιλίσσης μας, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ τὸν Γενικὸν Ὑπασπιστὴ τοῦ Βασιλέως, Πέραρχον Ποταμιᾶνον τὸν Ὑπουργὸν τῆς Δικαιοσύνης κ. Μπαμπάκο καὶ τὸν Διευθυντὴ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος κ. Νέρη.

Ὅλος ὁ Λεριακὸς λαὸς εἶχε συγκεντρωθεῖ στὴν παραλίαν γιὰ νὰ δεχτῆ τοὺς Βασιλεῖς μας μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτη Λέρου, Καλύμνου καὶ Ἀστυπαλαίας κ. Ἰσίδωρο, τὸν Γενικὸ Διοικητὴ Δωδ)νήσου Ὑπουργὸν κ. Μαυρή, τὸν Διοικητὴ Χωρ)κῆς Δωδ)νήσου καὶ πλῆθος ἄλλων ἐπισήμων.

Ἐν μέσῳ χειροκροτημάτων καὶ ζητωκραυγῶν οἱ Βασιλεῖς μας κατευθύνθηκαν στὴν Βασιλικὴ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ ὅπου ἐπιθεώρησαν τὰ συνεργεῖα καὶ τοὺς κοιτῶνας τῶν μαθητριῶν. Κατόπιν προσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν ὑποδοχῆς ὅπου ἡ μαθήτρια Ξυπολίτου Σεβαστὴ τοὺς προσεφώνησε κι' ἄρχισε ὁ χορός.

Τὸ ἀπόγευμα ἔγινε ἡ ἑορτὴ εἰς τὰς Βασιλικὰς Τεχνικὰς Σχολὰς Λέρου, ὅπου ὁ Βασιλεὺς ἀπένειμε τὰ διπλώματα εἰς τοὺς 600 τελειοφοίτους μαθητάς.

Τὴν ὡραίαν τελετὴ ἐπεσφράγισε ἡ ὑπόσχεση τῶν ἀποφοίτων μαθητῶν. Ὅλοι μὲ σηκωμένα τὰ διπλώματα τους ὁρκίζονται ἐνώπιον Θεοῦ καὶ Βασιλέως ὅτι θὰ γυρίσουν στὰ χωριά τους καὶ θὰ γίνουν οἱ οἰκοδόμοι τῆς καινούργιας Ἑλλάδας μας.

Ἐν συνεχείᾳ οἱ Βασιλεῖς μετέβησαν εἰς τὸ κινηματοθέατρο τῶν Σχολῶν, ὅπου ὁ Βασιλεὺς ηὐδόκησε νὰ παρασημοφορήση μὲ τὸ παράσημο τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Λέρου, Καλύμνου καὶ Ἀστυπαλαίας κ. Ἰσίδωρον διὰ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς Προέδρου τοῦ Παραρτήματος καὶ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰς Βασιλικὰς Τεχνικὰς Σχολὰς Λέρου.

Δ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ

Ὁ Βασ. Ἰωάν. Κλεισούρας μὲ ἐρωτᾶ: «Γιατί πολλὲς φορὲς (ὅπως π. χ. στὸ Κρυφτὸ» μεταχειριζόμαστε τὴ φράση «Μά τὸν Ἄη Κωνσταντῖνο;»

Ἀ π ά ν τ η σ η: Σὲ διάφορα παιγνίδια λέγεται τὸ δίστιχο «Τό ᾽πιασα καὶ δὲν τ᾽ ἀφήνω—μὰ τὸν Ἄη Κωνσταντῖνο». Ὁ Ἅγιος Κωνσταντῖνος ἀναγκάσθηκε ἁπλῶς νὰ ριμάρη τὴ λέξη Ἀ φ ή ν ω.

Ὁ Ὀδυσσέας Δασούλας μὲ ἐρωτᾶ: «Πότε ἐκυκλοφόρησαν τὰ πρῶτα μεταλλικὰ νομίσματα εἰς τὴν Ἑλλάδα;»

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ὑπάρχουν νομίσματα στὴν Ἑλλάδα. Γιὰ τὸν πρῶτο ποὺ μεταχειρίστηκε τὸ μεταλλικὸ νόμισμα ὑπάρχουν πολλοὶ μῦθοι. Πάντως ἡ παράδοση ἀναφέρει ὅτι οἱ Λυδοὶ ἔκοψαν πρῶτοι νομίσματα. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἄλλη παράδοση, ὅτι δηλαδὴ ὁ Φείδων Βασιλέας τοῦ Ἄργους, ἔκοψε πρῶτος στὴν Αἴγινα ἀργυρᾶ καὶ χαλκὰ νομίσματα. Ὁ ἴδιος ἀναφέρεται ὅτι εἰσήγαγε τὰ μέτρα καὶ τὰ σταθμά. Ὁ Φείδων ἔζησε τὸν 8ο π.Χ. αἰῶνα.

Ὁ Γεώργιος Σεραφεὶμ Μπαχατίρογλου μὲ ἐρωτᾶ: «Πιστεύουν οἱ Ἑβραῖοι εἰς τὸν Παράδεισον καὶ τὴν Κόλαση;»

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ Ἑβραϊκὴ θρησκεία ἢ Ἰσραηλιτικὴ πιστεύει στὸν παράδεισον καὶ στὴν κόλαση. Ὁ παράδεισος κατὰ τὴν παλαιὰ διαθήκη εἶναι τόπος τρυφῆς, γεμᾶτος ἀπὸ θέλγητρα, καὶ ἔφτιασεν αὐτὸν ὁ θεὸς γιὰ τοὺς ἀνθρώπους. Στὴν ἑβραϊκὴ ὁ παράδεισος λέγεται Ἐδέμ. Κατὰ τὴ χριστιανικὴ θρησκεία παράδεισος εἶναι ὁ τόπος εἰς τοὺς Οὐρανοὺς ὅπου οἱ Ἅγιοι, οἱ ἄγγελοι καὶ οἱ δίκαιοι ἀπολαμβάνουν τῆς θέας τοῦ Θεοῦ.

Ἡ κόλαση κατὰ τοὺς Ἑβραίους εἶναι μία ὑπόγειος περιοχὴ ἡ «Σχεὸλ» ὅπου παραμένουν οἱ νεκροί. Ἐκεῖ γίνεται διάκριση μεταξὺ δικαίων καὶ ἀδίκων. Οἱ ἄδικοι στέλλονται στὴ Γέενα.

Ἡ χριστιανικὴ θρηκεία ὀνομάζει κόλαση τὸν τόπο τῆς μετὰ θάνατον τιμωρίας τῶν ἁμαρτωλῶν.

Ὁ Ἰωάννης Βουκελᾶτος μὲ ἐρωτᾶ: «Ποῦ ὀφείλει τὸ ὄνομά της ἡ Λευκάδα καὶ πότε εἰσήχθη εἰς αὐτὴν ὁ Χριστιανισμός;»

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ Λευκὰς ὀφείλει τὸ ὄνομά της στὸ ἐπίθετο Λευκός. Νομίζω πὼς πρῶτα πῆρε τὸ ὄνομα Λευκάτας τὸ ἀκρωτήρι καὶ κατόπιν τὸ ὄνομα Λευκὰς τὸ νησί. Δὲν εἶναι γνωστὸν πότε εἰσήχθη ὁ Χριστιανισμὸς εἰς τὴν Λευκάδα. Λέγεται, ἀλλὰ δὲν φαίνεται νὰ εἶναι ἀκριβὲς ὅτι πρῶτοι εἰσηγηταὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ στὴ Λευκάδα, ἦσαν οἱ ἀπόστολοι Ἀκύλας καὶ Ἡρωδίων, οἱ ὁποῖοι ἐργάστηκαν μὲ ἐντολὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ὑποστηρίζεται ὡστόσο ὅτι ἡ ἐκκλησία τῆς Λευκάδος δὲν εἶναι ἀποστολική.

Ὁ Ἰωάννης Ἀγγαντόπουλος μὲ ἐρωτᾶ: «Γιατί ὁ ἀριθμὸς ἑπτὰ θεωρεῖται ἱερός;»

Ἀ π ά ν τ η σ η: Τὸ «γιατὶ» δὲν τὸ ξέρει κανείς. Γιατὶ κάθε λαὸς καὶ κάθε ἐποχὴ θεωρεῖ τὸ ἑπτὰ ἱερὸν καὶ τέλειον διὰ διαφορετικοὺς λόγους. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τὸ 7 ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων θεωρεῖται ἱερόν. Κατὰ τοὺς ἀνατολικοὺς λαοὺς τὸ 7 ἔχει ἱερατικὴ καὶ μυστηριακὴ σημασία καὶ ἐκφράζει ὑπερφυσικὲς καὶ θεῖες δυνάμεις καὶ παριστάνει τὶς 7 κορυφαῖες θεότητες. Οἱ οὐρανοὶ καὶ τὰ οὐράνια πνεύματα ἦσαν 7. Ἡ γῆ εἶχε 7 στρώματα, ἑπτὰ τείχη εἶχαν οἱ πόλεις, ἑπτὰ πατώματα οἱ πύργοι των. Ἀκόμα: 7 οἱ κύριοι κόσμοι καὶ 7 τὰ μέταλλα: Ἥλιος - Χρυσός, Σελήνη - Ἄργυρος, Ζεὺς - Κασσίτερος, Ἀφροδίτη - Χαλκός, Κρόνος - Μόλυβδος, Ἄρης - Σίδηρος, Ἑρμῆς - Ὑδράργυρος. Ἑπτὰ ἦσαν τὰ χρώματα τῆς Ἴριδος.

Οἱ Αἰγύπτιοι: Ἑπτὰ ἐθεώρουν τὰς διακλαδώσεις τοῦ Νείλου. Κάθε ἄνθρωπος εἶχε προστάτες 7 θεότητες. Ἑπτὰ οἱ δημιουργοὶ τοῦ Σύμπαντος. 7 αἱ ἰσχναὶ ἀγελάδες κλπ.

Κατὰ τὴν ἑβραϊκὴν θρησκείαν τὸ 7 εἶναι ὁ ἀριθμὸς ποὺ συμβολίζει τὴν τελειότητα. Ἑπτὰ οἱ ἡμέρες τῆς Δημιουργίας. Ἑπτὰ οἱ ἡμέρες τοῦ Πάσχα. Ἑπτὰ τὰ χρόνια τοῦ Σαββατικοῦ ἔτους. Ἑπτὰ Σαββατικὰ ἔτη ἀποτελοῦσαν τὸ Ἰωβιλαῖον, ποὺ τὸ πανηγύριζαν ἐπὶ ἑπτὰ ἑβδομάδες. Τὴν 7ην ἡμέραν ἀπὸ τὴ γέννηση κάθε παιδιοῦ γινόταν ἡ περιτομή.

Εἰς τοὺς Ἕλληνας: Κατὰ τὸν Ὅμηρον ἑπτὰ ἀγέλες βοδιῶν εἶχε ὁ Ἥλιος. Ἑπτὰ οἱ μεγάλοι Σοφοί. Ἑπτὰ τὰ θαύματα. Τὴν ἑβδόμη ἡμέρα ἀπὸ τὴ γέννησή του κάθε ἄνθρωπος ἔπαιρνε τὸ ὄνομά του. Οἱ Πυθαγόρειοι ἔλεγαν ὅτι τὸ 7 παρουσιάζει τὴν πλήρη τελειότητα γιατὶ ἀποτελεῖται ἀπὸ τοὺς δυὸ τελείους ἀριθμοὺς τὸν 3 τοῦ τριγώνου καὶ τὸν 4 τοῦ τετραγώνου.

Εἰς τὸν Χριστιανισμόν: Ὁ Ματθαῖος ἀναφέρει τὸν ἀριθμὸν 7 συμβολικὰ 11 φορές· ὁ Μᾶρκος 14, ὁ Λουκᾶς 9, Αἱ πράξεις 8, ὁ Παῦλος στὴν ἐπιστολή του πρὸς τοὺς Ἑβραίους 1 καὶ ἡ ἀποκάλυψη 39.

Ὁ Βασίλειος Κ. Παπαγιάννης μὲ ἐρωτᾶ: «Ἀπὸ ποῦ πῆρε τὸ ὄνομά της ἡ Δημητσάνα;»

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἡ λέξη εἶναι σλαυϊκὴ καὶ σημαίνει Δροσερά.

Ὁ Γεώργιος Λ. Σκανάβας μὲ ἐρωτᾶ: Τί ξέρω περὶ Γαλιλαίου;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Γαλιλαῖος ἦτο Ἰταλὸς φυσικὸς καὶ ἀστρονόμος (1564-1642) Καθηγητὴς εἰς Πίζαν καὶ Πάδουαν. Ἀνεκάλυψε τὴν κίνηση τῆς Γῆς. Διὰ τὰς ἰδέας του αὐτὰς κατεδιώχθη ἀπὸ τὴν Ἱερὰν Ἐξέτασιν, ἀναγκάσθηκε δὲ νὰ ὁμολογήση δῆθεν τὴν πλάνην του καὶ νὰ ἀποκυρήξη τὰς ἰδέας του. Εἶπε ὅμως — ὅπως θρυλεῖται — μετὰ τὴν ἀποκήρυξη τῶν ἰδεῶν του: «Καὶ ὅμως κινεῖται». Ἀνακάλυψε τὸν συγχρονισμὸν τῆς αἰωρήσεως τοῦ ἐκκρεμοῦς. Ἐξετέλεσε τὰ περίφημα πειράματα γιὰ τὴν πτώση τῶν σωμάτων. Κατεσκεύασε τηλεσκόπιο. Ἀνακάλυψε τὶς ἀνωμαλίες τῆς ἐπιφανείας τοῦ φεγγαριοῦ, τὰς φάσεις τῆς Ἀφροδίτης, τέσσαρες δορυφόρους τοῦ Διός, τὴν μορφὴ τοῦ Κρόνου, τὶς κηλῖδες τοῦ Ἡλίου καὶ ὅτι ὁ Γαλαξίας ἀποτελεῖται ἀπὸ πλῆθος ἀστέρων.

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

Πρώτη σειρά: Τσιγγανοπούλα, τοῦ Αἰγαιώτη· Δροσοσταλίδα, τοῦ Αἰγαιώτη· Κρινάκι τῆς Αὐγῆς, τῆς Ἑλένης Θεοδώρου καὶ Ἀρχιπεννομάχος, τοῦ Αἰγαιώτη. Δεύτερη σειρά: Ἑλληνοπούλα, τοῦ Ἀγρινιώτικου Λαουτζίκου· Ποταμάκι, Ν. Σ. Πευρναρᾶ· ὁ Πινόκιο, Ἀγγέλου Φωτός· Λ. ντὰ Βίντσι, τοῦ Ραμπαγᾶ καὶ Τροβαδοῦρος, τοῦ Ἐργένη. Τρίτη σειρά: Τρελλὴ Μπαλλερίνα, τοῦ Ραμπαγᾶ· Προκομμένος Τεμπέλης, τοῦ Περαστικοῦ· Ὁ Σαλονικιὸς Σπῆκερ, τοῦ Ἀγγέλου Φωτός· Πεννομάχοι, τοῦ Πάνθηρος.

Ἡ ΗΡΩΪΔΑ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασης

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ὅταν τελείωσε, τραβήχτηκαν ὅλοι γιὰ ὕπνο. Ἀλλὰ πῶς νὰ βρῆ ὁ δύστυχος Θρασύβουλος ἡσυχία! Τὴν ψυχή του τὴν ἐπίεζαν οἱ πιὸ μαῦρες σκέψεις. Ἔβλεπε τὴ δυστυχία νὰ τὸν περιζώνη ἀπὸ παντοῦ.

Κι' ἡ ἀνησυχία του τώρα ποὺ ἦταν μόνος μεγάλωνε γιὰ τὴν ἄτυχη μνηστή του.

Τὸ μισοκαμμένο γράμμα, γέμιζε τὸν νοῦ του ὑποψίες, γιατὶ ἐνῶ τοῦ ἔδειχνε τὴν κατάντια καὶ τὴν ἀπελπισία τῆς Ἀνδρονίκης, δὲν τοῦ ἐξηγοῦσε καὶ τοὺς λόγους αὐτῆς τῆς δυστυχίας. Ὁ Βάρθακας τὴν εἶχε προκαλέσει. Ἀλλὰ πῶς; Μὲ τί τρόπο; Πῶς χάθηκαν ὁ πατέρας κι' ὁ ἀδερφὸς τῆς Ἀνδρονίκης; Ποιὲς περιστάσεις τὴν ἐδίωξαν ἀπὸ τὸν πατρογονικό της Πύργο; Γιατὶ βρισκόταν στὸ δρόμο ἐπὶ κεφαλῆς δέκα παλληκαριῶν;

Βασανιστικὰ ἐρωτήματα ποὺ δὲν εἶχαν ἀπάντηση. Καὶ τὸ πιὸ βασανιστικὸ ἀπ' ὅλα ὅλο καὶ στριφογύριζε στὸ νοῦ του.

— Ποῦ νὰ βρίσκεται τώρα ἡ Ἀνδρονίκη; Τί νὰ κάνη; Ἀπὸ τί κινδύνους νὰ περνάη ἄραγες;

Ποιὸς ξέρει πότε θὰ ξαναμάθαινε νέα της!

Η ΜΑΧΗ ΤΟΥ ΔΡΑΓΑΤΣΑΝΙΟΥ

Δυὸ εἰδήσεις ἔφτασαν τὸ ἄλλο πρωῒ στὸν Ἱερὸ Λόχο. Ὁ σκληρὸς θάνατος τοῦ Ἀθανάσιου Διάκου στὴν Ἀλαμάνα κι' ἡ δοξασμένη ἄμυνα τοῦ Ὀδυσσέα στὸ Χάνι τῆς Γραβιᾶς.

Ποῦ νάξερε ὁ Θρασύβουλος, πὼς ἡ ἀρραβωνιαστικιά του εἶχε πολεμήσει καὶ στὶς δυὸ ἐκεῖνες μάχες!

Τὸ χωριὸ τῆς Βλαχίας Δραγατσάνι, βρίσκεται στὴ μέση μιᾶς πεδιάδας ποὺ εἶναι σπαρμένη μὲ ἀμπέλια, κοντὰ στὶς πόλεις Κράγιοβα καὶ Ριμνικό. Μέσα στὸ χωριὸ ἦταν στρατοπεδευμένοι 800 Τοῦρκοι μὲ ἀρχηγὸ τὸν ἀπαίσιο Καρᾶ Ρεΐζ.

Μεσημβρινὰ πρὸς τὸ Δραγατσάνι, εἶναι ἕνας λόφος ποὺ τριγυρίζεται ἀπὸ μεγάλο ἕλος. Ἐκεῖ ἦταν ἕνας Πύργος καὶ στὸν Πύργο αὐτὸν ἦταν Ἕλληνες κάτω ἀπὸ τὴν ἀρχηγία τοῦ Ἀναστάσιου Ἀργυροκαστρίτη.

Ὁ Ἱερὸς λόχος καθὼς εἴπαμε ἦτανε στρατοπεδευμένος στὴν ἀπέναντι ὄχθη ἑνὸς μικροῦ ξεροποτάμου ποὺ τρέχει ἀπὸ τὸ χωριὸ κι' ὄχι μακριὰ ἀπὸ τὴ διασταύρωση τῶν δρόμων Κράγιοβας καὶ Ριμνικοῦ. Ὁ Βασίλης Καραβίας, φύλαγε δεξιὰ κι' ἀριστερὰ τὰ περάσματα.

Ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ἔφτανε στὸ Ριμνικὸ μὲ τέσσερις χιλιάδες πεντακόσιους πεζοὺς καὶ δυὸ χιλιάδες πεντακόσιους καβαλαρέους Ἀρναοῦτες, Σέρβους καὶ Μολδαυούς.

Ἀπ' αὐτὸν τὸν στρατὸ εἶχε στείλει τὸν Ἱερὸ Λόχο κι' ἄλλα σώματα νὰ κυριέψουν μερικὲς θέσεις γύρω ἀπὸ τὸ Δραγατσάνι, ὡς νὰ ἔλθη ὁ ἴδιος καὶ νὰ διευθύνη τὴ μάχη.

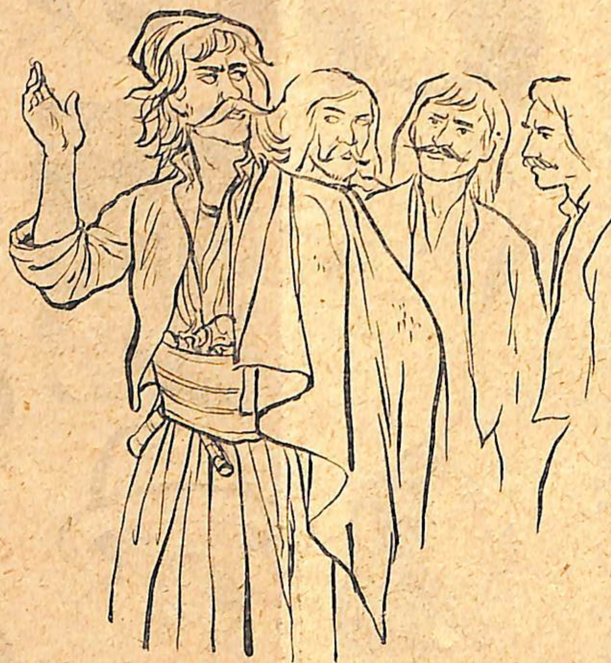
Δυὸ χιλιάδες Τοῦρκοι ἀπὸ τὸ Βιδίνι καθὼς καὶ ὀχτακόσιοι τοῦ Δραγατσανιοῦ ἐλεηλατοῦσαν τὴν Μικρὴ Βλαχία καὶ κυρίευαν τὰ μοναστήρια Στερζέτι, Σταντσὲτ καὶ Μαμούλ, ἐνῶ ὀχτὼ χιλιάδες ἄλλοι, ἀπὸ τὸ Βουκουρέστι, εἶχαν χωριστῆ σὲ δυὸ σώματα καὶ προχωροῦσαν νὰ χτυπήσουν τὸν Ὑψηλάντη.

Ἔβρεχε συνέχεια, ἐπὶ μέρες.

Οἱ δρόμοι καὶ τὰ μονοπάτια εἶχαν γεμίσει νερὰ καὶ λάσπες.

Τὰ διάφορα σώματα τῶν Ἑλλήνων ποὺ ἦταν νὰ φτάσουν γύρω ἀπὸ τὸ Δραγατσάνι δὲν ἔφτασαν παρὰ ἀραιὰ καὶ σκόρπια τὴν αὐγὴ τῆς 7 Ἰουνίου.

Ἐκείνη τὴν ἴδια μέρα πρωῒ - πρωῒ ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης ἄφησε τὸ

Ἂν δὲ μ' ἀκολουθήσετε θὰ πάω ἐγὼ μονάχος μου νὰ τοὺς κάψω μὲς τὸ χωριό!...

Ριμνικὸ καὶ μὲ τὴν ἐμπροσθοφυλακή του — δυὸ χιλιάδες στρατιῶτες — κίνησε γιὰ τὸ Δραγατσάνι.

Στὸ στρατόπεδο τοῦ Νικολάου Ὑψηλάντη ποὺ ἦταν ἀπέναντι ἀπὸ τὸ Δραγατσάνι, ἦταν κοντὰ στοὺς ἄλλους ὁπλαρχηγούς, καθὼς εἴπαμε, κι' ὁ Βασίλης Καραβίας, πρώην ἀρχηγὸς τοῦ Ἱεροῦ Λόχου καὶ τώρα ἀρχηγὸς τοῦ πυροβολικοῦ, ἂν κι' ὁλόκληρο τὸ πυροβολικὸ τῶν ἀγωνιστῶν ἦταν τέσσερα μικρὰ καὶ ἄθλια κανόνια.

Τὸ βράδυ ποὺ ὁ Θρασύβουλος εἶχε διηγηθῆ τὶς περιπέτειές του στ' ἄλλα παλληκάρια, ὁ Καραβίας ἦταν — ὅπως τὸ συνήθιζε ἄλλωστε — τύφλα στὸ μεθύσι.

Ὅταν οἱ ἄλλοι πῆγαν γιὰ ὕπνο, σωριάστηκε καὶ κεῖνος στὰ στρωσίδια του, καὶ βυθίστηκε σὲ ὕπνο κτηνώδη.

Ἡ νύχτα ἦταν σκοτεινὴ κι' ἡ βροχὴ ἔπεφτε ραγδαία κι' ἀδιάκοπα, ἐνῶ τ' ἀστραπόβροντα τάραζαν κάθε τόσο τὸ συννεφιασμένο οὐρανὸ μὲ μπουμπουνητὰ καὶ μὲ λάμψεις.

Λίγο πρὶν χαράξη, ἀκούστηκε ἕνας τρομερὸς κρότος κι' ἡ λαγκαδιὰ ποὺ ἦταν τὸ στρατόπεδο φωτίστηκε.

Κοντὰ στὴ σκηνή τους εἶχε πέσει κεραυνός.

Ὁ Θρασύβουλος ὅπως καὶ πολλοὶ ἄλλοι πολεμιστές, ξύπνησαν ἀπὸ τὸν κρότο. Μαζὶ ξύπνησε καὶ ὁ ἀρχηγὸς τοῦ πυροβολικοῦ, ὁ Καραβίας.

Ἀφοῦ ἔτριψε τὰ μάτια του ὁ ὁπλαρχηγὸς γιὰ νὰ διώξη τοὺς καπνοὺς τοῦ πιοτοῦ ποὺ τοῦ θόλωναν ἀκόμη τὸ νοῦ, φώναξε στὸν ἱπποκόμο του, ἕναν ψηλὸ Σέρβο ποὺ κοιμόταν δίπλα του:

— Ρὲ Διαμαντή, εἶπε, φοβοῦμαι μήπως τυχὸν οἱ Τοῦρκοι τὸ στρίψουν ἀπὸ τὸ Δραγατσάνι.

— Δὲν φεύγουν, καπετάνιο, περιμένουν πολὺ ἀσκέρι. Ἔπειτα οἱ δρόμοι εἶναι χωμένοι στὴ λάσπη καὶ τὰ ποτάμια φουσκωμένα.

— Τώρα Διαμαντή, ἑτοίμασε νὰ φᾶμε. Πρέπει νὰ εἴμαστε χορτάτοι ἀπὸ φαΐ καὶ κρασὶ γιὰ νὰ χτυπηθοῦμε καλὰ μὲ τὸν ἐχθρό.

Ὑπάκοα ὁ Διαμαντὴς ἔστρωσε κι' ἀπόθεσε χάμω κρύο ψητὸ κρέας τυρί, ψωμί, κι' ἄφθονο μπρούσκο κρασί.

Σὲ λίγο ὁ Καραβίας κι' οἱ τρεῖς ὑπαξιωματικοί του εἶχαν γίνει τύφλα στὸ μεθύσι.

Αὐτὸ ἦταν πρωτάκουστο στὰ χρονικὰ τοῦ ἀγῶνα.

Συνήθως τὰ παλληκάρια πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο ποὺ τὸν θεωροῦσαν ἱερὸ γιατὶ ἦταν γιὰ τὴν ἐλευθερία, σιγυρίζονταν σὰν νὰ ἑτοιμάζονταν γιὰ τὴ λειτουργία. Ξωμολογοῦνταν στὸν παπά, ζητοῦσαν συγχώρεση ἀπὸ τοὺς συντρόφους τους καὶ μεταλάβαιναν. Γιατὶ ποιὸς ἤξερε ποιὸς θὰ ζοῦσε καὶ ποιὸς θὰ σκοτώνονταν ὕστερ' ἀπὸ λίγες ὧρες; Γι' αὐτὸ σεμνὰ κι' ἀντρίκια ἤθελαν νὰ εἶναι ἕτοιμοι νὰ παρουσιαστοῦν μπροστὰ στὸν Οὐράνιο Κριτή, ἂν τέτοιο ἦταν τὸ

θέλημα τοῦ Θεοῦ. Ἔτσι ἔκαναν τὸν πόλεμο οἱ ἀγωνιστὲς τοῦ 21.

Κι' ἔτσι θαυματούργησαν.

Ὁ Καραβίας ὅμως μὲ τὴν παρέα του, καταλάβαινε ἀλλοιῶς τὸν πόλεμο.

— Τί κάνουν ὀρὲ τὰ νιάνιαρα τοῦ Ἱεροῦ Λόχου; ρώτησε γελῶντας.

— Τί νὰ κάνουν καπετάνιε! Θὰ πίνουν γαλατάκι καὶ θὰ λένε προσευχές!

Τρανταχτὰ γέλια ὑποδέχτηκαν αὐτὴ τὴ φράση.

Ἦταν τὸ συνηθισμένο ἀστεῖο τοῦ Καραβία, νὰ κοροϊδεύη μὲ τοὺς φίλους του τοὺς στρατιῶτες τοῦ Ἱεροῦ Λόχου. Ἦταν ὅλοι σπουδαστὲς τοῦ ἐξωτερικοῦ, νέα παιδιά, ἀμούστακα οἱ περισσότεροι, ποὺ γράφηκαν ἐθελοντὲς γιὰ νὰ πολεμήσουν γιὰ τὴν Ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδας. Ἔρχονταν ἀπὸ τὰ πανεπιστήμια ὅλης τῆς Εὐρώπης, αὐτὰ τὰ μοσχαναθρεμμένα ἑλληνόπουλα, ποὺ φλέγονταν ἀπὸ τὴν ἀγάπη τῆς πατρίδας.

Κι' ὅταν ἡ πατρίδα τὰ κάλεσε γιατὶ τὰ χρειαζόταν, ἔτρεξαν νὰ δώσουν τὸ παρόν.

Γιατὶ ἔτσι εἶναι τὰ ἑλληνόπουλα. Μήτε ἡ μακραίωνη σκλαβιά, μήτε ἡ ξενιτιά, μήτε ἡ ἄνετη ζωὴ στὴν Εὐρώπη δὲν στάθηκαν ἄξια νὰ σβύσουν τὸν ἀκοίμητο ἐθνισμό τους.

Ἀπ' ὅλα τὰ ἀσκέρια τῶν ἑλλήνων ποὺ πολέμησαν στὸν ἱερὸ ἀγῶνα τοῦ 21, ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ συγκινητικά, τὰ πιὸ ὡραῖα, ἦταν σίγουρα καὶ ὁ Ἱερὸς Λόχος τοῦ Ὑψηλάντη, ποὺ τὸν ἀποτελοῦσαν νέοι σπουδαστές...

Αὐτοὺς βρῆκε νὰ κοροϊδέψη ὁ Καραβίας μέσα στὸ εὔκολο νταϊλίκι τοῦ κρασιοῦ.

— Εἶναι παλληκάρια σεμνὰ κι' ἀποφασισμένα, καπετάνιο, εἶπε σιγὰ ὁ Θρασύβουλος ποὺ δὲν ἔβαζε στὸ στόμα του κρασί.

— Εἶναι μαθητούδια καλὰ μονάχα γιὰ τὸ σκολειό, ἐπέμεινε ὁ Καραβίας. Κι' οἱ Ὑψηλάντηδες δὲν εἶναι γιὰ πόλεμο, εἶναι καλοὶ γιὰ χοροὺς καὶ παρατάξεις... Πῶς θ' ἀντικρύσουν τοὺς Τούρκους παλληκαράδες; Ἀκοῦστε με καλά. Γιατὶ νὰ περιμένουμε τὶς διαταγές του; Ἔρχεστε βρὲ παιδιὰ νὰ χτυπήσουμε τὸ Δραγατσάνι; Εἴμαστε πεντακόσιοι κι' οἱ Τοῦρκοι εἶναι ὀχτακόσιοι. Εἴμαστε σωστοὶ στὴν ἀναλογία.

— Νὰ μὴν πατήσουμε καλύτερα τὴ διαταγὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ καπετὰν Καραβία. Σήμερα τὸν καρτεροῦμε νἄρθη. Θὰ διευθύνη ὁ ἴδιος τὴ μάχη ὅπως μᾶς ὅρισε. Εἶναι καλὸς στρατηγός.

— Τὄδειξε στὸν κάμπο τῆς Δρέσδης, συμφώνησε ἕνας ἄλλος. Ἐκεῖ ποὺ ἔχασε καὶ τὸ ἕνα του χέρι.

— Μπορεῖ νὰ εἶναι καλὸς γκενεράλες στοὺς ταχτικοὺς στρατιῶτες, εἶπε ὁ Καραβίας. Ὄχι ὅμως καὶ γιὰ τὰ δικά μας παλληκάρια ποὺ χτυπᾶνε στὸ φτερό. Ἐγὼ σᾶς λέω νὰ πᾶμε, θὰ περάσουμε τὸ γεφύρι καὶ θὰ ριχτοῦμε ἁμέσως στὸ χωριό.

Καὶ λέγοντας σηκώθηκε κι' ἔδειξε τὸ Δραγατσάνι.

— Εἶναι Τρίτη σήμερα καπετάνιε, εἶπε κάποιος ἄλλος. Μέρα γρουσούζικη γιὰ μᾶς τοὺς χριστιανούς.

— Τί κουταμάρες τσαμπουνᾶς ζῶο; Τί ἔχουνε νὰ κάνουνε οἱ μέρες; Ὅλες εἶναι τοῦ Θεοῦ.

Τὰ παλληκάρια ἄρχισαν νὰ βρίσκονται σ' ἀμφιβολία γιὰ τὸ τί ἔπρεπε νὰ κάνουν, ὅταν γιὰ νὰ τοὺς παρασύρη ὁ Καραβίας ἄρχισε νὰ φωνάζη:

— Μὰ τί λοιπὸν καρτερᾶτε κιοτῆδες; Ἂν δὲν μ' ἀκολουθήσετε, θὰ πάω ἐγὼ μονάχος μου νὰ τοὺς κάψω μέσ' στὸ χωριό. Σέλωσε μωρὲ Διαμαντῆ τὴ φοράδα!

Οἱ στρατιῶτες ποὺ ἦταν γύρω του δὲν ἤθελαν νὰ φανοῦν λιπόψυχοι καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Ἔτσι ξεκίνησε τὸ ἀσκέρι γιὰ τὴν τρελλὴ αὐτὴν ἐκστρατεία.

Στὸ δρόμο συναντήθηκαν μὲ τὸν γενναῖο καπετάνιο τὸν Γεωργάκη Ὀλύμπιο, ποὺ τὴ στιγμὴ ἐκείνη τοποθετοῦσε ἕνα ἀπόσπασμα στὰ ὀχυρὰ μέρη γύρω ἀπὸ τὸ χωριό.

— Ποῦ πᾶς, καπετὰν Καραβία; τὸν ρώτησε. Γιὰ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! Μὴν χτυπήσης τοὺς Τούρκους πρὶν νἄρθη ὁ Ὑψηλάντης!

— Καλὰ στέκω κι' ἐγὼ πάνω στὴ φοράδα μου! ἔκανε καμαρώνοντας ὁ Καραβίας. Δὲν τὸν ἔχομε δὰ καὶ τόση ἀνάγκη τὸν Ὑψηλάντη. Καλὴ ἀντάμωση καπετὰν Γιωργάκη.

Κι' ἐκέντησε τὴ φοράδα του ποὺ ἄρχισε νὰ τρέχη ἐνῶ πίσω του τὸν ἀκολουθοῦσαν οἱ πεντακόσιοι στρατιῶτες του σέρνοντας τὰ τέσσερα ἐλεεινὰ κανόνια τους.

Οἱ ἐπιθέσεις τῶν Τούρκων συνεχίζονταν ὁλοένα καὶ πιὸ ὁρμητικές.

Ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Τούρκους ποὺ ἦταν στὸ Δραγατσάνι, κι' ἄλλοι πολλοὶ βρίσκονταν ταμπουρωμένοι στὸ Μοναστῆρι Σερπανέστι ποὺ ἦταν τρία τέταρτα πιὸ πέρα.

Αὐτὸ τὸ μοναστῆρι ἀποφάσισε νὰ χτυπήση πρῶτα ὁ Καραβίας.

Τὰ μοναστήρια ἐκείνου τοῦ καιροῦ ἦταν χτισμένα σὰν κάστρα, γιατὶ οἱ καλόγεροι ἔπρεπε νὰ μποροῦν κλεισμένοι μέσα σ' αὐτά, νὰ τὰ ὑπερασπίζονται ἀπὸ τὶς συχνὲς ἐπιδρομὲς ληστῶν καὶ κουρσάρων.

Οἱ Τοῦρκοι ποὺ ἦταν στὸ Δραγατσάνι, στὴν ἀρχὴ θεώρησαν δύσκολη τὴ θέση τους γιατὶ νόμισαν πὼς οἱ ἐπαναστάτες εἶναι πολλοί.

Στὴν ἀπελπισία τους λοιπόν, ἔβαλαν φωτιὰ νὰ κάψουν τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ.

Ὁ Καραβίας ὅμως νόμισε ὅτι ἡ φωτιὰ σήμαινε πὼς οἱ Τοῦρκοι ἑτοιμάζονταν νὰ τὸ βάλουν στὰ πόδια κι' ὅπως φοβόταν μὴν τοῦ ξεφύγη ἡ εὔκολη νίκη, πέρασε κατὰ τὸ μεσημέρι ἀπὸ τὴν λαγκαδιὰ ποὺ τὸν χώριζε ἀπὸ τὸ Δραγατσάνι, καὶ ὥρμησε στὸ χωριό.

Οἱ Τοῦρκοι στὴν ἀρχὴ δείλιασαν, κι' ὅταν κατάλαβαν ὅτι τὸ πυροβολικὸ τοὺς χτυποῦσε, ἑτοιμάστηκαν νὰ φύγουν. Ἀλλὰ δὲν ἄργησαν ν' ἀντιληφθοῦν ὅτι τὰ κανόνια δὲν εἶχαν κανένα ἀποτέλεσμα ἐναντίον τους γιατὶ οἱ πυροβοληταὶ δὲν ἤξεραν καθόλου τὴ δουλειά τους.

Ὅσο γιὰ τὸν Ἱερὸ Λόχο ποὺ εἶχε ἀντίθετες διαταγὲς ἀπὸ τὸν Ὑψηλάντη, δίσταζε νὰ ἐπιτεθῆ.

Τότε οἱ Τοῦρκοι κατάλαβαν πὼς ἡ ἐπίθεση ἐκείνη ἦταν γελοία, καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ τὴν διευθύνη ἕνας ἀνόητος ἢ ἕνας τρελλός. Καὶ τότε ρίχτηκαν σὰν λυσσασμένοι ἐναντίον τοῦ Καραβία.

Ἡ βροχὴ ἦρθε νὰ συμπληρώση τὸ κακό, γιατὶ τὰ κανόνια βράχηκαν καὶ δὲν χτυποῦσαν πιά.

Καὶ τότε ἄρχισε ἡ ταραχὴ κι' ὁ πανικός.

Ἡ ἐπίθεση τῶν Τούρκων συνεχίζονταν ὁλοένα καὶ πιὸ ὁρμητικὴ τώρα ποὺ εἶχαν καταλάβει τὴν ἀδυναμία τῶν ἀντιπάλων τους.

Οἱ ἑκατόνταρχοι Δημήτριος Σοῦτσος καὶ Σπῦρος Δρακούλης ποὺ εἶχαν ἀπομονωθῆ πολεμοῦσαν ἡρωϊκὰ ὁ καθένας μόνος του ἐναντίον τεσσάρων καβαλλαρέων.

Μιὰ σφαίρα βρίσκει τὸν Σοῦτσο στὸ πλευρό, ἀλλὰ τὸ παλληκάρι παρ' ὅλους τοὺς δυνατοὺς πόνους ἔβαλε τὴν παλάμη στὴν πληγὴ καὶ ἀνεμίζοντας μὲ τὸ ἄλλο τὸ γιαταγάνι ρίχνεται ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν.

Ὁ Δρακούλης ποὺ τὸν χτυποῦν ἀπ' ὅλες τὶς μεριές, τραγουδάει τὸ θούριο τοῦ Ρήγα:

Ὦ παιδιά μου, ὀρφανά μου,
σκορπισμένα δῶ κι' ἐκεῖ...

Ὁ Θρασύβουλος ποὺ πολεμοῦσε στὸ πλάϊ του, μόλις ἄκουσε τὸ τραγούδι ποὺ τραγουδοῦσε τόσο συχνὰ ἡ Ἀνδρονίκη, λὲς καὶ γαλβανίστηκε, καὶ ρίχτηκε πιὸ ἀκράτητος στὴ μάχη.

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἕνας τοῦρκος ἑτοιμάζεται νὰ χτυπήση στὸ κεφάλι τὸν Δρακούλη ἀπὸ πίσω. Μὰ ὁ Θρασύβουλος προφταίνει καὶ τὸν ξαπλώνει νεκρό.

— Καρδιὰ ἑκατόνταρχο, καὶ θὰ τοὺς φᾶμε! φώναξε ὁ Θρασύβουλος.

Ὁ Σοῦτσος καταγῆς βαριὰ λαβωμένος ψυχορραγεῖ, ἐνῶ ἕνας τοῦρκος σηκώνει τὸ σπαθὶ γιὰ νὰ τοῦ πάρη τὸ κεφάλι.

Ὁ Θρασύβουλος τοῦ πετάει τὸ πιστόλι του.

(Συνέχεια στὸ ἑπόμενο)

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ἡ μαθητικὴ σάκκα

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Πῶς μ' ἀρέσει νὰ σᾶς καμαρώνω, αὐτὲς τὶς μέρες, μὲ τὶς καινούργιες μαθητικές σας σάκκες. Εἶναι μιὰ χαρά, περιποιημένες, καὶ πολυστόλιστες: Ντυμένα ὅλα τὰ βιβλία, μὲ μπλὲ κατακάθαρη κόλα καὶ καλογραμμένες ἐτικέτες. Στὴ θέση τους τὰ μολύβια, καλοξυσμένα, τὰ χρώματα στὸ κουτάκι, ποὺ δὲν ἔχει ἀκόμα σκιστῆ. Καὶ κάτι ὡραῖες γομολάστιχες πολὺ μαγικές. Σβύνουν καὶ τὸ μολύβι καὶ τὸ μελάνι.

— Κοίτα, γιαγιάκα, τί τακτικὸς ποὺ εἶμαι, λέει ὁ Νῖκος μὲ περηφάνεια.

— Τὸ βλέπω, ἀγόρι μου, ἀπαντᾶ ἡ γιαγιά του καὶ τὸν χαϊδεύει. Ὕστερα γυρίζει σὲ μένα: (ὁ Νῖκος εἶναι γειτονόπουλο κι' ἡ γιαγιά του τὸν παίρνει καὶ μᾶς τὸν φέρνει συχνά). Γυρίζει ποὺ λέτε σὲ μένα καὶ λέει γελώντας: «Καινούργιο μου καλαθάκι!»

Ξέρετε τί σημαίνει ἡ λαϊκὴ αὐτὴ φράση. Ὅταν πρωτοπάρουμε κάτι, πολὺ τὸ προσέχουμε. Μὰ λιγάκι νὰ παλιώση, τὸ πετᾶμε στὰ σκουπίδια. Κι' ὅμως, στὸ χέρι μας εἶναι, ὅλα αὐτὰ τὰ ὡραῖα πράματα ποὺ βλέπω, νὰ μὴν παλιώσουν ποτέ. Νὰ προσέχουμε τὰ βιβλία μας. Νὰ μὴν κόβουμε βιαστικοί, μὲ τὰ δάχτυλα τὰ φύλλα, παρὰ μ' ἕναν χαρτοκοπτῆρα ἢ μ' ἕνα μαχαιράκι. Νὰ μὴ φτυλιάζουμε τὰ τετράδιά μας, νὰ μὴ ζαρώνουμε τὰ ξώφυλλα, ν' ἀριθμοῦμε τὶς σελίδες, νὰ μὴ τὶς κόβουμε. Καὶ τὸ σπουδαιότερο ν' ἀφίνουμε καθαρὸ τὸ πρόσωπό τους ἀπὸ μουτζοῦρες καὶ λαδιές. Ἀλήθεια, παιδιά μου, αὐτὸ νὰ τὸ προσέχετε. Ἄλλη εἶναι ἡ ὥρα τοῦ φαγητοῦ κι' ἄλλη τῆς μελέτης. Νὰ μὴν κάνετε, σὰ μερικὰ τεμπέλικα παιδιά, ποὺ βιάζονται νὰ τελειώσουν, ὅπως ὅπως, τὸ γράψιμό τους καὶ μὲ τόνα χέρι κρατοῦνε τὴ φέτα μὲ τὸ βούτυρο καὶ μὲ τἄλλο γράφουν. Πῶς νὰ μὴν κάνουν ἔτσι λαδιές;

Καὶ κάτι ἄλλο ἀκόμα. Αὐτὰ τὰ ὄμορφα μολυβάκια τὰ καλοξυσμένα, μὴν τ' ἀποξεχνᾶτε ἐδῶ κι' ἐκεῖ καὶ φροντίζετε, ὅταν σπάζῃ ἡ μύτη τους, νὰ τὰ ξύνετε ἀμέσως. Γιατὶ πρέπει νἆναι ὡραῖα καὶ καθαρὰ τὰ γραμματάκια σας, νὰ τὰ βγάζη κανείς, νὰ τὰ καμαρώνη καὶ νὰ τὰ χαίρεται. Ξέρω δὰ κάτι ὀρνιθοσκαλίσματα, ποὺ θέλουν νὰ πᾶμε σὲ μάντη, γιὰ νὰ μᾶς πῆ τὸ περιεχόμενό τους.

Σᾶς βλέπω νὰ χαμογελᾶτε σὰ νὰ μοῦ λέτε:

— Ἔνοια σου, γιαγιὰ Καντιανή. ἐμεῖς ἔχουμε πιὰ ξεσκολίσει στὴν τάξη καὶ στὴν καθαριότητα, μὴ μᾶς προσβάλλεις!

Θεὸς φυλάξοι, παιδιά μου, ἐγὼ τὸ ξέρω γιὰ σᾶς, μὰ τὰ λέω γιὰ κάτι ἄλλους σὰν τὴν Ἀννούλα μου, ποὺ κοκορεύονται τώρα μὲ τὴν καινούργια τους σάκκα. Μὰ πόσο θὰ βαστήξη ἔτσι κατακάθαρη καὶ καλοβαλμένη. Νὰ δώση ὁ Θεὸς νὰ μὲ βγάλη ψεύτρα καὶ νἆναι ὁλοχρονὶς ἔτσι τακτικοί.

Μὲ ἀγάπη
Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Ἡ ΠΟΤΑΜΟΒΑΡΚΑ

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ἦταν ἕνα ὄμορφο καραβάκι. Μόλις τὄχαν βγάλει ἀπὸ τὰ σκαριά του καὶ τὸ εἶχαν ρίξει στὸ ποτάμι.

Ναί, ἀγαπητά μου παιδιά. Δὲν κάνω λάθος. Στὸ μεγάλο ποτάμι εἶχαν ρίξει τὸ ὄμορφο μικρὸ καραβάκι, μὲ τὰ φρέσκα φανταχτερὰ χρώματα, τὰ ὁλοκαίνουργια καὶ κάτασπρα πανιὰ καὶ τὶς σημαῖες του ποὺ κυμάτιζαν στὸν στεριανὸ ἀέρα...

Μόλις τὸ καραβάκι εἶδε τὸν ἑαυτό του, νὰ καθρεφτίζεται μέσα στὰ ἀρυτίδωτα νερὰ τοῦ μεγάλου πλατώματος, ἐκεῖ ποὺ τὸ ἔρριξαν, πῆγε νὰ τρελλαθῆ ἀπὸ τὴ μεγάλη του ἔκπληξη:

— Μπρὲ ἐγὼ εἶμαι αὐτὸ τὸ ὄμορφο καραβάκι εἶπε. Καὶ ξανακοίταξε ἄλλη μιὰ φορὰ μὲ θαυμασμὸ τὸν ἑαυτό του μέσα στὰ νερὰ τοῦ ποταμιοῦ...

— Δὲν θὰ ὑπάρχη ἄλλο καράβι σὰν καὶ μένα ὄμορφο σ' ὅλο τὸν κόσμο, εἶπε τώρα, μὲ περηφάνεια ἡ ποταμόβαρκα. Γιατί, ἐδῶ ποὺ τὰ λέμε, θὰ τοῦ πήγαινε πολὺ νὰ τὸ πῆ κανεὶς ποταμοκάραβο καὶ θὰ γεμιζαν... λοῦσαν ὅλοι οἱ γνωστικοὶ ἂν ἀκουγαν νὰ τὸ λένε μὲ τὸ μεγάλο ὄνομα: Ποταμόπλοιο.

Ὡστόσο τὸ καραβάκι μας, ἔχανε τὴν ὥρα του νὰ παινεύη τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του καὶ σιγὰ - σιγά, ἔνοιωθε τὸν ἑαυτό του νὰ μεγαλώνη, λὲς κι' ἦταν, κι' ἐγὼ δὲν ξέρω, κανένα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ ὑπερωκεάνεια ποὺ ὀργώνουν τὰ μεγάλα πέλαγα καὶ τοὺς ἀπέραντους ὠκεανούς.

Καὶ τὴν ἄλλη μέρα
καθὼς ὁλοκαίνουργιο,
σημαιοστολισμένο
τοῦ ποταμοῦ κατέβαινε
τὰ ἥσυχα νερά,
παπλάκιζε περήφανα
σὰν κοῦρκος φουσκωμένο
καὶ εἶπε μὲ ἀνόητη χαρά:

(Καθὼς εἶδε τὰ πουλιὰ ποὺ πετοῦσαν κοπάδια - κοπάδια πάνω ἀπὸ τὸ ποτάμι).

Πουλιὰ ποὺ παίζετε ψηλά,
βαρκοῦλες τοῦ ἀγέρα,
καὶ κοσμογυρισμένα.
Πέτε μου, σᾶς ἀπάντησε
ποτὲ σ' ὅλη τὴ σφαῖρα
καράβι σὰν ἐμένα;

Γέλασαν τὰ πουλιὰ μὲ τὴν ἀφέλεια τῆς ποταμόβαρκας. Γέλασαν καὶ ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὸ πιὸ γέρικο, εἶπε χαμογελώντας:

Σώπα σκαφὶ τοῦ ποταμοῦ!
Εἶδα ἐγὼ ξεφτέρια,
νὰ σχίζουν ἄγρια νερά,
ὅπου στεριὰ δὲν ἔχουν
μὲ κύματα θεόρατα,
νὰ πιάνωνται στὰ χέρια
νὰ τὰ σκεπάζη ἡ θάλασσα
κι' οἱ οὐρανοὶ νὰ βρέχουν
ἀπάνω τους κατακλυσμό...

— Κατακλυσμό; Τὰ καϋμένα. Θὰ πνίγηκαν τὸ χωρὶς ἄλλο, εἶπε ἡ ποταμόβαρκα!

— Σώπαινε καὶ ἄκου, εἶπε τὸ πουλί. Καὶ εἶδα καράβια...

...Νὰ πολεμοῦν σὰν ἄλογα
στῆς μάχης τὸ βρασμὸ
νἄχουν κομμάτια τὰ πανιὰ
τὸ ξάρτια τους σπασμένα
καὶ νικηταὶ περήφανοι
νὰ φτάνουν στολισμένα..

— Κι' ἐγὼ θὰ ἀντέχω πιότερο ἀπ' αὐτὰ ἀπάντησε μὲ περιφρόνηση. Καὶ συνέχισε τὸ κατέβασμά της...

Κείνη τὴ στιγμὴ ἕνας δυνατὸς ἀγέρας φύσηξε, τὰ πανιὰ τῆς ποταμόβαρκας ἐφούσκωσαν, καὶ σὲ λίγο νά την ἀναποδογυρισμένη καὶ τσακισμένη στὴν ὄχθη τοῦ ποταμιοῦ...

Καὶ καθὼς νοιώθει ἀδύναμη καὶ χαμένη ἐλεεινολογεῖ μόνη της τὸν ἑαυτό της:

Ἐπίστεψα πὼς ἤμουνα
μεγάλο καὶ τρανὸ
καὶ γιὰ φουρτοῦνες θάλασσας
σπουδαῖο κι' ἱκανό!
Μὰ ὁ ἀγέρας μ' ἄλλαξε
σὲ δυὸ λεφτὰ τὰ φῶτα...
«Στερνή μου γνώση, ἀλλοίμονο
νὰ μὴ σὲ εἶχα πρῶτα»...

Σὲ λίγες ἡμέρες τὰ ξύλα τῆς ποταμόβαρκας τὰ μάζεψαν... καὶ τὰ ἔκαψαν σ' ἕνα μαγέρικο κοντὰ στὸ ποτάμι.

Η ΑΝΕΜΗ

Ποιὸ ἦταν τὸ λάθος

Καταλήξαμε στὸ προηγούμενό μας σημείωμα, πὼς ὅσο ἀπίστευτη καὶ νὰ φαίνεται ἡ ἱστορία αὐτὴ μὲ τοὺς καλεσμένους στοὺς βασιλικοὺς γάμους, εἶναι ἐν τούτοις ἀληθινὴ καὶ σὲ βαθμὸ πολὺ χειρότερο, ἀπὸ ὅ,τι τὸ βλέπομε σ' αὐτὴν τὴν ἱστορία. Ἀλλ' ἂς ξεκαθαρίσωμε πρῶτα, ποιὸ ἦταν τὸ λάθος τῶν καλεσμένων.

Ἂν ἐξαιρέση κανεὶς ἐκείνους ποὺ πρόσβαλαν τοὺς ἀπεσταλμένους τοῦ Βασιλῆᾶ, ὅλοι οἱ ἄλλοι δὲν ἀσχολήθηκαν μὲ τίποτε κακό. Ὅ,τι ἔκαναν ἦταν καλό. Ὁ ἕνας ἀγόρασε ἕνα καλὸ κτῆμα. Δὲν μᾶς λέγει ἡ παραβολὴ ὅτι τὸ ἀγόρασε μὲ παράνομα μέσα. Ὁ ἄλλος πέτυχε νὰ πάρη γιὰ τὰ κτήματά του καὶ γιὰ τὶς ἄλλες δουλειές του πέντε ζευγάρια καλὰ βόδια. Τέλος, ὁ ἄλλος ἔκαμε τοὺς γάμους του. Μήπως ἀπαγορεύει ὁ Θεὸς τίποτε ἀπ' αὐτά; Εἶναι κακὸ νὰ φροντίζη κανεὶς νόμιμα καὶ καλὰ γιὰ τὴν ἐργασία του καὶ τὸ σπιτικό του; Ὁ τίμιος γάμος τί κακὸ ἔχει;

Κακό; Κανένα κακό. Τὸ λάθος ὅλων τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν ἦταν, πὼς βρῆκαν νὰ τὰ κάνουν ὅλα αὐτὰ τὴν ὥρα ποὺ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι στοὺς βασιλικοὺς γάμους. Ἀλλὰ πάλι θὰ σκεφθῆ ἴσως κανείς: Καὶ καλά, εἶναι ὑποχρεωτικὸ νὰ πᾶνε στοὺς γάμους; Δὲν ἦταν ὑποχρεωτικό. Ἂν ἦταν ὑποχρεωτικό, δὲν θὰ ἦταν οὔτε τόσο μεγάλο τὸ προνόμιο, οὔτε τόσο ἐξαιρετικὴ ἡ τιμή. Ἀλλ' αὐτοὶ οὔτε τὸ προνόμιο, οὔτε τὴν τιμὴ μπόρεσαν νὰ ἐκτιμήσουν. Τοὺς εἶχε κάμει ὁ βασιλῆᾶς μιὰ τέτοια τιμητικὴ διάκριση κι' αὐτοί, ἀντὶ ἀπὸ πολλὲς μέρες πρὶν νὰ μὴ σκέπτωνται τίποτε ἄλλο παρὰ διαρκῶς νὰ ἑτοιμάζωνται γιὰ τὴν συμμετοχή τους στοὺς βασιλικοὺς γάμους, τὸ πῆραν ἐλαφρά. Ὁ ἕνας, μάλιστα, εὐαγγελιστής, στὴν διήγηση τῆς παραβολῆς προσθέτει ὅτι αἰτία αὐτῆς τῆς συμπεριφορᾶς τους ἦταν ἡ ἀμέλεια. Καὶ ἡ ἀμέλεια αὐτὴ ἀπὸ ποῦ ἐπήγασε; Ἀπὸ ποῦ ἀλλοῦ, παρὰ ἀπὸ τὸ ὅτι δὲν εἶχαν ἐκτιμήσει ὅπως ἔπρεπε τὴν βασιλικὴ πρόσκληση. Γι' αὐτὸ τὴν ἀμέλησαν καὶ τὸ μυαλό τους ἀπασχολήθηκε περισσότερο μὲ τὶς ἄλλες των ἐργασίες παρὰ μὲ τὴν πρόσκληση ποὺ τοὺς εἶχε γίνει. Αὐτὸ ἦταν τὸ λάθος τους.

Θὰ μοῦ πῆτε, ὅμως, ὅτι ἕνα τέτοιο λάθος δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμβῆ. Πρέπει νὰ ὁμολογήσω, πὼς ἂν δὲν εἶναι ἐντελῶς ἀδύνατο, τουλάχιστον εἶναι πάρα πολὺ δύσκολο νὰ συμβῆ ἕνα τέτοιο λάθος.

Τότε, λοιπόν, γιατὶ ἔγινε στὴν περίπτωση τῆς παραβολῆς; Ἔγινε, γιατὶ ὁ βασιλῆᾶς αὐτὸς εἶχε καλέσει πολλούς. Ἂν θὰ εἶχε καλέση μόνον καμμιὰ δεκαριά, ὁ καθένας τους θὰ ἦταν τρελλὸς ἀπ' τὴ χαρά του. Ἐπειδὴ ὅμως εἶχε καλέσει μερικὲς χιλιάδες, γι' αὐτὸ καθένας τὸ θεώρησε ὑποτιμητικὸ γιὰ τὸν ἑαυτό του νὰ μοιρασθῆ τὴν τιμὴ μὲ τόσους ἄλλους. «Οὖφ» θὰ εἶπαν μέσα τους, μόλις ἔμαθαν ποιοὶ καὶ πόσοι ἄλλοι εἶχαν προσκληθῆ. «Ἐκεῖ θὰ πάω;» Ἐκεῖ ἔχουν προσκαλέσει καὶ τὴν κουτσὴ - Μαριώ. Αὐτὸ δὰ ἔλειπε! Μιὰ ἄλλη φορά, μάλιστα, τώρα ὅμως, οὔτε λόγος. Τώρα θὰ κυττάξουμε τὴν δουλειά μας καὶ ἂς μᾶς λείψουν οἱ γάμοι». Κάτι τέτοια θὰ σκέφθηκε ὁ καθένας τους καὶ σχεδὸν εἶχαν ξεχάσει τὴν βασιλικὴ πρόσκληση ποὺ τοὺς εἶχε γίνει. Παρ' ὅλην αὐτὴν τὴν ἐξήγηση, ποὺ φαίνεται πραγματικὰ λογική, μιὰ τέτοια περίπτωση εἶναι δύσκολο νὰ συναντήση κανεὶς συχνὰ μέσα στὴν καθημερινή του ζωή.

Ἀλλ' ἐνῶ εἶναι δύσκολο νὰ βρῆ κανεὶς ἄνθρωπο, ποὺ νὰ ἔχη περιφρονήσει μιὰ βασιλικὴ πρόσκληση, στὴν ἄλλη ἐκείνη περίπτωση, εἶναι δυστυχῶς πολὺ συνηθισμένο. Καταλαβαίνετε ὅτι πρόκειται γιὰ τὴν πρόσκληση τοῦ Βασιλέως τῶν Οὐρανῶν, ποὺ κάνει στὸν καθένα μας. Ἂν κι' Ἐκεῖνος καλοῦσε μόνο λίγους, πολὺ λίγους, ἴσως δὲν θὰ δείχναμε τέτοια ἀδιαφορία. Τώρα ὅμως ποὺ καθένας μας ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ εἶναι καλεσμένος Του, καὶ μάλιστα συνεργάτης Του, δὲν τὸ ἐκτιμᾶμε ὅπως πρέπει.

Θὰ μοῦ πῆτε, πὼς εἶναι δυνατὸν νὰ κάνουμε μιὰ τέτοια διαπίστωση; Τὸ καταλαβαίνει κανεὶς ἀπ' τὰ ἄλλα ἔργα ποὺ δίνουμε τὴν καρδιά μας. Ἂς ἐξετάση καθένας μας σὲ τί ἀφιερώνει τὶς δυνάμεις του καὶ τὸν καιρό του καὶ θὰ τὰ δῆ. Μπορεῖ τίποτε ἀπ' αὐτὰ νὰ συγκριθῆ μὲ τὴν ἀξία τῆς Βασιλείας τῶν Οὐρανῶν; Οὔτε συζήτηση. Καὶ ὅμως ἐμεῖς αὐτὰ προτιμᾶμε καὶ παραμελοῦμε τὸ ἄλλο, τὸ ἕνα καὶ σπουδαῖο, τὸ μοναδικό.

Ὁ πατὴρ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΤΟ ΣΚΑΚΙ

19ον.

Συνεχίζομε καὶ σήμερα μὲ μερικὲς (τελευταῖες) ὡραῖες, σύντομες καὶ πολὺ διδακτικὲς παρτίδες, μὲ τὶς ὁποῖες θὰ κλείσουμε τὴ συλλογή μας γιὰ νὰ μιλήσουμε στὸ ἐρχόμενο γιὰ τὰ ἀ ν ο ί γ μ α τ α.

13. ΜΙΑ ΘΥΣΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΙΣΣΑΣ

Λευκὰ ALEKHINE	Μαῦρα VASIC
1 ε2 - ε4	ε7 - ε6
2 δ2 - δ4	δ7 - δ5
3 Ιβ1 - γ3	Αζ8 - β4
4 Αζ1 - δ3	Αβ4Χγ3+
5 β2 Χ γ3	θ7 - θ6
6 Αγ1 - α3	Ιβ8 - δ7
7 Βδ1 - ε2	δ5 Χ ε4
8 Αδ3 Χ ε4	Ιη8 - ζ6
9 Αε4 - δ3	β7 - β6?

Τὰ μαῦρα δὲν εἶδαν τὴν ἀπειλὴ ποὺ κρύβει ἡ τελευταία κίνηση τῶν λευκῶν.

10 Βε2 Χ ε6+!!	ζ7 Χ Βε6
11 Αδ3 - η6 μάτ.	

Μιὰ ὡραία θυσία τῆς Β γιὰ νὰ γίνη τὸ μάτ. Κι' ἂν τὰ μαῦρα ἔπαιζαν 10. ... Βδ8-ε7, πάλι γίνεται μὰτ μὲ 11 Β Χ Βε7.

14) ΤΟ ΑΔΥΝΑΤΟ ΣΗΜΕΙΟ ζ7.

Λευκὰ CHERON	Μαῦρα POLIKIER
1 δ2 - δ4	η7 - η6
2 ε2 - ε4	Αζ8 - 37
3 Ιη1 - ζ3	δ7 - δ6
4 Ιβ1 - γ3	Ιβ8 - δ7
5 Αζ1 - γ4	Ιη8 - ζ6
6 ε4 - ε5	δ6 Χ ε5
7 δ4 Χ ε5	Ιζ6 - θ5

Τώρα στὴ θέση τοῦ λευκοῦ ἕνας ἀρχάριος παίκτης θὰ ἔπαιζε 8 η2 - η4 νομίζοντας πὼς κερδίζει τὸν μΙη5 ἀλλὰ ὁ μαῦρος ἔχει τὴν ὡραία ἀντεπίθεση 8. ... Ιδ7 - β6 ποὺ ἀπειλεῖ ἐπίσης τὸν λΑγ4 ἢ τὸν λΣη4. Ὁ λευκὸς ὅμως — ποὺ εἶναι ὁ πρωταθλητὴς τῆς Γαλλίας — τὰ βλέπει αὐτὰ καὶ βλέπει ἐπίσης τὴν φοβερὴ συνέχεια ποὺ ἔχει στὴ διάθεσή του:

8 Αγ4 Χζ7+!!	Ρε8 Χζ7
9 Ιζ3 - η5+	Ρζ7 - η8

Ἂν ὁ μΡ ἐπήγαινε στὸ ζ8 ὁ λΙ θὰ ἔδινε τὸ διπλὸ χτύπημα ἀπὸ τὸ ε6 (στὸν Ρ καὶ στὴν Β) κερδίζοντας τὴν μΒ κι' ἂν ὁ μΡ ἐπήγαινε στὸ ε8 ὁ λευκὸς Ι μὲ τὴν ἴδια κίνηση θὰ ἐκέρδιζε τὴν πνιγμένη τώρα μΒ.

10 Βδ1 - δ5+

Ἐδῶ τὰ μαῦρα ἐγκατέλειψαν γιατὶ ἂν ἔπαιζαν

10	ε7 - ε6
11 Βδ5 Χ ε6+	Ρη8 - ζ8
12 Βε6 - ζ7 μάτ.	

15) ΜΙΑ ΔΙΠΛΗ ΘΥΣΙΑ

Λευκὰ HOLZHAUSEN	Μαῦρα TARRASCH
1 ε2 - ε4	ε7 - ε5
2 Ιη1 - ζ3	Ιη8 - γ6
3 Αζ1 - γ4	Ιη8 - ζ6
4 Ιβ1 - γ3	Αζ8 - ε7
5 δ2 - δ4	ε5 Χ δ4
6 Ιζ3 Χ δ4	δ7 - δ6
7 Ο - Ο	Ο - Ο
8 θ2 - θ3	Πζ8 - ε8
9 Αγ1 - ζ4	Ιζ6 - δ7?
10 Αγ4 Χ ζ7+!!	Ρη8 Χ Αζ7

Ἂν ὁ μΡ ἔπαιζε στὸ ζ8 ἢ θ8 τότε τὰ λευκὰ μὲ Ιδ4 - ε6 θὰ κέρδιζαν τὴν μΒ.

11 Ιδ4 - ε6!!	Ρζ7 Χ Ιε6

Ἂν δὲν ἔπαιρνε τὸν Ι θὰ ἔχανε τὴν Β, ἀλλὰ ἔτσι πάλι πάει ὁλοταχῶς πρὸς τὸ μάτ.

12 Βδ1 - δ5+	Ρε6 - ζ6
13 Βδ5 - ζ5 μάτ.	

16) ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΠΑΡΤΙΔΑ

Λευκὰ ΝΑΠΟΛΕΩΝ Ι	Μαῦρα Κα DE REMUSAT

(Ὁ Μέγας Ναπολέων, ὅπως καὶ πολλοὶ μεγάλοι ἄνδρες, ἀγαποῦσε τὸ σκάκι καὶ ἦταν δυνατὸς σκακιστής. Μιὰ ἀπὸ τὶς παρτίδες του ποὺ σώζονται εἶναι καὶ ἡ παρακάτω).

1 Ιβ1 - γ3	ε7 - ε5
2 Ιη1 - ζ3	δ7 - δ6
3 ε2 - ε4	ζ7 - ζ5
4 θ2 - θ3	ζ5 Χ ε4
5 Ιγ3 Χ ε4	Ιβ8 - γ6
6 Ιζ3 - η5	δ6 - δ5
7 Βδ1 - θ5+	η7 - η6
8 Βθ5 - ζ3	Ιη8 - θ6
9 Ιε4 - ζ6+	Ρε8 - ε7
10 Ιζ6 Χ δ5+	Ρε7 - δ6
11 Ιη5 - ε4+!	μιὰ θυσία
11	Ρδ6 Χ Ιδ5
12 Αζ1 - γ4+!	ἄλλη θυσία
12	Ρδ5 Χ Αγ4
13 Βζ3 - β3+	Ργ4 - δ4
14 Ββ3 - δ3 μάτ.	

ΤΟ ΠΙΟΝΙ

Σκίτσα ἀναγνωστῶν

ΤΟ ΡΟΛΟΙ (τοῦ Φ. Πούλου)

Ο ΦΑΡΟΣ (τοῦ Ν. Σαλονικιοῦ)

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος μαθαίνει γιὰ τὸ Ὑπουργεῖο Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας

—Γιὰ ποιὸ ὑπουργεῖο θέλεις νὰ μάθης σήμερα Θάνο μου;

—Θέλει καὶ ρώτημα παποῦ; Μὰ γιὰ τὸ ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας, αὐτὸ ποὺ καθὼς μᾶς εἶπε ὁ δάσκαλός μας, φροντίζει γιὰ τὰ σχολεῖα μας.

—Χαίρομαι ποὺ μόνος σου διάλεξες αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖο γιὰ νὰ μιλήσωμε σήμερα. Τὸ ὑπουργεῖο Θρησκευμάτων καὶ Παιδείας εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ σημαντικώτερα ὑπουργεῖα ἀφοῦ δουλειά του εἶναι παιδί μου νὰ φροντίζη γιὰ τὴν Θρησκεία καὶ τὴν Παιδεία, τὶς δυὸ μεγάλες πνευματικὲς πηγὲς τοῦ ἔθνους. Γι' αὐτὸ ἡ παιδεία Θάνο μου, τὰ γράμματα, ἡ μόρφωση, δὲν εἶναι στὴν Ἑλλάδα ὑπόθεση ἰδιωτική. Τὴν ἔχει ἀναλάβει τὸ Κράτος, ποὺ φροντίζει ὥστε ἡ ἐκπαίδευση ποὺ δίνεται στὰ ἑλληνόπουλα, νὰ εἶναι ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ τέλεια καὶ νὰ στοιχίζη ὅσο τὸ δυνατὸ πιὸ φτηνά, γιὰ νὰ μπορῆ κι' ὁ πιὸ φτωχὸς νὰ σπουδάζη ἂν εἶναι ἄξιος.

Τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας, εἶναι τὸ ὑπουργεῖο τοῦ Πνεύματος. Τὸ ὑπουργεῖο ποὺ φροντίζει γιὰ τὰ γράμματα, τὶς τέχνες, τὶς ἐπιστῆμες, τὴν κάθε ἐπιστημονική, πνευματικὴ ἢ καλλιτεχνικὴ ἐκδήλωση τῆς χώρας.

—Κι' ἐγὼ παποὺ ποὺ νόμιζα πὼς μόνο γιὰ τὰ σχολεῖα φροντίζει καὶ γιὰ τοὺς καθηγητὲς τῶν θρησκευτικῶν!

—Μόνον ἐσὺ Θάνο μου; Πολλοὶ Ἕλληνες πολῖτες καὶ μεγαλύτεροι ἀπὸ σένα στὰ χρόνια, δὲν ξέρουν ὅλες τὶς ἁρμοδιότητες τοῦ Ὑπουργείου αὐτοῦ ποὺ οὐσιαστικὰ ἀντιπροσωπεύει καὶ δείχνει τὸν πολιτισμό μας.

—Μὰ πῶς αὐτὸ παποῦ;

—Ἁπλούστατα παιδί μου, ὅσο πιὸ πολλὰ χρήματα δαπανάει τὸ Κράτος γιὰ σκοποὺς πνευματικούς, τόσο πιὸ πολιτισμένο δείχνει πὼς εἶναι. Καὶ τὸ ὑπουργεῖο ποὺ φροντίζει νὰ δίνη ὡρισμένα χρήματα ἀπὸ τὴν κρατικὴ περιουσία γι' αὐτοὺς τοὺς σκοπούς εἶναι ἀκριβῶς τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας ποὺ θἄπρεπε νὰ ὀνομάζεται καλύτερα ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ.

—Ἀνυπομονῶ νὰ μοῦ πῆς τὶς ἁρμοδιότητες αὐτοῦ τοῦ ὑπουργείου.

—Προσπάθησε νὰ τὰ θυμηθῆς: πρῶτα θὰ στὰ πῶ ὅλα μαζί, κι' ὕστερα θὰ στὰ ἐξηγήσω ἕνα ἕνα. Τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας διαιρεῖται πρῶτα πρῶτα σὲ τρεῖς διευθύνσεις.

Α) Διεύθυνση Ἐπιστημῶν καὶ Καλῶν Τεχνῶν.

Αὐτὴ ἡ διεύθυνση, διαιρεῖται πάλι σὲ δυὸ τμήματα.

1. Τμῆμα Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως.
2. Τμῆμα Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν.

—Αὐτὴ εἶναι ἡ πρώτη διεύθυνση. Τὸ θυμᾶμαι. Κι' ἡ δεύτερη, παποῦ;

—Ἡ δεύτερη παιδί μου εἶναι ἡ διεύθυνση Παιδείας, ποὺ διαιρεῖται κι' αὐτὴ σὲ δυὸ τμήματα.

1. Τμῆμα Μέσης ἐκπαιδεύσεως.
2. Τμῆμα Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως.

Ὅσο γιὰ τὴν τρίτη, εἶναι ἡ διεύθυνση Θρησκευμάτων.

—Μὲ δυὸ τμήματα πάλι;

—Μὲ δυὸ τμήματα πάλι, ναί!

1. Τμῆμα Ἐκκλησιαστικῶν.
2. Τμῆμα Ἑτεροδόξων θρησκευμάτων.

—Αὐτὰ εἶναι ὅλα, παποῦ;

—Ὄχι παιδί μου! Ἐκτὸς ἀπὸ τὶς τρεῖς σημαντικὲς καὶ σπουδαῖες αὐτὲς διευθύνσεις εἶναι καὶ μερικὰ ἄλλα ἀνεξάρτητα τμήματα.

1) Τμῆμα Ἀρχαιολογίας. 2) Τμῆμα Ἀρχιτεκτονικό. 3) Τμῆμα Σχολικῆς Ὑγιεινῆς. 4) Τμῆμα Σωματικῆς ἀγωγῆς. Ἐπίσης σπουδαιότατο εἶναι τὸ Ἐκπαιδευτικὸ Συμβούλιο ποὺ γιὰ τὸ σκοπό του θὰ σοῦ μιλήσω ἄλλη φορά.

—Καὶ τώρα, βιάζομαι παποῦ, νὰ μοῦ ἐξηγήσης τί κάνει ἡ κάθε διεύθυνση χωριστά.

—Ἂς πάρουμε τὴν πρώτη διεύθυνση, θυμᾶσαι πῶς τὴν εἴπαμε;

—Ἀμέ; Πῶς! Διεύθυνση Ἐπιστημῶν καὶ Καλῶν Τεχνῶν.

—Ἂς μιλήσουμε γιὰ τὸ πρῶτο τμῆμα της!

—Τὸ τμῆμα Ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως.

—Τὰ θυμᾶσαι βλέπω μιὰ χαρά!

—Εἶναι γιατὶ μ' ἐνδιαφέρουν.

—Λοιπὸν αὐτὸ τμῆμα Ἀνωτάτης Ἐκπαιδεύσεως, ὅπως καὶ τ' ὄνομά του ἄλλωστε δείχνει, φροντίζει γιὰ τὰ πανεπιστήμια καὶ τὶς ἀνώτερες σχολὲς τοῦ κράτους. Καὶ συγκεκριμμένα Θάνο μου, συντηρεῖ α) Τὸ Πολυτεχνεῖο τῶν Ἀθηνῶν μὲ τὶς τόσες του σχολὲς (Πολιτικῶν μηχανικῶν, ἀρχιτεκτόνων, μηχανολόγων, κλπ. κλπ.).

β) Τὴν Ἀνωτάτη Σχολὴ Οἰκονομικῶν καὶ Ἐμπορικῶν Ἐπιστημῶν.

Ἐπιχορηγεῖ ἀκόμη μὲ μεγάλα χρηματικὰ ποσὰ τὸ Πανεπιστήμιο Ἀθηνῶν, τὸ Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, καὶ τὴν Πάντειο Σχολὴ Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν. Αὐτὸ κάνει τὸ πρῶτο τμῆμα. Τὸ δεύτερο τμῆμα.

—Τὸ τμῆμα Γραμμάτων καὶ Καλῶν Τεχνῶν.

—Ἀκριβῶς. Τὸ δεύτερο αὐτὸ τμῆμα Θάνο μου φροντίζει καὶ χρηματοδοτεῖ κάθε πνευματικὴ καὶ καλλιτεχνικὴ ἐκδήλωση τοῦ τόπου, ἀρκεῖ βέβαια νὰ εἶναι ἀξιόλογη καὶ σοβαρή. Ἀξίζει τὸν κόπο νὰ μάθης γιὰ πόσα πράγματα ἐνδιαφέρεται τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας, γιὰ νὰ καταλάβης καλύτερα τὸν πολιτισμὸ τῆς πατρίδας σου.

Πρῶτα ἀπ' ὅλα τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας φροντίζει γι' αὐτὰ καὶ τὰ συντηρεῖ:

1) Τὴν Ἀκαδημία τῶν Ἀθηνῶν, ποὺ μέλη της (Ἀκαδημαϊκοὶ) γίνονται οἱ ἐκλεκτότεροι ἐπιστήμονες καὶ οἱ ἐκλεκτότεροι λόγιοι τοῦ τόπου. Θύμησέ μου νὰ σοῦ μιλήσω λεπτομερῶς γιὰ τὴν Ἀκαδημία καμμιὰ ἄλλη φορά.

2) Τὸ Ἀστεροσκοπεῖο Ἀθηνῶν, μὲ τὰ θαυμάσια καὶ λεπτότατα μηχανήματά του, τοὺς σεισμογράφους του, τὰ μεγάλα του τηλεσκόπια. Σ' αὐτὸ ἐργάζονται ἀστρονόμοι, παρατηρητὲς σταθμῶν, ἀσυρματιστές, κλπ.

γ) Τὸ Ὑδροβιολογικὸ Ἰνστιτοῦτο

Τὸ ὑπουργεῖο ἀκόμη πληρώνει τὰ ἔξοδα διευθυντῶν καὶ προσωπικοῦ:

1. Τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης καὶ ὅλων τῶν Βιβλιοθηκῶν τοῦ Κράτους ποὺ τὶς ἱδρύει καὶ συντηρεῖ τὰ κτίριά τους.

2. Τοῦ Μεσαιωνικοῦ ἀρχείου ποὺ γίνονται μελέτες συστηματικὲς γιὰ τὸν μεσαιωνικὸ ἑλληνισμό.

3. Τοῦ Ἀρχείου ἱστορίας τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου.

4. Τοῦ ἱστορικοῦ λεξικοῦ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας.

5. Τοῦ Λαογραφικοῦ Ἀρχείου (αὐτὰ τὰ δυὸ τελευταῖα εἶναι ὑπηρεσίες τῆς Ἀκαδημίας μας). Κι' ἀκόμα τῶν ἀρχείων τοῦ Κράτους ὅπου φυλάγονται, μελετιῶνται καὶ ταξινομοῦνται ὅλα τὰ πολύτιμα ἔγγραφα τοῦ Κράτους ποὺ εἶναι κειμήλια. Κι' ὅσο γιὰ τὶς Καλὲς Τέχνες καὶ τὴν Μουσική, τὸ Κράτος ἔχει ἱδρύσει καὶ συντηρεῖ τὴν Ἀνωτάτη Σχολὴ Καλῶν Τεχνῶν ὅπου διδάσκεται ἡ ζωγραφική, ἡ γλυπτική, ἡ χαρακτικὴ καὶ ὅλες οἱ καλὲς λεγόμενες τέχνες.

Ἐπίσης πληρώνει τὰ ἔξοδα λειτουργίας τῆς Ἐθνικῆς πινακοθήκης καθὼς καὶ ἕνα μεγάλο ποσὸν γιὰ νὰ πλουτίζεται μὲ νέα ζωγραφικὰ ἔργα κάθε χρόνο. Συντηρεῖ ἀκόμη καὶ πληρώνει τὰ ἔξοδα τῶν διαφόρων Μουσείων τοῦ Κράτους. Ἐθνικοῦ μουσείου κοσμητικῶν τεχνῶν, Βυζαντινοῦ μουσείου, Μουσείου Γεωργίου τοῦ Α', Σινοϊαπωνικοῦ μουσείου Γρ. Μάνου, μουσείου Ἀθηνῶν, Ἀκροπόλεως, Ἡρακλείου καὶ Θεσσαλονίκης, (ἂν καὶ τὰ περισσότερα ἀπ' αὐτά, θἄπρεπε νὰ τ' ἀναφέρωμε στὸ Ἀρχαιολογικὸ τμῆμα, καθὼς καταλαβαίνεις). Ὅσο γιὰ τὴν μουσική.

—Τί; Τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας φροντίζει καὶ γιὰ τὴν μουσική;

—Βεβαίως καὶ φροντίζει! Μήπως ἡ μουσικὴ δὲν εἶναι ἡ εὐγενέστερη ἐκδήλωση πολιτισμοῦ; Γι' αὐτὸ τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας ἵδρυσε καὶ χρηματοδοτεῖ τὴν Κρατικὴ Ὀρχήστρα Ἀθηνῶν ποὺ δίνει σχεδὸν κάθε ἑβδομάδα περίφημες συναυλίες στὴν Ἀθήνα. Ἐπίσης χρηματοδοτεῖ τὴν Ἐθνικὴ Λυρικὴ Σκηνὴ ποὺ εἶναι τὸ Ἐθνικὸ μελόδραμα τῆς Ἑλλάδος. Ὅλ' αὐτὰ διευθύνονται ἀπὸ ἕνα ἀνώτατο συμβούλιο μουσικῆς. Ἐπιχορηγεῖ δὲ διάφορα ὠδεῖα στὴν Ἀθήνα, Θεσσαλονίκη, Χανιὰ Κρήτης κ. λ. π.

Ξέχασα νὰ σοῦ πῶ ἀκόμη ὅτι γιὰ τοὺς καλλιτέχνες καὶ τοὺς λόγιους ἵδρυσε καὶ ἐπιχορηγεῖ μιὰ «Στέγη Γραμμάτων καὶ Τεχνῶν». Ὅσο γιὰ τὸ θέατρο, ἐπιχορηγεῖ τὸ Ἐθνικὸ Θέατρο τῶν Ἀθηνῶν καὶ διαθέτει κάθε χρόνο ἕνα ἀρκετὰ μεγάλο ποσόν, (φέτος λ. χ. 300 ἑκατομμύρια δραχμὲς) γιὰ νὰ ἐνισχυθῆ τὸ θέατρο γενικὰ καὶ τὰ γράμματα. Κι' ἄλλα 100 ἑκατομμύρια γιὰ νὰ ἐνισχυθοῦν οἱ Καλὲς Τέχνες. Τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας, ἐπιχορηγεῖ ἀκόμη τὸ Μουσεῖο Μπενάκη. Τὴν Ἑταιρία Βυζαντινῶν σπουδῶν. Τὴν Ἱστορικὴ καὶ Ἐθνολογικὴ Ἑταιρία τῆς Ἑλλάδος. Τὴν Γεωδαιτικὴ καὶ Γεωφυσικὴ κριτικὴ ἐπιτροπὴ καὶ ὅποια ἄλλη ἐκδήλωση, καθὼς εἴπαμε, θεωρεῖ ἄξια νὰ βοηθηθῆ ἀπὸ τὸ Κράτος. Ξέχασα ἀκόμη νὰ σοῦ πῶ Θάνο μου πὼς τὸ ὑπουργεῖο διαθέτει κάθε χρόνο δυὸ ὁλόκληρα δισεκατομμύρια δραχμὲς γιὰ νὰ ἐπιχορηγήση τὸ Ἵδρυμα Κρατικῶν Ὑποτροφιῶν. Αὐτὸ τὸ Ἵδρυμα ὕστερα ἀπὸ αὐστηρὲς ἐξετάσεις δίνει τὰ μέσα σὲ φτωχοὺς ἀλλὰ καλοὺς μαθητὲς καὶ σπουδαστὲς νὰ συνεχίσουν τὶς σπουδές τους εἴτε ἐδῶ, εἴτε στὸ ἐξωτερικό. Ἀλλὰ νά, μιλᾶμε τόσην ὥρα, κι' ἀκόμα γιὰ τὴν πρώτη διεύθυνση τοῦ ὑπουργείου Παιδείας λέμε. Γι' αὐτὸ θαρρῶ εἶναι καιρὸς νὰ διακόψωμε τὴν συζήτηση μας καὶ νὰ τὴν ξαναπιάσωμε καμμιὰ ἄλλη φορά.

—Σὲ βεβαιῶ παποῦ ὅτι διόλου δὲν κουράστηκα.

—Κουράστηκα ὅμως ἐγώ, παιδί μου. Θυμήσου αὐτὰ ποὺ εἴπαμε γιὰ νὰ μὴν τὰ μπερδέψης μὲ τὰ ὅσα θὰ ποῦμε ἄλλοτε.

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Στὴν Πάτμο

Ἀπὸ τὴν Κάλυμνο ξεκινᾶμε γιὰ τὸ πιὸ βορινὸ νησὶ τῆς Δωδεκανήσου, τὴν Πάτμο, «τὴν Ἱερουσαλὴμ τοῦ Αἰγαίου», ὅπως πολὺ δίκαια τὴν ἔχει βαπτίσει ὁ Χριστιανισμός.

Κι' ἐνῶ τὸ καράβι, ἀφίνοντας πίσω τὴ Λέρο, πλησιάζει στὸ ἱερὸ νησὶ τῆς Ἀποκαλήψεως, ὁ Φάνης ζητᾶ τὴν ἐξήγηση τῆς ὡραίας αὐτῆς ὀνομασίας.

Ἱερουσαλὴμ τοῦ Αἰγαίου! Προσκύνημα ἱερό, σ' ἕναν κόσμο γεμάτο θρησκευτικὴ ἔξαρση, χριστιανικὴ παράδοση καὶ Βυζαντινὴ τέχνη. Ἡ Πάτμος εἶναι τὸ νησί, ὅπου ἔζησε, χρόνια ἐξόριστος, ὅπου ἔγραψε τὸ πιὸ γοητευτικὸ βιβλίο του, τὴν Ἀποκάλυψη, ὁ Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης, ὁ πιὸ ἀγαπημένος μαθητὴς τοῦ Χριστοῦ, ποὺ ὀνομάστηκε Θεολόγος, γιατὶ θέμα του, κι' ὅταν ἔγραφε κι' ὅταν μιλοῦσε, ἦταν ὁ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ὅπως ἔλεγε τὸ Σωτῆρα Χριστό.

—Ὄχι, ἔτσι ἀόριστα, θεία, μ' ἔκοψε ὁ Λεωνίδας. Πές μας τὴν ἱστορία πιὸ καθαρά. Πῶς βρέθηκε ὁ Ἰωάννης στὴν Πάτμο; Ποῦ ἔζησε καὶ ποῦ ἔγραψε τὸ βιβλίο του; Καὶ τί εἶναι ἡ Ἀποκάλυψη;

—Ἔχεις δίκιο, ἀγόρι μου, ἂς τὰ ποῦμε λοιπόν, προτοῦ φτάσομε στὴν Πάτμο, γιὰ νάμαστε σὲ θέση νὰ ζήσωμε τὴν ἀτμόσφαιρα της, νὰ μποῦμε στὸ θρησκευτικὸ καὶ καλλιτεχνικὸ κλῖμα της: Ἔπειτα ἀπὸ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου, οἱ Ἀπόστολοι, ὅπως ξέρετε, μοίρασαν μὲ κλῆρο, τὶς χῶρες τῆς γῆς γιὰ νὰ δοῦνε ποῦ θὰ κηρύξη καθένας. Ὁ Ἰωάννης, ποὺ εἶχε στὴν προστασία του τὴν Παναγία, ἄργησε ν' ἀρχίση τὸ κήρυγμα στὴ Μικρὰ Ἀσία ποὺ τοῦ εἶχε ὁρίσει ὁ κλῆρος. Τέλος, ἄρχισε τὴ δράση του στὴν Ἔφεσο. Τὰ φλογερά του κηρύγματα κέρδιζαν τὰ πλήθη, καὶ τὰ θαύματά του, δυνάμωναν τοὺς πιστούς. Ἑπτὰ ἐκκλησίες εἶχε ἱδρύσει, ὅταν ὁ Δομιτιανός, πρόσταξε νὰ τὸν πιάσουν καὶ νὰ τὸν πᾶνε στὴ Ρώμη.

Ἐκεῖ, τὸν φυλάκισε, τὸν βασάνισε καὶ τέλος τὸν ἔστειλε, ἁλυσσοδεμένο, σ' αὐτὸ τὸ νησὶ ποὺ θ' ἀράξουμε τώρα, στὴν Πάτμο, τὸ 95 μ. Χ.

Στὴν περιπλάνησή του ὁ γέροντας Ἰωάννης βρῆκε στὴ μέση τοῦ δρόμου, ποὺ πήγαινε στὴν κορφὴ ἑνὸς λόφου, μιὰ σπηλιά, σὰν πελεκημένη ἀπὸ τὸ χέρι τοῦ Θεοῦ. Μέσα σ' αὐτὴ τὴ σπηλιά, κούρνιασε ξεκουράζοντας τὰ κατάκοπα μέλη του, καὶ τ' ἀσκητικό του κορμί. Ἐκεῖ ἔζησε πιά, μέσα σὲ νηστεῖες καὶ προσευχές, ἐκεῖ δραματίστηκε τὴν Ἁγία του Ἀποκάλυψη. Μὲ ρωτήσατε τί εἶναι αὐτὸ τὸ βιβλίο ποὺ κλείνει τὴν Καινὴ Διαθήκη. Εἶναι μιὰ προφητικὴ ὀπτασία, ποὺ καλὰ καλὰ οἱ σοφοὶ δὲν μποροῦν νὰ τὴν ἐξηγήσουν. Φαίνεται πώς, μέσα σὲ κεῖνο τὸ ὅραμα, μὲ τοὺς δράκοντες τὸ ἑπτακέφαλο θηρίο, τὴ Βαβιλῶνα, τὸ τέρας μὲ τὰ δέκα κέρατα καὶ τὰ τόσα ἄλλα παράδοξα, προφητεύονται οἱ ἀγῶνες ποὺ ἡ ἐκκλησία θὰ ἔκαμνε μὲ τοὺς ἄπιστους, τοὺς εἰδωλολάτρες καὶ τοὺς διῶκτες τοῦ Χριστιανισμοῦ καὶ ὁ Ἰωάννης προλέγει τὸ θρίαμβό της στὸ τέλος. Σᾶς εἶπα: καλὰ καλὰ δὲν μποροῦν νὰ τὸ ἐξηγήσουν, μὰ κανεὶς δὲν μπορεῖ ν' ἀρνηθῆ πὼς εἶναι ὑπέροχο βιβλίο ἡ Ἀποκάλυψη, καὶ πὼς μᾶς γοητεύει, μὲ τὶς ἐξαίσιες εἰκόνες του καὶ τὶς μεγαλόπρεπες φαντασίες ποὺ τὸ γεμίζουν.

—Καὶ τί ἀπέγινε ὁ Ἰωάννης; ρώτησε ἡ Μυρτώ.

—Ὅταν πέθανε ὁ Δομιτιανός, γέρος πιὰ 90 χρονῶν ὁ Ἀπόστολος πῆρε χάρη καὶ γυρίζοντας στὴν Ἔφεσο, «μετέστη πρὸς Κύριον», ἀφίνοντας πίσω του τὸ θαυμάσιο Εὐαγγέλιό του, μερικὲς ἐπιστολὲς καὶ τὴν Ἁγία του Ἀποκάλυψη.

Στὴ μνήμη του χτίστηκε τὸν 11ον αἰῶνα μ. Χ., τὸ μεγάλο μοναστήρι τῆς Χώρας, ἀπὸ τὸν Ὅσιο Χριστόδουλο.

⁂

Τὸ καράβι μας ἀγκυροβολεῖ στὸ θαυμάσιο φυσικὸ λιμανάκι τῆς Πάτμου, τὴ Σκάλα. Στὰ νερά του καθρεφτίζονται ἄσπρα σπιτάκια, σὰν κύβοι παράξενοι, χωρὶς κεραμίδια. Κάπου, στ' ἀνοιχτά, ἕνας βράχος μὲ σχῆμα ἀνθρώπου θυμίζει ἕνα ἀπὸ τὰ θαύματα τοῦ Ἁγίου, ποὺ τὄχουν ἀποθανατίσει κι' οἱ τοιχογραφίες τοῦ μοναστηριοῦ: Αὐτὸς ὁ βράχος εἶναι ὁ φοβερὸς μάγος, ὁ Κύνωπας ποὺ τὸν ἔπνιξε ὁ Ἅγιος μόνο μὲ τὴ δέησή του. Γιὰ νὰ κλονίση τοὺς Χριστιανούς, ὁ φρικτὸς αὐτὸς μάγος βουτοῦσε στὴ θάλασσα κι' ἔβγαζε μαζί του πάνω φαντάσματα ἀνθρώπων πνιγμένων, ποὺ τὰ πονηρὰ πνεύματα ἔπαιρναν τὴ μορφή τους. Ὁ κόσμος ποὺ τἄβλεπε προσκηνοῦσε τὸ μάγο καὶ κολαζόταν. Τότε, σὲ μιὰ στιγμή, ποὺ ὁ Κύνωπας εἶχε πάλι βουτήξει στὸν πόντο, ὁ Ἰωάννης σήκωσε τὰ χέρια ψηλὰ καὶ δεήθηκε στὸ Θεό. Ἀμέσως ἔκλεισε ἡ θάλασσα κι' ὁ μάγος δὲν ξαναβγῆκε στὴν ἐπιφάνεια. Νά τον τώρα στὰ βάθη της, πετρωμένο, αἰώνια δόξα τῆς πίστεως.

Ἀντίκρυ μας, φαντάζει στὴν κορφὴ τοῦ λόφου, ἡ Χώρα μὲ τὸ ἱστορικὸ μοναστήρι τοῦ Θεολόγου. Παίρνομε τὸν ἀνήφορο. Φλογισμένος ὁ ἥλιος βυθίζεται, σὰν τὸν Κύνωπα, στὰ βαθειὰ γαλάζια νερά.

Βιαζόμαστε, γιὰ νὰ κοιμηθοῦμε στὸ μοναστήρι. Στὸ μεσοστράτι συναντοῦμε τὴν Ἱερὴ σπηλιὰ τῆς Ἀποκαλύψεως. Τὰ κεριὰ θαμποφέγγουν στὰ δυὸ παρεκκλήσια, τῆς Ἁγίας Ἄννας καὶ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου Γονατίζομε καὶ κοιτάζομε μ' ἔκσταση τὸ θολωτὸ σπήλαιο. Ἐδῶ κατέβηκε τὸ θεῖο καὶ ὑπέροχο ὅραμα καὶ καταύγασε ἀπὸ φῶς τὸ μυστικὸ τοῦτο χῶρο... Σ' ἐτούτους τοὺς τοίχους ἔρριξαν τὸν ἴσκιο τους τὰ θηρία κι' οἱ δράκοντες ὅταν τοὺς θάμπωσαν μὲ τὴν λάμψη τους οἱ «Ἑπτὰ Ἀστέρες» ποὺ συμβολίζουν τὶς ἑπτὰ ἐκκλησίες τῆς Μικρασίας.

Ξυπνήσαμε τ' ἄλλο πρωῒ στὸν ξενῶνα τοῦ μοναστηριοῦ, ἀπὸ τὸν ἦχο τῆς «ζαφάρας», τοῦ παλιοῦ βυζαντινοῦ σημάντρου, ποὺ καλοῦσε, στὴν ὀρθρινὴ προσευχή, τοὺς καλογήρους. Μπαίνομε, σὰν ἴσκιοι πίσω τους, στὸν παμπάλαιο ναό.

Τὰ πολύχρωμα φῶτα ἀκτινολάμπουν πάνω στὸ χρυσοστόλιστο τέμπλο. Τὰ βαρύτιμα πολυκάντηλα φωτίζουν τὶς ἀσκητικὲς μορφὲς τῶν Ἁγίων εἰκόνων. Οἱ θόλοι ἀντηχοῦν ἀπ' τὶς συγκινητικὲς μελωδίες. Ἀλήθεια, τὴν ὥρα ἐκείνη, μεταφερθήκαμε ἔξω τόπου καὶ χρόνου. Νομίζομε πὼς ζοῦμε στὸν καιρὸ τοῦ Ἁγίου Ἰωάννη. Ὅπου νἆναι, θ' ἀνέβη στὸν ἄμβωνα ὁ Μεγάλος Εὐαγγελιστής! Ἡ ψυχή μας δραματίζεται τὴν ἁγία μορφή του.

Ὅλη ἐκείνη τὴ μέρα, ζήσαμε μέσα σ' ἕνα βυζαντινὸ κόσμο. Τριγυρίζαμε τὴ μονή, τὰ κελλιὰ τὸ Ἀρχοντολόϊ, τὴν Ἐκκλησία. Χαρήκαμε τὰ καλλίτερα δείγματα τῆς βυζαντινῆς ἁγιογραφίας, μὲ θέματα ἀπ' τὸ βίο καὶ τὰ θαύματα τοῦ Ἁγίου, εἴδαμε τέμπλα παλιά, ἀδαμαντοκόλλητα Εὐαγγέλια, σταυροὺς ξυλόγλυπτους, στολισμένους μὲ παραμυθένια πετράδια, μῖτρες, πατερίτσες, ἄμφια ἱερὰ καὶ λογῆς λογῆς χειρόγραφα. Τὸ Σκευοφυλάκιο τῆς μονῆς εἶναι πλούσιω σὲ ἔργα τέχνης.

Ἐπίσης ἡ βιβλιοθήκη, ποὺ λέγεται πολὺ σοφὰ «Ψυχῆς Ἰατρεῖον», ἔχει σπάνια παλιὰ χειρόγραφα. Πραγματικὸ Μουσεῖο ὁ ἅγιος ἐτοῦτος χῶρος! «Ἱερουσαλὴμ τοῦ Αἰγαίου»! Μὲ τὸ δίκιο τους εἶπαν ἔτσι τὴν Πάτμο.

—Περίεργο, θεία, εἶπε ἡ Μυρτώ, ἄγονο νησί, ἡ Πάτμος, καὶ παρ' ὅλα αὐτὰ γοητεύει ὅσο λίγα.

Ἡ παρατήρηση αὐτὴ τῆς Μυρτῶς κλείνει μιὰ μεγάλη ἀλήθεια. Οἱ ἐξοχὲς τῆς Πάτμου αὐτὸ μᾶς ἔδειξαν. Μικρὸ σχετικὰ νησάκι, κάπου 40 τετραγωνικὰ χιλιόμετρα, κι' ὅμως πόσα ἔχει νὰ πῆ. Λίγες πράσινες κοιλάδες, ἐδῶ κι' ἐκεῖ, σὲ καλοῦν ν' ἀπολαύσης παραδεισένια γαλήνη. Ἀπότομα καὶ πετρώδη ὑψώματα παραπέρα, σοῦ θυμίζουν ὁράματα κι' ἀναβάσεις πνευματικές. Σμαραγδένιοι κόλποι, κάβοι ἥμεροι καὶ λαιμοὶ τρυφεροὶ ποὺ τοὺς λούζει τὸ κῦμα, ἀκτὲς δαντελλένιες, πετρονησάκια, σπαρμένα κοχύλια. Αὐτὴ εἶναι ἡ Πάτμος, ποὺ τὴ στολίζουν κάπου 360 κατάλευκες ἐκκλησοῦλες, ὅλες μὲ τέμπλα ξυλόγλυπτα καὶ τοιχογραφίες. Νὰ κι' ὁ Προφήτης Ἠλίας, βιγλάτορας τοῦ νησιοῦ, ἡ ψηλότερη κορφή του, μὲ τὸ ὁμώνυμο ξωμονάστηρο.

Τὰ ὡραιότερα θέρετρα τοῦ νησιοῦ, ὅπου ξεκαλοκαιριάζουν ντόπιοι καὶ ξένοι, εἶναι οἱ Λεῦκες κι' ὁ Κάμπος, προάστια δροσερὰ μὲ πλούσια φύση. Σπίτια κατάλευκα, σὰν περιστέρια ποὺ κούρνιασαν μέσα στὶς πρασινάδες, βαθειὰ πηγάδια, γιὰ νὰ ποτίζωνται οἱ φυτιὲς καὶ τὰ περιβόλια, καὶ στὰ λειβάδια καὶ τὶς πλαγιὲς βόσκουν μοσχάρια ποὺ μουκανιῶνται μέσ' στὴ σιγή.

Ἀγροτικὸ θαῦμα! Κι' ὅμως τὸ Ἰκάριο Πέλαγος, μὲ τὴν Ἰκαριὰ καὶ τὴ Σάμο, ἀνοίγει γιὰ τὴ φυγή, τοὺς ὁρίζοντές του... Ναί, πρέπει νὰ φύγωμε, πουλιὰ ταξιδιάρικα, ποὺ μᾶς περιμένουν κι' ἄλλοι αἰθέρες Ἑλληνικοί. Πρέπει νὰ τὴ χαιρετήσωμε πιὰ τὴν Ἡρωϊκή, τὴ μαρτυρική, τὴν ἀγαπημένη μας Δωδεκάνησο ποὺ μᾶς ἔδωκε τόσο ἁπλόχερα τὴν ψυχὴ καὶ τὶς ὀμορφιές της. Καὶ ποῦ νἄβρωμε πιὸ συγκινητικὸ χαιρετισμὸ ἀπὸ τὰ λόγια τοῦ ἴδιου της τοῦ παιδιοῦ, τοῦ ἐκλεκτοῦ Καλύμνιου λογοτέχνη Γιάννη Μαγκλῆ, ποὺ ἐκφράζουν τόσο ὡραῖα τὸ ἐγερτήριο σάλπισμα στὴν Ἀνάσταση τῆς Πατρίδας του: Τὰ παίρνομε ἀπὸ τὸ βιβλίο τῆς κ. Ἀθηνᾶς Ταρσούλη.

...«Ἀδέρφια, σκλαβωμένα, ἀδέρφια τῶν Δώδεκα Νησιῶν, σηκωθῆτε ὀρθά, σφίχτε τὸ ἱερὸ καταματωμένο κορμὶ - λάβαρο τῆς Μάνας Ἑλλάδας. Ἦρθε ἡ ἅγια ὥρα! Παραποτισμένο μὲ αἷμα, τὸ στεγνὸ δέντρο τῆς Λευτεριᾶς, μπουμπούκιασε σιγὰ σιγά, ἔβγαλε φύλλα καὶ καρπούς, καρποὺς ἕτοιμους γιὰ δρέψιμο. Τώρα τοῦ χρυσοῦ ἥλιου οἱ δίκαιες ἀχτῖδες φεγγοβολοῦν κι' ἀστράφτουν, πάνω ἀπὸ τὰ βασανισμένα, μαρτυρικὰ Δωδεκάνησα. Τώρα ἡ ἅγια ὥρα, ποὺ περιμέναμε χρόνια, αἰῶνες, μὲ Ἰώβειο ὑπομονὴ καὶ καρτερία σήμανε. Τώρα, ποὺ οἱ ἄνθρωποι τοῦ σκότους, τῆς σκλαβιᾶς καὶ τῆς πικρῆς χολῆς πέφτουν καὶ σωριάζονται, ὅπως ἄχρηστα κούτσουρα, ἐμεῖς οἱ Δωδεκανήσιοι, πλούσιοι καὶ φτωχοί, παιδιὰ τῆς θάλασσας καὶ παιδιὰ τῆς στεριᾶς, ἑνωμένοι, ἀδελφομένοι, ἀγκαλιάζουμε τὸ κορμὶ τῆς Μάνας μας Ἑλλάδας καὶ φωνάζουμε, μὲ φωνή, ποὺ δὲ δέχεται ἀντίρρηση: «Ἑλλάδα Μάνα μας, γῆ τῆς Λευτεριᾶς, σφιχτήκαμε πάνω στὸ κορμί σου, σοῦ δίνουμε τὸ φρέσκο αἷμα μας, μπήκαμε μέσα στὴν ἀγκαλιά σου καὶ κανένας κανένας φίλος γιὰ ὀχτρός, τώρα ποὺ σήμανε, τώρα ποὺ ἦρθε ἡ μεγάλη ἅγια ὥρα τῆς Ἑνώσης καὶ τῆς χαρᾶς, δὲ θὰ μᾶς χωρήση ποτέ!»

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

Ράγκμπυ :

Τὸ Ἀμερικανικὸ ποδόσφαιρο

Ἕνα ἀπὸ τὰ πλέον δημοφιλῆ καὶ συναρπαστικὰ ἀγωνίσματα στὴν Ἀμερικὴ εἶναι τὸ ράγκμπυ ἢ κατὰ κυριολεξίαν τὸ Ἀμερικανικὸ ποδόσφαιρο. Τὸ παράξενο αὐτὸ σπὸρ εἶναι τὸ δημοφιλέστερο σπὸρ τῆς Ἀμερικῆς παράλληλα βέβαια μὲ τὸ μπέϊζμπώλ, τὸ μπάσκετ - μπὼλ καὶ τὴν πυγμαχία. Εἶναι τὸ ἄθλημα ποὺ συναρπάζει καὶ ἠλεκτρίζει ὅλους τοὺς Ἀμερικανούς, φιλάθλους καὶ μή, καὶ τοῦτο γιατὶ οἱ φάσεις ποὺ παρουσιάζει εἶναι ἀξιοπερίεργες καὶ σχεδὸν πάντα θεαματικές.

Τὸ Ἀμερικανικὸ ποδόσφαιρο ἔχει ἀγγλικὴν τὴν προέλευση. Ἄρχισε πρῶτα στὸν Καναδᾶ μὲ ἀποτέλεσμα ἔπειτα ἀπὸ μερικὰ χρόνια νὰ γίνῃ τὸ εὐνοούμενο σπὸρ τῶν φοιτητῶν.

Πρῶτο τὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Χάρβαρτ κατάρτισε ὁμάδα ποδοσφαιριστῶν ἀπὸ φοιτητάς, ποὺ μετὰ πάροδο μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος ἐμιμήθηκαν καὶ πολλὰ ἄλλα ἀνώτερα πνευματικὰ ἱδρύματα.

Ἔτσι λοιπὸν σιγὰ - σιγὰ ἄρχισε νὰ δημιουργῆται μιὰ σοβαρὴ κίνηση γύρω ἀπὸ τὸ σπὸρ αὐτὸ ποὺ ἔμελλε νὰ γνωρίσῃ πραγματικοὺς θριάμβους καὶ ἐπιτυχίες.

Ὁ ἀγωνιστικὸς χῶρος ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ γίνῃ τὸ ἀγώνισμα δὲν ὑπερβαίνει τὶς 100 γυάρδες σὲ μῆκος καὶ 53 σὲ πλάτος, τὸ γήπεδο δὲ διαιρεῖται σὲ τέσσερα ἴσα μέρη.

Ὅπως καὶ τὸ ποδόσφαιρό μας, ἔτσι καὶ αὐτὸ ἔχει δυὸ τέρματα μήκους 6 μέτρων τὸ καθένα, σὲ ἀπόσταση δὲ 10 ὑαρδῶν ἐμπρὸς ἀπὸ αὐτὰ ὑπάρχει μιὰ λευκὴ γραμμὴ ποὺ ὀνομάζεται «γκὼλ λάϊν» γραμμὴ τῆς ἐπιτυχίας δηλαδή, ποὺ ὅταν τὴν περάσει κανεὶς κρατῶντας στὰ χέρια τὴν μπάλλα, θεωρεῖται ὅτι ἐσημείωσε τέρμα.

Οἱ παῖκται ἔχουν δικαίωμα νὰ κλωτσήσουν τὴν μπάλλα πρὸς τὸ τέρμα προτοῦ ὅμως περάσουν τὴν «γκὼλ λάϊν» μὲ ἀντικειμενικὸ σκοπὸ τὴν ἐπιτυχία.

Κάθε ὁμὰς ἀποτελεῖται ἀπὸ 11 παίκτας οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὶς ἴδιες θέσεις μὲ τοὺς κανονικοὺς ποδοσφαιριστὰς καθὼς ἐπίσης καὶ τὸ δικαίωμα νὰ κινοῦνται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν καὶ σὲ ὁποιοδήποτε σημεῖο τοῦ γηπέδου.

Χαρακτηριστικὸ εἶναι τὸ ἔργο τῶν δύο μπὰκ — Τὰκλς ὅπως τοὺς ὀνομάζουν — οἱ ὁποῖοι ἐπιδιώκουν μὲ κάθε μέσο νὰ ἐμποδίσουν τοὺς ἐπιτιθεμένους ἀντιπάλους. Φοροῦν ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι συνάδελφοί των φαρδιὲς μπλοῦζες ποὺ τὶς παραφουσκώνουν μὲ βάτες ἔτσι ὥστε κατὰ τὴν ὥρα τῆς συγκρούσεως των νὰ προστατεύωνται ἀπὸ τοὺς τραυματισμούς. Τὸ συμπλήρωμα αὐτὸ εἶναι τελείως ἀπαραίτητο γιὰ τοὺς παίκτας τοῦ Ἀμερικανικοῦ φοὺτ - μπὼλ γιατὶ οἱ συγκρούσεις των —γεμᾶτες θεαματικότητα καὶ ἀκροβατισμοὺς εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνες.

Τὰ θύματα τοῦ ἀθλήματος αὐτοῦ ποὺ πολλοὶ Ἀμερικανοὶ τὸ ὀνομάζουν δικαίως σιουϊσάϊντ — δηλαδὴ αὐτοκτονία — ἀνέρχονται σὲ πολλὲς ἑκατοντάδες νεκροὺς καὶ τραυματίες.

Ἀρκεῖ νὰ ἀναφερθῆ ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸ διάστημα 1931 - 1946 ἀνῆλθαν σὲ 430 παρ' ὅλες τὶς προσπάθειες προστασίας καὶ τὰ μέτρα προφυλάξεως ποὺ οἱ παῖκται τοῦ παράξενου αὐτοῦ ἀγωνίσματος εἶχαν ἐπινοήσει.

Γεγονὸς εἶναι ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν θυμάτων τὰ τελευταῖα μεταπολεμικὰ χρόνια περιωρίσθηκε σημαντικὰ δεδομένου ὅτι καὶ πολλοὶ νέοι κανονισμοὶ καθιερώθησαν ποὺ μετριάζουν τὴν ἀγριότητά του, καὶ οἱ ἀγωνιστικοὶ χῶροι ἔχουν στρωθῆ μὲ παχὺ χόρτο ὅπως ἀκριβῶς καὶ τὰ εὐρωπαϊκὰ ποδοσφαιρικὰ γήπεδα.

Καθὼς ἀνεφέρθη τὸ «ράγκμπυ» εἶναι τὸ κατ' ἐξοχὴν εὐνοούμενο σπὸρ τῶν φοιτητῶν οἱ ὁποῖοι καὶ ἀντιπροσωπεύουν τὰ πολυπληθῆ πανεπιστήμιά των στοὺς ἀγῶνες πρωταθλήματος ποὺ γίνονται κάθε χειμῶνα.

Τὰ πλέον ὀνομαστὰ μεταξὺ αὐτῶν εἶναι τοῦ Γιέϊλ, Χάρβαρτ, Μίτσιγκαν, Πενσυλβάνια, Σικάγο, τὸ Γουὲστ Πόϊντ, ἡ Σχολὴ Εὐελπίδων δηλαδή, κ. ἄ. μεταξὺ τῶν ὁποίων κάθε χρόνο διεκδικεῖται τὸ πανεπιστημιακὸ πρωτάθλημα.

Τὰ προαναφερθέντα πανεπιστήμια διαθέτουν τὰς πλέον δυναμικὰς ὁμάδας μὲ ἐρασιτέχνας φυσικὰ παίκτας. Γιὰ νὰ διακριθῆ κανεὶς στὸ δύσκολο αὐτὸ σπὸρ πρέπει ἀναμφιβόλως νὰ συγκεντρώνῃ πολλὰ προσόντα. Ἡ ταχύτης, ἡ ἐξυπνάδα, ὁ δυναμισμὸς εἶναι τὰ κυριώτερα ἐξ αὐτῶν δεδομένου ὅτι τὸ ράγκμπυ δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἕνα ἀλληλοκυνηγητὸ μὲ ἐπικίνδυνες φάσεις καὶ καταπληκτικὰ πλονζόν, μὲ δυὸ λόγια δηλαδὴ μιὰ ἀληθινὴ ἀλληλοεξόντωση.

Παρ' ὅλα ὅμως τὰ «μειονεκτήματά» του ἑλκύει σὰν πραγματικὸς μαγνήτης τοὺς Ἀμερικανοὺς νέους ποὺ κατὰ χιλιάδες ἀσχολοῦνται μὲ τὸ προσοδοφόρο αὐτὸ ἄθλημα ποὺ μπορεῖ νὰ ἐξασφαλίσῃ 15 καὶ 20 χιλιάδες δολλάρια (450 ἢ 600 ἑκατομμύρια δραχ.) σ' ἕνα καλὸ ποδοσφαιριστὴ ἐπαγγελματία βέβαια, κατὰ περίοδον.

Τὸ ἀμερικανικὸ «φοὺτ-μπὼλ» ἔχει μιὰ μακροχρόνιο παράδοση μιὰ μεγάλη ἱστορία συνυφασμένη μὲ θρύλους καὶ ὀνόματα φημισμένων παικτῶν τοῦ παρελθόντος ποὺ τίμησαν τὸ ἄθλημα μὲ ἀξιοθαύμαστα κατορθώματά των.

Μερικοὶ ἐξ αὐτῶν ἦσαν ὁ Φράνκ Σινγουΐτς (1940 - 45) τοῦ Τζωρτζτάουν, ὁ Τόμμυ Χάρμον, Κλὲν Νταῖβις τοῦ Ἰλλινόϊς καὶ ὁ ἀλησμόνητος Χάρολντ Γκράντς ὁ ἐπικαλούμενος «μπιγκάλοπιν Φάντομ» (καλπάζον φάντασμα). Ὁ Χάρολντ ἦταν ἕνας πανύψηλος ἀθλητὴς κατ' ἀρχὰς δρομεὺς ποὺ μετεπήδησε στὸ παράξενο ποδόσφαιρο τῆς χώρας του. Οἱ ἐπιτυχίες του στὸ νέο του ἐπάγγελμα ἦσαν πραγματικὰ καταπληκτικὲς ἐθεωρεῖτο δὲ σὰν ὁ καλύτερος ἀθλητὴς τοῦ ἀγωνίσματος ἐπὶ μίαν τετραετίαν (1942 - 46).

Ἀξέχαστοι ἐπίσης παῖκται τοῦ ἀμερικανικοῦ φοὺτ - μπὼλ ἦσαν οἱ «φὸρ χόρσμεν» οἱ τέσσερις δηλαδὴ ἱππεῖς τοῦ Νὸρτ Ντέϊμ τὰ κατορθώματα τῶν ὁποίων οἱ Ἀμερικανοὶ φίλαθλοι ἀκόμη καὶ σήμερα μὲ θαυμασμὸ διηγοῦνται.

Οἱ ποδοσφαιρισταὶ στὴ χώρα αὐτὴ τῶν παραδοξοτήτων ἐκτὸς τοῦ ὅτι «βγάζουν λεπτὰ μὲ τὸ τσουβάλι» εἶναι πολὺ δημοφιλεῖς ἐὰν λάβῃ κανεὶς ὑπ' ὄψη του τὶς χιλιάδες τῶν θεατῶν ποὺ συγκεντρώνονται στὰ στάδια τῶν μεγαλουπόλεων γιὰ νὰ καμαρώσουν καὶ νὰ ἀπολαύσουν γιὰ λίγη ὥρα τὰ ζωντανά τους εἴδωλα στὸ γεμᾶτο ζωντάνια καὶ θεαματικότητα αὐτὸ παιγνίδι ποὺ τόσο σύντομα κατάκτησε τοὺς φιλάθλους τῆς μακρυνῆς αὐτῆς χώρας.

Ὁ ὑπ' ἀριθμὸν 1 παίκτης τοῦ ἀμερικανικοῦ ποδοσφαίρου Τόμμυ Σίγουϊρ ποζάρει μὲ μιὰ συμφοιτήτριά του.

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΟ ΔΙΧΕΙΜΑΡΡΟ: Ἐπὶ ἑπτὰ ἀγώνων ἔξη φορὲς τὸ «Ζενὶθ» κέρδισε τὸν «Ἀτρόμητο» καὶ νικήθηκε μία. Διακρίθηκαν οἱ Δεμερτζῆδες, Κυριακίδης, Γρηγοριάδης, Συμεωνίδης. Ἐξ ἄλλου ὁ Ἀτρόμητος ἔχει σημειώσει τὶς ἑξῆς νίκες: Μὲ Δόξα Σταυροδρομίου 3—1, 6—2. Μὲ Ἁγίους Θεοδώρους 4—2. Μὲ Μεσόλογγο 3—2 καὶ μὲ μικτὴ Βροντῆς 4—1.

ΣΤΟ ΖΟΥΜΠΕΡΙ: Ἡ ὁμάδα τοῦ Βόλου ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τῆς Καλῆς Παναγιᾶς μὲ 1—0. Τὸ γκὼλ ἐπέτυχε ὁ Δῆμος. Ἐξ ἄλλου ἡ Καλὴ Παναγιὰ νίκησε τὸ Ἰωσηφόγλειο μὲ 5—2.

ΣΤΗΝ ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ: Σὲ ἀγῶνα βόλλεϋ ἡ ὁμάδα τῆς Φλωρίνης νίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ Βίτσι μὲ 15—5, 15—9 καὶ ἡ ὁμάδα τοῦ Κιλκὶς τὴν Φλώρινα μὲ 15—9, 12—15, 15—11.

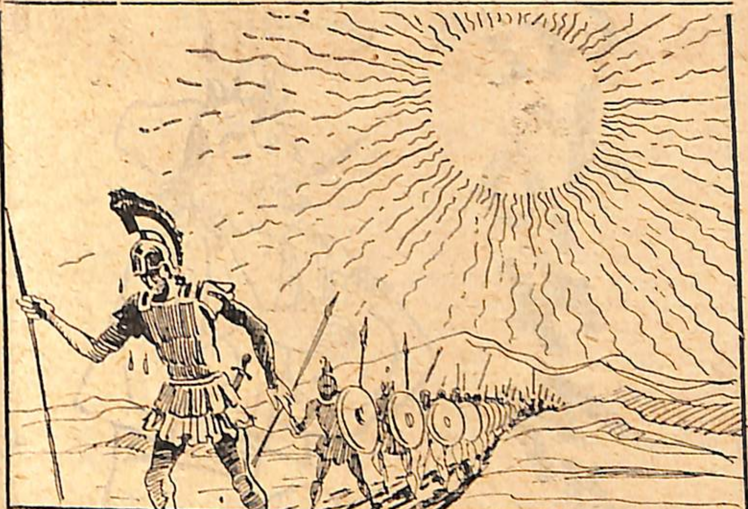
ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ: Ἡ ὁμάδα τῶν Γυμνασιοπαίδων ἐπεβλήθη μὲ 4—1 τῆς Α.Ε.Κ. Ἐπίσης ἡ ὁμάδα τοῦ Ἄρεως νίκησε μὲ 5—0 τὴν ὁμάδα τοῦ Ἱδρύματος Βασιλίσσης.

115 Μ' ἕνα φῶς ὑπέρθεο στὴ μορφή, βγῆκε ἀπ' τὴ σκηνὴ καὶ συγκάλεσε τὸ συμβούλιο.

«Πέστε στοὺς στρατιῶτες μου, εἶπε στοὺς ἀρχηγούς, πὼς ὁ βασιλιάς τους μόνο ἀπ' αὐτοὺς ἀνέχεται νὰ νικηθῆ. Ἐπιστρέφομε ἀμέσως ἀφοῦ θυσιάσωμε στοὺς θεούς. Αὐτὸ θἆναι τὸ τέρμα τῆς ἐκστρατείας!»

Καὶ πρόσταξε νὰ στήσουν, σ' ἐκεῖνο τὸ μέρος, δώδεκα πανύψηλους καὶ γιγάντιους βωμοὺς πρὸς τιμὴν τῶν δώδεκα Ὀλυμπίων καὶ γιὰ ἀνάμνηση τῆς θριαμβευτικῆς τους πορείας.

116 Ἑπτὰ μῆνες θριάμβευε πάλι στὸ γυρισμό του, ὁ ἀετὸς τῆς Ἑλλάδος, ἀνάμεσα ἀπὸ ἐχθροὺς τρομερούς, ἀπὸ καιρικὲς δυσκολίες, καὶ δύσβατα κι' ἀπροσπέλαστα μέρη. Μὰ τὸ χειρότερο, ἦταν οἱ ἄνυδροι τόποι μέσα στὸ κάμα. Σὲ μιὰ ἔρημο τῆς Γεδρωσίας, ἔκαμαν μέρες νὰ πιοῦν νερὸ καὶ πολλοὶ πέθαιναν ἀπ' τὴ δίψα. Ἡ ἄμμος φλογιζόταν· τὰ ὑποζύγια χώνονταν ὡς τὰ γόνατα, στὴ φλογερὴ αὐτὴ κόλαση.

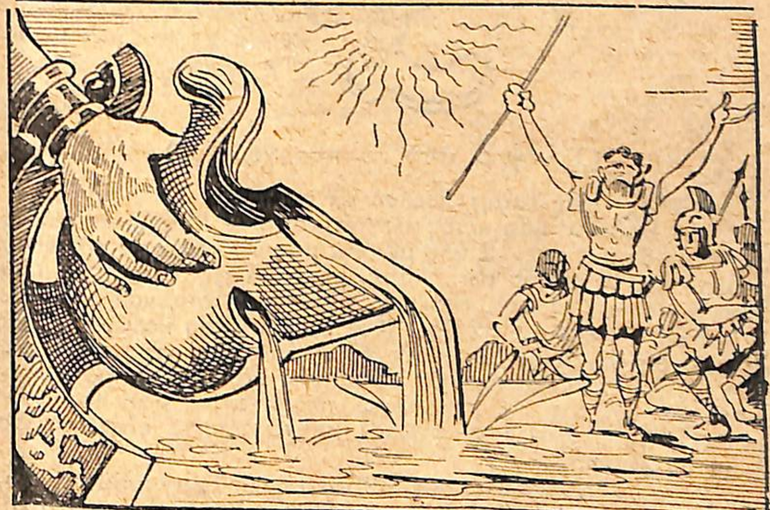
Κι' ὅμως ὁ Ἀλέξανδρος πήγαινε μπροστὰ ἀπὸ ὅλους, πεζός, γιὰ νὰ συμμερίζεται ὅλες τὶς κακουχίες καὶ νὰ δίνῃ τὸ παράδειγμα.

117 Καὶ τότε ἔγινε κάτι τὸ ὑπέροχο, ποὺ μᾶς ἐξηγεῖ, γιατὶ λάτρευε ὁ στρατὸς τὸν Ἀλέξανδρο.

Μερικοὶ στρατιῶτες, ποὺ μάκρυναν ψάχνοντας γιὰ νερό, γύρισαν κρατῶντας μιὰ περικεφαλαία γεμάτη. Ἦταν νερὸ βρόχινο, ποὺ ἀνακάλυψαν στὸ βάθος κάποιας χαράδρας, σὲ κοίλωμα βράχου. Πλησίασαν τὸν Ἀλέξανδρο καὶ τοῦ πρόσφεραν τ' ἀνεκτίμητο αὐτὸ δῶρο.

Ὁ Ἀλέξανδρος γύρισε καὶ κοίταξε, ξαπλωμένος στὴν ἄμμο, τοὺς ἄντρες του καταπονημένος ἀπ' τὴ λαχτάρα κάποιας δροσιᾶς...

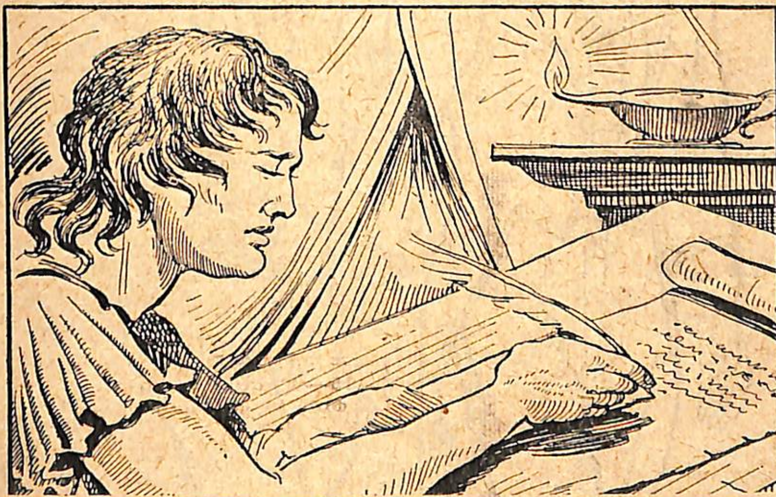

118 Ἅπλωσε τότε τὸ χέρι του κι' ἐπῆρε τὸ κράνος.

«Εὐχαριστῶ, φίλοι, τοὺς εἶπε, μὰ τὸ νερό σας δὲ φτάνει γιὰ ὅλους.»

Καί, γυρίζοντας τὴν περικεφαλαία, ἔχυσε κατὰ γῆς τὸ νερό, ποὺ τοῦ εἶχαν προσφέρει.

Μὲ μιᾶς, ὅλη ἐκείνη ἡ στρατιά, ποὺ δὲν εἶχε ἀνάσα, σηκώθηκε κι' ἐπευφήμησε τὸν Ἀλέξανδρο. Κι' ἡ πορεία ἐξακολούθησε, μὲ καινούργιο θάρρος. Ἐπιτέλους, ἔφθασαν στὰ Σοῦσα, ἀφοῦ εἶχαν ξεπεράσει σὲ πορεία, καὶ τὴ Σεμίραμη, καὶ τὸν Κῦρο κι' αὐτὸν ἀκόμα τὸν Ἡρακλῆ.

119 Ἀπὸ τότε ἄρχισε τὸ ἔργο τῆς δάδας. Τὸ σπαθὶ εἶχε μπῆ τελειωτικὰ πιὰ στὴ θήκη του. Ὁ Ἀλέξανδρος φρόντισε γιὰ τὴ διοίκηση, τὴ νομοθεσία, τὴ μόρφωση καὶ τὸν ἐκπολιτισμὸ τῶν λαῶν. Ἀντὶ τοῦ ἁρπακτικοῦ πνεύματος, ποὺ ὡς τότε κυβερνοῦσε τοὺς σατράπες, βασίλευε τώρα ἡ τιμιότης κι' ἡ ἀρετή. Ὁ νέος μονάρχης διάλεγε, μὲ πολλὴ προσοχή, τοὺς διοικητὲς τῶν ἐπαρχιῶν, τιμωρῶντας αὐτοὺς ποὺ παρέβαιναν τὶς ἀρχές του. Κάλεσε στὰ Σοῦσα μ' ἐγκύκλιο ὅλους τοὺς σατράπες καὶ μὲ τὴν εὐκαιρία δόθηκε στὰ Σοῦσα ἑορτή.

120 Ἡ ἑορτὴ αὐτὴ ὠνομάσθηκε ὁ «μέγας Γάμος». Ἀποφασίστηκε δηλαδὴ νὰ γίνουν τὴν ἴδια μέρα στὰ Σοῦσα, οἱ γάμοι τοῦ βασιλιᾶ καὶ τῶν στρατηγῶν καὶ πολλῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν τοῦ στρατοῦ, μὲ Περσίδες. Μὰ θὰ ρωτήσετε ἴσως: Δὲν ἦταν ὁ βασιλιὰς παντρεμένος μὲ τὴ Ρωξάνη; Ἂς μὴν ξεχνᾶμε πὼς στὰ παλιὰ αὐτὰ χρόνια, κι' ἰδιαίτερα μὲ τὰ Περσικὰ ἔθιμα ποὺ δὲν ἤθελε νὰ φανῆ πὼς περιφρονεῖ ὁ Ἀλέξανδρος, ἡ πολυγαμία ἐπιτρεπόταν.

(Συνεχίζεται)

Τά ΧΡΗΜΑΤΑ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

—Ὄχι σὰν ἐμᾶς; ἤθελες νὰ πῆς.

— Βέβαια· ψέμματα; ἀπάντησε ἡ κ. Μαρῆ, ἀνεβάζοντας τοὺς ὤμους της. Ἐμεῖς μὲ ὅλα μας τὰ καλὰ μὲ τὰ πλούτη μας, μὲ τὸ ὡραῖο σπίτι μας, μὲ τὰ ἁμάξια μας, μὲ τοὺς μαγείρους μας, τοὺς ὑπηρέτες, τὰ ἔχουμε διαρκῶς κατεβασμένα σὰ νὰ ἔχουμε πένθος. Καὶ ἂν δὲν ἔλθη κανένας ξένος νὰ μᾶς δῆ δὲν ἀνοίγομε οὔτε τὸ στόμα μας νὰ ποῦμε μιὰ λέξη. Ἐγώ, τουλάχιστο, σὲ βεβαιώνω εἶπε μὲ πικρὸ χαμόγελο, κατάντησα νὰ μὴ μιλάω παρὰ ὅταν μαλώνω τοὺς ὑπηρέτες μας. Αὐτοὶ οἱ φτωχοὶ μὲ τὸ τίποτε εἶναι πάντα εὐχαριστημένοι.

Εὔθυμοι διασκεδάζουν ἀδιάκοπα. Τραγουδᾶνε, χορεύουν. Χαίρουνται τὴ ζωή τους τέλος πάντων. Γιατὶ αὐτό!

— Γιατί; εἶπε μουρμουρίζοντας, βολτάροντας μέσα στὴν τραπεζαρία καὶ ὁ χρηματιστής. Κατόπιν σὰν νὰ τοῦ ἦρθε κάποια φαεινὴ ἰδέα στάθηκε ἀπότομα:

— Θέλεις, Ἑρμιόνη, εἶπε, νὰ σωπάσουν οἱ γείτονες μας καὶ νὰ σταματήση ὅλη αὐτὴ ἡ διασκέδαση καὶ ὁ θόρυβος;

—Ὄχι τοὺς κακόμοιρους, ἀπάντησε ἐκείνη φοβισμένη, ποιὸς ξέρει τί φαντάσθηκε γιὰ τὰ σχέδια τοῦ ἄντρα της. Ὄχι μὴ τοὺς κάμεις κακό. Ἄφησέ τους! Τί μᾶς πειράζουν;

— Κακὸ νὰ τοὺς κάμω; ἀπάντησε χαμογελῶντας ὁ κ. Μαρῆς. Πῶς σοῦ φάνηκε; Ἔγνοια σου. Μὴν ἀνησυχεῖς. Δὲν θὰ πάθουν τίποτα, καλὸ θὰ τοὺς κάμω καὶ θά... σωπάσουν! Θὰ δῆς.

— Μὰ τί σκοπὸ ἔχεις; Ὁ Ἀγησίλαος δὲν ἀπάντησε. Βγῆκε ὅμως ἀπὸ τὴν αἴθουσα, κάλεσε τὸν ὑπηρέτη του τὸ Γιάννη, καὶ τοῦ εἶπε κάτι σιγὰ - σιγά.

Λίγες στιγμὲς ἀργότερα, ὁ Γιάννης κτυποῦσε καθὼς εἴδαμε τὴν πόρτα τοῦ κὺρ - Δημήτρη.

* * *

Τὸ ἄλλο βράδυ ὁ κὺρ - Δημήτρης, ἀφοῦ δείπνησε γρηγορώτερα ἀπὸ τὸ συνηθισμένο, ἔπλυνε πρῶτα τὰ χέρια του καὶ τὸ πρόσωπο του, φόρεσε ἕνα ζευγάρι, καινούργιο δῆθεν, παπουτσιῶν, τὰ ὁποῖα, πέντε χρόνια τώρα ἐφύλαγε ἡ Μαριὼ μέσα σ' ἕνα παλιὸ ἀρμάρι γιὰ νὰ τὰ φορῆ ὁ κὺρ - Δημήτρης στὶς μεγάλες δεσποτικὲς γιορτές, φόρεσε τὸ καλό του φέσι, καὶ ἀφοῦ περιποιήθηκε τὸν ἑαυτό του ὅσο μποροῦσε περισσότερο, ἑτοιμάστηκε νὰ βγῆ.

—Ἂς πᾶμε, εἶπε, νὰ δοῦμε τί μᾶς θέλει ὁ κὺρ Ἀγησίλαος.

— Δὲν θ' ἀργήσης, ρώτησε ἡ γυναίκα.

— Πῶς θ' ἀργήσω; Μήπως ἔχουμε τίποτα νὰ μοιράσουμε μὲ τὸ γειτονά μας; Θἄχη καμμιὰ δουλειὰ νὰ μοῦ παραγγείλη. Σὲ δυὸ λεπτὰ εἶμαι πίσω!

— Κύτταξε νὰ μὴ παραστρατήσης!

— Μὲ τὸ καλό μου φέσι; ρώτησε ὁ Δημήτρης καὶ τὸ ἐρωτηματικό του αὐτὸ ἦταν γεμᾶτο ἔκπληξη γιατὶ ἡ γυναίκα του, τὸν θεωροῦσε ἱκανὸ γιὰ τέτοια παλαβομάρα.

Καὶ βγῆκε ἀπὸ τὸ σπίτι δίνοντας τὴν τελευταία παραγγελία.

— Βάλε τὰ παιδιὰ νὰ πλαγιάσουνε.

Σὰν ἔμεινε μόνη ἡ κυρὰ Δημήτραινα ἔβαλε πρῶτα νὰ κοιμηθοῦν τὰ παιδιά της πάνω σὲ δυὸ μεγάλα καὶ πλατειὰ στρώματα, ποὺ ἁπλώθηκαν χάμω στὸ πάτωμα τοῦ διπλανοῦ δωματίου, κατόπιν δὲ ἔκατσε κοντὰ στὸ λύχνο της καὶ ἄρχισε νὰ πλέκη κάλτσα, ἐνῶ τὴν ἴδια ὥρα σκεφτόταν τί νὰ ἤθελε τὸν ἄντρα της ὁ κύριος Ἀγησίλαος.

— Νὰ τὸν φώτιζε ὁ Θεὸς ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ της, νὰ μᾶς ἔδινε καμμιὰ δουλειὰ ἀποκοπή, νὰ βγάλουμε καὶ τίποτα! Κανένα χωράφι, νὰ ποῦμε, νὰ βάλη ἀμπέλι ὁ Δημήτρης... καλογερικό, νὰ πάρωμε κι' ἐμεῖς λιγάκι ἀπάνω μας.

Γιατὶ μ' ὅλα αὐτὰ τὰ παιδιά, ζωὴ νἄχουμε, ποὺ νὰ βγῆ κανεὶς μὲ τὸ μεροδούλι;

Ψωμὶ μονάχα, δὲν μπορεῖ νὰ προφτάση ὁ καϋμένος ὁ Δημήτρης. Αἴ. Δόξα σοι ὁ Θεός, εἶπε ξαφνικά, κόβοντας μεγαλόφωνα τὶς σκέψεις της καὶ κάνοντας τὸ σταυρό της.

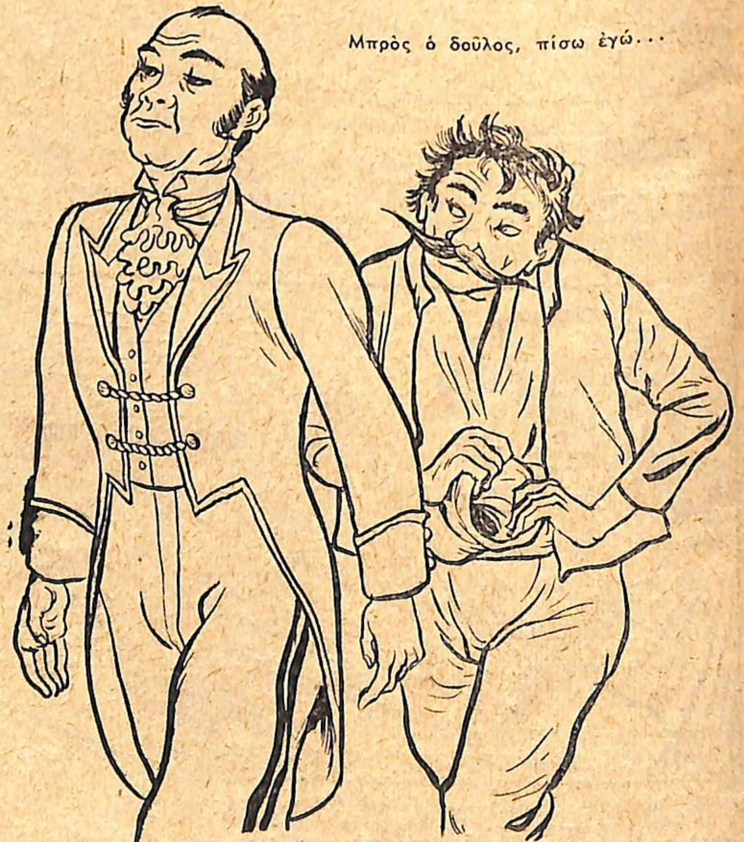
Ἐπειδὴ ἀποροῦσε, γιατὶ ὁ Δημήτρης ἀργοῦσε νὰ γυρίση, ξανάρχισε πάλι, χωρὶς κι' ἡ ἴδια νὰ τὸ καταλάβη, τὸ κομβολόγι τῶν σκέψεων καὶ τοῦ τόσο εὐχάριστου ὀνείρου της.

— Θὰ ἔκανα, ἕνα φουστανάκι τῆς Ἑλένης μου, ἐξακολούθησε νὰ σκέφτεται, καὶ θἄστελνα καὶ τὸ Νικολὴ μου στὸ σκολειὸ νὰ μὴ μείνη στραβὸ τὸ καϋμένο, νὰ μὴ βλαστημάη μιὰ μέρα. Θἄκανα καὶ τὸ τάμμα ποὺ ἔχω στὴ Βαγγελίστρα, γιὰ τὸ Σπύρο μου, ὅταν ἔβγαλε τὴ βλογιὰ καὶ δὲν μπόρεσα ἀκόμα νὰ τὸ στείλω... — μὲ τί νὰ τὸ στείλω! Ἂν περίσσευε τίποτα, θἄκανα κι' ἐγώ, νὰ σοῦ πῶ, ἕνα ροῦχο νὰ βάλω ἀπάνω μου, ποὺ περπατῶ τώρα δυὸ χρόνια μὲ μπαλώματα.

Ἔτσι δὲ ποὺ πελαγοδρομοῦσε στὴ θάλασσα τῶν ὀνείρων, δὲν ἄκουσε ἡ Μαριὼ τὴν αὐλόπορτα ποὺ ἀνοιγόκλεισε, οὔτε ἔπειτα ἀπὸ λίγο ἔννοιωσε τὸν κὺρ - Δημήτρη, ὁ ὁποῖος, περνῶντας ἀπὸ τὴν πόρτα τὸ κεφάλι, ρώτησε σιγὰ - σιγά, προτοῦ μπῆ:

— Κοιμήθηκαν τὰ παιδιά;

— Οὖ μὲ τρόμαξες καϋμένε, φώναξε ἡ γυναίκα του. Τί στέκεσαι τώρα αὐτοῦ; Τελείωσες; Ἔλα μέσα.

Μπρὸς ὁ δοῦλος, πίσω ἐγώ...

— Μὴ φωνάζεις, εἶπε σιγὰ - σιγὰ ὁ κὺρ - Δημήτρης χωρὶς νὰ κουνηθῆ ἀπὸ τὴ θέση του. Κοιμήθηκαν τὰ παιδιά;

— Σὲ καλό σου. Κοιμήθηκαν βέβαια! Τί θὰ πῆ αὐτό; Τί ρωτᾶς; Τί σοῦ ἦλθε;

— Μεγάλα πράμματα, Μαριώ μου ἀπάντησε ἐκεῖνος καθὼς ἔμπαινε.

Πρέπει ἀλήθεια νὰ συνέβησαν πολλὰ πράγματα στὸ φτωχὸ Δημήτρη, γιατὶ καὶ τὸ πρόσωπο του ἦταν ἀλλαγμένο καὶ τὰ μάτια του εἶχαν μιὰ ἀσυνήθιστη λάμψη καὶ ἡ φωνή του ἀκόμη ἦταν ἀλλαγμένη καὶ ἔτρεμε.

— Καλὲ τί ἔπαθες; ρώτησε καθὼς σηκωνόταν καὶ πλησίαζε ἀνήσυχη τὸν ἄντρα της ἡ κυρὰ Δημήτραινα. Ἐσὺ ἄλλαξες ὁλότελα. Δὲν εἶσαι ὁ ἴδιος!

— Τώρα κι' ἄλλη μιὰ φορὰ ὁ ἴδιος· εἶπε ἐκεῖνος. Γιὰ κοίταξ' ἐδῶ!

Καὶ ἁρπάζοντας ἀπὸ τὴ μασχάλη του τὸ σακκουλάκι γεμᾶτο τάληρα, τὸ κτύπησε δυνατὰ μὲ τὸ γρόθο του!

Ἡ φτωχὴ γυναίκα χλώμιασε! Ἔννοιωσε τὰ γόνατά της νὰ κόβουνται. Προσπάθησε κάτι νὰ πῆ μὰ ἡ φωνὴ δὲν ἔβγαινε ἀπὸ τὸ στόμα της. Νόμιζε πὼς κατάπιε τὸ λάρυγγά της κι' αὐτὸς εἶχε κι' ὅλας φτάση στὰ βάθη τοῦ στήθους της. Εὐτυχῶς ποὺ δὲν ἦταν ἡ κυρὰ Μαριὼ ἀπὸ τοὺς λεπτεπίλεπτους ἐκείνους τύπους ποὺ μπορεῖ νὰ τοὺς βάλη κάτω ἡ συγκίνηση.

— Δημήτρη, φώναξε καθὼς συνερχόταν καὶ ἡ φωνή της βρόντησε σὰν φωνὴ δημοσίου κατήγορου. Καὶ ὕψωσε ἀπειλητικὰ τὸ χέρι της. Ποῦ βρῆκες αὐτὰ τὰ χρήματα;

Ὁ φτωχὸς Δημήτρης ἔμεινε στὴν ἀρχὴ μὲ ἀνοικτὸ τὸ στόμα ἀπὸ κατάπληξη μὲ τὴν ξαφνικὴ αὐτὴ μεταμόρφωση τῆς γυναίκας του. Μὰ σὰν ἀστραπὴ πέρασε ἀπὸ τὸ μυαλό του ἡ ὑποψία τῆς Μαριῶς, καὶ γέλασε μὲ θόρυβο:

— Χὰ χὰ χά, ἔκαμε. Θαρρεῖς πῶς τὰ ἔκλεψα; Μοῦ τἄδωσαν, ματάκια μου. Μοῦ τἄ - δω - σαν. Μοῦ τὰ - χά - ρι - σαν!

— Σοῦ τὰ χάρισαν; Ποιὸς σοῦ τὰ χάρισε; Ποιὸς χαρίζει σήμερα στὴν Ἀθήνα σακκούλα τάλλαρα, Δημήτρη;

— Ἔλα - ἔλα. Μὴν εἶσαι τρελλή. Μοῦ τὰ χάρισε ὁ κὺρ - Ἀγησίλαος, ποὺ ὁ Θεὸς νὰ μοῦ κόβη χρόνια καὶ νὰ τοῦ δίνει μέρες. Κάτσε, κάτσε νὰ στὰ πῶ.

Ἔκατσε πρῶτος ἐκεῖνος καὶ προσπάθησε νὰ διηγηθῆ στὴ γυναίκα του ὅσα εἶχαν γίνει καὶ νὰ ἐκφράση ὅλα μαζύ, ἐντυπώσεις του, καὶ αἰσθήματα του.

— Μπῆκα ποὺ λές, Μαριώ μου, κι' ἕνας ὑπηρέτης — ντρεπόμουνα, μὰ τὸ Θεό, ποὺ τὸν κοίταζα, τόσο ὡραῖα ροῦχα φοροῦσε...

— Τί τὰ θέλεις, τώρ' αὐτά, διάκοψε ἀνυπόμονα ἡ κυρὰ Δημήτραινα. Λέγε τί ἔγινε;

— Στάσου δὰ μὴ βιάζεσαι. Μπῆκα, λοιπὸν καὶ ἀπὸ κάμαρα σὲ κάμαρα, μπρὸς ὁ δοῦλος, πίσω ἐγώ, βρεθήκαμε μπροστὰ στὸν κὺρ - Ἀγησίλαο. Τί σπίτι, καϋμένη Μαριώ! Καλὰ ποὺ ἔβαλα τὰ καινούργια μου παπούτσια.

— Οὔφ καϋμένε. Λέγε τί σοῦ εἶπε καὶ ἄφησε τὶς φλυαρίες.

— Τί μοῦ εἶπε; Καὶ θυμᾶμαι θαρρεῖς; Τί κάνομε, πῶς περνοῦμε, πόσα παιδιὰ ἔχομε. Ἂν εἴμαστε στενοχωρημένοι, χίλια δυό. Καλώτατος ἄνθρωπος Μαριώ μου, χρυσὸς ἄνθρωπος. Αὔριο κιόλας θὰ τοῦ παραγγείλω μιὰ λαμπάδα, ἴσα μὲ τὸ μπόϊ του νὰ τὴν πάω στὸν Ἅη - Δημήτρη.

— Καλά, ὅλα αὐτά. Μὰ πῶς σοῦ ἔδωσε τὰ χρήματα. Γιατί σοῦ τἄδωσε;

— Ξέρω κι' ἐγὼ γιατί; Ἔτσι θέλησε. Μᾶς βλέπει, λέει, ἀπὸ τὰ παράθυρα του καὶ μᾶς χαίρεται. Γιατὶ ἔχουμε πολλὰ παιδιά... καὶ καλὴ καρδιά...καὶ ζοῦμε χαρούμενοι καὶ διασκεδάζουμε. Κάνουμε λιγάκι ἀνησυχία καμμιὰ φορά, μὰ δὲν τὸν πειράζει λέει... ἡ γυναίκα του μάλιστα μᾶς καμαρώνει...— δὲν ἔχει, ξέρεις, παιδὶ ἡ καϋμένη... — Τί ἔλεγα; Ἃ ναί! Τὸ λοιπὸν μᾶς λυπήθηκε λέει, ἐμένα καὶ σένα, νὰ μᾶς βλέπη ἔτσι νὰ δουλεύομαι ὅλη μέρα καὶ τοῦ ἦρθε, λέει, ἡ ἰδέα νὰ μᾶς κάμη εὐτυχισμένους. Μὲ ρώτησε τί θέλω.— Τί νὰ θέλω; ὑγεία καὶ δουλειά, ἀφέντη.— Δουλειά; λέει

(Συνέχεια στὴ σελίδα 548)

Ὁ Ἄγγελος Βλάχος σὰν θεατρικὸς συγγραφέας

Ὁ Ἄγγελος Βλάχος ὅταν γιορτάστηκε ἡ ἑκατονταετηρίδα του χαρακτηρίστηκε ὡς ὁ «Βολταῖρος τῆς Ἑλλάδος». Καὶ τὸν εἶπαν ἔτσι γιὰ τὸ πλῆθος καὶ τὴν ποικιλία τοῦ συγγραφικοῦ ἔργου του. Δηλαδή: Ἱστορικοῦ, κριτικοῦ, λογοτεχνικοῦ, ποιητικοῦ, θεατρικοῦ καὶ μεταφραστικοῦ. Ἡ λογοτεχνική του παραγωγὴ ἦταν πρώϊμη. Εἴκοσι χρονῶν, στὰ 1858, ἀνέβασε στὸ θέατρο Μπούκουρα τὸ πρῶτο του θεατρικὸ ἔργο. Ἦταν μιὰ διασκευὴ ἀπὸ τὸ Γερμανικὸ καὶ εἶχε τὸν τίτλο «Κόκκινα Μαλλιά». Ἔπειτα ἀπὸ ὀκτὼ χρόνια — 1866 — ἀνέβασε τὴν πρώτη του πρωτότυπη κωμωδία τὴν «Κόρη τοῦ Παντοπώλου», ποὺ σημείωσε ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία. Ἔκαμε 28 συνεχεῖς παραστάσεις, ποὺ γιὰ τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, καὶ γιὰ τὴν Ἀθήνα φυσικά, ἦταν κάτι τὸ πρωτοφανές. Σήμερα ὑπάρχουν βέβαια κωμωδίες ποὺ ξεπέρασαν τὶς 250 παραστάσεις.

Στὰ 1867 ὁ Ἄγγελος Βλάχος πῆρε τὸ πρῶτο βραβεῖο στὸν Βουτσιναῖο ποιητικὸ διαγωνισμὸ μὲ τὸ τρίπρακτο ἔργο του «Ὁ Λοχαγὸς τῆς Ἐθνοφυλακῆς». Ὕστερα ἀπὸ τρία χρόνια βραβεύθηκε στὸ Διαγωνισμὸ τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Ὀλυμπιακῆς Ἐκθέσεως τοῦ 1870, ἡ κωμωδία του «Γαμβροῦ Πολιορκία».

Ἄλλα θεατρικὰ ἔργα τοῦ Ἀγγέλου Βλάχου φέρνουν τοὺς τίτλους: «Γάμος ἕνεκα βροχῆς» (ἔμμετρη μονόπρακτη κωμωδία), «Ἡ γιορτὴ τῆς μαμῆς», «πρὸς τὸ θεαθῆναι» (διασκευὴ ἀπὸ τὸ γαλλικό), «Ἡ σύζυγος τοῦ Λουλουδάκη» (διασκευὴ ἀπὸ τὸ γαλλικό), «Ἔρως μιᾶς ὥρας» (διασκευὴ ἀπὸ τὸ ἰταλικό), «Πομφόλυξ» (διασκευὴ ἀπὸ τὸ ἰταλικό), «Ὁ βιβλιοθηκάριος» (ἐκ τοῦ γερμανικοῦ), «Ἡ Ἀμαζὼν» (τὸ ἴδιο), «Ἐγὼ» (ἀπὸ τὸ γαλλικό), «Ξυδάκης καὶ Θανασούλης» (ἀπὸ τὸ Γαλλικό), «Οἰκτροὶ ἔρωτες» (ἀπὸ τὸ Ἰταλικό), «Ὁδὸς μαρτυρίου» (ἀπὸ τὸ γερμανικό), «Αἱ δύο κυρίαι» (ἀπὸ τὸ ἰταλικό), «Οἱ χαλκοπράσινοι» (μετάφραση), «Ἀφηρημένοι» (μετάφραση), «Κλαβίγγιον» (μετάφραση), «Οἱ κουτοπόνηροι» (μετάφραση), «Οἱ καλοί μας φίλοι» (μετάφραση), «Ὁ πλαστικὸς κόσμος» (μετάφραση) «Ὁ φόβος τῆς Χαρᾶς» (ἀπὸ τὸ γαλλικό), «Ἡ τυχοδιώκτρια» (ἔμμετρη μετάφραση), «Βρεταννικὸς» (ἡ τραγωδία τοῦ Ρακίνα, μετάφραση), «Μήδεια» (τραγωδία τοῦ Λεκονδὲ ἔμμετρη μετάφραση), «Δὸν Κάρολος» (ἔμμετρη μετάφραση), «Ἄμλετ» (ἔμμετρη μετάφραση), «Ὀθέλλος» (ἔμμετρη μετάφραση), «Βασιλεὺς Λὴρ» (ἔμμετρη μετάφραση καὶ διασκευὴ γιὰ τὴν ἑλληνικὴ σκηνή), «Μάκβεθ» (ἔμμετρη μετάφραση).

Ὑπάρχουν ἀκόμα καὶ ἄλλα ἔργα του θεατρικὰ ποὺ παραλείπουμε τοὺς τίτλους τους.

Γιὰ τὸ ποιητικὸ καὶ τὸ ἄλλο ἔργο τοῦ Ἀγγέλου Βλάχου στὸ ἄλλο φύλλο.

Ἐγὼ εἶμαι τρελλὴ ἢ ἐσὺ τεμπέλης καὶ μεθύστακας;

Τὰ χρήματα

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 547)

ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω χρήματα νὰ κάμης δουλειά, ὅτι δουλειὰ θέλεις. Καὶ σηκώνεται, μωρὲ μάτια μου, βάζει ἕνα κλειδὶ σὲ μιὰ ὀρθὴ κασέλλα... Κράκ! Ἐγὼ τρόμαξα νὰ σοῦ πῶ! Ἀνοίγει, ποὺ λές, ἕνα πορτέλλο, χοντρὸ σὰν ἐκεῖνο ποὺ ἔχουν οἱ μπουκαπόρτες στὰ θωρηκτὰ καὶ βγάζει αὐτὴ τὴ σακκούλα.

Καὶ καθὼς ἔλεγε τὶς τελευταῖες αὐτὲς λέξεις ὁ κὺρ - Δημήτρης κατάφερε ἄλλη μιὰ γροθιὰ στὸ σακκίδιο μὲ τὰ τάλληρα ποὺ τὰ εἶχε ἀπὸθώση στὰ πόδια του.

—Ἐδῶ μέσα, μοῦ λέει, ἔχει πεντακόσια τάλλαρα. Μπορεῖς νὰ κάμης ὅτι δουλειὰ θέλεις. Πάρ' τα. Δὲ θέλω χαρτί, οὔτε ἀπόδειξη. Ἂν πλουτήσης καμμιὰ φορὰ καὶ οἱ δουλειές σου πᾶνε καλὰ μοῦ τὰ δίνεις. Ἀλλοιῶς χάρισμά σου! Μοῦ φάνηκε, ποὺ λές, Μαριώ, πὼς ὀνειρευόμουνα. Δὲν ἤξερα τί νὰ πῶ; τί νὰ κάμω!— Χάρισμά μου, τοῦ λέω, ἀφέντη μου, μὰ πῶς;— Δὲν ἔχει, λέει αὐτός, πῶς. Θὰ τὰ πάρης. Μοῦ κάνης χάρη. Καὶ μοῦ σφίγγει τὸ χέρι. Μοῦ σφίγγει τὸ χέρι Μαριώ, κατάλαβες; Τί νὰ κάμω, λοιπόν; Τὰ πῆρα. Κακὰ ἔκαμα; Ἔπρεπε νὰ μὴν τὰ πάρω;

Ἡ φτωχὴ Μαριὼ δὲν μποροῦσε νὰ μιλήση. Ἔκλαιγε. Τὸ ὄνειρο της, αὐτὸ ποὺ ἔβλεπε λίγο πρωτύτερα, ἄρχισε καὶ πάλι νὰ τῆς χαμογελάη στὴ φαντασία της. Καὶ τὸ χαμόγελό του αὐτὸ δὲν ἦταν πιὰ πλάνη! Μποροῦσε τώρα νὰ στείλη τὸ Νικολή της στὸ σχολεῖο. Μποροῦσε νὰ πάη τὸ τάμμα της στὴ Βαγγελίστρα.

Ἐκεῖ σιμά της ἔκαιγε τὸ μικρὸ καντῆλι μπροστὰ στὸ εἰκόνισμα τῆς Παναγίας. Μπροστὰ στὴν εἰκόνα αὐτή, χωρὶς καλὰ - καλὰ νὰ τὸ καταλάβη βρέθηκε γονατιστὴ ἡ κυρὰ Δημήτραινα.

—Ἂμ δὲν εἴπαμε δά, γυναίκα, νὰ πιάσουνε καὶ τὰ κλάματα, εἶπε ὁ ἄντρας, καθὼς τὴν ἔβλεπε νὰ σκουπίζη τὰ δάκρυα της καὶ προσπαθοῦσε κι' αὐτὸς ὁ ἴδιος νὰ πνίξη τὴν συγκίνηση ποὺ τοῦ ἔφερνε τὰ δάκρυα στὰ μάτια. Ἔλα σήκω τώρα καὶ πάρε αὐτὰ νὰ τὰ φυλάξης.

— Ποῦ νὰ τὰ φυλάξω; εἶπε, καθὼς σηκωνόταν ἡ Μαριώ, ἀφοῦ, βέβαια, τελείωσε τὴν δέηση της γιὰ τὸ γενναιόδωρο εὐεργέτη τους.

— Ξέρω γώ; ὅπου θέλεις. Νὰ ἐκεῖ στὴ μεγάλη κασσέλα ποὺ ἔχει τὸ μεγάλο κλειδί.

Καὶ ὅταν ἡ παραγγελία του ἔγινε:

— Δός μου, εἶπε, τώρα τὸ κλειδὶ καὶ βοήθησε με νὰ βάλωμε τὴν κασσέλα κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια.

—Ἀσφάλεια; Καὶ τί φοβᾶσαι; Νὰ μᾶς ἔρταν κλέφτες;

— Δὲν ξέρω γώ. Ὅποιος φυλάει τὰ ροῦχα του ἔχει τὰ μισά. Τώρα εἴμαστε πλούσιοι, κυρὰ Μαριώ! τὸ κατάλαβες; Καὶ χρειάζεται φρόνηση καὶ προσοχή.

— Καὶ ποιὸς μᾶς ξέρει, Δημήτρη μου;

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΡΥΦΕΣ ΤΟΥ "ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ,,

ΦΩΝΑΧΤΟ ΜΟΥ ΑΜΑΡΤΗΜΑ

Κουρσάρος κάθε ἄτιμου κάθε κακοῦ κουρσάρος
ξεκίνησα· ἀδράζοντας στὰ χέρια μου τὴν λύρα
ὁ Ἔρωτας μὲ ἔσπρωχνε, — ὢ τῶν ψυχῶν ὁ
(Χάρος,—
νὰ ντύνω κάθε φωτεινὸ μ' εἰρωνικὴ «πορφύ-
(ρα»!...

Ὅμως, καθὼς στὰ πέλαγα μὲ σάλευε τὸ κῦμα
κι' ὅλο ζητοῦσα μάταια νὰ βρῶ ἀραξοβόλι,
μετάνοιωσα κι' ἀκλούθησα τοῦ Νύμφιου τὸ
(βῆμα,
ποὺ θὰ μὲ φέρη ἀγαλινὰ κεῖ ποὺν' οἱ οὐράνιοι
(θόλοι!...

Τώρα, ἀλάργ' ἀπ' τὶς νυχτιὲς μὲ δύναμη γε-
(μᾶτος,
— σβήνετ' ἐντός μου ὁ Μπωντλαὶρ γεννιέται
(ὁ Βερίτης,—
μέσ' στὶς Ἀλήθειες θὰ περνῶ ταξιδευτὴς τρε-
(χᾶτος,
χωρὶς ν' ἀγγίζω τὶς δροσιὲς μιᾶς νέας Ἀφρο-
(δίτης!...

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ Π. ΤΣΙΑΚΑΣ

ΣΤΗΝ ΨΥΧΗ ΜΟΥ

Ξανοίξου, ψυχή μου, στ' ἀνέφελα πλάτια,
τ' ἀγέρι χτυπώντας μὲ θεῖα φτερά:
τοὺς πόθους μου ὅλους καὶ τὰ ὄνειρά μου
— ὀνείρατα μύρια, χρυσά φλογερά! —

Ξανοίξου καὶ πέτα στὰ γιούλινα ὕψη,
χυμώντας στοῦ Ὡραίου τὴν ροῦσα ἀγκαλιά...
Σὰν θεῖο ἀηδόνι σ' αὐγῆς δροσοχάδια
τραγούδα, ψυχή μου, τραγούδα γλυκά!...

Κι' ἂν ἔρθουν οἱ πόνοι πικρὰ νὰ σὲ στέψουν,
μὴν κλαῖς καὶ μὴν σπέρνεις κατάρες, παρὰ
λευκὰ νὰ φορέσης, ν' ἀδράξης τὴν λύρα
κι' ὠδὲς νὰ Τοῦ ψάλλης!... Καὶ θἄβρης
(χαρά!...

ΘΑΝΟΣ ΠΑΣΧΟΣ
(Ἔδεσσα)

ΛΑΧΤΑΡΑ

Τώρα ποὺ κλαῖν, τὰ σύννεφα μαζί μου πονε-
(μένα
καὶ τρίζουνε κλαψιάρικα τὰ δέντρα θλιβερά,
ἄχ! καὶ τὰ φύλλα σέρνονται στοὺς δρόμους
(πεθαμένα
τώρα ἡ ψυχή μου Ἄνοιξη γλυκειά, σὲ λαχτα-
(ρᾶ!...

Κι' ὅπως στὰ τζάμια μου χτυπᾶ μονότον' ἡ
(βροχούλα
καὶ ταξιδεύουνε ψηλὰ τὰ νέφη σκοτεινὰ
θαρρῶ π' ἀκούω νἄρχεται ἡ ἅγια σου φωνούλα
ἀλλὰ τὴν κλέβουν τὰ ξερὰ τὰ δέντρα τὰ γυ-
(μνά...

ΘΕΟΔ. ΣΩΝΙΤΗΣ

ΝΥΧΤΑ

Λάμπουν στὸν οὐρανὸ ψηλὰ
τ' ἀστέρια ἕνα - ἕνα
σὰν ἀδαμάντινα καρφιὰ
μὲ τέχνη καρφωμένα.

Μ' ἕναν τρελλὸ - τρελλὸ ρυθμὸ
καὶ μὲ μεγάλη χάρη
προβάλλει πίσω ἀπ' τὸ βουνὸ
τ' ὁλόγιομο φεγγάρι.

Καὶ τ' ἀεράκι δροσερὸ
'πὸ τ' ἄνθια μυρωμένο
χύνεται μέσα στὸ χωριὸ
τ' ἀπ' ὥρα κοιμισμένο.

Καθὼς οἱ λεῦκες τὶς ψηλὲς
κορφές τους ἀνταμώνουν
μοιάζουν μ' ἱέρειες ταπεινὲς
ποὺ τὴ φωνὴ σηκώνουν.

μ' ἕναν ὁλόγλυκο σκοπὸ
— μουρμουριστὴ καὶ θεία —
εὐχαριστῶντας τὸ Θεὸ
σ' αὐτὴ τὴ λιτανεία.

Νύχτα, πλανεύτρα τῆς ψυχῆς...
Γλυκά, ἁπαλὰ στὰ μάτια
πέφτει τ' ὀνείρου ἡ σκιά...
Πλέω σὲ θεῖα πλάτια.

ΠΑΝΟΣ Κ. ΠΑΠΑΤΣΩΡΗΣ
(Κοπανάκι)

ΕΚΕΙ ΘΑ ΠΑΜΕ

Μαζὶ κινήσαμε, συνοδοιπόροι
ἀντάμα ὅλοι πεζοπόροι
στῆς ζήσης τὸ γκρεμό.
Στὸν Γολγοθᾶ γιὰ ν' ἀνεβοῦμε,
βουνά, κρημνοὺς περνοῦμε
ποτάμια, τ' ἀποσπερνὸ.

Ἔτσι ἀργὰ οἱ γενιὲς ἀνηφορᾶνε,
πέφτουνε σηκώνονται, κινᾶνε
μὲ τῆς μητέρας τὴν εὐχή.
Κι' ὅλο ἀνεβαίνουν, κι' ἀνεβαίνουν,
καὶ σταματοῦν καὶ ξαποσταίνουν.

Μὰ σὰν ἀνέβουν ἐκεῖ πάνω
τὸ δάκρυ σβύνεται τὸ πλάνο
πίνουν τὸ νέκταρ τῆς ζωῆς
ἐκεῖ τώρα καὶ μεῖς κινᾶμε
γι' αὐτὸ στὰ βράχια ροβολᾶμε
ἐκεῖ θὰ πᾶμε καὶ ἐμεῖς.

ΑΧΙΛΛΕΥΣ Β. ΒΥΤΑΝΙΩΤΗΣ
(Μαθ. Γυμν. Σιατίστης. Τάξ. Η΄)

ΣΑΝ ΤΟ ΕΛΕΥΘΕΡΟ ΠΟΥΛΙ ΤΗ ΛΕΥΤΕΡΙΑ ΠΟΘΟΥΣΑ

Σὰν τὸ ἐλεύθερο πουλὶ
στὸν κόσμο τριγυρνοῦσα
μὲ καταφρόνεσαν πολλοὶ
καὶ μ' ἔκλεισαν μέσ' στὸ κλουβί,
οἱ ἄχαροι! Τὴ λευτεριὰ ποθοῦσα.

Μέρα καὶ νύχτα ἔλυωνα
στὰ σπλάχνα του κρυμμένο
περίμενα μέσ' στὸ κλουβὶ
γερὰ ἀμπαρωμένο.
Περίμενα κι' ὅλο ζητοῦσα
τὴ λευτεριά μου ποὺ ποθοῦσα.

Ξάφνου μοῦ φάνηκ' ἔλαμψε
ὁ οὐρανὸς μὲ χάρη
κι' εἶδα πὼς εὑρισκόμουνα
στοῦ δέντρου ἕνα κλωνάρι.
Μὰ ἦταν ψέμμα... Πάει πιά!
«Χαῖρε, ὢ χαῖρε, ἐλευθεριά!»

ΤΣΑΚΛΙΔΗΣ Χ. ΙΩΑΝΝΗΣ
(Γυμνάσιον Καστορίας)

ΦΛΟΓΕΡΑΣ ΛΑΛΗΜΑ

Ψηλὰ σ' ἀπάτητες κορφὲς καὶ σ' ἀητοράχες
(πέρα
ἀχολογάει χαρούμενα τσοπάνικη φλογέρα.
Ἀντιλαλεῖ στὶς ρεμματιές, στὶς λαγκαδιές,
(στὰ δάση
στὰ ριζοβούνια τὰ σκιερά, στὴ φωτοβόλο
(πλάση

Κι' ἀναγαλιάζουν οἱ πλαγιές, βροντολαλοῦν
(ραχοῦλες
καὶ συνοδεύουν τὸν ἀχὸ κι' οἱ δροσερὲς βρυ-
(σοῦλες
Καὶ σὰν στὰ μάκρη τῶν βουνῶν ὁ ἥλιος τώρα
(γέρνη,
τὸν κάθ' ἀχὸ καὶ τὴ λαλιὰ τ' ἀγέρι συνε-
(παίρνει.

Ν. Σ. ΠΟΥΡΝΑΡΑΣ

ΟΙ ΩΡΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΑΝ...

Οἱ ὧρες ποὺ πέρασαν καὶ φύγαν
σὰ ρόδινα σύννεφα, σὰ πελαργοί
οἱ ὧρες ποὺ σβήσανε σὰν ἄστρα τρεμόφεγγα
στὸ πρῶτ' ἀντιφέγγισμα ποὺ φέρνει ἡ αὐγή!...

Μὴ κλαῖς ποὺ τὶς ἔχασες! Θἄρθουν ἄλλες,
ποὺ θἆναι σὰν ὄμορφος ἀγάπης ψαλμός,
ποὺ θἆναι σὰν ὅραμα καὶ σὰν ἀλληλούϊα,
σὰν ἕνας ὁλόψυχος καινούργιος παλμός.

Οἱ ὧρες ποὺ πέρασαν — κεριὰ πιὰ σβησμέ-
(να,—
κι' αὐτὲς ποὺ τὸ τώρα καὶ τὸ ὕστερα μηνοῦν,
στὸ φῶς τῆς μετάνοιας, στὸ φῶς μιᾶς Ἀνά-
(στασης,
λαμπάδες ὁλόλαμπρες μπορεῖ νὰ γινοῦν!

ΛΑΚΗΣ ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΟΣ
Νέος Σκοπός, Σερρῶν

Τὰ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἦταν ἡ πρώτη ἐρώτηση ποὺ ἔπρεπε νὰ κάνουν. Ἀλλὰ ἦταν ὅλοι τόσο ταραγμένοι ἀπὸ τὸ νέο, ποὺ ἔκαναν στὸν Ἄϋρτον τοῦ κόσμου τὶς ἐρωτήσεις ξεχνώντας νὰ ζητήσουν πληροφορίες γιὰ τὸ σπουδαιότερο.

Στὴν ἐρώτηση τοῦ Μὰκ Νάμπς, ὁ Ἄϋρτον ὡστόσο ἀπάντησε χωρὶς δισταγμό.

—Ὅταν τὸ κῦμα μὲ ἅρπαξε ἀπὸ τὸ κατάστρωμα τῆς «Βρεταννίας», τὸ καράβι βρίσκονταν στὶς ἀκτὲς τῆς Αὐστραλίας. Ἐκεῖ λοιπὸν ναυάγησε τὸ πλοῖο.

— Στὸν 37ο παράλληλο;

— Μάλιστα... Στὸν 37ο παράλληλο...

— Στὴν δυτικὴ ἀκτή;

—Ὄχι στὴν δυτική. Στὴν ἀνατολική! ἀποκρίθηκε ζωηρὰ ὁ λοστρόμος.

— Καὶ τί ἐποχή;

— Καλοκαίρι!

— Μήπως θυμᾶσαι τὴν ἡμερομηνία;

—Ἂν τὴν θυμᾶμαι λέει! 9η Ἰουνίου τοῦ 1862 ἦταν.

— Αὐτὸ εἶναι! Τότε ναυάγησαν! φώναξε ὁ Γκλένερβαν.

— Βλέπετε λοιπὸν μυλόρδε, πρόσθεσε ὁ Ἄϋρτον ὅτι εἶχα δίκηο νὰ πῶ αὐτὸ ποὺ εἶπα: ἂν ὁ Γκρὰντ ζῇ, θὰ βρίσκεται στὶς αὐστραλιανὲς ἀκτές.

— Θὰ τὸν βροῦμε φίλοι μου καὶ θὰ τὸν σώσουμε! φώναξε ὁ Παγανέλι. Τί καλὰ ποὺ τὸ γράμμα τοῦ πλοιάρχου Γκρὰντ ἔπεσε στὰ χέρια ἀνθρώπων ἔξυπνων καὶ ἀποφασιστικῶν!

Ὅλοι ἔβαλαν τὰ γέλια μὲ τοὺς αὐτοέπαινους καὶ τὴν ἀφέλεια τοῦ Παγανέλι.

Ἦταν τόσο χαρούμενοι πάλι!

Ἡ ἐλπίδα εἶναι ἕνα λουλουδάκι ποὺ φυτρώνει εὔκολα ὅπου τύχη... Λίγο φῶς τοῦ χρειάζεται. Λιγάκι ἀέρα... Καὶ νά το ποὺ φουσκώνει πιὸ ὄμορφο, πιὸ φρέσκο ἀπὸ πρίν...

Τώρα ἄρχισε καὶ κάτι ἄλλο: οἱ ἐρωτήσεις.

Τὰ δυὸ παιδιὰ τοῦ πλοιάρχου Γκράντ, δὲν χόρταιναν νὰ ρωτοῦν καὶ νὰ μαθαίνουν νέα γιὰ τὸν πατέρα τους!

Ὁ Ἄϋρτον ἦταν ὁ τελευταῖος ἄνθρωπος ποὺ τὸν εἶχε δῆ. Εἶχε ταξιδέψει μαζί του... Εἶχε ναυαγήσει μαζί του...

Ἡ Μαίρη ὅσο μιλοῦσε ὁ ναυτικός, κρατοῦσε τὰ χέρια του στὰ δικά της, κι' ὁ Ροβέρτος δὲν ξεκολλοῦσε τὰ μάτια του ἀπὸ πάνω του.

— Δὲν μὲ θυμᾶστε σεῖς, ἔλεγε ὁ Ἄϋρτον, ἀλλὰ ἐγὼ σᾶς θυμᾶμαι πολὺ καλά. Εἴσαστε τὰ παιδιὰ τοῦ καπετάνιου, κι' ὅλο τὸ τσοῦρμο σᾶς γνώριζε καὶ σᾶς ἀγαποῦσε.

Ὕστερα τοὺς θύμισε τὸ τελευταῖο γεῦμα ποὺ δόθηκε στὸ πλοῖο, στὸ λιμάνι τῆς Γλασκώβης, πρὶν σαλπάρη ἡ «Βρεταννία».

— Εἶχε γίνει γλέντι τρικούβερτο! ἔλεγε ὁ Ἄϋρτον. Ὁ σερίφης Μὰκ Ἰντὸρ εἶχε ἔρθει λίγο στὸ κέφι κι' ἔλεγε ποιήματα. Ὁ κύριος ἀπὸ δῶ — κι' ἔδειξε τὸν Ροβέρτο — ἦταν δὲν ἦταν τότε δέκα χρόνων. Δὲν κάθισε στὸ τραπέζι μὲ τὸν καπετάνιο, τὸν ἔδωσαν στὸν Ντὶκ Τάρνερ νὰ τὸν προσέχη, ἀλλὰ τοῦ ξέφυγε, καὶ ξαφνικὰ τὸν εἴδαμε σκαρφαλωμένον στὸ τσιμπούκι τοῦ παπαφίγγου! Γέλια ποὺ ἔκανε ὁ καπετάνιος! Ὅσο καὶ νὰ πῆς, καμάρωνε.

—Ἔρχεσαι νὰ σὲ κάνωμε μοῦτσο μίστερ Ρόμπερτ; τοῦ εἶπε ὁ Δεύτερος.

— Ναύτης καταστρώματος ἔρχομαι. Μοῦτσος ὄχι ἀποκρίθηκε ὁ πιτσιρίκος.

— Ναί! Εἶναι ἀλήθεια! Τὸ θυμᾶμαι! φώναξε ὁ Ροβέρτος. Κι' ὁ πατέρας εἶπε, στὸ καράβι κύριε, θ' ἀρχίσης τὴν δουλειὰ ἀπὸ τὸ ἄλφα. Ὄχι μοῦτσο παρὰ καμαρότο θὰ σὲ μπαρκάρω!

— Πέστε μου κι' ἄλλα κύριε παρακαλοῦσε ἡ Μαίρη.

Ὁ λοστρόμος τοὺς ἔκανε πρόθυμα τὴ χάρη νὰ τοὺς διηγηθῇ λεπτομερῶς τὸ τελευταῖο ταξίδι τῆς «Βρεταννίας».

Τί ἀνέλπιστη τύχη νὰ τὸν συναντήσουν, ἀλήθεια!

— Πήγαμε νὰ πάρωμε κάρβουνο στὸ Καλλάο. Ἀφήσαμε τὸ λιμάνι στὶς 30 Μαΐου 1862 γιὰ νὰ ξαναγυρίσωμε στὴν Εὐρώπη ἀπὸ τὸν Ἰνδικὸ ὠκεανό, ἀπὸ τὸ δρόμο τοῦ Ἀκρωτηρίου. Τρεῖς βδομάδες

Ἔφυγε μέσ' τὰ παρθένα δάση ποὺ ἦταν ἀδύνατο πιὰ νὰ τὸν βροῦν.

ἀφοῦ σαλπάραμε, μᾶς βρῆκε τυφώνας στ' ἀνοιχτά. Μέρες καὶ μέρες παλεύαμε μὲ τὴν μανιασμένη θάλασσα. Ρίξαμε τὰ κατάρτια μας. Τὸ καράβι εἶχε ἀρχίσει νὰ κάνη νερὰ καὶ τὸ πλήρωμα εἶχε πιὰ ἀποκάμει. Ὀχτὼ μέρες χαροπαλεύαμε κυριολεκτικά. Δὲν εἴχαμε βάρκες, γιατὶ τὶς εἶχε ἁρπάξει ἡ τρικυμία, θαρούσαμε πὼς εἶχε φτάσει ἡ τελευταία μας ὥρα, ὅταν τὴν νύχτα στὶς 27 Ἰουνίου, πέσαμε στὴν ἀνατολικὴ ἀκτὴ τῆς Αὐστραλίας. Ἐγώ, ὅταν τὸ καράβι χτύπησε στοὺς βράχους, βάρεσα δυνατὰ στὸ κεφάλι κι' ἔχασα τὶς αἰσθήσεις μου. Ἕνα κῦμα μ' ἅρπαξε ἀπὸ τὸ κατάστρωμα.

Ὕστερα ὁ Ἄϋρτον τοὺς διηγήθηκε πὼς ὅταν συνῆλθε, βρέθηκε αἰχμάλωτος τῶν ἰθαγενῶν, ποὺ τὸν εἶχαν βρῆ ἀναίσθητο στὴν παραλία καὶ τὸν περιμάζεψαν. Γιὰ τὴν ὥρα, ταξίδευαν πρὸς τὸ ἐσωτερικό.

Δὲν μπόρεσε νὰ μάθη τίποτε γιὰ τὸ καράβι ἢ γιὰ τὸ πλήρωμά του. Ἔμεινε μὲ τὴν ἐντύπωση πὼς ἡ «Βρεταννία» εἶχε βουλιάξει καὶ τὸ πλήρωμά της εἶχε πνιγῆ.

Οἱ ἰθαγενεῖς τράβηξαν τὸν Ἄϋρτον στὸ ἐσωτερικό.

Οἱ Αὐστραλιανοὶ δὲν τὸν κακομεταχειρίστηκαν, ἀλλὰ ὑπόφερε πολὺ ἀπὸ πεῖνα, ὅπως κι' ὁλόκληρη ἄλλωστε ἡ φυλὴ ποὺ ἦταν ἐξαιρετικὰ φτωχή.

Δυὸ χρόνια ἔμεινε αἰχμάλωτος τῶν ἰθαγενῶν, περιμένοντας τὴν κατάλληλη εὐκαιρία νὰ τοὺς τὸ σκάση. Αὐτὴ ἡ εὐκαιρία δὲν ἄργησε νὰ βρεθῇ. Μιὰ νύχτα τοῦ Ὀκτώβρη τοῦ 1864, ξεγέλασε τοὺς φύλακές του κι' ἔφυγε μέσ' τὰ παρθένα δάση ὅπου ἦταν πιὰ ἀδύνατο νὰ τὸν βροῦν.

Ἕνα ὁλόκληρο μῆνα ἔζησε μὲ ρίζες, μὲ φαγώσιμες φτέρες καὶ μὲ γόμα ἀπὸ μιμόζες ποὺ τρώγεται. Πέρασε δάση, βάλτους, ποτάμια, μὴ γνωρίζοντας ποῦ πηγαίνει, οὔτε ποῦ θὰ τὸν ἔβγαζε ἡ ἀπελπισμένη του πορεία.

Καὶ μιὰ μέρα ἀνέλπιστα, ἔπεσε στὸ κτῆμα τοῦ Ἰρλανδοῦ ποὺ τὸν δέχτηκε καλόκαρδα. Ἐκεῖ τὸν περιποιήθηκαν, τοῦ ἔδωσαν στέγη καὶ δουλειά, κι' ὁ Ἄϋρτον ἐγκαταστάθηκε μόνιμα σὰν ἐργάτης.

—Ὁ θεὸς νὰ τοὺς εὐλογῇ τοὺς καλοὺς ἀνθρώπους, τελείωσε τὴν διήγησή του ὁ Ἄϋρτον καὶ νὰ τοὺς δίνη ὅτι ἐπιθυμοῦν. Ἦταν μεγάλη τύχη γιὰ μένα νὰ πέσω στὰ χέρια τους!

—Ἦταν τύχη καὶ γιὰ μᾶς, εἶπε ὁ Ο' Μούρ, γιατὶ ἐδῶ οἱ ἐργάτες σπανίζουν, κι' ὁ Ἄϋρτον δείχτηκε καλὸς καὶ ἄξιος δουλευτής. Θὰ λυπηθῶ πολὺ ἂν τὸν χάσω!

— Ἤσουν λοστρόμος εἶπες στὴν «Βρεταννία»; ρώτησε ξαφνικὰ ὁ Μὰκ Νάμπ.

— Μάλιστα κύριε! Κατάφερα μάλιστα νὰ σώσω ἀπὸ τὸ ναυάγιο καὶ τὸ συμφωνητικό μου! Νάτο! Ἀπὸ ἕνα κακοπαθιασμένο πορτοφόλι ὁ Ἄϋρτον τότε ἔβγαλε ἕνα χαρτὶ ὅπου τὰ παιδιὰ τοῦ καπετάνιου Γκρὰντ μὲ μεγάλη συγκίνηση ἀναγνώρισαν τὴν ὑπογραφὴ τοῦ πατέρα τους.

— Καὶ τώρα φίλοι μου, εἶπε ὁ Γκλένερβαν, πρέπει ὅλοι μαζὶ νὰ σκεφτοῦμε τί πρέπει νὰ κάνωμε. Ἡ διήγηση τοῦ Ἄϋρτον μᾶς ἄνοιξε καινούργιες προοπτικές! Οἱ συμβουλές σου Ἄϋρτον μᾶς εἶναι ἰδιαιτέρως ἀπαραίτητες.

— Εὐχαριστῶ μυλόρδε γιὰ τὴν ἐμπιστοσύνη ποὺ μοῦ δείχνετε, εἶπε ἁπλᾶ ὁ ναυτικός, κι' ἐλπίζω νὰ φανῶ ἄξιος. Γνωρίζω κάπως τὸν τόπο καὶ ξέρω καλὰ τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῶν ἰθαγενῶν. Νομίζω πὼς μπορῶ νὰ σᾶς φανῶ χρήσιμος...

— Ἐγὼ εἶμαι βέβαιος! εἶπε ὁ λόρδος.

— Ἀπ' ὅτι καταλαβαίνω, ὁ πλοίαρχος Γκρὰντ καὶ δυό του ναῦτες ἔχουν σωθῆ ἀπὸ τὸ ναυάγιο, καὶ πρέπει νὰ βρίσκωνται ἀκόμη ἐδῶ, στὴν Αὐστραλία, αἰχμάλωτοι τῶν ἰθαγενῶν.

— Ναί... Ἀλλὰ τὸ πρόβλημα εἶναι ποῦ νὰ βρίσκονται τώρα.

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Μιά τοῦ κλέφτη Δυό τοῦ κλέφτη...

Ζοῦσε μιὰ φορὰ ἕνας χωρικὸς ποὺ ἦταν ἀρκετὰ πλούσιος ἀλλὰ... πολὺ κατεργάρης.

Ὁ χωρικὸς εἶχε δώδεκα γελάδες. Τὸ καλοκαῖρι τὶς ἔβγαζε ἔξω στὰ λειβάδια ὅπου τὶς ἄφινε νὰ βοσκήσουν μονάχες τους ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ τὸ βράδυ ἐπήγαινε πάλι, πότε αὐτὸς πότε ὁ παραγυιός του καὶ τὶς μάζευαν γιὰ νὰ τὶς βάλουν στὸ σταῦλο.
Ἕνα βράδυ ὅμως ποὺ ἦρθε ὅπως συνήθως νὰ πάρη τὶς γελάδες του βρῆκε μονάχα ἕντεκα. Ἔψαξε παντοῦ ἀλλὰ τίποτα. Γύρισε πάλι στὸ σπίτι του, πῆρε τὸ σκύλο του καὶ ξαναβγῆκε ἔξω. Ἄρχισαν νὰ ψάχνουν μαζὶ ἐδῶ κι' ἐκεῖ ὥσπου ἔφθασαν σ' ἕνα σκοτεινὸ δάσος. Ἐδῶ ὅμως δὲν φαινόταν οὔτε ἴχνος ἀπὸ πατήματα.

Βλέποντας πὼς δὲν ὑπῆρχε πιὰ καμμιὰ ἐλπίδα νὰ βρῆ τὸ χαμένο του ζῶο, ὁ χωρικὸς ἑτοιμαζόταν νὰ ἐπιστρέψη, ὅταν παρατήρησε ἔξαφνα ἕνα θαμπὸ φῶς ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ ενα σπίτι ἀνάμεσα στὰ δέντρα. Τράβηξε ἀμέσως πρὸς τὰ ἐκεῖ. Ἴσως αὐτὸς ποὺ ἔμεινε ἐκεῖ θὰ μποροῦσε νὰ τὸν πληροφορήση.

Ἦταν ἕνα ἄθλιο μισογκρεμισμένο σπίτι. Ἔδινε τὴν ἐντύπωση ὅτι μέσα θὰ φώλιαζαν κουκουβάγιες κι' ὄχι ὅτι κατοικοῦσαν ἄνθρωποι. Στὸ πίσω μέρος ὅμως ἦταν μιὰ μακρόστενη αὐλὴ φραγμένη μὲ ψηλοὺς τοίχους ποὺ ἔμοιαζε σὰν σταῦλος.
Ὁ χωρικὸς ἔκανε μερικὲς βόλτες γύρω στὸ σπίτι κι' ὕστερα στάθηκε κάπως ἀναποφάσιστος. Εἶχε πιὰ ὁλότελα ξημερώσει κι' ὅμως τόσο ἐκεῖ μέσα ὅσο κι' ἔξω στὸ δάσος βασίλευε ἀπόλυτη ἡσυχία.
Τέλος πῆρε τὴν ἀπόφαση. Πλησίασε τὸ κλειστὸ παράθυρο καὶ χτύπησε ἐλαφρά. Καμμιὰ ἀπάντηση. Χτύπησε πάλι αὐτὴ τὴ φορὰ δυνατώτερα. Ἀκούστηκαν ἀπὸ μέσα βήματα καὶ σὲ λίγο τὸ παράθυρο ἄνοιξε βιαστικὰ καὶ στὸ ἄνοιγμά του πρόβαλλε μιὰ κυρτωμένη ἀπ' τὰ χρόνια γρηοῦλα μὲ βαθειὰ ρυτιδωμένο ἀλλὰ καλοκάγαθο πρόσωπο.

— Τί τρέχει γυιέ μου πρωΐ - πρωΐ; ρώτησε.
Ὁ χωρικὸς διηγήθηκε τί τοῦ συνέβη, καὶ τὴ ρώτησε μὴ τυχὸν εἶδε νὰ περνάη ἀπὸ ἐκεῖ ἡ γελάδα του.
— Ὄχι, ἀπάντησε ἡ γρηοῦλα, δὲν εἶδα καμμιὰ γελάδα, ἀλλὰ μπορῶ νὰ σὲ βοηθήσω σὲ κάτι. Ἔχω κι' ἐγὼ γελάδες. Χθὲς ἔβοσκαν ὅλη τὴν ἡμέρα ἔξω στὸ δάσος κι' ὅταν τὶς ἔβαλα τὸ βράδι στὸ σταῦλο δὲν πρόσεξα ἂν ἦταν καμμιὰ παραπάνω. Ἴσως ἡ δική σου νὰ βρίσκεται ἀνάμεσα σ' αὐτές. Ἂν θέλης νὰ δῆς ὁ ἴδιος, ἔλα μαζί μου.

Μ' αὐτὰ τὰ λόγια ἔκλεισε πάλι τὸ παράθυρο καὶ σὲ λίγο βγῆκε ἔξω κι' ἔγνεψε στὸ χωρικὸ νὰ τὴν ἀκολουθήση.

Ὅπως εἴπαμε πάρα πάνω, στὸ πίσω μέρος τοῦ σπιτιοῦ βοισκότανε μιὰ περιφραγμένη μεγάλη αὐλή. Ἐκεῖ σταμάτησε ἡ γρηὰ ἔβγαλε ἀπ' τὴν τσέπη της ἕνα σκουριασμένο κλειδὶ κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα.
— Ἔμπα μέσα καὶ ψάξε, εἶπε στρεφόμενη πρὸς τὸν χωρικό.
Ἐκεῖνος στάθηκε σαστισμένος. Τί ἀπέραντος σταῦλος ἦταν αὐτός; Καὶ τί μεγάλες ὄμορφες καλοθρεμμένες γελάδες; Ἀχ ἀλήθεια πῶς θὰ μποροῦσε νὰ τὶς μετοήση ἡ κυροῦλα; Ἦταν τόσο πολλές! Δὲν ἄργησε ὅμως ν' ἀνακαλύψη τὴ δική του. Τοῦ φάνηκε μόνο πιὸ ἀδύνατη καὶ ἐλεεινὴ μπροστὰ στὶς ἄλλες ποὺ ἦταν τόσο καλοθρεμμένες.
Τότε ὅλη ἡ πονηριὰ τοῦ χωριάτη ξύπνησε μὲ μιᾶς. «Μὲ μιὰ τέτοια γελάδα θάκανα τὴν τύχη μου», εἶπε μέσα του, καὶ χωρὶς νὰ χάση καιρὸ ἔδειξε στὴ γρηοῦλα μιὰ ὁλόπαχη ὡραία γελάδα ποὺ ἔμοιαζε στὸ χρῶμα μὲ τὴ δική του.
— Ἀφοῦ λὲς πὼς εἶναι δική σου γυιέ μου, ἔτσι θἄναι. Πάρτηνε, εἶπε ἐκείνη ἥσυχα.

Ὁ πονηρὸς χωριάτης εὐχαρίστησε τὴν κυροῦλα γιὰ τὴν τόση της προθυμία πῆρε γρήγορα τὴ γελάδα καὶ γύρισε σπίτι του κρυφογελῶντας πονηρὰ γιὰ τὸ παιγνίδι ποὺ ἔπαιξε στὴ γρηὰ καὶ κοροϊδεύοντάς την γιὰ τὴν τόση της ἀφέλεια.

Ἔβαλε τὴ γελάδα στὸ σταῦλο, τὴν τάϊσε καλὰ καὶ τὴν ἄφησε νὰ ξεκουραστῆ ἀπ' τὸν μακρὺ δρόμο ποὺ εἶχε κάνει. Κατὰ τὸ βράδυ ἦρθε γιὰ νὰ τὴν ἀρμέξη. Ἀλλά, μολονότι ἦταν πολὺ ἱκανὸς σ' αὐτὴ τὴν τέχνη, δὲν μπόρεσε νὰ βγάλη οὔτε μιὰ σταλαγματιὰ γάλα. Ὅταν εἶδε πὼς τίποτα δὲν γίνεται τὴν ἄφησε ἥσυχη καὶ τῆς ξανάδωσε νὰ φάη. Τὴν ἄλλη μέρα ξανάδοκίμασε πάλι, ἀλλὰ δὲν εἶχε περισσότερη ἐπιτυχία ἀπὸ χθές. Αὐτὸ ἐπανελήφθη πολλὲς φορὲς μὰ ὄχι μόνο ἡ γελάδα δὲν ἔδωσε οὔτε κόμπο γάλα ἀλλὰ ἄρχισε νὰ δείχνεται καὶ πολὺ... ἀγενής! Κάθε φορὰ ποὺ πήγαινε νὰ τὴν ἀρμέξη τοῦ κατάφερνε δυὸ - τρεῖς μὲ τὴν οὐρά της στὰ μοῦτρα, καὶ στὸ τέλος τοῦ ἔδωσε μὲ τὸ πισινό της πόδι μιὰ τέτοια γερὴ κλωτσιὰ στὸ κεφάλι ποὺ ἔκανε μέρες γιὰ νὰ σηκωθῆ.

Ἐκτὸς ὅμως ἀπ' τὸν πόνο, ἄρχισε τώρα νὰ τὸν βασανίζη καὶ κάτι ἄλλο: ἡ συνείδηση. Κάτι μέσα του τοῦ ἔλεγε πὼς ὅλ' αὐτὰ δὲν ἦταν παρὰ ἡ τιμωρία γιὰ τὴν κακή του πράξη.

Τοῦ κάκου πάσχιζε νὰ τὸ σταματήση...

Ἔτσι μόλις ἔνοιωσε τὸν ἑαυτό του λίγο καλλίτερα πῆρε τὴν ξένη γελάδα, πῆγε ξανὰ στὴ γρηὰ καὶ τῆς εἶπε:
— Νὰ μὲ συμπαθᾶς καλή μου κυρά. φαίνεται πὼς ἔκανα λάθος, γιατὶ αὐτὴ ἡ γελάδα δὲν εἶναι δική μου.
Ἡ γρηοῦλα δὲν ἔφερε ἀντίρρηση.
— Τότε ψάξε πάλι μήπως καὶ βρῆς τὴ δική σου, ἀπάντησε.
Ὕστερα ἀπὸ λίγο ὁ πονηρὸς χωριάτης ἔφευγε μαζὶ μὲ τὸ ζῶο του, εὐχαριστημένος ποὺ τὸ πρᾶγμα τελείωσε τόσο ἁπλᾶ χωρὶς νὰ γίνη ἀντιληπτὴ ἡ πονηρία του. Ἡ γελάδα εἶχε ἀδυνατίση στὸ μεταξὺ ἀλλὰ αὐτὸ δὲν εἶχε σημασία. Φθάνει ποὺ τὴν ξαναπῆρε.

Κατὰ κακὴ τύχη ὅμως δὲν πέρασαν πολλὲς μέρες, καὶ ἕνα ἀπὸ δυὸ ἄλογα ποὺ εἶχε ὁ χωρικὸς χάθηκε ἔξαφνα κι' αὐτό. Ρώτησε παντοῦ ἀλλὰ κανένας δὲν τὸ εἶχε ἰδῆ. Τότε ξεκίνησε πάλι γιὰ τὸ δάσος, πῆγε στὴ γρηοῦλα καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ τὸν βοηθήση αὐτὴ ποὺ ἦταν τόσο καλή, νὰ ξανάβρη τὸ χαμένο ἄλογό του.

Ὅπως καὶ τὴν πρώτη φορά, τοῦ εἶπε ἡ γρηὰ νὰ τὴν ἀκολουθήση, μόνο ποὺ τώρα προχώρησαν βαθύτερα μέσα στὸ δάσος, ὥσπου ἔφθασαν σὲ μιὰ βοσκὴ ὅπου ἔξη ἄλογα ἔτρωγαν μ' εὐχαρίστηση τὸ πράσινο δροσερὸ χορτάρι.

— Εἶναι καὶ τὸ δικό σου ἐδῶ; ρώτησε ἡ γρηά. Ἐγὼ ἔχω πέντε ἄλογα. Ἄρα τὸ ἕνα πρέπει νὰ εἶναι ξένο.

Ὁ παμπόνηρος χωρικὸς διέκρινε ἀμέσως τ' ἄλογό του, ἀλλὰ τὰ ἄλλα τοῦ φάνηκαν πολὺ ὡραιότερα. Ἰδίως μιὰ γυαλιστερὴ μαύρη φοράδα τοῦ χτύπησε ἰδιαιτέρως στὸ μάτι. Ξέχασε μονομιᾶς ὅλες τὶς τύψεις ποὺ ἔνοιωσε ἄλλοτε γιὰ τὴν κακή του πράξη καὶ νομίζοντας ὅτι ἡ γρηὰ δὲν εἶχε καταλάβει τότε τὴν κατεργαριά του, εἶπε χωρὶς καθόλου νὰ διστάση:

—Νά! αὐτὸ ἐκεῖ· τὸ μαῦρο! αὐτὸ εἶναι!
— Ἀφοῦ ἔτσι λὲς γυιέ μου, ἔτσι θὰ εἶναι, εἶπε ἡ ζαρωμένη γρηοῦλα μὲ καλωσύνη.

Ἐνθουσιασμένος ὁ χωρικὸς τὸ καβάλλησε, κι' ἔφυγε καλπάζοντας. Ἀπὸ τὴ μεγάλη βιασύνη του οὔτε θυμήθηκε κὰν νὰ τὴν εὐχαριστήση. Ἀνυπομονοῦσε νὰ φθάση μιὰ ὥρα ἀργήτερα στὸ σπίτι του μὴν τύχη ἡ γρηὰ κι' ἀνακαλύψη τὴν ἀπάτη.

Τὰ πράγματα ὅμως δὲν πῆγαν καὶ τόσο καλά. Στὴν ἀρχὴ τὸ ἄλογο ἔτρεχε κανονικά. Ὅταν ὅμως ὁ χωριάτης θέλησε νὰ τὸ βιάση νὰ τρέξη γρηγορώτερα ἐκεῖνο ὀρθώθηκε ἀγριεμένο στὰ πισινά του ποδάρια κι' ὕστερα ὥρμησε μπρὸς μ' ἕναν τρελλὸ καλπασμό. Γαντζωμένος σπασμωδικὰ ἀπ' τὴ χαίτη του, τοῦ κάκου πάσχιζε ἐκεῖνος νὰ τὸ σταματήση χτυπῶντας μὲ τὰ πόδια στὴν κοιλιὰ καὶ στὰ καπούλια του. Τὸ ἄλογο γύρισε πάλι κατὰ τὸ δάσος κι' ἔτρεχε σὰν δαιμονισμένο τραντάζοντάς τον ὁλόκληρο. Δὲν στάθηκε παρὰ μόνο ὅταν ἔφθασαν πάλι προστὰ στὸ βοσκοτόπι. Ἀλλὰ σὲ τὶ ἄθλια κατάσταση ἦταν τώρα ὁ καβαλλάρης! Τὰ ροῦχα του κουρελιασμένα, τὸ πρόσωπό του καταματωμένο ἀπὸ τὰ κλαριὰ ποὺ στὴν τρελλὴ διάβα τοῦ ἀλόγου, τοῦ εἶχαν καταξεσχίση τὸ πρόσωπο καὶ τὰ χέρια.
Ἡ γρηοῦλα ποὺ εἶχε παρακολουθήσει ἀπὸ μακρυὰ ὅλη αὐτὴ τὴ σκηνή, στεκόταν ἐκεῖ μ' ἕνα περιπαιχτικὸ χαμόγελο στὰ μαραμένα της χείλη.
— Πάλι λάθος ἔκανες; τοῦ φώναξε εἰρωνικά.

Ὁ χωρικὸς βλέποντας πὼς ξεσκεπάστηκε αὐτὴ τὴ φορὰ ἡ ἀπάτη του, πῆρε ἕνα ψευτολυπημένο ὕφος κι' ἄρχισε νὰ τὴν παρακαλῆ ταπεινά:
— Συγχώρεσέ με καλή μου κυροῦλα καὶ δῶσε μου τ' ἄλογό μου. Ντρέπομαι γι' αὐτὸ ποὺ ἔκανα, ἀλλὰ τὰ παθήματα ἂς μοῦ γίνουν ἀπὸ δῶ καὶ πέρα μαθήματα. Ὅ,τι ξόδεψες γιὰ νὰ τὸ ταΐσης θὰ στὰ πληρώσω.
— Δὲ θέλω τίποτα νὰ μοῦ πληρώσης, ἀπάντησε ἡ γρηοῦλα. Τὸ ἄλογο θὰ στὸ δόσω. Ἀλλὰ πρόσεξε εἶναι ἡ τελευταία φορά. Μὴ θελήσης νὰ μὲ ξαναγελάσης· καὶ νὰ ξέρης ἕνα πρᾶμα: μὲ τὸ ἄδικο δὲν προκόβει κανεὶς ποτέ.

* * *

Δὲν πρόφθασε νὰ χαρῆ ὁ πονηρὸς χωριάτης γιὰ τὴν ἀνέλπιστη τύχη νὰ γλυτώση τόσο φθηνά, ὅταν φθάνοντας στὸ σπίτι μὲ τ' ἄλογό του, ἀντελήφθηκε ἔξαφνα ὅτι εἶχε χάσει τὸ ρολόγι του. «Θὰ μοῦ ἔπεσε στὸ δρόμο τὴν ὥρα ποὺ ἐκεῖνο τὸ καταραμένο ἄλογο ἔτρεχε σὰν μανιασμένο» σκέφθηκε μὲ θυμό.

Πῆγε γρήγορα στὸ δάσος κι' ἔψαξε παντοῦ. Χαμένος κόπος. Τί νὰ κάνη τότε; Θέλοντας καὶ μὴ χτύπησε πάλι, τὴν πόρτα τῆς γρηούλας, καὶ τὴν παρακάλεσε νὰ τὸν βοηθήση καὶ τούτη τὴ φορά.

— Ἴσα - ἴσα σήμερα βρῆκα ἕνα ρολόγι χάμω, εἶπε ἐκείνη. Θὰ σοῦ ἔπεσε φαίνεται ἐκεῖ στὸ βοσκοτόπι τὴν ὥρα ποὺ ξεπέζεψες. Στάσου νὰ στὸ φέρω.

Σὲ λίγο γύρισε κρατῶντας ἕνα ὁλόχρυσο ρολόγι καὶ τὄδειξε στὸν χωρικό.

— Γιὰ δὲς γυιέ μου, αὐτὸ εἶναι; ρώτησε.

ΒΑΡΕΙΑ... Η ΚΑΛΟΓΕΡΙΚΗ

Α΄. ΜΕΓΑΛΕΣ ΦΙΛΙΕΣ..

Φέτος ἦλθε στὸ χωριὸ
ἡ καινούργια μας δασκάλα
κι' ἔχει, φίλοι, ἕνα γιὸ
ποὺ χρειάζεται... μιὰ σκάλα

τὴν κορφή του γιὰ νὰ φτάσῃς
π' ἀνεβαίνει πρὸς τὰ ὕψη!
Κι' ἀσφαλῶς θὰ λαχανιάσῃς
ἂν ὁ λέλεκας δὲ σκύψει!..

Μὰ δὲν εἶναι καὶ κουτὸς
ὅπως... οἱ ψηλοὶ συνήθως.
Εἶναι ἐφευρετικὸς
κι' ἀπεχθάνεται... τὸ πλῆθος!

Κι' ὅταν ἦλθε—πρώτη μέρα—
σκαπουλάρησε γιὰ πέρα!

Καὶ τὸν βρήκανε τὸ βράδυ,
ὅταν βγήκανε πολλοὶ
μὲ λυχνάρια ὅλο λάδι,
νὰ κοιμᾶται—τί παιδί!—

μὲ μιὰ θαυμαστὴ ἀφέλεια
στοῦ χωριοῦ μας τὰ ἀμπέλια!..

Καὶ μαθεύτηκε τὸ νέο
σ' ὅλα τοῦ χωριοῦ τὰ σπίτια.
—"Ἔφτασε παιδὶ σπουδαῖο,
εἴπανε καὶ τὰ σπουργίτια!...

Σὰν τὸ ἔμαθ' ὁ Πετρῆς
λίγο καὶ παλάβωνε:
—Τέτοιος συναγωνιστὴς
φίλοι, θὰ μὲ σκλάβωνε!...

Τ' ἄλλο πρωϊνὸ ἀμολᾶ,
γιὰ τοῦ ἥρωα τὸ σπίτι.

'Εφοβόταν μοναχά,
μήπως... κατοικεῖ σὲ σκήτη!...

Μὰ τὸν βρῆκε, τὴ στιγμὴ
πoὔβγαινε ἀπὸ τὴν πόρτα,
γιὰ νὰ ἐγκατασταθῆ
στὸ λαγκάδι μὲ τὰ χόρτα!...

Κοιταχτῆκαν μιὰ ματιὰ
ποὺ δὲ χρειαζόταν λόγια,
"Ὅταν... ἡ καρδιὰ μιλᾶ
καὶ ταιριάζουνε τὰ μπόγια,
τ' ἄλλα εἶναι περιττά!...

"Ὕστερα, μὲ μία σκέψη,
ὥρμησαν ν' ἀγκαλιαστοῦν!
Μὰ δὲν εἴχανε προβλέψει,
πὼς μπορεῖ νὰ συγκρουστοῦν!..

Καὶ τρακάρουν! Πέφτουν κάτου
—ὄχι ὅμως τοῦ θανάτου!...
Γέμισε ὁ τόπος πόδια
ποὺ σαλεύουν σὰ χταπόδια!...

Σὰν τοὺς εἶδε, γελαστὰ
ψιθυρίζει ἕνα παιδάκι:
—Νά ποὺ ὁ τέντζερης κυλᾶ
γιὰ νὰ εὕρῃ τὸ καπάκι!...

Β΄. ΕΡΗΜΙΤΕΣ... ΜΙΑΣ ΝΥΧΤΑΣ

Ὁ ψηλὸς αὐτοσυστήθη.
'Ελεγότανε... Μπιμπῆς,
κι' ὁ Πετρῆς ἀνταποκρίθη:
—Πέτρος Μέγας ἢ... Πετρῆς!

Συζητῆσαν χίλια μύρια,
γνωστικὰ καὶ παλαβά.
—'Αγαπῶ τὰ πανηγύρια!
—'Αγαπῶ τὴ μοναξιά!

Κόντεψαν νὰ τσακωθοῦν,
μὰ ἡ ἀγάπη τους ἡ τόση
ἔκανε νὰ πραϋνθοῦν
οἱ θυμοὶ ποὔχαν φουντώσει...

Καὶ στὸ τέλος ὁ Μπιμπῆς
τὸν ἐμύησε μὲ μιᾶς
—κουβεντοῦλες τῆς στιγμῆς—
στὰ καλὰ τῆς μοναξιᾶς!

—"Ἄκου δῶ Πετρῆ, θὰ φύγω
γιὰ τ' ἀντικρυνὸ βουνό,
ν' ἀναπνεύσω, φίλε, λίγο
ἀεράκι καθαρό!...

Σὲ σπηλιὰ θὰ κατοικήσω
καὶ σὰν ἔλθει ὁ χειμώνας,
μὲ προβιὲς θὰ τὴν στολίσω
καὶ θὰ ζῶ σὰ Ροβινσώνας!...

Νὰ σοῦ πῶ καὶ κάτι ἄλλο,
πιὸ σπουδαῖο καὶ μεγάλο:
Στὸ βουνὸ ἐκεῖ ψηλά,
δὲν ὑπάρχουνε σχολειά!...

Τὸ παιδί μας τὸ χαζὸ
σὰν τὸ ἄκουσε αὐτό:
—Θάρθω καὶ ἐγὼ μαζί,
ψάρι... στὴ στεριὰ δὲ ζῆ!...

Συμφωνῆσαν καὶ τὸ γιόμα,
μὲ σακκίδια γεμάτα
καὶ χαμόγελα στὸ στόμα,
ξεκινῆσανε τρεχάτα!...

Οἱ μαμάδες μυρουδιά!
Τοὺς τὸ ἔσκασαν κρυφά!

Πῆρανε τὸ μονοπάτι
καὶ βαδίζουν χαρωποί!
Δές! Σπιθίζει τους τὸ μάτι,
τίποτα δὲν τοὺς λυπεῖ!...

Εἶχαν ἀνεβεῖ καμπόσο
σὰν ὁ ἥλιος εἶχε δύσει.
—Μπιμπῆ, θέλω νὰ ξαπλώσω
—"Ὤ, ντροπὴ Πετρῆ κοιμήσῃ!...

Λίγο ἀκόμα! Μιὰ σπηλιὰ
πρέπει οἱ δυὸ νὰ βροῦμε πρῶτα.
"Ὕστερα ἀγκαλιαστὰ
...θὰ κοιμόμαστ' ὡς τὰ Φῶτα!..

'Απὸ δῶ καὶ ἀπὸ κεῖ,
βρῆκαν στὸ βουνὸ μιὰ τρύπα.
—Τοῦτο μοιάζει φυλακή!
—Βρὲ Πετρῆ μου, ξύλο χτύπα!

Εἶχε πέσει πιὰ τὸ βράδυ
καὶ σὰν ἔφαγαν γερά,
λύχνο ἄναψαν μὲ λάδι
γιὰ νὰ διώχνουν τὰ θεριά!...

"Ὕστερα στὸ ὕπνο ἀβέρτα,
πέσαν ψόφιοι ἀπ' τὴ νύστα.
—Πόπη μέρε μιὰ κουβέρτα!
—Καὶ τὰ τζάμια, Κική, κλεῖ-
(στα!

"Ἔτσι, μ' ὄνειρα ὡραῖα
καὶ μὲ παραμιλητά,
ἡ δυάδα ἡ σπουδαία
—τί γερὰ ροχαλητά!—

Τοῦ καλοῦ καιροῦ κοιμᾶται...
"Ὅταν ξάφνου—τί φωνή!—
—'Εδῶ βρίσκονται, τρεχᾶτε!...
(Πλάκωσαν 'Αφρικανοί!...)

Ξύπνησαν κι' ἀπ' τὴ λαχτάρα
μπήξανε κι' οἱ δυὸ στριγγλιές!
—'Ὤ Πετράκη μου, κατάρα,
φτάσαν ἄγριοι στρατιές!...

Στὸ σκοτάδι τῆς σπηλιᾶς,
ξάφνου φάνηκαν δυὸ φῶτα
κι' εἶν' οἱ χτύποι τῆς καρδιᾶς
δυνατώτερ' ἀπὸ πρῶτα!...

—'Εδῶ εἶναι οἱ λεβέντες!...
(Μιὰ χαρούμενη φωνή)
Κι' ἄλλες ὕστερα κουβέντες,
πλάκωσαν οἱ χωριανοί!...

Τοὺς βουτᾶνε καὶ τοὺς δυὸ
καὶ τοὺς πᾶν γιὰ τὸ χωριό.
"Ἦταν οἱ φτωχοὶ μπαμπάδες,
ποὔλυωσαν σὰν τὶς λαμπάδες,

ὅσο λείπανε οἱ γιοί.
Καὶ ἀπ'... τὴν πολλὴ χαρά τους
μόλις ἦλθε τὸ πρωΐ
τοὺς μαυρίσαν τὰ πλευρά τους!

Κι' εἶπε φίλος πρὸς τὸ φίλο
ὅταν τέλειωσε τὸ ξύλο:
—Τί νὰ σοῦ πῶ βρὲ σὺ Μπιμπῆ,
δύσκολ' ἡ... ἀσκητική!...

Ο ΑΛΕΚΤΩΡ

Τὰ μάτια τοῦ παμπόνηρου χωριάτη ἄστραψαν ἀπὸ ἀπληστία. Τέτοιο ρολόγι οὔτε στὸν ὕπνο του δὲν τὸ εἶχε δῆ. 'Εδίστασε ὅμως ν' ἀπαντήσῃ ἀμέσως γιατὶ φοβήθηκε μήπως ἡ γρηὰ ἤθελε νὰ τοῦ στήσῃ παγίδα. Τῆς ἔρριξε μιὰ λοξὴ ματιὰ γιὰ νὰ μπορέσῃ νὰ καταλάβῃ τί σκεπτόταν, ἀλλὰ τοῦ φάνηκε τόσο ἥσυχη κι' ἀνύποπτη ὥστε πῆρε ἀμέσως θάρρος καὶ εἶπε:

— Καὶ βέβαια αὐτὸ εἶναι. "Ἂν δὲν ἤσουνα ἐσὺ καλή μου κυροῦλα δὲ θὰ ξανάβλεπα τὸ χρυσό μου ρολογάκι. Δῶστο μου γρήγορα.

'Ετοιμάστηκε νὰ φύγῃ μὰ ἡ γρηὰ τὸν σταμάτησε.

— Στάσου νὰ σοῦ κάνω κι' ἐγὼ ἕνα δῶρο, τοῦ εἶπε, καὶ συγχρόνως ἔβγαλε ἀπ' τὴν τσέπη της μιὰ πολύτιμη δερμάτινη θήκη. Στὸ ἑξῆς νὰ βάλῃς τὸ ρολόγι σου ἐδῶ μέσα, πρόσθεσε. "Ἔτσι δὲν θὰ τὸ ξαναχάσῃς.

Ὁ χωρικὸς ἔκλεισε τὸ ρολόγι στὴ πέτσινη θήκη, εὐχαρίστησε τὴ γρηὰ κι' ἔφυγε. Αὐτὴ τὴ φορὰ ὅμως δὲν πῆγε σπίτι ἀλλὰ τράβηξε στὴν πόλη γιὰ νὰ τὸ πουλήσῃ. Σ' ὅλο τὸ δρόμο ἦταν χαρούμενος καὶ λογάριαζε τί καὶ τί θ' ἀγόραζε μὲ τὰ λεπτὰ ποὺ θὰ τοῦ ἔδιναν.

'Αλλὰ τί ἔκπληξη δοκίμασε ὅταν ἀνοίγοντας τὴν πέτσινη θήκη γιὰ νὰ δείξῃ στὸν χρυσοχὸ τὸ ρολόγι, δὲν βρῆκε μέσα παρὰ ἕνα μικρὸ χαρτὶ ποὺ ἔγραφε:

«Τὴν ἀπάτη, τὴν ψευτιά, τὴν ἀπληστία. Πάντοτε τὶς συνοδεύουν ἡ ντροπὴ κι' ἡ τιμωρία».

Τόσο ντροπιάστηκε ὁ χωρικὸς ποὺ δὲν ἔβρισκε τὴν πόρτα νὰ φύγῃ. Μὲ μιᾶς κατάλαβε ὅτι ἡ γρηὰ εἶχε ἀνακαλύψει ὅλες τὶς ἀπάτες του. Οὔτε σκέφτηκε νὰ ξαναπάῃ σ' αὐτὴ γιὰ νὰ ζητήσῃ τὸ ρολόγι του. 'Ωρκίστηκε ὅμως μέσα του νὰ γίνῃ ἀπὸ δῶ κι' ἔμπρὸς ἕνας τίμιος ἄνθρωπος καὶ νὰ μὴ θελήσῃ ποτὲ ξανὰ νὰ πλουτίσῃ μὲ δόλο εἰς βάρος τῶν ἄλλων. Τὰ παθήματα τοῦ ἔγιναν μαθήματα.

Φ. Μ.

(Διασκευὴ ἀπ' τὸ Γερμανικὸ)

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΤΟ ΗΞΕΡΕ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΡΑΞΕΡΕ

Πατέρας: Μπά! Τὸ ρολόϊ σταμάτησε, θὰ θέλῃ ἴσως καθάρισμα.

Γιωργάκης: Δὲν θέλει καθάρισμα.

Πατέρας: Ποῦ τὸ ξέρεις ἐσύ;

Γιωργάκης: Τὸ ἔπλυνα χθὲς μὲ σαπουνάδα.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ

Δάσκαλος: Γιὰ πές μου, Γιάννη τὸν μέλλοντα τοῦ ἔχω;

Γιάννης: "Ἔξω καὶ σχίσω.

Δάσκαλος: Καὶ σὺ Μιχάλη τὸν ἀόριστο.

Μιχάλης: Μέσα καὶ ράψω.

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΤΟΠΟΥΖΑΣ
Γρεβενά

ΠΕΡΙΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΜΠΟΛΙΟΥ

Ἔχομε μιλήσει στὰ προηγούμενα μὲ κάθε λεπτομέρεια γιὰ τὸ πῶς πρέπει νὰ γίνονται τὰ μπολιάσματα.

Ὅμως αὐτὸ δὲν εἶναι ὅλο. Ἀφοῦ μπολιαστῆ τὸ δέντρο, πρέπει νὰ κοιτάξουμε ἂν πάη καλὰ τὸ μπόλι.

Ὕστερα ἀπὸ 8 - 12 μέρες, τὸ μπόλι δείχνει ἂν ἔπιασε ἢ ἂν δὲν ἔπιασε.

Στὰ φθινοπωριάτικα μπολιάσματα ποὺ γίνονται τώρα, καταλαβαίνομε ὅτι ὅλα πᾶνε καλὰ ἀπὸ τὸ κιτρίνισμα καὶ τὸ εὔκολο πέσιμο τοῦ κοτσανιοῦ ποὺ συνοδεύει τὸ μπόλι. Ὅταν μαυρίζη καὶ δὲν ξεκολλάει, σημαίνει πὼς δὲν ἔπιασε καλά.

Στὰ ἀνοιξιάτικα μπολιάσματα ποὺ δὲν ὑπάρχει κοτσάνι, καταλαβαίνομε ἂν πέτυχε τὸ μπόλι ἀπὸ τὸ ζωηρὸ πράσινο χρῶμα ποὺ πρέπει νἄχη ἡ φλούδα ποὺ ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι φυσικό.

Ὅταν βεβαιωθοῦμε πὼς πέτυχε τὸ μπόλι, ἡ πρώτη μας φροντίδα εἶναι νὰ χαλαρώσουμε τὸ δέσιμο. Τὸ ἀφήνομε τόσο ὥστε νὰ συγκρατιοῦνται κολλητὰ οἱ τομὲς τῆς φλούδας καὶ τοῦ ὑποκείμενου καὶ τοῦ μπολιοῦ.

Δὲν πρέπει νὰ παραμελοῦμε αὐτὴ τὴν ἐργασία, γιατὶ ἐπειδὴ ἀναπτύσσονται γρήγορα, τὰ ὑποκείμενα χοντραίνουν σύντομα, καὶ τὸ σφιχτὸ δέσιμο ἐμποδίζει τοὺς χυμοὺς νὰ πᾶνε στὰ μπόλια ποὺ καθὼς λέμε «στραγγαλίζονται» (ἀτροφοῦν).

Ὁ κίνδυνος αὐτὸς εἶναι μεγαλύτερος στὰ ἀνοιξιάτικα μπολιάσματα καὶ στὰ πρώϊμα καλοκαιρινὰ ποὺ ἡ βλάστηση εἶναι μεγάλη καὶ γοργή.

Ἀντίθετα, στὰ φθινοπωρινὰ μπολιάσματα δὲν χρειάζεται χαλάρωμα γιατὶ ἡ βλάστηση εἶναι στὸ τέλος της.

Πρέπει, λοιπόν, στ' ἀνοιξιάτικα μπολιάσματα νὰ λύνωμε τὰ πετυχημένα μπόλια ἀφοῦ ἀρχίσει ἡ βλάστησή τους, στὰ δὲ φθινοπωρινὰ τὴν ἑπομένη Ἄνοιξη (κυρίως στὶς καστανιὲς καὶ στὶς κερασιές).

Εἰκ. 1.
Πῶς πρέπει νὰ κόβεται τὸ νύχι τοῦ ὑποκείμενου.

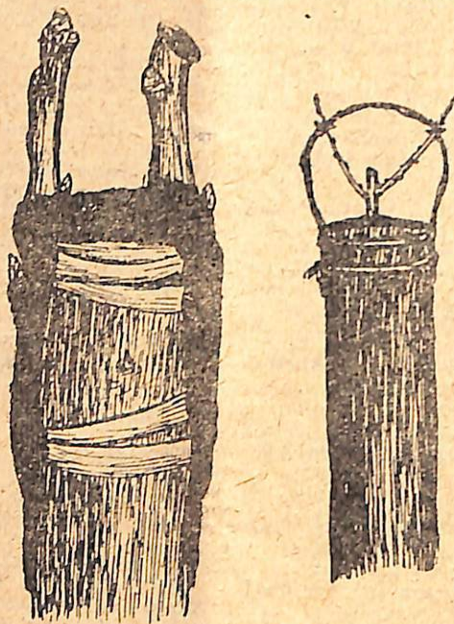
Ὅσα μπόλια ἀποτυχαίνουν πρέπει νὰ ξαναγίνουνται καὶ μάλιστα ἐγκαίρως γιὰ νὰ μὴν περνάει ἡ κατάλληλη ἐποχὴ καὶ χάνεται πολύτιμος καιρός.

Στὰ πρώϊμα μπολιάσματα γιὰ νὰ βλασταίνουν ζωηρὰ καὶ καλὰ τὰ μπόλια, πρέπει τὰ ὑποκείμενα νὰ κόβουνται πιὸ ψηλὰ ἀπ' αὐτὰ 10 - 15 πόντους. Καὶ στ' ἀδύνατα ἀφοῦ κολλήσει τὸ μπόλι, στὰ δυνατὰ δέ, σιγὰ - σιγὰ καθὼς βλασταίνουν.

Στὰ φθινοπωριάτικα μπολιάσματα ποὺ τὰ μπόλια δὲν πρόκειται νὰ βλαστήσουν πρὶν ἀπὸ τὸν χειμῶνα, τὸ κόψιμο τῶν ὑποκειμένων πρέπει νὰ γίνεται τὸν Φεβρουάριο ἢ τὸν Μάρτιο τοῦ ἄλλου χρόνου, πρὶν ἀνοίξουν τὰ μάτια.

Ὕστερα ἀπὸ τὸ κόψιμο, οἱ φροντίδες μας εἶναι νὰ βοηθήσουμε τὸ καινούργιο βλαστάρι ν' ἀναπτυχθῆ καλὰ καὶ νὰ πάρη τὴν σωστὴ κατεύθυνση.

Γι' αὐτὸν τὸν σκοπὸ πρέπει τὰ ὑποκείμενα νὰ καθαρίζουνται ἐγκαίρως καὶ τακτικὰ ἀπὸ τὰ βλαστάρια ποὺ φυτρώνουν, ὥστε οἱ χυμοὶ νὰ τρέφουν μόνον τὰ μπόλια.

Εἰκ. 2.
Ἄφθονη ἐπάλειψη ὑποκείμενου καὶ μπολιοῦ μὲ ἀλοιφή.

Εἰκ. 3.
Πῶς δένεται τὸ τόξο καὶ στερεώνονται σ' αὐτὸ τὰ μπόλια.

Καμμιὰ φορὰ εἶναι ἀνάγκη νὰ διατηροῦνται προσωρινὰ 1 - 2 ἄγρια βλαστάρια πάνω ἀπὸ τὰ μπόλια γιὰ νὰ προστατεύουν καὶ νὰ τραβοῦν πρὸς αὐτὰ τοὺς χυμούς.

Ὅμως αὐτὸ μόνον σὲ ἐξαντλημένα ὑποκείμενα πρέπει νὰ γίνεται, ἢ σὲ ὅσα βρίσκονται σὲ χώματα φτωχά.

Ἀργότερα, ὅταν τὰ μπόλια ἀποχτήσουν ἀρκετὴ ἀνάπτυξη καὶ ξυλοποιηθοῦν, κόβομε καὶ τὰ βλαστάρια αὐτὰ ἀπὸ τὴ βάση τους, καὶ μένουν μόνον τὰ μπόλια.

Στὸ διάστημα τῆς πρώτης βλάστησης ποὺ τὰ μπόλια εἶναι ἀκόμη τρυφερὰ καὶ σπάζουν εὔκολα, πρέπει τὸ βλαστάρι τοῦ μπολιοῦ νὰ στερεώνεται πάνω στὸ ὑποκείμενο μὲ δέσιμο.

Τὸ μέρος τοῦ ὑποκείμενου ποὺ πάνω του στερεώνεται τὸ μπόλι, λέγεται νύχι.

Ὅταν ἀναπτυχθῆ τὸ μπόλι, τότε κόβομε τὸ ὑποκείμενο στὴ βάση του ὅπως δείχνει ἡ εἰκόνα 1.

Στὸ σκιστὸ μπόλι καὶ στὸν στεφανίτη, πρέπει τὰ σκισίματα καὶ οἱ τομὲς τοῦ ὑποκειμένου καὶ μπολιῶν νὰ ἀλείφουνται μὲ ἄφθονη ἀλοιφὴ ποὺ τὶς φυλάει ἀπὸ ἀέρα καὶ βροχές. (Εἰκόνα 2).

Τὰ μπόλια καὶ τὰ κεντράδια φυλάγονται ἀπὸ τὰ πουλιὰ ποὺ πᾶνε καὶ κουρνιάζουν σ' αὐτὰ καὶ τὰ σπᾶνε, μὲ μιὰ βέργα ποὺ στερεώνεται λυγισμένη σὰν τόξο στὸ ὑποκείμενο καὶ πάνω της δένονται τὰ κεντράδια. (Εἰκόνα 3).

Ὕστερα ἀπὸ τὴν βλάστηση, οἱ βλαστοὶ ποὺ κόβονται γιὰ νὰ δυναμώσουν τὰ μπόλια, κόβονται σύριζα στὴν βάση τους γιὰ νὰ μὴ ξαναφανερωθοῦν πιά.

Τὰ μπόλια προστατεύονται καὶ μὲ πασάλους γύρω ἀπὸ τὸ ὑποκείμενο, ἀγκαθωτὰ κλαριά, κλπ. γιὰ νὰ μὴν τὰ καταστρέφουν τὰ ζωντανά.

Στὰ δέντρα ποὺ παίρνουν ὕψος, τὰ βλαστάρια πρέπει νὰ κορφολογοῦνται ἀνάλογα, ὥστε νὰ μὴ ψηλώνουν μόνον, ἀλλὰ νὰ γίνωνται καὶ χοντρά.

ΤΟ ΚΡΑΣΙ

Εἴδαμε στὰ προηγούμενα πὼς διορθώνεται ὁ μοῦστος καὶ ἀποκτάει τὸν βαθμὸ ποὺ θέλομε μὲ σταφίδα ἢ σταφυλόμελο.

Ἂν προσθέσουμε νερό, (ὅπως γίνεται ἂν ὁ μοῦστος εἶναι δυνατὸς) λυώνομε στὸ νερὸ αὐτὸ καὶ 20 - 25 δράμια τρυγικὸ ὀξὺ (ξυνὸ) γιὰ κάθε 100 ὀκάδες μοῦστο.

Τὸ λυώνομε σὲ λίγο ζεστὸ νερὸ καὶ τὸ ρίχνομε στὸ μοῦστο.

Μαζὶ ρίχνομε ἀπαραίτητα καὶ μιὰ ἄλλη οὐσία ποὺ μᾶς ἐξασφαλίζει ἀκόμη καλύτερα τὸ κρασί μας.

Ἡ οὐσία αὐτὴ λέγεται μεταδιθειῶδες κάλι στὴ χημεία. Στὰ φαρμακεῖα ὅμως τὴ ζητᾶμε ὡς μεταμπισουλφίτ. Αὐτὸ τὸ φάρμακο εἶναι χρήσιμο γιατὶ ὅταν πέση στὸ μοῦστο σὲ κατάλληλη ἀναλογία, σκοτώνει τὰ μικρόβια ποὺ προκαλοῦν τὶς ἀρρώστειες τοῦ κρασιοῦ.

Ρίχνομε 3, 4, 5 δράμια μεταμπισουλφὶτ σὲ 100 ὀκάδες μούστου καὶ ἐξασφαλίζομε τὰ κρασιά μας.

Ἡ ποσότητα, ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ποιότητα τῶν σταφυλιῶν μας. Ἂν εἶναι γερὰ καὶ δὲν ἔχουν πάθει ἀπὸ ἀρρώστεια, 3 δράμια στὰ ἑκατό, φτάνουν.

Ἂν τ' ἀμπέλια εἶχαν περονόσπορο ἢ ἔπαθαν ἀπὸ ἀκρίδα ἢ στάχτη, τότε φτάνομε 5 δράμια στὰ 100.

Ὅταν πατηθοῦν τὰ σταφύλια, τὸν μοῦστο τὸν ἀφήνομε στὴν κάδη λίγες μέρες κι' ὕστερα τὸν πᾶμε στὰ βαρέλια... Ἀρχίζει ἀμέσως τὸ βράσιμο (ἡ ζύμωση) τοῦ μούστου γιὰ νὰ γίνη τὸ κρασί. Ὕστερα ἀπὸ 6, 8, 10 μέρες ρίχνομε τὸν μοῦστο στὰ βαρέλια χωρὶς νὰ τὰ ἀπογεμίζομε ἐντελῶς. Ἀφήνομε 4 - 5 δάχτυλα χῶρο — ἀνάλογα μὲ τὸ μέγεθος τοῦ βαρελιοῦ — γιὰ νὰ ἀποβράση ἐλεύθερα ὁ μοῦστος. Τὴν τρύπα τοῦ βαρελιοῦ πρέπει νὰ τὴν κλείνομε μ' ἕνα καθαρὸ πανί.

Ἐκεῖνο ποὺ ἔχει μεγάλη σημασία γιὰ τὸ κρασί, εἶναι ἡ θερμοκρασία τοῦ μούστου. Πρέπει νὰ διατηρεῖται γύρω στοὺς 30 βαθμούς. Μ' ἕνα κοινὸ θερμόμετρο εἶναι εὔκολο νὰ παίρνομε τὴν θερμοκρασία τοῦ μούστου.

Ἂν ἡ θερμοκρασία εἶναι μεγάλη (πάνω ἀπὸ 30 βαθμοὺς) τὴν κατεβάζομε εἴτε ἀερίζοντας τὸν μοῦστο — τραβώντας μοῦστο ἀπὸ τὴν κάνουλα τοῦ βαρελιοῦ, κι' ἀφοῦ κρυώσει ρίχνοντάς τον ἀπὸ πάνω — ἢ καταβρέχοντας βαρέλια καὶ ἀποθήκη μὲ κρύο νερό, ἢ ἀερίζοντας τὴν ἀποθήκη.

Ἂν πάλι ἡ θερμοκρασία εἶναι κάτω ἀπὸ 28 βαθμούς, θερμαίνομε τὴν ἀποθήκη μὲ μαγκάλι, σόμπα, ἢ ξῦλα.

Ὅταν μπαίνομε στὴν ἀποθήκη, πάντα ἀερίζομε γιὰ νὰ φύγη τὸ ἀέριο ποὺ μαζεύεται συνήθως πρὸς τὰ κάτω.

Σιγὰ σιγὰ συνεχίζομε τὸ ἀπογέμισμα τῶν βαρελιῶν γιὰ νὰ βρεθοῦν γεμάτα ὡς νὰ βράση ὁ μοῦστος. Στὴν ἀνάγκη τ' ἀπογεμίζομε μὲ χλιαρὸ νερό:

Τὰ βαρέλια τἄχομε πάντα κλειστά. Ὅταν ἀρχίζη ἡ ζύμωση, τὰ τσίπουρα συνήθως ἀνεβαίνουν στὴν ἐπιφάνεια τοῦ μούστου καὶ σχηματίζουν μιὰ στέρεη μάζα. Αὐτὴν τὴν μάζα πρέπει πάντα νὰ τὴν βυθίζωμε μὲ ἕνα ξῦλο, γιατὶ ἂν τὴν ἀφήσωμε εἶναι φόβος νὰ ξυνίσουν τὰ τσίπουρα καὶ νὰ ξυνίση καὶ τὸ κρασί, ἐκτὸς ποὺ ἀνεβάζουν τὴν θερμοκρασία στοὺς 32 βαθμούς. Γιὰ νὰ τ' ἀποφεύγομε αὐτό, τὰ βαστᾶμε κλεισμένα μ' ἕνα ξύλινο τελάρο στὴν κάδη. Στὴν πολὺ μεγάλη βράση ἀφήνομε τὴν τάπα τῶν βαρελιῶν ἀνοιχτή.

Βουτᾶμε τὸ γραδόμετρο Μπωβαὶ στὸ κρασί, κι' ἂν δείξη Ο, ὁ μοῦστος ἔγινε κρασί. Ἔφτασε ὁ καιρὸς γιὰ τὴν μετάγγιση.

ΜΕΤΑΓΓΙΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΣΙΟΥ

Ὅταν τελειώση ἡ ζύμωση καὶ στὰ μαῦρα καὶ στὰ ἄσπρα κρασιὰ καὶ περάσουν ἀκόμη μερικὲς μέρες, τὸ κρασὶ καθαρίζει,

Ἡ Σελίδα τῶν Συλλόγων

Καινούργιες κατευθύνσεις

Πρὶν λίγο καιρὸ ἔκλεισε ὁ πρῶτος χρόνος ἀπ' τὴν ἵδρυση τοῦ «Ἑλικῶνος». Ἕνας ἀπολογισμὸς τῆς δράσεώς του στὴν περίοδο αὐτὴ καὶ δυὸ λόγια γιὰ τὶς καινούργιες κατευθύνσεις του, εἶναι ἀπαραίτητα.

Ὅπως θὰ θυμοῦνται ὅλοι, τὸν Μάη τοῦ περασμένου χρόνου, ὕστερα ἀπὸ πολλὲς σκέψεις καὶ συζητήσεις, τὸ ὄνειρο τοῦ σεβαστοῦ μας διευθυντοῦ τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ» κ. Ἀγγέλου Μεταξᾶ ποὺ ἦταν καὶ ἐνδόμυχος πόθος ὅλων τῶν δημιουργικῶν τοῦ Περιοδικοῦ νέων, δηλαδὴ ἡ ἑνοποίηση ὅλων τῶν συλλόγων καὶ ἡ ἵδρυση ἑνὸς καινούργιου Παρνασσοῦ, ἄρχισε νὰ γίνεται πραγματικότης μὲ τὴν ἀναγγελία τῆς ἱδρύσεως τοῦ «Ἑλικῶνος» καὶ τῶν «Ἑλικωνιάδων».

Δυστυχῶς ἡ προθυμία ποὺ ἀναμενόταν νὰ δειχτῇ ἀπ' ὅλους δὲν δείχτηκε. Οἱ σύλλογοι ποὺ ὑπῆρχαν δὲν ἦρθαν βοηθοὶ στὸ ἔργο τοῦ «Ἑλικῶνος» ἐνῶ πολλοὶ ἀντιπολιτεύτηκαν τὸ σύλλογο καὶ τὸν χτύπησαν μὲ κάθε τρόπο.

Δημιουργικοὶ ἄνθρωποι σὰν τὸν Νῖκο Τριανταφυλλόπουλο, τὸν Νῖκο Σαμαρᾶ, τὸν Κώστα Παναγιωτόπουλο καὶ ἄλλους, ἢ ἔμειναν ἀπαθεῖς καὶ ἀμέτοχοι τοῦ ἀγῶνος γιὰ τὴ δημιουργία ἢ καὶ μποϋκοτάρησαν κάθε προσπάθεια τοῦ «Ἑλικῶνος» βρίσκοντας ἀφορμὴ ἀπὸ μερικὰ λεπτομερειακὰ λάθη, ποὺ ἀσφαλῶς δὲν μποροῦσαν νὰ λείπουν. Οἱ περισσότεροι παρεξήγησαν τὸν «Ἑλικῶνα» καὶ τὴ διοίκησή του. Νόμισαν ὅτι ἦταν — ἡ τελευταία — καταλυτὴς τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας των γιὰ δράση, νόμισαν ὅτι ὁ «Ἑλικὼν» ἱδρύθηκε γιὰ νὰ τοὺς ὑποβιβάση καὶ ἀπὸ προέδρους «ἀνεξαρτήτων» (!) συλλόγων νὰ τοὺς κάνη προέδρους Παραρτημάτων. Αὐτὸ ὅμως δὲν ἦταν ἀλήθεια, δὲν ἦταν ἡ πραγματικότης. Γιατὶ ὁ «Ἑλικὼν» βασίστηκε σὲ μιὰ προϋπόθεση: ὅτι ὅλοι θὰ βοηθοῦσαν στὴν δημιουργία ἑνὸς μεγάλου συλλόγου ποὺ ἡ ἕδρα του θὰ ἦταν στὴν Ἀθήνα (ἐφ' ὅσον τὸ φυσικὸ κέντρο κάθε πανελλήνιας προσπάθειας εἶναι ἡ πρωτεύουσα) καὶ ποὺ ἑπομένως ὑπῆρχε ἡ ἀνάγκη νὰ δημιουργηθῇ μία διοίκηση ποὺ «δὲν θὰ ἔκανε τοῦ κεφαλιοῦ της» ἀλλὰ ἁπλῶς θὰ ἔθετε σὲ ἐφαρμογὴ τὶς ἀποφάσεις ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν μελῶν ποὺ θὰ γινόντουσαν γνωστὲς στὴν «τυπικὴ» αὐτὴ διοίκηση ἀπὸ τοὺς τοπικοὺς ἀντιπροσώπους καὶ θὰ συντόνιζε τὶς διάφορες ἐνέργειες. Ξεκινήσαμε, δηλαδή, μὲ τὴν ἀρχὴ ὅτι ὅλοι θὰ εἴμαστε ἴσοι καὶ τὸ ἴδιο θὰ λογαριάζονταν ἡ γνώμη ὅλων.

Οἱ διάφοροι πρόεδροι τῶν συλλόγων ὅμως ἐθεώρησαν θιγομένους τοὺς ἑαυτούς των ἀπὸ τὴν δημιουργία τοῦ ἑνὸς συλλόγου καὶ ἀντὶ τῆς βοηθείας ποὺ περιμέναμε ὅλοι ἀντέδρασαν μὲ πεῖσμα.

Αὐτὴ ἡ κατάσταση δημιουργήθηκε μετὰ τὴν ἵδρυση τοῦ «Ἑλικῶνος» ποὺ τόσο εὐοίωνα ἦταν τὰ σημεῖα τῆς ἐπιτυχίας πρὶν ἱδρυθῇ.

Παρ' ὅλα αὐτά, ὁ σύλλογος στηριγμένος «κατὰ βάσιν» στοὺς παλιοὺς «Πρωτοπόρους», στὶς «Δᾶδες» καὶ τὴν «Ἰωνικὴ Φλόγα» καὶ σὲ μερικοὺς νεοπροσχωρήσαντες κατόρθωσε νὰ ἀνδρωθῇ καὶ νὰ γίνη σύλλογος ἀπὸ μιὰ «ἰδέα» ποὺ ἦταν.

Ἕνας χρόνος ἔκλεισε. Σ' αὐτὸν ἔγιναν ἴσως λίγα, ἀλλὰ θετικὰ βήματα. Πολλὰ ὑπῆρξαν τὰ λάθη καὶ οἱ παραλείψεις ἀλλ' ὅμως τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ δημιουργηθῇ ἀπ' τὸ τίποτε «κάτι».

Τώρα, μὲ περισσότερη πεῖρα, μὲ ἀνανεωμένες δυνάμεις καὶ μὲ καινούργιες κατευθύνσεις ποὺ πολὺ σύντομα θὰ γίνουν γνωστές, ὁ σύλλογος προχωρεῖ. Ἐλπίζει ὅτι τώρα θὰ βρῇ ἀπὸ παντοῦ τὴν συμπαράσταση καὶ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ πρὶν δοκίμασε μόνον τὴν πολεμική τους καὶ ὅτι ὅλοι ἀναθεωρώντας τὴ στάση τους θὰ προσπαθήσουν ὥστε ὁ «Ἑλικὼν» νὰ γίνη ἐκεῖνο ποὺ κάθε δημιουργικὸς νέος Ἕλληνας ποθεῖ: ἕνας ζωντανὸς νεανικὸς σύλλογος ποὺ θ' ἀγκαλιάση τοὺς νέους ὅλης τῆς Ἑλλάδος.

Σύλλογος «ΕΛΙΚΩΝ»

Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ «ΜΕΛΙΣΣΑ»

Οἱ εἰδήσεις ποὺ μᾶς ἔρχονται σχετικὰ μὲ τὴ δράση τῆς «Μέλισσας» τοῦ νέου παραρτήματός μας στὴν Καρδίτσα, εἶναι πραγματικὰ ἱκανοποιητικές, καὶ μᾶς δίνονται σὰν μιὰ ὑπόσχεση γιὰ τὴν ἀνάπτυξη μιᾶς σημαντικῆς πνευματικῆς κινήσεως στὸν τόπο του.

Γιατὶ ἀληθινὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες ἐκδηλώσεις της ἡ «Μέλισσα» ἔδειξε ὅτι κατανόησε τὸ πνεῦμα τοῦ συλλόγου καὶ τὶς ἐπιδιώξεις του. Δὲν περιορίζει δηλ. τὴ δράση της στὰ στενὰ πλαίσια μιᾶς ὁμάδος νέων, ἀλλὰ στρέφεται γύρω στὴν κοινωνία της καὶ ἐκεῖ μέσα ζητᾶ νὰ δράση.

Στὰ μέλη τοῦ παραρτήματος ἀξίζει ἕνας ἔπαινος γιατὶ μὲ ἀληθινὴ ἀγάπη στὸ σύλλογο προσπαθοῦν νὰ πραγματοποιήσουν τὰ ἄρθρα τοῦ καταστατικοῦ του.

Στὸν ἀπολογισμὸ αὐτῆς τῆς δράσεως ἡ «Μέλισσα» ἀναφέρει πρώτη τὴν προκήρυξη καλλιτεχνικοῦ διαγωνισμοῦ στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» μὲ θέμα «Σκίτσο Πεννομάχου».

Στὶς 29 Μαΐου ὠργανώθηκε ἀπὸ τὰ μέλη τοῦ παραρτήματος ἑορτὴ σὲ ἀνάμνηση τῆς πτώσεως τῆς Κων)πόλεως. Σ' αὐτὴν ἐπῆραν μέρος ὅλα τὰ μέλη καὶ μὲ δική τους ἐπιμέλεια παρουσιάσθηκαν μὲ ἐπιτυχία ὁμιλίες, ποιήματα, σκηνές, σχετικὰ μὲ τὸ ἱστορικὸ τῆς ἡμέρας. Ἐπίσης ἔγινε καὶ μιὰ μικρὴ ἔκθεση ζωγραφικῆς τῶν μελῶν μὲ θέματα ἀπὸ τὴν ἅλωση τῆς Πόλης. Τὰ καλλίτερα δημοσιεύθηκαν στὶς τοπικὲς ἐφημερίδες καὶ στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ».

Ἀπὸ τὰ μέλη τῆς «Μέλισσας» σχηματίσθηκε ὁμὰς Μπάσκετ - μπὼλ ποὺ πολλὲς φορὲς συναντήθηκε μὲ ὁμάδες Γυμνασίων τῆς Καρδίτσας.

Ἐπίσης ἱδρύθηκε βιβλιοθήκη τοῦ παραρτήματος ποὺ περιλαμβάνει ἀρκετὰ λογοτεχνικὰ βιβλία.

Ὁ φιλοτελισμὸς καὶ ἡ ἀλληλογραφία μὲ νέους ἀπὸ ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος εἶναι δύο ἀκόμη κατευθύνσεις ὅπου στρέφεται μὲ ἐπιτυχία ἡ δράση της. Τέλος, στὸ πρόγραμμα τῶν τακτικῶν συγκεντρώσεων τῆς «Μέλισσας» περιλαμβάνονται συνήθως συζητήσεις γύρω ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο Ἑλλήνων καὶ ξένων λογοτεχνῶν καθὼς καὶ μεγάλων ἀνδρῶν τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος, πρόχειροι διαγωνισμοὶ καὶ συζητήσεις γύρω ἀπὸ διάφορα θέματα ποὺ ἀπασχολοῦν τοὺς νέους.

Κλείνοντας ἔτσι τὸν ἀπολογισμό μας, ἂς εὐχηθοῦμε ἡ δράση αὐτὴ τῶν παιδιῶν τῆς Καρδίτσας νὰ ὠφελήση κάθε δημιουργικὸ νέο ποὺ θὰ θελήση νὰ παραδειγματισθῇ ἀπ' αὐτήν.

Ὁ «ΕΛΙΚΩΝ»

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ Α΄ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΜΩΡΙΑΣ»

Ἡ κριτικὴ ἐπιτροπὴ τοῦ «Μωριᾶ», ἀφοῦ εὐχαριστήσει τοὺς ἀναγνώστας τοῦ «Σπιτιοῦ τοῦ Παιδιοῦ», ποὺ ἔσπευσαν νὰ συμμετάσχουν εἰς τὸν Α΄ διαγωνισμό του, ἀναγγέλλει σήμερον τ' ἀποτελέσματα:

1ον Βραβεῖον (πεζοῦ): Ναπολέων Χρυσανθόπουλος (Ἀλεξανδρούπολις), ὑπὸ τὸν τίτλον «Ὁ πατέρας μου στὰ χέρια τῶν συμμοριτῶν».

2ον Βραβεῖον (πεζοῦ): Χαρίκλεια Δαμιανάκη (Κρήτη), ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὸ φῶς τῆς τυφλῆς».

1ον Βραβεῖον (ποιήματος): Θεόδωρος Πανούσης (Φιλιατρά). «Τὸ ἀγκάθινο στεφάνι». (Γράψε ἀκριβῆ διεύθυνση).

2ον Βραβεῖον (ποιήματος): Κων)τῖνος Δ. Κατσούκης (Μελισσόπετρα - Κονίτσης). (Θὰ τὸ ἐγκρίνη ὁ Ἀρχισυντάκτης γιατὶ θυμίζει Κρυστάλλη).

1ον Βραβεῖον (σκίτσου): Δημήτριος Παπαπετρόπουλος (Περιστέρι - Ἀθῆναι). «Στὸ ψάρεμα». (Γρήγορα θὰ γίνης καλλιτέχνης).

2ον Βραβεῖον (σκίτσου): Γεώργιος Κοντόπουλος (Μεσσήνη). «Σφραγίδα τοῦ συλλόγου» (ἕνεκα λάθους).

Ἐπαινοῦνται γιὰ τὰ ὡραῖα τους πεζὰ οἱ: Χρῆστος Δ. Κοτινᾶς, Ριγγλάδες Κερκύρας, (ὑπάρχει καιρὸς νὰ καλλιεργήσης τὸ ταλέντο σου), Γεώργιος Κόκκας, Καρδίτσα Θεσσαλίας (διεπίστωσα ὅτι στὰ στήθη σου πάλλουν ὑψηλὰ αἰσθήματα. Σοῦ ἔγραψε σχετικῶς ἡ Τσαλαβούτα). Ἰωάννης Σούκης, Κιόνι Ἰθάκης (μόνον ἐὰν θελήση ὁ κύριος Ἀρχισυντάκτης θὰ δημοσιευθοῦν). Ἰωάννης Τσιρογιάννης, Ἅγιος Δημήτριος Θεσσαλονίκης (θὰ γράψω παρακάτω τοὺς ὅρους μὲ τοὺς ὁποίους θὰ ἐγγραφῆτε στὸν Σύλλογο).

Ἐπαινοῦνται γιὰ τὰ ὡραῖα ποιήματα οἱ: Θᾶνος Πάσχος, Ἔδεσσα (καὶ τὸ πεζό σου ἦταν πολὺ καλὸ ἀλλὰ δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψη γιατὶ εἶχες γράψει καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ) Ἀναστασία Νάκη, Φλάμπουρον Φλωρίνης (σὲ βάζω ἀντιπρόσωπον τοῦ συλλόγου μας στὴν περιοχή σας, θέλω δράση). Νῖκος Ταμπούρης, Μηλιὰ Γρεβενῶν (ἂν καὶ μικρὸς δείχνεις πρόοδο. Μπράβο!) Σταῦρος Πετροπουλᾶκος, Βαχὸ Γυθείου.

Ἐπαινοῦνται γιὰ τὰ καλά τους σκίτσα οἱ: Μαρκόπουλος Δ. (μπράβο), Μουντζούρης Παναγιώτης καὶ Ζάννης Παναγιώτης (Μεσσηνία), Περαστικός, Κακαβούλης (Λευκάδα).

Ἂν καὶ καλὲς οἱ συνεργασίες δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη γιατὶ εἶχαν γραφῆ καὶ στὶς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ: Διδονάκης Ἰωάννης, Ἐλευθερούπολις, Στέλιος Παπαθέμελης (ὡραῖο), Ψαρροπούλου Μαρία (μπράβο, ἀλλὰ...), Σωτήρης Ρεκουμῆς Καλτσούλας Δημήτριος (εἶναι δικό σου;), Τσουγκριάνης Β., Μυρσίτης (δικό σου;), Χ. Κυρκινᾶτος (ἐνημερώνω παρακάτω γιὰ τὴν προσχώρηση στὸ σύλλογο), Ἀναστ. Μπουγᾶς (ἔχεις ταλέντο), Στέλιος Κυριακίδης, Γεωργιόπουλος Ἰωάν. (μπράβο), Φώτης Κομπορόζος, Κων)νος Κωνσταντινίδης, Ἰωάν. Μποζίκας (κάπου τὸ ἔχω διαβάσει).

Λυπούμεθα πολὺ γιατὶ οἱ καλλίτερες συνεργασίες τῶν φίλων μας ἀπερρίφθησαν ἢ γιατὶ ἦταν δυσανάγνωστες ἢ γιατὶ ἦταν ἀντιγραφές.

Οἱ ἐπιθυμοῦντες νὰ προσχωρήσουν στὸ σύλλογό μας πρέπει νὰ προσκομίσουν τὰ στοιχεῖα των, ἀκριβῆ διεύθυνση, τὴν φωτογραφία τους γιὰ τὸ ἄλμπουμ τοῦ συλλόγου συνοδευόμενα μὲ 5.000 ὡς δικαίωμα ἐγγραφῆς. Τὰ προσόντα τῶν ἐγγραφέντων θὰ γραφοῦν εἰς τὸ ἄλλο τεῦχος.

Ὁ Πρόεδρος
Γ. ΜΠΟΤΗΣ

ΤΑ ΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ «ΕΛΙΚΩΝΟΣ» ΣΕΡΡΩΝ

Ὁ λογοτεχνικὸς διαγωνισμὸς τοῦ παραρτήματος «Ἑλικῶνος» Σερρῶν ἐσημείωσε ἀρκετὴ ἐπιτυχία. Βραβεύονται οἱ ἑξῆς:

1ον Βραβεῖον: Νικόλαος Μυρσίνης (Νῖκος Κρίνης). 2ον Βραβεῖον: Χρῆστος Παπάρας καὶ 3ον Βραβεῖον: Λουκᾶς Ντερέκας.

Ἐπαινοῦνται οἱ ἑξῆς: 1ος) Στέλιος Παπαθεμελῆς. 2ος) Ἰωάννης Μποζίκας (Περαστικὸς καὶ 3ος) Γαλανὸς Μαυρέλλης.

Τὰ βραβεῖα ποὺ ἡ συνολικὴ ἀξία τους ἀνέρχεται σὲ 70.000 δρχ., ἐστάλησαν.

«Ἑλικὼν» Σερρῶν

ΙΔΡΥΘΗΚΕ Η «ΑΓΡΟΤΟΛΕΣΧΗ» ΜΥΡΤΙΑΣ

Στὸ χωριὸ Ἄνω Μυρτιὰ Τριχωνίδος ἱδρύθηκε μορφωτικὸς σύλλογος Ἀγροτοπαίδων καὶ Ἀγροτονεανίδων ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης Φρειδερίκης. Ὁ σύλλογος ἔχει σκοπὸ νὰ κάνη τὰ παιδιὰ καλοὺς καὶ τίμιους ἀγρότες. Γιὰ τὰ ἀγόρια ἀρχηγὸς εἶναι ὁ Γεωπόνος κ. Γεωργίου καὶ γιὰ τὰ κορίτσια ἡ Δὶς Εὔχαρις Βασιλοπούλου.

Ἰωάννης Καραΐσκος
Κων)νος Γκουρνέλος

ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΑ ΝΕΙΑΤΑ»

Ἀνακοινοῦμε ὅτι στὴν Παιδόπολη «Ἁγίου Δημητρίου» Θεσσαλονίκης, ἱδρύθηκε Σύλλογος μὲ τὸν τίτλο: «Ἠπειρωτικὰ Νειᾶτα». Ὁ σύλλογος αὐτὸς ἱδρύθηκε ἀπὸ Ἠπειρωτόπουλα μὲ πρωτεργάτη τὸν Γεώργιον Ι. Τσάλιον. Παρακαλοῦμε θερμῶς τοὺς φίλους τοῦ περιοδικοῦ μας καὶ ἰδιαιτέρως τὰ Ἠπειρωτόπουλα καὶ τὶς Ἠπειρωτοποῦλες νὰ προσχωρήσουν στὸν νέο σύλλογο γράφοντας: Γεώργιον Ι. Τσάλιον, Παιδόπολη «Ἅγιος Δημήτριος», Θεσσαλονίκην. Ὅλοι εἴμαστε λεβέντες Ἠπειρῶτες καὶ θὰ κάνωμε τὸν σύλλογο μεγάλο καὶ τρανό. Ἐμπρὸς λοιπὸν ὅλοι στὰ «Ἠπειρωτικὰ Νειᾶτα».

Ρὸζ Μαργαριτάρι

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΣΚΙΤΣΟΥ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΥ» ΛΕΥΚΑΔΟΣ

Οἱ συμμετοχὲς ἦταν πάρα πολὺ ἐλάχιστες. Ὡς τόσο τελικὰ βραβεύτηκε ἡ συμμετοχὴ τοῦ Χρήστου Καρλῆ. Ἐπαινοῦνται οἱ συμμετοχὲς τῶν: Σπύρου Καναβούλη, Στέλιου Κυριακίδη καὶ Μ. Μέριανου.

Σύλλογος «Ταχυδρόμος Λευκάδος»

δηλαδὴ ὅλες ἡ στέρεες οὐσίες ποὺ εἶχε ὁ μοῦστος ὅπως καὶ ἡ ἀκαθαρσίες πέφτουν στὸν πάτο τοῦ βαρελιοῦ καὶ κάνουν λάσπη.

Τὸ κατακάθισμα μάλιστα αὐτὸ ὅπως καὶ τὸ λαμπικάρισμα τοῦ κρασιοῦ, γίνεται ὅταν φυσήξη βοριᾶς.

Ἡ λάσπη ὅμως αὐτὴ εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνη γιὰ τὸ κρασί, γιατὶ εἶναι γεμάτη μικρόβια, ποὺ ὅταν ζεστάνει ὁ καιρὸς τὴν ἄνοιξη ἢ τὸ καλοκαῖρι προκαλοῦν ἀρρώστειες. Γι' αὐτὸ πρέπει τὸ κρασὶ νὰ μεταφερθῇ ἀπὸ τὸ πρῶτο, σ' ἕνα ἄλλο βαρέλι ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ λάσπη.

Αὐτὴ ἡ δουλειὰ λέγεται μετάγγιση, καὶ δὲν χρειάζεται παρὰ ἕνα μονάχα βαρέλι καθαρό, γιατὶ κάθε βαρέλι ποὺ ἀδειάζει, τὸ καθαρίζομε καὶ τὸ ἔχομε ἕτοιμο γιὰ τὸ ἑπόμενο. Στὸ ἐρχόμενο θὰ ποῦμε πῶς γίνεται ἡ μετάγγιση.

Ὁ μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΓΡΑΦΟΥΝ

ΣΗΚΩ!

Αὔγουστος. Τὰ σταφύλια γενῆκαν
τραγανά...
Ὁ ἥλιος ὁλόλαμπρος προβάλλει
παίζει μ' αὐτά, καὶ συνάμα γελᾶ.

Σήκω, ἄνθρωπέ μου! μπὲς μέσ' στὸ ἔργο
τρέξε, καλέ μου! Ἀκόμα;
Μὴν ἀργῆς πλειότερο...
Ὤ! θὰ σὲ πάρη τὸ γιόμα!...

ΚΩΣΤΑΣ Χ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗΣ
(Φαλάνθη - Κορώνης)

ΤΟ ΕΚΚΛΗΣΑΚΙ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

Σ' ἕνα καταπράσινο λόφο, στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ μου, βρίσκεται τὸ Ἐκκλησάκι τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Γύρω, γύρω τὸ περιζώνουν ψηλὰ κυπαρίσσια καὶ ἀπὸ μακρυὰ φαντάζει σὰν πραγματικὴ ἀητοφωλιά. Οἱ ἄνεμοι ἀλύπητα τὸ δέρνουν ἀπὸ παντοῦ, καὶ κάνουν τὴ σαπισμένη του πόρτα νὰ χτυπᾶ... στὸ ἄγριο φύσημά τους μὲ μανία στὸν τοῖχο. Τὸ πρωΐ ὅταν ὁ ἥλιος ἀνατέλει, σ' αὐτὸ θὰ ρίξη τὶς πρῶτες χρυσὲς του ἀκτῖνες, καὶ τὸ βράδυ πάλι ἀφοῦ τοῦ δώση στερνὸ χαιρετισμὸ χάνεται πίσω στὶς κορφές. Ὅταν μπῆ κανεὶς μέσα, θ' ἀντικρύση τὴν εἰκόνα τοῦ Ἁγίου καὶ τὸ μικρὸ καντηλάκι νὰ χύνη τὸ γλυκό του φῶς στοὺς τοίχους τοὺς ξεθωριασμένους ἀπὸ τὴν πολυκαιρία. Ἔξω στὴν αὐλή του τὴ χορταριασμένη, σ' ἕνα πουρνάρι γέρικο, εἶναι κρεμασμένη ἡ γλυκόηχη καμπάνα, ποὺ κάθε χρόνο καλεῖ τοὺς χωριανοὺς ἐκεῖ ψηλά, νὰ πανηγυρίσουν τὸν Ἅγιο στὸ ἐτήσιο του γιόρτασμα.

Δὲν ἔχει πολύψηλους τρούλους οὔτε τὴν ἀξιωσύνη τῆς Ἁγίας Σοφιᾶς. Ἔχει ὅμως ἀπόξενη ἱστορία, ποὺ θυμίζει παλιὸ ξαναζωντάνεμα καὶ κάνει τοὺς ἀνθρώπους τοὺς γύρω, νὰ γονατίζουν μ' εὐλάβεια μπροστὰ στὸν Ἁϊ-Γιώργη ποὺ σὰν ὁλόξανθος ἄγγελος εὐλογεῖ τὸν καθένα...

ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΙΤΣΙΟΣ
(Παιδούπολη Ἁγ. Ἀνδρέου)

ΤΟ «ΜΑ·Ι·ΣΤΡΑΛΙ» ΜΟΥ!...

«...Φουρτουνιασμένη ἦτο ἡ θάλασσα! Τὰ κύματα — καὶ τί κύματα — σὰν τεράστια νερόβουνα ἅρπαζαν τὸ σκαφί μου καὶ τὸ πετοῦσαν μακρυὰ σὰν καρυδότσουφλο! Πότε πάλι χόρευε ἕναν περίεργο χορὸ καθὼς ὁ τρελλὸς ἄνεμος τὸ ἔφερνε γύρω - γύρω! Καὶ νάταν μιὰ μέρα, νάταν δυό! Πέρασαν τέσσερες μέρες καὶ ἡ τρικυμία δυνάμωνε! Ἐκεῖνο τὸ βράδυ τῆς τρίτης ἡμέρας μᾶς φάνηκε χρόνος ὁλόκληρος! Οἱ ὧρες δὲν περνοῦσαν σὰν νὰ μᾶς ἔκαναν ἰνάτι! Ἡ θάλασσα βογγοῦσε φοβερὰ σὰν νάταν κανένα πεινασμένο θηρίο τῶν παραμυθιῶν, ποὺ καιροφυλαχτεῖ νὰ σοῦ ριχτῆ καὶ νὰ σὲ χάψη στό... ἄψε - σβύσε! Τὴν ἄλλη μέρα τὸ κακὸ δυνάμωσε! Ἡ πυκνὴ ὀμίχλη μᾶς ἔκανε ν' ἀμφιβάλωμε ἂν ἦταν μέρα ἢ νύχτα. Προχωρούσαμε καὶ στριφογυρίζαμε ἀπ' τὸν δυνατὸ ἄνεμο.

Ἀπ' τὴν δύναμη τῶν κυμάτων μιὰ σανίδα ἀπ' τὴν δεξιὰ πλευρὰ ὑποχώρησε ἀφίνοντας τό... λαίμαργο νερὸ νὰ χυθῆ στ' ἀμπάρια... Καὶ τότε... Ἄχ! τότε ἄρχισε... ἡ καταστροφή μου...

Οἱ ναῦτες κατέβασαν τὶς βάρκες κι' ἄρχισαν νὰ φεύγουν ὁμάδες - ὁμάδες μὲ μιὰ ἐλπίδα νὰ σωθοῦν!

Ἐγὼ — σὰν καπετάνιος — μαζὶ μ' ἕναν πιστό μου λοστρόμο ἀπ' τὴν Κάρπαθο, τὸν Κώστα, λυπημένοι κυττούσαμε τὴν καταστροφή!

Τὸ σκαρί μου, τὸ ἀγαπητό μου «ΜΑ·Ι·ΣΤΡΑΛΙ» ἔγερνε σιγὰ - σιγὰ ἀπ' τὴν δεξιά του μεριά...

Ὁ Κώστας μὲ τὶς προσπάθειες του δὲν ξέρω πῶς μὲ κατάφερε καὶ μ' ἔμπασε στὴν τελευταία βάρκα ποὺ ἀπόμενε καὶ φύγαμε!

Ὅσο φεύγαμε γύριζα καὶ κυττοῦσα τὸ σκαρί μου ποὺ βυθιζόταν. Κι' ἔτσι ποὺ τὸ ἔβλεπα νὰ χάνεται μέσα στὴν κατάμαυρη ἀγκαλιὰ τῆς λαίμαργης θάλασσας, μοῦ φαινόταν σὰν νὰ ζητοῦσε βοήθεια! Ἡ καρδιά μου πήγαινε νὰ σπάση ἀπὸ τὴν λύπη! Ἔφυγε καὶ χάθηκε καὶ μαζί του χάθηκε καὶ ἡ χαρά μου καὶ ἡ ἐλπίδα μου καὶ ἡ ζωή μου...»

Ἕνα δάκρυ καφτὸ κύλησε στὸ μέτωπο τοῦ γέρου θαλασσόλυκου, τελειώνοντας τὴν ἀφήγησή του!...

Τὰ ἐγγονάκια του τὸν κυττοῦσαν βουβά, λυπημένα!...

ΑΠΟΣΤ. Κ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ
(Μαθητὴς Β' Γυμνασίου Ἀρρένων Καρδίτσα)

ΟΤΑΝ ΑΤΕΝΙΖΩ ΤΟΝ ΕΝΑΣΤΡΟ ΟΥΡΑΝΟ

«Σὺ κατ' ἀρχάς, Κύριε, τὴν γῆν ἐθεμελίωσας καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσιν οἱ οὐρανοί». (Ἀπόστ. Παῦλος).

Μιὰ λουρίδα ἀμμουδιᾶς, ὅπου ξεψυχοῦνε τὰ κυματάκια. Δυό, τρεῖς βαρκοῦλες, ποὺ ὁλοένα ἀπομακρύνονται ἀπὸ τὴν ἀκτή. Ἀπέραντη ἡ θάλασσα ἁπλώνεται μπροστὰ ἀσημένια, καθὼς λούζεται ἀπὸ τὸ σεληνόφως. Ὁ οὐρανὸς καταγάλανος, γεμάτος ἀστέρια, ποὺ τρεμοσβύνουν, μοιάζει μὲ πολυκάντηλο. Ὅλα γύρω εἶναι ὑπέροχα. Τὸ θέαμα τοῦ ἔναστρου οὐρανοῦ ἔχει κάτι τὸ συναρπαστικό, κάτι ποὺ σὲ μεταρσιώνει! Εἶναι ἕνα θέαμα, ποὺ ἀφήνει τὴν ψυχὴ νωχελικὴ καὶ μαγεμένη ὁλοκληρωτικὰ κατακτημένη ἀπὸ τὴ μαγεία, ποὺ ἁπλώνεται γύρω. Καὶ ὁ ἄνθρωπος μάταια ψάχνει νὰ βρῆ τὸ τέρμα, τὸ τελευταῖο ὁρατὸ ἀστέρι. Χαμένος κόπος... Ὅσο κι' ἂν ἐρευνήση κι' ὁποιοδήποτε μέσον κι' ἂν χρησιμοποιήση, τόσο πολυπληθέστεροι προβάλλουν οἱ οὐράνιοι κόσμοι μπροστά του. Ἡ μιὰ ἄβυσσος διαδέχεται τὴν ἄλλη, τόσο, ποὺ σὲ καταλαμβάνει ἴλιγγος. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐκστατικὸς θαυμάζει τὴν σοφίαν τοῦ Δημιουργοῦ. Ἀφήνει προσωρινὰ τὰ γήϊνα γιὰ νὰ ἐμβαθύνη γιὰ λίγο στὸ μεγαλεῖο τῆς Δημιουργίας. Ὅταν τὰ φεγγαρόλουστα βράδυα καθισμένη στὸ βραχάκι τῆς ἔρημης ἀκτῆς ἀτενίζω τὸν ἔναστρο οὐρανό, βλέπω τὸν ἄνθρωπο νὰ στέκη ἐκμηδενισμένος μπροστὰ σὲ τέτοιο μεγαλεῖο, καὶ τότε αὐθόρμητα σιγοψιθυρίζω μὲ ταπείνωση καὶ κατάνυξη: «Εἴπατε τῷ Θεῷ ὡς θαυμαστὰ τὰ ἔργα Σου».

ΜΙΝΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Διδυμότειχον

ΤΟ ΜΟΝΟΠΑΤΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Λαφροπόδαρο τὸ παλληκάρι μὲ ζηλευτὰ νιάτα μπῆκε στ' ὁλάνθιστο τὸ μονοπάτι τῆς ζωῆς. Ἦταν πρωΐ. Ροδοχάραζε τότε ἡ ἀνατολὴ καὶ ὁ ἥλιος βρισκόταν στὴν ἀρχὴ τοῦ δρόμου του. Μ' ἕνα γερὸ ραβδὶ στὸ χέρι — τὴν ἐλπίδα του — ξεκίνησε τὸ νιὸ τὸ παλληκάρι. Ἀνοιξη ἤτανε τῆς φύσης μὰ ἦταν ἄνοιξη καὶ τῆς ψυχῆς του. Ἄνοιξε τὸ βῆμα του κι' ἀγνάντεψε μακρυὰ στ' ὁλανθισμένο μονοπάτι. Προχώρησε κι' ὅλα γύρω του γιόρταζαν τὸ γλυκοχάραμα τῆς ζωῆς. Προχώρησε καὶ κάπου στὴν ὁλόδροση πηγὴ σταμάτησε. Ἔσκυψε στὰ γάργαρα νερά της κι' εἶδε τὸ ὁλόδροσα νιάτα του· τὸ στρογγυλὸ πρόσωπό του, τὰ γαλανά του μάτια, καὶ τὰ σγουρὰ μαλλιά του ποὺ πέφταν στὸ μέτωπο. Σταμάτησε στὸ πρῶτο σκαλοπάτι τῆς ζωῆς καὶ γύρισε πίσω.

. . . .

Μπῆκε γιὰ δεύτερη φορὰ στὸ ἴδιο μονοπάτι μ' ἀφήσε τ' ἀχνάρια του. Ὁ ἥλιος βρισκόταν στὰ μεσούρανα καταμεσὴς στὸ δρόμο του. Ἤτανε μεσημέρι, μὰ ἦταν καὶ καλοκαίρι στὴ φύση καὶ στὴν ψυχὴ τοῦ νέου ποὺ ξεκίνησε. Προχώρησε πάλι· μὰ ὅλα γύρω του ἄλλαξαν τώρα καὶ ἡ πηγὴ στέρεψε. Κι' ἔτσι δὲν εἶδε στὰ νερά της τὴ θωριά του. Σταμάτησε στὸ δεύτερο τὸ σκαλοπάτι τῆς ζωῆς, καὶ γύρισε πίσω.

. . . .

Μπῆκε γιὰ τρίτη φορὰ στὸ ἴδιο μονοπάτι ποὺ χάραξε τὸ δρόμο του. Ὁ ἥλιος βρισκότανε στὴ δύση του, πλησίαζε στὸ τέλος τοῦ δρόμου του. Ἤτανε δειλινό, μὰ ἦταν καὶ φθινόπωρο στὴ φύση καὶ στὴν ψυχὴ τοῦ νέου ποὺ ξεκίνησε. Προχώρησε στὸ μονοπάτι, μὰ ὅλα γύρω ἦταν σκυθρωπά, κι' ἔφυγε ἡ δροσιὰ ποὺ εἶχαν πρῶτα... Ἡ πηγὴ γοργοκύλησε τὰ νερά της, μὰ ἤτανε θολά. Ἔσκυψε νὰ δῆ τὴ νεανική του ὄψη στὰ θολὰ νερά, μὰ τὴν εἶδε ὅπως καὶ τὰ νερά, θολή, μὲ τὰ γαλανά του μάτια βασιλεμένα, μὲ τὸ δροσερό του πρόσωπο ζαρωμένο, καὶ τὰ σγουρὰ μαλλιὰ χιονάτα... Σταμάτησε στὸ τρίτο καὶ τελευταῖο σκαλοπάτι τῆς ζωῆς... μὰ ἦταν πιὰ γέρος...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Α. ΔΕΡΒΕΝΑΓΑΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου Καρδίτσης)

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΤΥΦΛΗΣ

Ἔχεις τὰ μάτια σου καὶ εἶδες τὸ φεγγάρι,
τὸν ἥλιο καὶ τ' ἀστέρια τ' οὐρανοῦ,
τῆς ἀνοιξιάτικης βραδυᾶς τὴ χάρη,
τὴν ὀμορφιὰ τῆς πούλιας καὶ τ' αὐγερινοῦ.

Ἔτρεξες στοὺς ἀγροὺς καὶ μάζεψες λουλούδια,
τὶς πεταλοῦδες ἐκυνήγησες τρελλὰ
καὶ εἶπες χίλια δυὸ τραγούδια
τὸν ἥλιο βλέποντας νὰ σοῦ χαμογελᾶ.

Ἐγὼ εἶμαι καταδικασμένη στὸ σκοτάδι
κι' ἂς λάμπη ὁ ἥλιος κεῖ στὸν οὐρανό,
γιὰ μένα θἆναι πάντα βράδυ
βράδυ βαθύ, βαθὺ καὶ σκοτεινό.

Πολλοὶ περνοῦνε στὴ γωνιὰ τοῦ δρόμου,
κανεὶς δὲ δίνει σημασία τῆς τυφλῆς
ποὺ τραγουδάει καὶ τὸν πόνο της σᾶς λέει
κι' ἐλεημοσύνη σᾶς γυρεύει ὁλημερίς.

Νἆχα τὰ μάτια μου, τὰ μάτια τὰ νεκρά μου,
μόνο γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸν ἥλιο γιὰ νὰ δῶ,
νὰ εὐφρανθῆ ἀπ' τὰ κατάβαθα ἡ καρδιά μου
ὤ! τίποτ' ἄλλο δὲ ζητῶ.

ΝΤΙΑΝΑ ΜΕΤΑΞΑ

Η ΣΗΜΑΙΑ

Σημαία ἀσπρογάλανη,
φωτοστεφανωμένη,
εἶσαι ἀπ' ὅλες πιὸ πολὺ
χιλιοτραγουδισμένη.

Ἐσὺ εἶσαι ποὺ ἔδωσες
τὴ νίκη στὴν Περσία
κι' ἐσκόρπισες τὸν πανικὸ
σὲ ὅλη τὴν Τουρκία.

Κάτω ἀπὸ τ' ἅγιο σου πανὶ
κρατώντας τὴ ρομφαία
ὡρκίστηκαν οἱ ἥρωες
τοῦ Εἰκοσιένα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ Α. ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ
(Α' τάξη Γυμνασίου Κιλκὶς)

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ!

«Ἐλευθεριὰ» σὲ εἴπανε καὶ λάμπεις στοὺς αἰῶ-(νες,
ὤ! φῶς, ποὺ μὲ τὴ λάμψη του γεννᾶς τοὺς
(Μαραθῶνες».

Ἔτσι ἐξυμνεῖ ὁ ποιητὴς τὴν Ἐλευθερία. Γιὰ τὴν Ἐλευθερία ἀγωνίστηκαν, ἀγωνίζονται καὶ θὰ ἀγωνίζωνται οἱ ἄνθρωποι κάθε φυλῆς καὶ ἐθνικότητος. Γι' αὐτὴν ἀγωνίστηκαν οἱ πρόγονοί μας καὶ μᾶς χάρισαν τὴν λατρευτὴ Πατρίδα μας ἐλεύθερη. Ὁ ἄνθρωπος, ἂν τύχη νὰ βρίσκεται κάτω ἀπ' τὸν ζυγὸ τῆς δουλείας πασχίζει νὰ ἀπαλλαγῆ ἀπ' τὰ δεσμά του. Γιατὶ γνωρίζει ὅτι: «Ἐλευθερία ὅ,τι τὸ φῶς, δουλεία ὅ,τι τὸ σκότος». Ἡ Ἐλευθερία χτίζει Παρθενῶνες καὶ ἡ δουλεία τοὺς γκρεμίζει. Γιὰ τὴν ἀπόκτηση τῆς Ἐλευθερίας ὁ ἄνθρωπος ἐπινοεῖ τὰ πάντα. Γι' αὐτὴν ὁ Δαίδαλος καὶ ὁ Ἴκαρος ἐπινοοῦν τὰ τεχνητὰ φτερά. Γιὰ τὴν Ἐλευθερία γεννήθηκαν οἱ Μαραθῶνες, οἱ Θερμοπύλες, οἱ Σαλαμῖνες. Τὴν Ἐλευθερία ζήτησαν, ζητοῦν καὶ θὰ ζητοῦν οἱ ἄνθρωποι. Γιὰ τὴν Ἐλευθερία ζοῦν οἱ ἄνθρωποι.

ΚΩΣΤΑΣ ΧΡ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗΣ
(Φαλάνθη, Κορώνης)

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ἀπαντᾷ:

Ἀπαντῶ στὰ γράμματα ποὺ εἶχα στὰ χέρια μου ἀπὸ τὶς 21 Σεπτεμβρίου μέχρι καὶ τῆς 6ης Ὀκτωβρίου.

⁂ Διάβασα μὲ συγκίνηση ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΙΔΗ τὸ γράμμα σου ποὺ μὲ πληροφορεῖ πὼς εἶσαι καὶ σὺ «ἕνα ἀπὸ τὶς χιλιάδες τῶν παιδιῶν ποὺ χέρι στοργικὸ — τῆς Βασίλισσάς μας — ἅρπαξε μέσα ἀπὸ τὴ φωτιὰ καὶ μέσα ἀπὸ τὰ νύχια τοῦ ἀετοῦ τοῦ Βορρᾶ». Ἐπίσης μαθαίνω μὲ εὐχαρίστησή μου ὅτι εἶσαι ἕνας ἀπὸ τοὺς καλοὺς μαθητὰς τοῦ Γυμνασίου στὸ ὁποῖον φοιτᾷς.

⁂ Στὸ φίλο μου ἀπὸ τὴν Κρήτη ποὺ μοῦ ζητοῦσε τὸ ψευδώνυμο «Γενναῖο Κρητικόπουλο», ἔχω ἐγκρίνει τὸ Ἀνδρεῖο Κρητικόπουλο. Δὲν τοῦ ἀρέσει; Γιατί; Θέλει τὸ «Ὡραῖο Κρητικόπουλο»; Ποιὸ καλὸ δὲν εἶναι τὸ Ἀνδρεῖο;

⁂ Μιὰ γενναία ἀπόφαση χρειαζόταν ΧΡ. ΣΩΤΗΡΙΟΥ ΚΟΤΡΩΝΗ, γιὰ νὰ μοῦ γράψης! Πάλι καλὰ ὅμως πού, ἔστω καὶ ἀργά, πῆρα τὸ ὄμορφο, εὐγενικὸ καὶ ἔξυπνο γραμματάκι σου. Ἐὰν δὲν εἴχαμε τὶς ἀλλεπάλληλες περιπτώσεις ἀντιγραφῆς, ποὺ κάθε μέρα ἀποκαλύπτονται, θὰ ἤμουν ὑπερήφανος γιὰ τὴν στήλη «Τὰ παιδιὰ γράφουν» καὶ τὰ «Νέα Ταλέντα». Ἡ κριτικὸς θὰ σοῦ πῆ τὰ ἄλλα γιὰ τὶς συνεργασίες σου.

⁂ Ὅλα ὅσα εἶχαν περισωθῆ Π. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΕ ἀπὸ τὰ «Ὅσα δὲν πῆρε ὁ ἄνεμος», δημοσιεύτηκαν. Αὐτὸ ποὺ εἶπα πὼς ἐγκρίθηκε πρέπει νὰ ἔχη δημοσιευθῆ. Ἂν δημοσιεύθηκε καὶ ἄλλο αὐτὸ ἦτον ἀπὸ παλιὰ ἐγκριθέντα.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὶς εὐχές σου καὶ γιὰ ὅλα, ἀγαπητὲ ΒΑΣΙΛΗ ΓΑΖΗ.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΓΙΩΡΓΟ ΑΝΑΤΟΛΙΤΗ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου καὶ σημειώνω ἰδιαίτερα τὴ φράση σου: «Εὐχαριστῶ θερμὰ ὅλους ὅσους φροντίζετε γιὰ μᾶς καὶ ἰδιαιτέρως τὴ δεύτερή μου μάνα, τὴν ἀγαπημένη μας Βασίλισσα».

⁂ Δημοσιεύω ἐδῶ ΣΚΟΠΕΥΤΗ ΚΙΤΣΟ τὸ ποίημά σου ποὺ μοῦ στέλνεις γιὰ τὸ Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ Πεκλαρίου (Πηγῆς):

Στὸ χωριό μας τὸ Πεκλάρι
πρὸ καιροῦ, τί μεγαλεῖο!
«Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» ἔχει γίνει
τὸ παλιό μας τὸ σχολεῖο.

Ὅλοι ἐργάζονται μὲ ζῆλο
Ἀρχηγός, προσωπικὸ
κι' ὅλοι οἱ χωριανοὶ θαυμάζουν
τὸν ἱερό του τὸ σκοπό.

Ὅλοι μας, μικροὶ - μεγάλοι,
τρέχουμε μὲ προθυμία
ν' ἀπολαύσουμε ἐκεῖ μέσα
μὲ χαρὰ τὴν ἐργασία.

Τὰ κορίτσια μας ἐγίναν
μοδιστροῦλες ἀγαθές,
μάθαν κέντημα καὶ τόπι
γίναν καὶ νοικοκυρές.

Τὰ παιδιὰ μαθαίνουν τόσα
πράγματα γεωργικά,
μάθαν ὅλα νὰ μπολιάζουν
εἰς τὸ μάτι τὰ φυτά.

Γιὰ ὅλα αὐτὰ ἀξίζει μύρια
Ἀρχηγός, προσωπικὸ
κι' ὁ καλός μας Γεωπόνος
ποὺ τὸν λένε Δημητρό.

Κι' ὁ τσαγγάρης ὁ Βαγγέλης
εἶναι ἐξαίσιο παιδὶ
ἔχει μάθει νὰ σολιάζουν
ὅλοι τους οἱ νεαροί.

Κι' ἡ μοδίστρα, μιὰ κοπέλλα
πρόθυμη καὶ εὐγενὴς
ἔχει μάθει νὰ γαζώνουν
τὰ κορίτσια τῆς Πηγῆς.

Κι' ἡ ὑφάντρα, ποὺ ἐσχάτως
ἔχει πιάσει ἐργασία,
τὴ σαΐτα στὰ κορίτσια
τὴν διδάσκει ἐν ἁρμονίᾳ!

Μὰ κι' ὁ μαραγκός, ἀκοῦστε,
ποὺ τὸν λένε Γιαννακό,
ἔχει μάθει γιὰ νὰ σέρνουν
τὸ ζεμπίλι στὸ λαιμό.

⁂ Τὰ γραμματόσημα ποὺ μοῦ ἔστειλες ΚΩΝ. ΚΡΑΓΙΟΠΟΥΛΕ δὲν ἀξίζουν τίποτα. Τὰ περισσότερα εἶναι χαλασμένα τὰ ἐννέα δέκατα. Καὶ τοῦτο διότι ἄλλα εἶναι τρύπια, ἄλλα σχισμένα καὶ ἄλλα μὲ φαγωμένα τὰ δόντια τους. Δὲν ἀξίζουν οὔτε τὶς 1.200 δραχμὲς ποὺ θὰ δώση κανεὶς γιὰ τὸ γραμματόσημο τῆς ἐπιστολῆς μὲ τὴν ὁποία θὰ στὰ ἐπιστρέψη. Τὸ γραμματόσημο θέλει πολλὴ περιποίηση. Ὄχι αὐτὸ τὸ τρομερὸ κατάντημα. Πάντως τὰ πετῶ στὸ... καλάθι.

⁂ Διάβασα μὲ ἐξαιρετικὴ ἱκανοποίηση τὸ γράμμα σου ΤΗΛΕΜΑΧΕ ΤΣΕΛΕΠΙΔΗ καὶ σὲ βεβαιῶ δὲν θυμᾶμαι τίποτε ἀπὸ τὸ παρελθόν. Ἂς ἀτενίζουμε λοιπὸν μὲ πεποίθηση καὶ καλὲς προσδοκίες στὸ μέλλον.

⁂ ΔΥΟ ΑΔΕΛΦΙΑ: Διάβασα μὲ προσοχὴ τὸ γράμμα σας γιὰ τὰ ἐξώφυλλα. Συμφωνῶ μαζί σας. Ἀλλά... Δὲν μπορῶ νὰ κάμω ἀλλιῶς.

⁂ Ἀχ! ΓΕΩΡΓΙΕ Δ. ΤΑΜΠΟΥΡΗ. Ἂν δὲν εἶχα καὶ σένα νὰ μοῦ τὸ θύμιζες θὰ βρισκόμουν σὲ μεγάλη ἀταξία.

⁂ ΜΙΧΑΗΛ ΜΗΤΡΑ: Μόνο ἡ Ναυτικὴ Σχολὴ Δοκίμων ὑπάρχει. Σ' αὐτὴν γίνονται δεκτοὶ νέοι ποὺ τέλειωσαν τὴν ΣΤ' Γυμνασίου.

⁂ Καλὸ καὶ τὸ «Θαλασσοπόρος» ΘΑΛΑΣΣΟΠΟΡΕ. Σοῦ εὔχομαι μὲ ὅλη μου τὴν καρδιὰ νὰ γίνης μιὰ μέρα, ἂν φυσικὰ σοῦ ἀρέση, τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ναυτικοῦ, πραγματικὰ Θαλασσοπόρος.

⁂ Σοῦ ἀπάντησα ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ. Ὅσο γιὰ τὸ ἄλλο θέμα, λυπᾶμαι ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ φανῶ χρήσιμος. Ὅσο γιὰ τὶς συνεργασίες, μὴν βιάζεσαι.

⁂ Ὁ φίλος μου ΛΟΥΚΑΣ ΝΤΕΡΕΚΑΣ κατάγγειλε τὸν Ἀγ. Παπαοικονόμου ὅτι στέλνει σπαζοκεφαλιὲς ποὺ ἔχει ἀντιγράψει ἀπὸ τὸ «Ἑλληνόπουλο». Γιὰ τὸ ὄνομά σου, φίλε μου, ἔγινε τυπογραφικὸ λάθος. Πρακτικῶς δὲν γίνεται μὲ τὸν πάγο νὰ ἀνάψουν φωτιὰ διὰ τῆς συγκεντρώσεως τῶν ἀκτίνων. Γιατὶ ὁ πάγος λυώνει. Τὸ μυθιστόρημα δὲν εἶναι ὑποχρεωμένο νὰ ἀκριβολογῆ. Γιὰ τὴ σημαία δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ συγκεκριμένο. Εἶπαν ἀκόμη πὼς συμβολίζουν οἱ 9 ταινίες τὶς 9 Μοῦσες. Αὐτὰ ὅμως εἶναι μεταγενέστερα ἐφευρήματα. Βέβαια ὅταν ὑπάρχη σκοπιμότης μπορῶ νὰ σκορπῶ τὶς Πεννομαχίες. Ὅσο γιὰ τὴ στήλη «Πῶς νὰ ζωγραφίζετε» ἐλπίζω νὰ κάμω κάτι.

⁂ ΚΩΝ. ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ: Συμβαίνει τὸ ἑξῆς μὲ τὶς ἐρωτήσεις τῆς στήλης «Μὲ ἐρωτοῦν καὶ ἀπαντῶ»: Φτιάνω μαζὶ 4 τευχῶν. Καὶ τὰ φτιάνω μὲ τὴ σειρά. Ἔτσι ἔφτιασα μαζὶ τῶν 90, 91, 92, 93. Στὸ 93 μπῆκαν ἀπαντήσεις ποὺ εἶχα πάρει μέχρι τέλους Ἀπριλίου. Στὶς μέσα ὅμως σελίδες τοῦ Περιοδικοῦ μπῆκαν ἀπαντήσεις σὲ ἐρωτήσεις ποὺ πῆρα τὸ Μάϊο. Σ' αὐτὸ τὸ φύλλο (ἐσωτερικὲς σελίδες) μπαίνουν ἀπαντήσεις σὲ ἐρωτήσεις ποὺ πῆρα τὸν Ἰούνιο. Τί νὰ κάμω μὲ τοὺς ἀντιγραφεῖς; Οὔτε κι' ἐγὼ δὲν ξέρω.

⁂ Ἐν τάξει, ΘΟΔΩΡΕ ΣΩΝΙΤΗ. Στὸ προηγούμενο σοῦ ἔγραψα τὴν ἡμερομηνία, τώρα σοῦ λέγω: Πρόκειται γιὰ τὴν ἐφημερίδα «Ἐμπρός».

⁂ Πολὺ καλὰ ΑΧΙΛ. ΓΡΙΒΑ.

⁂ Χάρηκα ΤΣΙΓΓΑΝΟΠΟΥΛΑ ποὺ πῆρα γράμμα σου καὶ σ' εὐχαριστῶ θερμά.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ ΚΩΝ. ΔΙΑΚΟΜΑΝΩΛΗ, γιὰ τὰ τόσα καλά σου λόγια.

⁂ Ἴσως ἔχεις δίκιο ΑΘ. ΓΚΑΜΕΡΑ, ἀλλὰ «οὐκ ἦν ἄλλως γενέσθαι». Τὰ σκίτσα δὲν μποροῦν νὰ δημοσιεύωνται στὸ μέγεθος ποὺ στέλνονται. Πρέπει ἐσεῖς νὰ συμμορφώνετε τὰ σκίτσα σας στὰ μέτρα τῶν στηλῶν. Ἀντιλαμβάνομαι τὴν ἀπογοήτευσή σου, ἀλλὰ σοῦ ἐπαναλαμβάνω: Φτιάνετε σκίτσα στὰ μέτρα τοῦ περιοδικοῦ, μιὰ καὶ τὸ περιοδικὸ δὲν μπορεῖ νὰ τροποποιῆ τὰ μέτρα του στὰ μέτρα τῶν σκίτσων τῶν φίλων του σκιτσογράφων. Ἐλπίζω νὰ μὲ ἀντιληφθῆς.

⁂ Τὰ σκίτσα ποὺ τὰ χαρακτηρίζω καλούτσικα κατὰ κανόνα δὲν δημοσιεύονται φίλε ΒΑΣΙΛΗ ΣΙΦΝΙΩΤΗ. Χάρηκα πολὺ ποὺ πῆρα γράμμα σου.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΚΑΝΔΗΛΑΠΤΗ γιὰ τὶς συστάσεις σου. Θὰ τὶς μελετήσω.

⁂ Μὰ τί εἶναι αὐτὰ ποὺ μοῦ γράφεις μικρέ μου φίλε ΦΩΤΗ ΕΥΑΓΓΕΛΟΥ ΓΟΥΛΙΜΗ. Στὸ παλιό σου γράμμα ἀπάντησα ἀμέσως. Καὶ ἔδωσα ἐντολὴ στὴ Διεκπεραίωση. Τὸ σημερινό σου γράμμα τὸ πῆρα στὸ χέρι μου στὶς 24 τρ. Ὅπως σοῦ εἶπα καὶ στὴν προηγούμενη ἀπάντηση, μὲ ἀγωνία παρακολουθοῦσα τὶς πληροφορίες γιὰ τὰ θέματα τοῦ σεισμοῦ καὶ ρώτησα εἰδικὰ καὶ γιὰ σένα καὶ ἔμαθα μὲ χαρά μου γιὰ τὴν ὑγεία σου.

⁂ ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ: Μοῦ εἶναι πολὺ δύσκολο νὰ ἱκανοποιήσω τὴν παράκλησή σου καὶ νὰ σοῦ στείλω τὶς διευθύνσεις τῶν συνδρομητῶν Μεσσηνίας.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ΑΡΙΣΤΕ ΚΑΡΤΟΓΛΟΥ γιὰ τὰ προσωπικὰ σὲ μένα συλλυπητήρια. Ἡ καταστροφὴ τῶν νησιῶν τοῦ Ἰονίου καὶ ἰδιαίτερα τῆς πατρίδας μου τῆς Κεφαλληνίας, εἶναι ἕνα πλῆγμα ὄχι μόνο γιὰ τὰ τρία νησιὰ ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν Ἑλλάδα ὁλόκληρη. Ἂς ἐλπίσουμε ὅτι ὁ λαός μας, ποὺ τόσες φορὲς ἀντιμετώπισε τέτοιες θεομηνίες, καὶ τὴ φορὰ αὐτὴ θὰ βγῆ νικητὴς στὴν πάλη του γιὰ τὴν ἐπανόρθωση τῶν καταστροφῶν. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια, θερμὰ σ' εὐχαριστῶ. Ὅσο γιὰ τὸ ζήτημα τῆς μετρικῆς - ποιητικῆς, δημοσιεύω ἐδῶ τὰς ἀπόψεις σου:

«Συμφωνῶ μέν, μὲ τὴν Δίδα Βαλσαμίδου στὸ ὅτι κύριος συντελεστὴς τῆς ἁρμονίας τοῦ στίχου εἶναι τὸ κατάλληλο μέτρο. Ἀλλὰ ὑποστηρίζω γενικώτερα πὼς ἡ ἐσώτερη μουσικὴ εὐηχία, λεκτικὴ καὶ νοηματική, εἶναι τὸ κυριώτερο πρᾶγμα γιὰ τὴν ἁρμονία. Ὄχι βέβαια πὼς ὑποστηρίζω τὴν ἐξωφρενικότητα τῆς νέας ποίησης. Εὔλογη ὅμως γνώμη μου εἶναι ὅτι τὸ μέτρο δὲν ἐπηρεάζει καθόλου οὔτε τὴν αἰσθητικὴ οὔτε τὴν ἄποψη τῶν βαθύτερων νοημάτων τοῦ ποιήματος. Ἡ ἔλλειψη μέτρου κι' ὁμοιοκαταληξίας σὲ πολλὰ παγκόσμια ἀριστουργήματα (Οὐΐτμαν, Λεοπάρντι, Καζαντζάκης) δὲν τοὺς ἀφαιρεῖ τίποτε ἀπὸ τὴν ἀξία καὶ τὴν ὀμορφιά. Τὸ ζήτημα λοιπὸν τῆς ὁμοιοκαταληξίας δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἀπασχολῆ καὶ οὔτε καταφέρομαι ἐναντίον ἐκείνων ποὺ στιχουργοῦν σὲ ὁμοιοκατάληκτους στίχους, οὔτε ὅσων κάνουν τὸ ἀντίθετο. Ἡ ἐλευθερία τῆς ἐπιλογῆς τοῦ τρόπου πρέπει νὰ ὑπάρχη καὶ ὁ μελετητὴς νὰ μὴν ἐπηρεάζεται ἀπὸ γλῶσσα, μορφή, καὶ τρόπο, ἀλλὰ ἀπὸ ἀληθινὴ μουσικὴ λεκτικὴ ἀφθονία, καὶ ἀπὸ βαθειὰ νοήματα. Οὔτε ὅτι ἡ γλῶσσα παίζει πρωτεύοντα ρόλο στὴν ἔννοια. Ἡ σχεδὸν ἀρχαΐζουσα τοῦ Κάλβου δὲν ὑστερεῖ τίποτε ἀπὸ πυκνὴ λυρικότητα καὶ ποιότητα στὶς στροφές του, καὶ δὲν στέκει καθόλου ἡ φανατισμένη γνώμη μερικῶν ὅτι ἡ δημοτικὴ ἀποδίδει περισσότερο ἀπ' τὴν καθαρεύουσα (αὐτὸ ὅσο γιὰ τὴ μουσική). Ἐμεῖς λοιπὸν ἂς προσέχουμε στὸ νόημα, στὴν αἰσθητικὴ διαύγεια, στὸ λεξιλόγιο καὶ ἂς μὴν ἐπηρεαζόμαστε ἀπὸ τρόπους ποὺ ὅπως καὶ παραπάνω εἶπα, ἔχουν πάντα τὴν ἐλεύθερη ἐκλογὴ πού, ἄλλωστε, δικαίωμα ἀναφαίρετο εἶναι τοῦ ποιητῆ».

⁂ Σὲ χρέωσα ΨΥΝ ΤΗΣ ΔΡΥΟΣ μὲ 5.000 δραχμὲς γιὰ τὶς ἀγγελίες σου.

⁂ Σὲ χρεώνω, ΠΥΡΣΕ, μὲ 10.000 δραχμὲς γιὰ τὶς ἀγγελίες σου.

⁂ Δὲν πῆρα ΠΑΝΟ ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ ποτὲ τὸ γράμμα σου μὲ τὶς 20.000 δραχμές, ὅπως μοῦ γράφεις. Γι' αὐτὸ δὲν πῆρες καὶ ἀπάντηση. Δυστυχῶς δὲν εἶναι οὔτε τὸ πρῶτο οὔτε τὸ δεύτερο κροῦσμα ποὺ χάνονται γράμματα μὲ λεπτά. Συμπέρασμα εἶναι ὅτι ὁ καλλίτερος τρόπος ἀποστολῆς χρημάτων εἶναι ἡ ταχυδρομικὴ ἐπιταγή. Ἡ συμμετοχή σου στὸ διαγωνισμὸ θὰ ληφθῆ ὑπ' ὄψη. Δυστυχῶς δὲν ἔχεις πληρώσει γιὰ καμμιὰ ἀπὸ τὶς ἀπαντήσεις σου. Ὅσο γιὰ τὴν Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας σὲ πληροφορῶ ὅτι ἔχει γίνει ἐκεῖ Πατριαρχεῖο, ἐξελέγη μάλιστα καὶ ὁ Πατριάρχης. Φυσικά, ἡ ἀνακήρυξη τοῦ Πατριαρχείου ἐγίνηκε ἀντικανονικὰ χωρὶς τὴ συναίνεση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Γι' αὐτὸ καὶ δὲν ἀναγνωρίζεται οὔτε ἀπὸ τὸν Πατριάρχη οὔτε ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐκκλησία. Πρέπει ἀκόμη νὰ σοῦ πῶ ὅτι ἡ Ἐκκλησία τῆς Βουλγαρίας εὑρίσκεται ὑπὸ κομμουνιστικὸν ἔλεγχον καὶ ὁ Πατριάρχης, ἂν ὁ ἴδιος δὲν εἶναι κομμουνιστής, βρίσκεται πάντως δέσμιος στὰ χέρια τῶν κομμουνιστῶν. Ὅπως ξέρης, ὁ κομμουνισμὸς διώκει τὴ θρησκεία. Δὲν τόλμησε νὰ καταργήση τὴν Ἐκκλησία στὴ Βουλγαρία γιατὶ θὰ προσέκρουε στὴν ἀντίδραση βουλγαρικῶν μαζῶν, ποὺ εἶναι εὐσεβεῖς. Ἀλλὰ ὅτι θὰ καταφέρη ἀλλεπάλληλα πλήγματα κατὰ τῆς Ἐκκλησίας, νὰ μὴν ἔχης καμμιὰ ἀμφιβολία!

⁂ Πρέπει νὰ σὲ βεβαιώσω ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΩΝ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ, πὼς μὲ μεγάλη μου χαρὰ ἄκουσα τὴ φωνή σου στὸ τηλέφωνο. Βέβαια ἐὰν αὐτὸς ὁ τρόπος τῆς ἐπικοινωνίας μὲ τοὺς φίλους μου δὲν ἦταν δαπανηρός, θὰ μοῦ ἦταν πολὺ ἐπιθυμητός. Ἀλλὰ ὄχι περιττὲς δαπάνες. Θὰ ἔπαιρνα τηλεφωνικῶς τὶς ἀγγελίες σου ἂν πρόφθαιναν νὰ μποῦν στὸ περιοδικά. Ἀλλὰ τὸ περιοδικὸ εἶχε κλείσει καὶ τυπωνόταν! Ἔτσι δὲν ὑπῆρχε λόγος νὰ παραταθῆ ἡ συνομιλία μας εἰς βάρος τῆς... τσέπης σου. Πρέπει καὶ σὺ καὶ οἱ ἄλλοι φίλοι μου νὰ ἔχετε ὑπ' ὄψη σας πὼς οἰκονομία θὰ πῆ: Ποτὲ ἄσκοπη δαπάνη· ποτὲ καμμιὰ δαπάνη, γιὰ ἕνα σκοπὸ ποὺ μπορεῖ νὰ τὸν πετύχουμε μὲ ἄλλο τρόπο φθηνότερα. Τὶς ὑποδείξεις σου θὰ τὶς μελετήσω. Φοβοῦμαι ὅμως πὼς μερικὲς δὲν μποροῦν, γιὰ εἰδικοὺς λόγους, νὰ πραγματοποιηθοῦν.

⁂ ΑΙΟΛΕ: Σὲ χρέωσα γιὰ τὶς ἀγγελίες.

⁂ ΑΝΔΡ. ΠΑΠΑΛΑΖΑΡΟΥ: Γιὰ νὰ μπῆ ἕνας νέος στὴ Σχολὴ Ἀνθυπομοιράρχων πρέπει νὰ φοιτήση διαδοχικὰ στὴ Σχολὴ Χωροφυλάκων καὶ Σχολὴ Ὑπαξιωματικῶν. Σὰν ὑπαξιωματικὸς πρέπει νὰ διοικήση εὐδόκιμα Σταθμό. Τότε, καὶ ἐφόσον θὰ ἔχη ἀπολυτήριο Γυμνασίου, μπορεῖ νὰ δώση ἐξετάσεις στὴ Σχολὴ Ἀνθυπομοιράρχων.

⁂ Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΔΗΜ. ΠΑΠΑΚΟΣΜΑ γιὰ τὸ ὡραῖο, εὐγενικὸ καὶ πληροφοριακὸ γράμμα σου καὶ γιὰ τὴν ἀρκετὰ ἐνδιαφέρουσα ἀνταπόκρισή σου.

⁂ ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΡΙΖΟΝ: Δυστυχῶς δὲν εἶμαι ἁρμόδιος ἐγὼ γιὰ τὸ ζήτημα ποὺ μοῦ γράφετε. Διαβίβασα τὸ γράμμα σου στὴ Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν τοῦ Ἐράνου.

⁂ ΝΙΚΗΤΑ ΒΛΑΧΟ: Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Σημειώνω μὲ ἰδιαίτερη φροντίδα τὶς ὑποδείξεις σου.

⁂ Ὄχι, φίλε ΡΙΝ - ΤΙΝ - ΤΙΝ κληρώσεις τοῦ εἴδους αὐτοῦ ποὺ ἀναγγέλλεις. Αὐτὲς ὅπως τὶς προκηρύσσεις ἀπαγορεύονται ἀπὸ τὸ νόμο! Δὲν τὸ ξέρεις;

⁂ Θὰ εὐχαριστηθῶ πολὺ ΝΙΚΟ ΒΑΝΔΩΡΟ νὰ

σὲ δῶ ὅταν θὰ ἔλθης στὴν Ἀθήνα. Διαβίβασα τὸ γράμμα σου στὴν Διεκπεραίωση.

Πρῶτα - πρῶτα, ΝΤΙΑΝΑ ΜΕΤΑΞΑ, διάβασα μὲ ἱκανοποίηση ὅτι σοῦ ἀρέσει τόσο πολὺ τὸ περιοδικὸ καὶ μάλιστα τὸ τελευταῖο φύλλο. Στ περιοδικὸ καὶ στὴ σελίδα «Τὰ παιδιὰ γράφουν» δημοσιεύονται οἱ ἐγκρινόμενες συνεργασίες τῶν φίλων ποὺ μοῦ τὶς στέλνουν χωρὶς νὰ ἐξετάζουμε ποιὸς μᾶς τὰ στέλνει. Τὸ σταυρόλεξό σου μοῦ φαίνεται ἀρκετὰ καλό. Τὴν τελικὴ ὅμως γνώμη ἐπ' αὐτοῦ θὰ τὴν ἔχῃ ὁ ἁρμόδιος συνεργάτης μου.

Ἁπλῆ ὑπόδειξη σοῦ ἔκαμα, ἀγαπητέ μου φίλε Γ. ΛΙΑΛΙΟ. Δὲν ἦταν ἀνάγκη νὰ μοῦ ζητήσης συγγνώμη. Μιὰ ὅμως καὶ τὴν ζητᾶς, συχωρεμένος νὰ εἶσαι καὶ νὰ μὴ τὸ... ξανακάνης νὰ μοῦ γράφης δυσανάγνωστη τὴν ὑπογραφή σου.

Θὰ εὐχαριστηθῶ ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΟΥΚΑΛΑ νὰ σὲ γνωρίσω. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ ὅσα γράφεις καὶ σοῦ συνιστῶ: Ὑπομονή. Ὅλα θὰ διορθωθοῦν.

ΣΑΒΒΑ ΛΟΥΛΗ: Χάρηκα ποὺ εἶσαι τώρα καλλίτερα. Ἐλπίζω πὼς ὅταν θὰ διαβάζης τὶς γραμμὲς αὐτὲς τὸ τραῦμα τοῦ χεριοῦ σου θὰ ἔχῃ τελείως περάσει.

Ἐσημείωσα τὶς ὑποδείξεις σου ΑΛ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ.

Ὑποψιάζομαι ὅτι ἐσὺ μοῦ γράφεις ΙΩΑΝΝΗ ΛΙΟΝΤΟ γιὰ τὴν ἐπιθυμία σου νὰ ἐπισκεφθῆς καὶ μοῦ διαβιβάζεις χαιρετισμοὺς ἀπὸ τὸν ΝΙΚΟ ΓΙΑΝΝΟΥΛΗ. Ἀλλὰ πῶς νὰ εἶμαι γι' αὐτὸ βέβαιος, ἀφοῦ στὸ γράμμα σου δὲν ὑπογράφεις;

Γιὰ τὶς ἀγγελίες ΛΟΥΚΑ ΝΤΕΡΕΚΑ σὲ πληροφορῶ ὅτι αὐτὸ ποὺ ρωτᾶς γίνεται! Βέβαια, δὲν μοῦ εἶναι εὔκολο νὰ τὸ κάμω στὴν ἔκταση ποὺ ζητᾶς. Στὸ τέλος τοῦ χρόνου μπορεῖ νὰ γίνῃ αὐτὸ ποὺ ζητᾶς γιὰ τὰ ψευδώνυμα.

Καλῶς ὥρισες στὴν στήλη μας «ΠΡΑΣΙΝΗ ΡΑΧΟΥΛΑ».

ΔΙΑΒΑΤΗΝ Κ. Κ.: Κακῶς δὲν διεκόπησαν οἱ μὴ πληρώσαντες μακρὸν χρόνον. Κανονικὰ δὲν διακόπτομεν τοὺς συνδρομητὰς ὅταν λήγη ἡ συνδρομή των. Τὴν διακόπτομεν ὅταν μετὰ τὴ λήξη τῆς συνδρομῆς των δὲν τὴν ἀνανεώνουν. Γρήγορα θὰ προκηρύξω τὸ δημοψήφισμα ψευδωνύμων. Τότε θὰ διαβάσης τοὺς ὅρους. Ἀσφαλῶς κάθε ψευδώνυμο ἔχει δική του ὑπόσταση, ἀνεξάρτητα σὲ ποιὸν ἀνήκει. Ἔτσι, δύο ἢ περισσότερα ψευδώνυμα μποροῦν νὰ ἔχουν αὐτοτελῆ, ἂς ποῦμε ἔτσι, ὑποψηφιότητα τὸ καθένα ἀνεξάρτητα ἂν ἀνήκουν στὸ ἴδιο πρόσωπο. Αὐτό, ἄλλωστε, εἶναι τὸ μυστικὸ τῶν ψευδωνύμων. Νὰ μὴ ξέρης σὲ ποιὸν ἀνήκει. Ὁ Ροδόπουλος εἶναι τακτικὸς συνεργάτης τοῦ περιοδικοῦ. Τὸ Κεφαλλωνίτικο Διαβολάκι εἶναι πνιγμένο στὰ μαθήματα: Ἀρσάκειο μουσική, γαλλικά. Ὁ Εὔριπος... χάθηκε σὰν ψευδώνυμο...

ΡΟΥΛΑ ΦΑΤΟΥΡΟΥ: Διάβασα μὲ συγκίνηση τὸ τόσο ὡραῖο καὶ εὐγενικὸ γράμμα σου. Πρέπει νὰ σὲ βεβαιώσω ὅτι αἰσθάνομαι μεγάλη χαρὰ ὅταν ἀνοίγω γράμματα παλιῶν ἀγαπημένων φίλων.

Ὁ Φιλοτελιστὴς ἀπαντᾷ στοὺς φίλους μας: ΓΕΩΡΒΑΣΠΑΡ: Τὸ περιοδικὸν «Φιλοτελικὰ Νέα» βγαίνει στὴ Θεσσαλονίκη: «Βασιλέως Ἡρακλείου 7).

ΡΑΜΠΑΓΑ: Ἡ τιμὴ τῶν γραμματοσήμων τῆς Μεγάλης Κεφαλῆς τοῦ Ἑρμοῦ ποικίλλει ἀναλόγως τῆς ἐκδόσεώς των. Ἐὰν τὰ στείλετε ἐσωκλείοντες καὶ τὰ ταχυδρομικὰ ἐπὶ συστάσει, θὰ σᾶς γράψωμε καὶ τὴν ἀξίαν των. Τὸ ἄλλο γραμματόσημο γιὰ τὸ ὁποῖον μοῦ γράφετε, εἶναι ρωσικόν.

ΚΩΝ. ΚΑΛΦΙΩΤΗ: Αὐτὸ ποὺ ζητεῖτε, νὰ τιμολογήσωμε δηλαδὴ τὰ Ἑλληνικὰ γραμματόσημα ἢ τοῦ κόσμου ὅλου, εἶναι μεγάλη ὑπόθεση. Ὑπάρχουν κατάλογοι ποὺ τὰ περιγράφουν. Ἕνας τέτοιος κατάλογος μὲ ὅλα τὰ γραμματόσημα τοῦ κόσμου. στοιχίζει 60.000 δραχμές.

Τὸ 80λεπτο μὲ τὴν Ἀφροδίτην τῆς Μήλου στοιχίζει Δρ. 500. Τὰ δύο πένθιμα τοῦ Κωνσταντίνου 3 καὶ 8 δρ. στοιχίζουν Δρ. 5.000, καὶ ἡ πλήρης σειρὰ τῶν Ἡρώων. δηλ. τῆς Ἑκατονταετηρίδος τοῦ 1821, Δρ. 90.000. Ὅλα ἀσφράγιστα.

ΝΙΚΟΝ ΒΕΡΙΤΗΝ: Ὑπάρχουν δύο μόνον γραμματόσημα γνωστὰ Μεγάλης Κεφαλῆς μὲ ἀνεστραμμένους καὶ ἀντιμετατιθεμένους ἀριθμοὺς ἐλέγχου, ἀξίας 10 λεπτῶν. δηλ. 01 ἀντὶ 10. Ἐπειδὴ πρόκειται περὶ σφάλματος, οὐσιαστικῶς τὸ σπανιώτερον Ἑλληνικὸν γραμματόσημον διὰ κάθε Ἑλληνικὴν συλλογὴν εἶναι αὐτὸ ποὺ περιεγράψαμε εἰς τὸ περιοδικόν μας.

ΔΙΤΣΟ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΕ: Δὲν καταλαβαίνω ἀπολύτως τίποτε. Καὶ τώρα μοῦ στέλνεις ἀγγελία ποὺ ἔχει 2.200. Μοῦ ζητᾶς νὰ σοῦ ἐγκρίνω τρία ψευδώνυμα καὶ μοῦ στέλνεις 2.000. Πῶς γίνονται ὅλα αὐτά; Φρόντισε νὰ τὰ ἐγκρίνης κανονικά.

Τὸ αἴνιγμά σου ΕΥΚΛΕΙΔΗ ΧΑΪΤΑ καὶ τὸ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» γραμμένο στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὶς ἀγγελίες, δὲν χρησιμοποιήθηκε. Λυποῦμαι πολύ.

Σ' εὐχαριστῶ ΛΕΤΤΑ Δ. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ γιὰ τὸ ὡραῖο κι' εὐγενικὸ γράμμα σου. Γιατί ὅμως νὰ μὴ μοῦ γράψης τόσο καιρό;

Εὐχαριστῶ πολὺ ΓΛΥΚΕΙΑ ΜΑΝΤΟΝΑ γιὰ τὸ ὡραῖο γράμμα σου.

Μὴ λυπᾶσαι ΝΙΚΟ ΤΑΜΠΟΥΡΗ γιατὶ θὰ ἔχης νὰ λυπηθῆς γιὰ κάτι ἄλλο ἐν συνεχείᾳ ποὺ θὰ μάθης. Ὁ νέος ποὺ μοῦ λὲς ὡς «Π. Φ.» εἶναι, καθὼς ξέρω, τὸ ἴδιο μὲ τὸν Θ. Σ.

ΚΑΝΑΡΗ, ΜΙΑΟΥΛΗ, ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ: Δὲν μπορεῖτε νὰ φοιτήσετε στὴ Σχολὴ Δοκίμων τῆς Ἀγγλίας. Πρέπει νὰ εἶσθε Ἄγγλοι ὑπήκοοι. Δὲν εἶσθε ὅμως καὶ δὲν μπορεῖτε νὰ γίνετε. Εἰς τὴν Σχολὴν Ἐμποροπλοιάρχων μπορεῖτε νὰ φοιτήσετε, ἀλλὰ τοῦ χρόνου. Ζητήσετε νὰ σᾶς σταλῆ Κανονισμὸς ἀπὸ τὴ Σχολὴ ποὺ βρίσκεται στὴν Ὕδρα. Δὲν μπορεῖτε νὰ μεταπηδήσετε ἀπὸ τὴ Σχολὴ Ἐμποροπλοιάρχων στὴ Σχολὴ Δοκίμων.

Διαβίβασα τὶς παρατηρήσεις σου στὸν ἁρμόδιο συντάκτη μου κ. ΣΑΚΕΛΛΗ ΚΟΝΣΟΛΑ. Σ' εὐχαριστῶ θερμά.

ΙΠΤΑΜΕΝΕ ΘΕΣΣΑΛΕ: Ἂν πῆρα τὸ γράμμα σου, ἀπάντησα. Στὸ περασμένο τεῦχος καὶ σὲ τοῦτο, δημοσιεύεται κίνηση Συλλόγων. Πῶς ἤθελες νὰ σοῦ ἀπαντήσω ὅτι πῆρα τὴ συμμετοχή σου στὸ διαγωνισμὸ «Σᾶς ἀρέσει», ἀφοῦ δὲν τὴν ἐπῆρα; Ἢ ἂν τὴν ἐπῆρα δὲν εἶχε ὄνομα καὶ πῆγε στο καλάθι; Ἔπειτα οὔτε τὸ 82 καὶ 83 τὸ συνώδευσες μὲ δικαίωμα συμμετοχῆς. Στεῖλε γρήγορα. Γιατὶ ἄρχισε ἡ μελέτη τῶν ἀπαντήσεων. Δημοσιεύω ἐδῶ τὴν καταγγελία σου:

«Σᾶς καταγγέλλω ὅτι εἰς τὰ τεύχη 77 καὶ 87 εἶναι δημοσιευμένον τὸ ἴδιο ποίημα: «ΛΗΣΜΟΝΙΑ». Εἰς τὸ πρῶτον ὑπογράφει ὁ Μῆτρος Φαλανθιώτης εἰς τὸ δεύτερον δὲ ὁ Δημήτρης Χ. Μποσινάκης. Ἐὰν λοιπὸν τὰ πρόσωπα εἶναι δύο, τότε τὸ ποίημα εἶναι ἀντιγραφὴ καὶ ἀπὸ τοὺς δυό! Ἐὰν ὅμως τὸ πρόσωπον εἶναι ἕνα, τότε ὁ μόνος ἁρμόδιος διὰ νὰ ἀπαντήση τί συμβαίνει εἶσθε ἐσεῖς».

Ἐγὼ δηλῶ ἀναρμοδιότητα νὰ ἀπαντήσω. Ἂς ἀπαντήσουν λοιπὸν οἱ δυὸ ἄλλοι.

ΔΗΜ. Σ. ΚΑΛΤΣΟΥΛΑ: Ἐλπίζω, ἢ εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ περάσης πολὺ ὡραῖα στὴν Παιδόπολη τῆς Θεσσαλονίκης. Σοῦ εὔχομαι κάθε πρόοδο.

Β. Σ. ΣΑΜΠΑ: Διάβασα τὴν ἐπιστολή σου. Εἶμαι βέβαιος πὼς δὲν καλοσυλλογίσθηκες τὴν φράση ποὺ μεταχειρίσθηκες περὶ ἀπάτης. Εἶσαι παλιὸς στὸ περιοδικὸ καὶ θὰ ἔπρεπε νὰ ἤξερες ὅτι ὅπως ρητὰ ἐδήλωσα, διατηρῶ τὸ δικαίωμα νὰ μεταβάλλω καὶ νὰ τροποποιῶ τὶς πεννομαχίες. Διάβασε τὰ παλιὰ περιοδικὰ καὶ θὰ τὸ δῆς. Δὲν μπορῶ νὰ ἐξηγήσω πῶς παραλείφθηκε ἡ ἀγγελία ἡ τρίτη. Τὶς ἄλλες διορθώσεις τὶς ἔκαμα προσωπικῶς ἐγώ. Ὀνόματα πραγματικὰ δὲν πρόκειται νὰ ἐπιτρέψω. Πάντως δικές σου ἀγγελίες πολὺ λίγο τὶς τροποποιῶ. Αὐτὸ ὅμως δὲν σημαίνει σὰν ζήτημα ἀρχῆς πὼς δὲν ἔχω τὸ δικαίωμα τῆς τροποποιήσεως τῶν ἀγγελιῶν. Θεωρῶ μάλιστα τὸν ἑαυτό μου «ἔνοχο» ὅτι μερικὲς δὲν τὶς τροποποιῶ ὅσο πρέπει! Καὶ κάτι δικές σου... ἔκαμα μεγάλη παράλειψη ποὺ δὲν τὶς τροποποίησα. Καὶ αὐτὸ μοῦ δημιούργησε πολλὰ παράπονα, τὰ ὁποῖα, καλλίτερα νὰ τὰ ξεχάσω.

ΑΓΡΙΟΠΕΡΙΣΤΕΡΟ: Πῆρα τὰ χρήματα γιὰ τὶς πεννομαχίες.

Πῆρα τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Δημ. Κανελλιᾶ, Εὐστ. Σταθοπούλου, Θεοδώρου Μελετλίδη, Ἑλένης Χατζηπαντελῆ, Τούλας Κωστοπούλου, Δημ. Κουφογιάννη, Θεοδώρου Πιτίδη, Σχολικῆς Ἐφορείας Νεοχωρίου (Ἕβρου) Κων. Κωνσταντινίδη, Ἰωάννη Μπολοβίνου, Σταύρου Γιαπουντζῆ, Κασσιανῆς Χαριζοπούλου καὶ Δέσποινας Τέντα.

Διαβίβασα τὶς ἐρωτήσεις σου στὸν ἰατρό, φίλε ΠΑΝΟ Α. ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ.

Διαβίβασα στὸ Μπάρμπα Μῆτρο τὸ γράμμα σου ΠΑΝ. ΜΟΥΝΤΖΟΥΡΗ.

Διαβίβασα τὶς ἐρωτήσεις σου στὸ Φιλοτελιστή, ΠΑΝΟ ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ καὶ ΑΘ. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΕ.

Διαβίβασα στὸ ΝΤΙΜΙ τὸ γράμμα σου ΑΠ. Κ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΕ.

Διαβίβασα στὸν Πάτερ Ἱερώνυμο τὸ γράμμα σου ΓΕΩΡΓΙΕ Δ. ΤΣΟΥΚΑΛΑ.

Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μου: Π. Μπακατσῆ, Θ. Μέλκου, Βασιλείου Γεωργοπούλου, Β. Γεωργοπούλου, Βαΐτση Γιαντσούδη, Χ. Κυρούδη, Τ. Λ., Χαρ. Ἀποστολίδη, Σ. Πουλῆ Δημ. Παναγιωτίδη, Θάνου Πάσχου, Μίμη Καλτσούλα, Μίμη Βεργίλη, Ι. Χαριστέ, Δημ. Στεφανίδη (ἄλλη φορὰ ξεχωριστὰ τὸ γράμμα καὶ τὰ ἀθλητικά. Πάντως, καλῶς ὥρισες στὸν Ἅγιο Ἀντρέα), Δημ. Γκομπούλη, Σ. Π.

Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μου: Γεωργίου Ἀνατολίτη, Δημ. Κορέλλα, Ἀχιλλέα Γρέβα, Διαβάτη Κ. Κ., Κων. Διακομανώλη, Γρηγορίου Ἀντ. Λούκα, Γεωργίου Ι. Καλογερογιάννη, Ἀλέξη Μακρυλάκη, Χρήστου Μπέκου (γραμμένο στὸ ἴδιο χαρτὶ μὲ τὶς ἐρωτήσεις, δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψη), Ἀθ. Παπαθανασοπούλου Γλυκειᾶς Μαντόνας.

Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Μάϊκελ, Ἀθ. Γκαμέρα (βρίσκω πὼς εἶναι ὑπέροχα. Καὶ ἀκόμα ἂν πρόκειται περὶ ἀντιγραφῆς, εἶναι θαυμάσια ἡ ἀντιγραφή), Ἀπ. Κ. Παπαγιαννοπούλου (αὐτὴ τὴ φορὰ τὰ βρῆκα καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλη φορά), Πάνθηρος - Τροβαδούρου (ἀρκετὰ καλά), Τάκη Ζάννη (πολὺ καλά), Γεωργίου Καραβάνη (καλούτσικα), Σιμοὺν (καλούτσικα), Ἀθ. Παπαθανασοπούλου (καλούτσικα), Δ. Σφυρῆ (ἀρκετὰ καλό).

Πῆρα τὶς συνεργασίες τῶν φίλων μου: Χρ. Σωτ. Κοτρώνη Μάϊκελ, Βασ. Ἰωσηφίδη, Κων. Φουλίδη, Νίκου Καλοῦ, Μιχ. Μενεξίδη, Διον. Μαρκοπούλου, Νίκου Ἀηδονοπούλου (γιὰ ὅσα μοῦ γράφεις θὰ σοῦ ἀπαντήση ἡ Κριτικός), Τηλ. Τσελεπίδη, Νίκου Γιαννούλη, Λάκη Γκονοπούλου, Λουκᾶ Δ. Ντερέκα, Περικλῆ Λεύκα, Δ. Κοκόλη, Διαβάτη Κ. Κ., Ἀριστείδη Κανδηλάπτη, Γεωργίου Τσάλιου Ἀρ. Καρτόγλου, Ἰωάννη Ἀγναντοπούλου, Παν. Νικ. Ζάννη, Κώστα Θανοπούλου, Πειρακτήριου, Γ. Μάλιου, Ἠλ. Δ. Τσέλιου, Ἰωάννη Παν. Λιόντου, Γεωργίου Μπέγκα, Παν. Μουντζούρη, Παν. Θεοδ. Μουντζούρη, Νίκου Γιαννούλη (δὲν θέλω νὰ ἀνακόψω τὴν παραγωγική σου διάθεση, ἀλλὰ χωρὶς νὰ διαβάσω ἀκόμη τὶς συνεργασίες σου σὲ πληροφορῶ ἁπλῶς καὶ γενικὰ πὼς ἡ ποσότης εἶναι πάντα εἰς βάρος τῆς ποιότητος. Ἐσὺ ὅμως κάμε ὅπως καταλαβαίνεις), Ἀνθέμιου Χάρη, Χρ. Σωτ. Κοτρώνη, Δημ. Παναγιωτίδη, Βαγγελίτσας Κουμαράπη, Βλαδιμήρου Ἀργυριάδη, Εὐγενίας Κωτίδου, Εὐαγγέλου Ἀραμπατζῆ, Πολυξένης Κρομμύδα, Καίτης Φουντᾶ, Δημ. Ἀρτικιώτη, Νικολάου Ἰω. Κουλούρη, Λάκη Γκονοπούλου Μιχ. Μενεξίδη, Σπύρου Παπαχρίστου, Νίκου Καλοῦ, Εὐαγγέλου Χερούλη, Νίκου Ταμπούρη, Κωστῆ Φωτεινοῦ, Θεσπούλας Παπαδοπούλου, Χρήστου Σαματινίδη, Βασιλείου Ἰωσηφίδη, Ντιάνας Μεταξᾶ (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια), Δ. Κ. Σφυρῆ.

Πῆρα τὶς «Σπαζοκεφαλιὲς» τῶν φίλων μου: Ἰωάννη Λιόντου, Π. Κανελλοπούλου Β. Γαζῆ, Ἀρ. Λογοθετίδη, Μιχ. Μήτρα, Κων. Μακρυγιάννη, Ἀχ. Γρέβα (τὰ δημώδη αἰνίγματα δὲν μποροῦν νὰ θεωρηθοῦν ἀντιγραφή. Αἰνίγματα σὲ στίχους ποὺ λέγονται ἀπὸ τὸ λαὸ νὰ μοῦ στέλνετε ὅλοι καὶ ἂς ἔχουν δημοσιευθῆ), Ἰωάννη Ἀγναντοπούλου, Μπάμπη Δημοπούλου (ἔκαμα σχετικὴ σύσταση στὸν ἁρμόδιο συνεργάτη μου), Γρηγορίου Ἀντ. Λούκα, Παν. Ζάννη, Ντιάνας Μεταξᾶ, Γεωργίου Ι. Καλογερογιάννη, Χρ. Κων. Μπέκου, Παν. Μουντζούρη, Φαντομᾶ, Δημ. Π. Κορέλλα, Ἀθανασίου Γραμματικάκη, Ἰωάννου Λιόντου, Γλυκειᾶς Μαντόνας, Ἐλευθερίου Χρυσικοπούλου.

Πῆρα καὶ διαβίβασα στὴ Διεκπεραίωση τὶς ἐπιστολὲς τῶν φίλων μου: Χριστάκη Φ. Κονδύλη (εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια), Ἀργυρίου Καρβουντζῆ, Ἀντ. Γοϊτάνη (*), Δημ. Κορέλλα (δυστυχῶς δὲν εἶμαι σὲ θέση νὰ σοῦ ἀπαντήσω ἐὰν ἀπάντησα σὲ σένα στὰ ὀνόματα ποὺ μοῦ λές. Ταίριαζαν οἱ ἀπαντήσεις στὶς ἐρωτήσεις σου. Τότε ἔγινε τυπογραφικὸ λάθος στὸ ὄνομά σου), Παύλου Πανίδη, Αἰδ. Ἀθ. Χριστοπούλου, Δημ. Γιαννοπούλου (*), Ἀνδρ. Παπαλαζάρου (*), Ἀριστείδη Παπαδοπούλου (* εὐχαριστῶ πολύ), Δάφνη Στεργίου Κυριακίδη (* εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὴν ἐγγραφὴ τῆς τῆς ξαδέλφης σου Δάφνης Βασιλειάδου ὡς συνδρομητρίας), Δήμητρας Κουφογιάννη, Τούλας Κωστοπούλου (σὲ χρέωσα μὲ 2000 γιὰ τὴν ἀγγελία τῆς διευθύνσεως), Ἰωάν. Ἀναγνωστοπούλου, Ἀθ. Μουστάκα (*), Γεωργίας Χρίστου (*) Ἄννας Κολύμπου (*), Ἐμμ. Φαμελιάδη, Γεωργίου Λέκου, Νικ. Ζακυθηνοῦ, Σεραφεὶμ Μπαλωμένου, Εὐαγγέλου Τουρνατζῆ, Ἰωακεὶμ Καρατζιοβάλη, Ἠλ. Τσίλιου, Δημ. Μπουζαΐτη, Ἠλ. Πλιούμπη, Βασ. Κατηφόρη (*), Δημ. Ἀρτικιώτη (ἡ κριτικὴ θὰ κάμη τὴν κριτική της), Εὐστ. Σαρέμπου (*), Χρ. Παντούρη (χρεώνεσθε μὲ 2000 δρχ.). Στεφάνου Πασχαλίδη, Χριστ. Κοτρώνη (* εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια). Σταυρ. Πολυμενάκου (*) πεννομαχίες ἐλήφθησαν, Κων. Δ. Βήχα (*), Κων Κουκιᾶ, Δημοτικοῦ Σχολείου Ἁγιάσματος. Ἰωάννου Κουτσουμποῦ (* καλῶς ἦλθες), Φώτη Γιουλεμῆ (ἔδωσα αὐστηρὲς ἐντολές), Φώτη Κομπορόζου Εὐδοξιάδη Δαμιανοῦ (*), Δημητρίου Γκαμπούλη, Π. Θ. Γρέντζιου, Γεωργίου Θεοδοσίου, Κωστῆ Φωτεινοῦ (μπορεῖς νὰ γράφης ὅπως θέλεις), Ἰωάννη Λιάπη (*), Γρηγορίου Ραπτοπούλου, Μαρίας Γραμμένου, Γεωργίου Γιαννέλου.

Δέκα καὶ πλέον χιλιάδες οἱ ἀγγελίες σου ΣΙΜΟΝΗ καὶ μοῦ στέλνεις μόνο 2000 χωρὶς καμμιὰ ἐξήγηση, σὲ χρεώνω μὲ 8000.

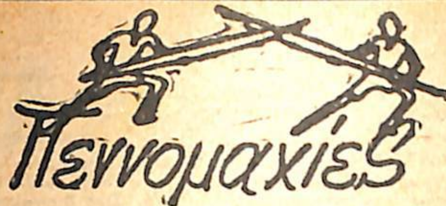
Η ΚΡΙΤΙΚΗ

Ἡ «Κριτικὴ» ἂν καὶ μᾶς δόθηκε ἐγκαίρως, δὲν μπορέσαμε νὰ τὴ δημοσιεύσουμε σ' αὐτὸ τὸ φύλλο ἐξ αἰτίας τοῦ περιωρισμένου χώρου. Θὰ δημοσιευθῆ στὸ ἄλλο φύλο.

◇◇

Νέα ψευδώνυμα

Ἐγκρίθηκαν τὰ ψευδώνυμα: Ἄριστος Καρτόγλου, Γῖνος Βουγᾶς, Λούνα Πάρκ, Ματωμένο Ξίφος, Μέγας Ἀλέξανδρος, Μόνικα, Πεισματάρα Πράσινη Ραχούλα, Σούζη, Τρεῖς Σωματοφύλακες, Φοῖβος, Φροϋλάϊν Χ. Ὡραία Ἀμαζώνα.

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς ἡ λέξη).

1518. (68—18) Πρωτομπαίνοντας, κατηγορῶ ὅλους - ες. Φοῖβος

1519. Σαλονικιέ, τί ἔπαθε ἡ σκουριασμένη σου κιθάρα καὶ δὲν ἀκούγεται; Μήπως ἀρρώστησε; Φοῖβος

1520 - 21. Μὲ τὸ ἀκκορντεονάκι, παῖξε στοὺς φαντάρους, Βασιλάκη, ἕνα κομματάκι. Φοῖβος

1522. Βολιῶτες, Λαρισαῖες, Πεννομαχοῦμε; Ἤμουν καὶ εἶμαι φίλος σας. Φοῖβος

1523. Γκούμα ψ..., Ζᾶχο ν..., Μαστροδῆμε Β. στρ..., Παλιοτζῆκα, φλυαρία. Θὰ σᾶς ταράξω. Φοῖβος

1524. (68—19) Ἡ Ζηλιάρα δὲν ζηλεύει — τὸ μυαλὸ τοῦ Νικολάκη (1031) — οὔτε κι' αὐτὴ τὴν μύτη του — ποὺ δὲ στάζει φαρμάκι. — Τὸν ὀνομάζει ἄμυαλο — καὶ ποιητὴ πεντάρας. — Ἦσουν καὶ θᾶσαι ἄνοστος — ποὺ λέει καὶ σαχλαμάρας! — Ναί, ἔχει βέβαια δίκαιο — ἡ «ὄχι χαϊδεμένη» — (γιατί ὅμως ἐθύμωσες, — τόσο πολύ, καημένη;) — Ὁ Λ. ντὰ Βίντσι (1321) κάνει πνεῦμα! Τὰ βορειαδάκια πιάσανε! Ἀλλὰ θὰ ἐπανέλθω. Μάϊκελ

1525. (68—20) Πρωτομπαίνοντας στὴ στήλη σᾶς χαιρετῶ ὅλους. Ἰδιαιτέρως Γ. Σπανιόλα, Βαρῶνο Χ. Ἱππότης τῆς Ζούγκλας

1526. (68—21) Νά φαλάκρα, Μέλκο, τὴν ἔπαθε ὁ ΠΑΟΚ ἀπὸ τὸν Ὀλυμπιακὸ μὲ 4—1. Ζήτω ὁ Ὀλυμπιακός! Ζήτω ἡ Μακεδονία! Λαμπερὸ φεγγάρι

1527. (68—22) Τεμπέλη, Τροβαδοῦρε καὶ Μαῦρε Πειρατὴ — μιὰ μέρα θὰ σᾶς κάμω νὰ λέγεστε χαζοί. Ἥρωας τῆς Σελήνης

1528. Γλάρε τοῦ Ἰονίου: Θὰ πάρω τὸ κλαδευτήρι καὶ θὰ σοῦ κόψω τὴ μύτη. Ἥρωας τῆς Σελήνης

1529. Πάνθηρ, Λ. ντὰ Βίτσι, Σαλονικιέ, Ἐξάψαλμε καὶ Ντολορές, θὰ σᾶς πιάσω, θὰ σᾶς δέσω μὲ συρματόπλεγμα γερὸ γιὰ νὰ μὴν κάνετε ἄλλη φορὰ τόσο κοτσομπολιό. Ἥρωας τῆς Σελήνης

1530. (68—23) Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλόνι τῶν Πεννομαχιῶν, χαιρετῶ ὅλους - ες καὶ ἰδιαιτέρως Ρὶντ - τὶν - τίν, Τσιγγανοπούλα, Γ. Σπανιόλα καὶ Θρακιώτη. Γ. Ἀνατολίτης

1531. Ρὶντ - τὶν - τίν, σὲ συγχαίρω γιὰ τὴν ἀποκάλυψή σου 974, ἀλλά... μὴν εἶσαι καὶ τόσο... ἀνόητος. Ἀνατολίτης Γεώργιος

1532. Ρὶντ-τὶν-τὶν — Τσιγγανοπούλα = κάτοικοι τῆς Ἀραβίας. Ἐξάψαλμος — Ντολορὲς = οὓς τὸ δημοψήφισμα συνέζευξεν ὁ Ἀρχισυντάκτης, μὴ διαχωριζέτω. Σιμοὺν — Γ. Σπανιόλα = γνήσιοι Σουφλιῶτες. Ἀνατολίτης

1533. Ἀλληλογραφῶ μὲ ὅλους. Πρωτογράψτε: Κουντουράκην Παράσχον, Γυμνάσιον Σουφλίου.

1534. (68—24) Κι' ἐγὼ σοῦ λέω, Α. Ντέτεκτιβ, ὅτι πολὺ σύντομα σὲ βλέπω ἀνιαρὸ στοὺς πεννομάχους μὲ τὰ κουτὰ ἐνοχλητικὰ πειράγματά σου. Καμπαλλέρο

1535. Ὥστε ἦταν ἀπαραίτητο, φίλτατέ μου Λ. Ντὰ Βίτσι, νὰ μεταχειρισθῇς λέξεις μὴ ἁρμόζουσες σὲ τέτοιου εἴδους στήλη, ὅπως ἡ τῶν πεννομαχιῶν, γιὰ νὰ μοῦ ἀπαντήσῃς στὴν 1317, ἀποδεικνύοντας ἔτσι ὅτι ὑστερεῖς τελείως ἀπ' αὐτὸ ποὺ λέγεται (πνευματικὴ ἀνωτερότης»; Ἂν καὶ εἶμαι πατριώτης σου ἐν τούτοις ἀναγνωρίζω καὶ παραδέχομαι τὴν ὑπεροχὴ τοῦ πνεύματος τῶν Μακεδόνων (πρᾶγμα ποὺ φαίνεται καὶ λάμπει ὅλο καὶ περισσότερο μὲ τὸν καιρό). Μὲ ἐννόησες, δὲν εἶν' ἔτσι; Καμπαλλέρο

1536. (68—25) Γλυκό μου, χρυσό μου ὦ ἀγαπημένο μου ἀδελφάκι, ἐσὺ στὴν Θεσ)νίκη κι' ἐγὼ στὴν Ἀθήνα, ὦ ἀγαπητό μου, χωριστήκαμε!... Κλαίω, θρηνῶ, ὀδύρομαι, μὰ πάλι ἐλπίζω ν' ἀνταμώσουμε.'.. Τὸ ἕνα ἀπ' τὰ δυὸ

1537. Σ' ἕνα Σαμάρι, σὲ μιὰ Δασκάλα, σ' ἕνα Πιπέρι, σὲ μιὰ Νάννο, σ' ἕνα Κατσίκι καὶ σ' ἕνα Παρίσι ἕνα γειά, ἀπὸ μακρυά. Τ' ἀδελφάκια τὰ ἀχώριστα

1538. Πυρσέ, δὲν πνίγεσαι σὲ μιὰ κουταλιὰ νερό... Τ' ἀδελφάκια

1539. Δ. τοῦ Εὐρώτα = ἀγρολάχανο. Σπαγγοραμμένος, πραγματικός. Τὰ δυὸ ἀδελφάκια

1540. Ν. Αὐγινὲ καὶ σὺ Σαλονικιέ — ποὺ εἶστε σαχλαμάρες — γινήκατε πραγματικὰ — κι' οἱ δύο μασκαράδες. Τ' ἀδελφάκια

1541. Μιὰ γριά, μὰ κι' ἄλλη μιὰ — Ἐδεσσαιοπούλα - Εὐζωνοπούλα, — μὰ καὶ τρίτη κατεβαίνει — Μ. Ποιήτρια ἡ προκομμένη... Χμ... Τὰ δυὸ ἀδελφάκια

1542. Στάσι μπαλαφούκα ντρίιιιν... Ζῆδρο! Τ' ἀδελφάκια

1543. Μὴν ἔχῃς παράπονο Ζηλιάρα, κι' ἐσὺ γριούλα εἶσαι. Τ' ἀδελφάκια

1544. (68—26) Θερμοχαιρετῶ: Ρὶν-τὶν-τίν, Τσιγγανοπούλα, Σιμούν, Ποκοπίκο, Οὐρανοκατέβατο καὶ Γλυκειὰ Σπανιόλα. Θαλασσοπόρος

1545. Γλυκειὰ Σπανιόλα (Β. Β.) σὲ γνωρίζω προσωπικῶς καθὼς κι' ἐσύ. Εἶμαι ὁ... Θαλασσοπόρος

1546. (68—27) Πεννομάχοι, καλημέρα σας. Ἐδῶ σταθμὸς ἀντιπολιτεύσεως Νέου Σκοποῦ. Δελτίον ἀθλητικῶν εἰδήσεων: Εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς τῶν νηπίων, τὰ νήπια τῆς Ἑλλάδος ἐθριάμβευσαν. Τὸ ἀρχινήπιο Νίκαρος... ἐπρώτευσε στὴν κοῦρσα τῶν 5 μ. καταρρίψας τὸ παγκ. ρεκὸρ μὲ 2 ὧρες 59′ 59′′ 9)10. Ἀααα!... Ναί, ναί, μπαρδόν... Συνεχίζεται. Λάκης Μιχαηλίδης

1547. (68—28) Σουφλιώτικο χαιρετισμὸ στούς: Τρελλὴ Μπαλλαρίνα, Νικολάκη Σαλονικιό, (στ' ἀλήθεια εἶσαι... μωρό), Γλυκοσπανιόλα (πετάει - πετάει ὁ Λέλεκας), «Τροβαδοῦρο Πάνθηρα» (ἀμάααααν! θὰ τρίψω τὰ μάτια μου γιὰ νὰ κλάψω! Πόσο συγκινήθηκα!), Ζηλιάρα (καλή μου φίλη, πολλὰ εὐχαριστῶ), Γ. Τουλύπα (τὰ ἴδια καὶ σὲ σένα), Ντολορὲς (ξαναθυμοῦμαι τὰ παλιά), Ἀρχιπεννομάχο (ξέρω πολλὰ γιὰ σένα) καὶ στὸν Σιμοὺν (χάθηκες, βρὲ παιδί μου!) Τσιγγανοπούλα (ἢ... Σουφλιώτισσα)

1548. Μεγάλη μου τιμὴ (!) Μ. Ναπολέοντα (1244). Σ' εὐχαριστῶ. Κάτι θέλησες νὰ πῇς μὰ δὲν μπόρεσες. Τὶς ἐξυπνάδες κατὰ μέρος. Μὰ... ἔτσι εἶστε ἐσεῖς τὰ μωρά. Πάντα ἀνιαρά. Ἑλληνικὴ Ἐλπίδα, γειά σου (ἀπὸ ποῦ εἶσαι;) Θαλασσοπόρε, καλῶς ἦλθες. Μάντεψα ποιὸς εἶσαι (ψηλὸς - ψηλὸς καλόγερος...) Νῖκο Αὐγινέ, σὰν πολλὰ μᾶς τὰ λές, πιτσούνι μου. Πᾶψε... Πᾶψε. Τσιγγανοπούλα

1549. Δῶρα: Στὸν Οὐρανοκατέβατο = Ἕνα λαγό. Στὸ Λ. Ντὰ Βίντσι = Ἕνα ὁλόθερμο χαιρετισμό. Στὸ Ὀλυμπιοτάκι = Ἕνα λουλουδάκι καὶ στὸν Τροβαδοῦρο = Ἕνα τραγουδάκι. Τσιγγανοπούλα

1550. (68—29) Θερμοαντιχαιρετῶ: Ἑλληνικὴ Ἐλπίδα, Ζορό, Ἱππόμενο Θεσσαλὸ (πρωτογράψε). Αὐγινὲ (1368) εὐχαριστῶ. Ἥρωα Θρύλε (1233) δέχομαι μὰ... σὲ ποιά διεύθυνση; Ντολορὲς (1200) ἔγραψα, περιμένω. Παιδὶ τῆς Μακεδονίας, μὴν σκοντάφτης, παιδί μου καὶ σκοτώνης τὴ γῆ. Ἐγωΐσταρε! Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ, συλλυποῦμαι θερμά. Ἀετιδέα (1956) μένουν τώρα δυὸ θέσεις γιὰ σένα καὶ τὴν παρέα σου! Γειὰ - χαρὰ Δροσοσταλίδα, Ζελίνα, Ζηλιάρα, Χαβανέζα, Θάνε Ἀθάνατε Στέγε Ἄστεγε, Τὸς - τό, Ντόλλυ, Ἄλκηστι, Σπαγγοραμμένε, Δροσοπηγή, Φάρε Ἀρετῆς, Κρινολούλουδο. Ξανθομπουκλίτσα (1207) γράψε: Ζήνωνα Σγουράκη, Βασιλέως Γεωργίου 50 δ.α... Μυστηριώδη Ἄγνωστη

1551. Στὸν Λεονάρδο (1092): Καὶ σὺ ἕνας λεβένταρος — ὄμορφο παλληκάρι — ποὺ περπατεῖς καμαρωτὰ — μὲ λεβεντιὰ καὶ χάρη. Μυστηριώδης Ἄγνωστη

1552. (68—33) Τρικαλινιέ! Εὐχαρίστως! Περιμένω. Ρ. Κατσᾶνο (ὁ τρομερὸς)

1553. Γ. τοῦ Παγασητικοῦ, συμφωνῶ μὲ τὴν 1252 γιὰ τὸν Ἱππ. Θεσσαλό. Ρ. Κατσᾶνο

1554. Θερμοαντιχαιρετῶ Τρικαλινιό. Ρολάνδο Κατσᾶνο (ὁ Ἱππότης)

1555. (68—34) Μάριε Ἕσπερε, εἶσαι καλά; Σὺ χάθηκες, ρὲ παιδί! Φρουρὸς τῶν Πεννομάχων

1556. (68—35) Σταυροφορία πεννομαχικῆς ἐκκαθαρίσεως καὶ ἀπολυμάνσεως ἐν σωτηρίῳ ἔτει 1953. Διάταγμα πρῶτον: Παρακαλοῦνται οἱ κατέχοντες ψευδώνυμα ἀνουσίου, ἀμφιβόλου καὶ ἀπροσδιορίστου ἐννοίας περιεχομένου, ἤτοι ψευδώνυμα ληστῶν καὶ γκάγκστερς, κακούργων καὶ ἡρώων περισπουδάχτων καὶ ἐξευτελισμένων ἐντύπων παντὸς εἴδους, ρακοσυλλεκτῶν, κατσαπλιάδων, φρενοβλαβῶν κλπ. κλπ. νὰ σπεύσουν ἐντὸς 20ημέρου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος οὐκαζίου, νὰ ἐγκαταλείψουν τὸ δημιούργημα τὸ ἐκ τῆς σκέψεως τῆς πυριτιδοβριθοῦς κεφαλῆς των παραχθὲν ἀντὶ ἄλλου τοιούτου ἐκ γνησίου Ἑλληνικοῦ Λεξικοῦ! Προκηρύσσεται ἐκ παραλλήλου καὶ διαγωνισμὸς διὰ τὴν πρόσληψιν εἰδικοῦ... καρπαζάρχη, διὰ τὰς ἀνάγκας ἱκανοποιήσεως δι' ἰδιοχείρου ἀμοιβῆς, ἐκείνων, οἵτινες δὲν ἤθελον συμμορφωθῆ μὲ τὰ ἀνωτέρω. Σπαγγοραμμένος (ὁ... τρομερὸς)

1557. (68—36) Ἡ 4η ὁμάδα τῆς Π.Α.Δ.Θ. ἂς προσέξη. Στὸ παράπονο καὶ μέσ' στὴ φρίκη — καὶ χωρὶς κανεὶς νὰ μείνη — στὸν κλαυθμὸ καὶ στὴν ὀδύνη — κάτι ἔπρεπε νὰ γίνη. — Ἔναν ἔπαινο νὰ δώσουν — στὴν ὁμάδα τὴν τρανή, — νὰ μπορέση ὅποια ἀπ' τὶς ἄλλες — γιὰ νὰ γίνη πιὸ καλή. — Μιὰ ὁμάδα ζηλευτὴ — εἶν' ἡ 4η μας ἡ ξακουστή, — ὄμορφη, χαριτωμένη, — σ' ὅλο τὸν κόσμο παινεμένη! — Στὴ δουλειά της πάντα πρώτη — στὸ φαΐ, στὰ καλαμπούρια — εἴμαστε λέγουν ὅλο νιότη — ναί, στ' ἀλήθεια, ὄχι ἀγγούρια! — Ποιός μπροστά τους παραβγαίνει; — ἀσφαλῶς κανείς, μὰ καὶ ποτέ, — εἶναι ὁμάδα ξακουσμένη — ἔλα νὰ δῇς ἀγαπητέ. — Ἕνα μόνο τὴν χαλάει — ποὺ μπορεῖ νὰ διορθωθῆ — κι' ὅποιος τὴν κατηγοράει — εἶχε κι' ἔχει δίκιο νὰ πῆ... — Ἡ ζήλεια εἶν' ἐκείνη — ποὺ τὴν 4η διακρίνει, — ἥσυχη κι' ἀγαπημένη, — δὲν μπορεῖ ποτὲ νὰ μείνη. — Κι' ἄλλο ἕνα πάλι εἶναι — κι' ἴσως, παιδιά μου, πιὸ φρικτὸ — ἡ μεταξύ τους μεγάλη γκρίνια — τ' ἀνεπανόρθωτο κακό.— Ὁ ἕνας τὸν ἄλλο πάντα βλέπει — ὅπως ἡ γάτα τὸ σκυλί, — κι' ἀρχίζουμ' ἀπ' τὴν ὁμαδάρχισσά της — μὰ πίσω δὲν πᾶν κι' οἱ βοηθοί! — Κάτι μοῦτρα κατεβάζουν — λὲς στ' ἀληθινὰ πὼς βράζουν — ὀκάδες μοναχὰ ζυγίζουν — 8 οἱ φίλοι νὰ νομίζουν! — Αὐτὸ 4η ἀγαπημένη, — σωστὸ δὲν εἶναι μὰ κακὸ — κι' ἂν ἔτσι ἐξακολουθῇς νὰ μένης — ποτὲ δὲν θὰ κάνετε χωριό. — Κι' ἔπειτα ὀκάθαρτ' εἶναι — μουντζουράδες, φαλακράδες, — κουτοέξυπνοι πολ' εἶναι — μὰ καὶ τόσο φωνακλάδες! — Κι' ἕνα τρίτο πάλι βγαίνει — ποὺ τὴν 4η μας χωλαίνει, — στὴν γραμμὴ κανεὶς δὲν μπαίνει — κάνει δέ, ὅ,τι ἀπ' τοῦ κεφαλιοῦ του κατεβαίνει. — Νὰ ξεχάσω καὶ τὸ ἄλλο — τὸ τρανὸ καὶ τὸ μεγάλο; — Φιγοῦρες πάμπολλες πουλάει — μονάχα τὸ κεφάλι ὅταν κουνάη! — Συγχωρῆστε τους, παιδιά μου — ἔτσι εἶναι γεννημένοι — φιγουρῖνες νὰ πουλᾶνε — μὰ δείχνουν, ὅτι πράγματι εἶναι χαμένοι. — Δὲν τελειώνουν τὰ κακά της — τὰ μουρλὰ καὶ τὰ χαζά της, — θὰ τῆς δώσουμ' ὅμως συμβουλὲς — ὥστε νὰ μὴν κάνη ζαβολιές. — Ἀκόμη δὲ τῆς συνιστοῦμε — καὶ θέλουμε νὰ ἀκουστοῦμε: — στὴν μπάντα τὰ ἐλαττώματα ν' ἀφίση — καὶ τὴν ἀγάπη στὰ πρόσωπα νὰ ζωγραφίση. — Τότε, ἀγαπητὰ παιδάκια, — ἐμεῖς θὰ ποῦμε δυὸ λογάκια — γιὰ νὰ βγάλουν ἀπ' τὰ μάτια — τὰ κακὰ καὶ τὰ γενάτια! — Ἄϊντε τώρα, προχωρῆτε, — ὥστε νὰ βελτιωθῆτε, — ἐμεῖς θὰ σᾶς ἐπαινοῦμε — μὰ καὶ σᾶς κακολογοῦμε! Κολοκοτρωναίϊκος σουγιᾶς

1558. (68—37) Μπαίνοντας στὴν κίνηση σᾶς χαιρετῶ. Ἰδιαιτέρως Ἱππότη τῆς Ζούγκλας. Συμμαχοῦμε; Ὄμορφη Νεράϊδα

1559. Σαλονικιέ, ἄδικα πῆρες τὴν ψῆφο. Δὲν ἀξίζεις πεντάρα. Ἔχει ὑπ' ὄψη σου πὼς μὲ τὸν σύμμαχό μου Ἱππότη τῆς Ζούγκλας, θὰ σὲ γκρεμίσουμε σὲ λίγο ἀπὸ τὸν θρόνο σου. Λοιπὸν τὸ νοῦ σου. Ὄμορφη Νεράϊδα

1560. (Υ. ΝΣ) Στὸ Λεονάρδο Ντὰ Βίντσι: Ἡ ποίησή σου ἡ κουτὴ — μὲ σκάει ἀπ' τὰ γέλια — ὀρθώνονται οἱ τρίχες μου — καὶ φεύγουνε τὰ γένεια. — Λοιπὸν σὲ ἱκετεύω — σταμάτα πιὰ νὰ γράφης — τὴν ποίησή σου τὴν κουτὴ — κάπου νὰ τηνὲ θάψης. Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς

1561. Ἕνα θερμὸ γειὰ στοὺς φίλους μου: Αἰγαιώτη, Νῖκο Αὐγινό, Τσιγγανοπούλα. Ψὺν ὁ τῆς Δρυὸς

1562. (Υ.Ν.Τ.Σ.) Πρῶτον καὶ πρῶτον ρωτῶ τὸν φίλο μας Τρικαλινιό, ὁ ὁποῖος μεταχειρίστηκε τὴν φοβερὴ φράση «ἀσπόνδους ἐχθροὺς Καρδιτσιῶτες». Πυρσὸς

1563. Βρὲ φίλε μου, ἴσα - ἴσα πρέπει νὰ εἴμαστε Θεσσαλοὶ καὶ νὰ ἔχωμε ὑπερηφάνεια. (Ἀναμένω γιὰ τὸ σφάλμα σου). Πυρσὸς

1564. Κατόπιν ἔρχομαι νὰ χαιρετήσω μὲ τοὺς παλμοὺς τῆς καρδιᾶς μου τὸν φίλο Θρακιώτη (καὶ πάντοτε περιμένω δυὸ λογάκια του). Πυρσὸς

1565. Τσιγγανοπούλα, δὲν μοῦ ἀπάντησες. Δέχεσαι ἀλληλογραφία; Πυρσὸς

1566. Τοὺς ἄγνωστους φίλους μου Ρὶν-τὶν-τὶν καὶ Ψὺν τῆς Δρυὸς τοὺς χαιρετῶ μὲ ἄπειρη ἀγάπη καὶ περιμένω δυὸ λογάκια τους γιὰ νὰ γνωριστοῦμε. Πυρσὸς

1567. Ἀντιχαιρετῶ Ἔλατον, Φαντομᾶν, Ἴκαρον καὶ Πάνθηρα καὶ πάντα γνήσιον Θεσσαλόν. Πυρσὸς

1568. (68—51) Ποῦ βρίσκεσαι Πρ. Τεμπέλη; Μήπως σὲ κατάπιε κανένα κουνουπάκι; Παιδὶ τῆς Μακεδονίας (1215) Ἀψοῦουουουοῦ!... Ζηλιάρα (1240) τί νὰ σοῦ ποῦμε... μόνον ὅτι σοῦ ἁρμόζει μᾶλλον ὁ τίτλος «Μὶς... Στρουθοκάμηλος»! Μυστηριώδης Ἄγνωστη γειὰ - χαρά! Γιατί χάθηκες; Τροβαδοῦρος - Πάνθηρ (τὰ δυὸ ξεφτέρια)

1569. Σὲ λίγο!... Τὸ μέγα γεγονὸς ποὺ θὰ συνταράξη τὴν Πεννομαχόστηλη! Ἡ στέψη μας ὡς Αὐτοκρατόρων τῆς στήλης! Καὶ τότε... θὰ γίνωμε καὶ αὐτοκράτορες! Ὀχουουου! Λίγη ὑπομονή!... Πάνθηρ - Τροβαδοῦρος (οἱ λίαν προσεχῶς... Αὐτοκράτορες)

1570. Σπαγγοραμμένε (1298) Χά! χά! χά! Χί! χί! χί! Χό! χό! χό! Ἔγινες μωρό μου, καὶ

«σταυροφόρος»; Πρόσεχε θὰ σοῦ τραβήξω τὰ αὐτάκια σου!...
Πάνθηρ
(ὁ ἥμερος!)

1571. Γουλιέλμε Τέλε, σύντομα θὰ γράψω. Μάϊκελ, γειά σου. Φαντομᾶ, κάνε μπλούμ! Τρικαλινιέ, θὰ χαστουκίσω! Ἀκοῦς νὰ κατηγορᾶ τοὺς Καρδιτσιῶτες! Κοκοβιὲ (1353) παρών! Γ. Τουλύπα, ἀλληλογραφοῦμε;
Πάνθηρ
(ὁ πάντα φίλος)

1572. (Χ.Χ.) Πεννομάχοι, πεννομάχοι! — πλησιάζουν ἐκλογές, — ψηφίστε ὅλοι «Αἴολο» — νὰ κλείσουν οἱ πληγές.
Αἴολος

1573. Τὰ δῶρα μου: Φίλτατοί μου πεννομάχοι, — ἀπὸ δῶ καὶ στὸ ἑξῆς — ἀπ' τὸν Αἴολο καθεὶς — ἀπὸ ἕνα δῶρο θάχη.
Αἴολος

1574. Μὰ τί νὰ δώσω, βρὲ παιδιά, — ποὺ εἶμαι φτωχαδάκι; — Ναί, ἔχω τὴν καλὴ καρδιὰ — μὰ ποῦν τὸ παραδάκι;
Αἴολος

1575. Νὰ περιμένετε λοιπὸν — στὸ ἄλλο μας τὸ φύλλο — ποὺ ἕκαστος συνάδελφος — θὰ λάβη δῶρο φίνο!
Αἴολος

1576. Νά τί θὰ πῆ Αἴολος: Α - ναγέννησις, Ι - δεολογία, Ο - ργανωτικότης, Λ - ητογένεια, Ο - ρθογνωμία, Σ - ταθερότης.
Αἴολος

1577. Προσεχῶς, πρωτοφανεῖς ἐκπλήξεις!
Αἴολος

1578. Χαιρετῶ: Π. Τεμπέλην, Λ. Ντὰ Βίντσι, Ζηλιάρα, Ντολορές, Νίκον Σαλονικιόν, καὶ πάντα κλίνοντα πρὸς τὴν ποίηση!
Αἴολος

1579. (Ο.ΠΣΤ.ΝΑ.) Μπούμ! μπάμ! φσςςςςς! βζ"""""! λούμ! Τριαλιλαριλαριό! Ἦλθα καὶ γώ! Φςςςς! Μπάφφφ! Μπούφ!
Λούνα Πὰρκ
(ἡ νεόφερτος)

1580. Λεονάρδο Ντὰ Βίντσι, Πάνθηρα, Ζηλιάρα, ἀλληλογραφοῦμε;
Λούνα Πὰρκ
(ἡ φίλη σας)

1581. (68—ΞΒ) Π. Ἀμβρακικοῦ σὲ λυπᾶμαι νὰ σὲ ἀποκαλύψω! Τρικαλινιέ, εἶμαι φίλος σου. Α. Ντέτεκτιβ, πρόσεξε, γιατὶ θὰ σὲ κτυπήσω στὴν τρωτή σου πτέρνα. Βρὲ Ἀδελφάκια, ἐσεῖς σημειώνετε προόδους στὴν ποίηση!... Μπράβο!... Συγχαρητήρια!...
Φαντομᾶς

1582. (68—ΞΔ) Θερμοαντιχαιρετίσματα Ἀμβρακόπαιδο, Τροβαδοῦρε. Γενναῖο Κρητικόπουλο (1343) ἀνταποδίδω. Ἔλατε, εὐχαρίστως (995) πρωτογράψε. Αὐγινὲ (1048) φιλικὰ εὐχαριστῶ. Ἐδεσσαιοπούλα (1044) περιμένω. Θᾶνε Ἀθάνατε εὐχαριστῶ γιὰ... τὸ... εὐχαριστῶ... (1395). Ἂν θὲς γράψε. Σὲ σέβομαι ὡς ἀνήλικον Ἀρχιπεννομάχε (1025). Τρίπλεξ Ἀόρατε, στραβὴ εἶμαι παιδί μου (1224) καὶ τὸ ξανάγραψες στὴν (1341); Λανθάνεσαι, εἶμαι ἀπὸ τὴν ὄμορφη Κατερίνη. Ἄτρωτε Ντέτεκτιβ (1363) σὲ πείραξε κανείς; Μπῆκες στὴν κίνηση μὲ τὴν συντρόφισσά σου τρέλλα καὶ ψέλνεις στίβες ἀνοησιῶν. Χαιρετῶ Μικρὴ Πριγκήπισσα, ἀλληλογραφοῦμε;
Μυστηριώδης Ἄγνωστη

1583. (68—50) Γλάρε Παγασητικοῦ (1252) παῖξε μερικὲς τοῦμπες στὸν ἀέρα νὰ πήξη τὸ μυαλό σου. Μήπως στραμπουλοδαγκώθηκε ἡ γλῶσσα σου καὶ δὲν ξέρεις τί λές; Ἀκοῦς ἐκεῖ νὰ λέη ὅτι πέθανε ἡ μαμά! Βοήθα τον, Θεέ μου... Δεῖξε του τὸν δρόμο γιὰ τὸ Δαφνί. Βγάλε τον ἀπὸ τὴν παγίδα ποὺ τοῦ ἔστησαν οἱ Ντολορὲς—Ἐξάψαλμος—Τεμπέλης. Σῶσέ το τὸ... φτωχὸ... σῶσέ το. Ἀπάντηση στὴν ἐρώτησή σου: Βαρύτερον ἐστὶ χῶρος πλήρης φρεσκοτατουμυελοφτωχοαέρος μου! Τὰ κατάφερα, ἔ; Σὲ ρωτάω καὶ γὼ τώρα μὰ πρόσεχε νὰ μ' ἀπαντήσης. Ξῦσε λιγάκι τὴν κουφιοκεφαλάρα σου νά... σοῦ κατεβῆ ὁ ἔψιμος κι' ἀπάντησε. Ερώτηση: Ἐσὺ γεννήθηκες τὸ 1950 καὶ ὁ καλύπτων τὸ ψευδώνυμο Γλάρος Παγασητικοῦ τὸ 1980. Πόσα χρόνια περνᾶ ὁ ἕνας τὸν ἄλλο; Τιποτένιε ἄνθρωπε καὶ πῶς σὲ λυπᾶμαι!...
Προκομμένος Τεμπέλης
(ἀδελφὸς Ἐξαψάλμου)

1584. Γαλάζια Τουλύπα (1304) ἄπεχε ἀπὸ μένα κορίτσι μου. Ἀδελφάκια (1390) πάνω, πάνω τὸ λέτε; Γεωρβασπὰρ (1368) τί τσαμπουνᾶς βρὲ κουτεντέ; Ἂν ἀρχίσω καϋμένε ἀλλοίμονό σου. Ἄτυχη Χαβανέζα (1373) ἀντεύχομαι καὶ εὐχαριστῶ ποὺ μὲ θεωρεῖς φίλο σου. Τὴν ἀλληλογραφία σου τὴν δέχομαι. Πρωτογράψε μέσῳ περιοδικοῦ. Νὰ περιμένω; Μαμᾶ Ντολορές, τὰ δόντια μου μὲ πονᾶνε πολὺ ἀπὸ τὶς καραμέλλες. Σταμάτα πιὰ νὰ μ' ἀγοράζης... Δῶσε καὶ στ' ἀδελφάκι μου νὰ μὴν κλαίη τὸ καϋμένο. Γειά σου.
Προκομμένος Τεμπέλης
(ὁ δευτερότοκος υἱός σου)

1585. (68—55) Συμμερίζομαι τὴν θλίψη σου
καλέ μου φίλε Παιδὶ τοῦ Ἀμβρακικοῦ. Ἄτυχη Χα-
βανέζα, Γλυκειὰ Μαντόνα, Λευκαδίτη Ψαρᾶ, ἀλλη-
λογραφεῖτε; Ἀντιχαιρετῶ φίλε Τρικαλινιέ. 1340
ἄντε μὴ φωνάξω χωροφύλακα! Τσιγγανοπούλα, πῶς
Τροβαδοῦρος
εἶδες τὴν Ἔκθεση;

1586. Δεσποινὶς 39 ἐτῶν (χώρια τὰ καλοκαίρια) ἀκούουσα εἰς τὸ ὄνομα Ντολορὲς ἐνεφανίσθη μὲ φούστα κοντὴ τῆς μόδας Ντιὸρ μὲ τὴν ὑψηλὴν ἀκολουθία χιλιάδων σκύλων. Πιστεύεται ὅτι ἀσχολεῖται μὲ ἰδιαιτέραν ἐπιτυχίαν εἰς τὴν παραγωγικὴν ἐργασίαν νὰ βάνη τὰ σκυλιὰ «στὴν ἀγγαρειά»!
Πάνθηρ - Τροβαδοῦρος
(οἱ πράκτορες)

1587. (68—59) Πεννομάχοι! Προκηρύσσω διαγωνισμὸ μὲ θέμα μουσικὸ κομμάτι τραγοῦδι ἢ προσευχὴ εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν ἢ εἰς τὴν Βυζαντινήν.
Ρουμελιώτικο Ἀηδόνι

1588. Πρέπει ὅλοι ποὺ μποροῦν νὰ λάβουν μέρος στὸ διαγωνισμό. Δικαίωμα συμμετοχῆς δρχ. 1000. Νικήταν Βλάχον, Α΄ Γυμνάσιον Ἀρρένων Λαμίας.
Ρουμελιώτικο Ἀηδόνι

1589. Τροβαδοῦρε, Διαβάτη, ἀλληλογραφῶ. Πρωτογράφτε.
Ρουμελιώτικο Ἀηδόνι

1590. (68—60) Ὅποιες καὶ ὅποιοι ἀγαποῦν τὸν Ἄρη, ἂς γράψουν. Πουλὴ Σάββαν, Σχολὴ Ἁγίου Ἀνδρέου, Ἀθῆναι.
Ὁ Ἄρης

1591. Χαιρετῶ: Πουλὶ τῶν Γρεβενῶν, Σαλονικιό, Ἐδεσσαιοπούλα.
Ὁ Ἄρης

1592. Τσιγγανοπούλα, νὰ σοῦ φέρω ἕνα ντέφι;
Ὁ Ἄρης

1593. (68—62) Πρωτομπαίνοντας στὴν παιδομαζεύτρα πεννομαχόστηλη, χαιρετῶ ὅλες - ους. Ἰδιαιτέρως Ἑ. Ἐλπίδα, Ἀ. Ἑλληνίδα, Μ. Ἄγνωστη.
Πεισματάρα

1594. Προσέξτε, μὴ μὲ πολυπειράζετε γιατί, ὅταν θυμώσω...
Πεισματάρα
(ἡ φίλη σας)

1595. (68—63) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση, χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως, Δροσοσταλίδα, Τροβαδοῦρο, Σαλονικιό, Ντολορές Χαϊδεμένη καὶ Πάνθηρα.
Πράσινη Ραχούλα

1596. Ἕνα θερμὸ γειὰ - χαρὰ στίς: Τσιγγανοπούλα, Δάφνη, Χαβανέζα, Μπαλλαρίνα, Σπανιόλα, Ζηλιάρα. Ἀλληλογραφοῦμε;
Πράσινη Ραχούλα

1597. (68—64) Τσιγγανοπούλα, Δάφνη, Τροβαδοῦρε, Ἀξιέ, ἀντιχαιρετῶ. Τουλύπα (1032) ἀντεύχομαι. Γλυκειὰ Σπανιόλα, καλή μου φίλη εὐχαριστῶ (998). Μοῦ εἶσαι ἐντελῶς ἄγνωστη. Ἂς ἔχουν τὸ κοῖμα οἱ αἴτιοι (1186). Μήπως εἶσαι ἡ Μ. Τ.; Γειά σου.
Διαβάτης Κ. Κ.

1598. (68—65) Ἄλτ! Ἐπανέρχομαι γεμᾶτος κέφι καὶ μπρίο νὰ συνεχίσω τὴν δράση μου. Φαντάζομαι ὅτι ὅλοι ἐνθυμοῦνται τὸν ξακουστὸ Σαρλῶ.
Σαρλὸς

1599. Ἀπευθύνω ἕναν ἐγκάρδιο χαιρετισμὸ στοὺς πεννομάχους - ες. Ἰδιαιτέρως εἰς Ἱππότην Ἁγ. Μαύρας, Βαρῶνο Χ., Λευκαδίτικο Ψαρᾶ.
Σαρλὸς

1600. Ἀντιχαιρετῶ Ἁγία Μαῦρα. Φαντάζομαι νὰ μὲ γνωρίζης.
Σαρλὸς

1601 (68—67). Ἀντιχαιρετῶ: Δυὸ ἀδελφάκια (1388) ποῦ βρίσκεσθε; Νὰ περιμένω δυὸ λογάκια σας;
Ἱπτ. Θεσσαλὸς

1602. Μ. Ἀναπλιωτοπούλα, Ψ. Στεριανέ, Θ. Ἀθάνατε, Δ. Ζουάν, Π. Ἀμβρακικοῦ, Τσιγγανοπούλα. Γειὰ χαρά. Ἀλληλογραφεῖτε; Ἂν ναί, πρωτογράφω.
Ἱπτ. Θεσσαλς

1603. Ξανθομπουκλίτσα νὰ περιμένω δυὸ λογάκια σου;
Ἱπτ. Θεσσαλὸς

1604. Τρικαλινιὲ (1329) τὴν καράμπαλη τὴν ἔχομε γιὰ σᾶς τοὺς Τρικαλινοὺς νὰ σᾶς κολυμπᾶμε νὰ συνέρχεσθε ἔπειτα ἀπὸ κάθε ἀγῶνα μὲ τὴν Καρδίτσα.
Ἱπτ. Θεσσαλὸς
«Ὁ Ἀναγεννησιώτης»

1605. Θερμοαντιχαιρετῶ: Αἰγαιώτη. Νὰ περιμένω ἕνα γραμματάκι σου;
Ἔλατος

1606. Ἐμπρὸς Πεννομάχοι! Ὅλοι σας στεῖλτε συμμετοχὴ στὸ διαγωνισμὸ «Νὰ ἑνωθῆ ἡ Κύπρος» μὲ προαιρετικὴ εἰσφορά. Τὰ χρήματα ὅλα θὰ σταλοῦν στοὺς σεισμοπλήκτους τῆς Πάφου. Ἡ προθεσμία παρατείνεται ἕως 20 Νοεμβρίου.
Ἔλατος «ὁ Μεγάλος»

1607. (68—66). Εὔχομαι κάθε πρόοδο στοὺς γυμνασιόπαιδες τῆς Π.Α.Δ.Θ. γιὰ τὸ νέο σχολικὸ ἔτος.
Ἀγριοπερίστερο

1608. Ἀποκάλυψις. Ἀδελφάκια = Παλιούρας, Καραγιαννίδης.
Ἀγριοπερίστερο

1609 (68—72). Πλὶτς!!.. Πλοὺτς!!..Πλάτς!!.. Βζζζζ!... φσττ! ἔφθασε τὸ πλοῖο ἀπὸ τὸν καιρὸ τῶν Ἱπποτῶν φέρνοντας τούς....
Τρεῖς Σωματοφύλακες

1610. ...Ξέρετε; Χειριζόμαστε δεινῶς τὸ ξῖφος! Ὅποιος θέλει νὰ νοιώση τὴν ἀχμή του ἂς ἔλθη νὰ μονομαχήσωμε!
Τρεῖς Σωματοφύλακες

1611. Προσχωρῆστε ἅπαντες εἰς τὴν συμμαχίαν τῶν «ἄσσων τοῦ ξίφους».
Τρεῖς Σωματοφύλακες

1612. Προσοχή! Ἔχετε τυφλὴν ἐμπιστοσύνην στοὺς ΤΡΕΙΣ ΣΩΜΑΤΟΦΥΛΑΚΕΣ! Σᾶς ἑτοιμάζομε τὶς πιὸ σπάνιες καὶ πρωτάκουστες στὴ στήλη, ἐκπλήξεις!!! Ἀναμείνατε τὶς ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ! καὶ πάλι ΕΚΠΛΗΞΕΙΣ!....
Τρεῖς Σωματοφύλακες

1613 (68—73). Θερμοαντιχαιρετισμὸ στοὺς : Τροβαδοῦρο (συγχαρητήρια γιὰ τὸ ἡ «Τσιγγάνικη καρδιά», Ἑλληνικὴ Ἐλπίδα — Θαλασσοπόρο — Τρικαλινό), — Καλῶς ἤλθατε στὴν κίνηση τῆς πεννομαχόστηλης — Αἰγαιώτη (εὐχαριστῶ (1959) μόνο μέσῳ περιοδικοῦ ἀλληλογραφῶ). Γιορβασπάρ, Γλυκοσπανιόλα καὶ Θρακιώτη (τρεῖς θέσεις ὑπάρχουν στὸ Δαφνὶ καὶ περιμένουν τὴν ἀφεντιά σου, τὸν Ὀδοκαθαριστὴ καὶ τὸν Π. Ταῦρο νὰ τὶς συμπληρώσετε. Μὴ λοιπὸν μιλᾶς ἔτσι (1379) γιατὶ εἶμαι Τσιγγάνα καὶ θὰ σὲ μαγέψω. Καταλαβαρδοῦγκος;
Τσιγγανοπούλα
(ἡ... μάγισσα)

1614. Μέγας Ναπολέοντας = Θὲ νὰ χάσης τὰ μυαλά σου! Λ. Ντὰ Βίντσι = Νὰ τινάζης τὸ γιακᾶ σου!
Τσιγγανοπούλα

1615. Ρουμελιώτικο Ἀηδονάκι θὰ περιμένω δυὸ λογάκια σου μέσῳ περιοδικοῦ καὶ χαίρω πολὺ ποὺ βρίσκω ἕνα πεννομάχο φιλόμουσο. Στὸ διαγωνισμό σου εὐχαρίστως θὰ λάβω μέρος. Πάνθηρα, Ξανθὲ Μίκυ εὐχαριστῶ θερμά.
Τσιγγανοπούλα
(ἡ φιλόμουσος)

1616 (Υ.Α.) Τί φταίω γὼ Αὐγινέ μου (1250)! ἂν σύ 'σαι τόσον εὐαίσθητος!!! Μπὰ σὲ καλό σου!!.. Ἀλλὰ τί 'ναι ὅλ' αὐτὰ μπρὸς στὰ «βρεσίματά» σου; Ἀληθινὰ τίποτε! Ὁμολογῶ, πὼς ἄνθρωποι μὲ ἱκανότητες (!!), σὰν τὶς δικές σου, εἶναι δυσεύρετοι!.. Τιμὴ (!) μας συνεπῶς, ποὺ σ' ἔχουμε ἀνάμεσά μας!...
Θᾶνος Ἀθάνατος

1617. Μὲ παρεξήγησες φοβερά, ἀγαπητέ μου Ντὰ Βίντσι (1321)! Καὶ «ἐν πρώτοις» σὲ δικαιώνω, γιατὶ δὲν σ' εἶπα «κακό», παρὰ «χυδαῖο». Γιατὶ τώρα διάβασες «κακὸς», τὸ καταλαβαίνεις κι' ὁ ἴδιος... Ἀλλ' ἂς εἶναι... Ὅσο γιὰ τὴν «καταγωγή», μὴν ἐπιμένης!... Μάθε μόνο, πὼς ἔχω τὸ... ἐλάττωμα νὰ συμπεράνω ἀκριβομελετώντας. Ποῦ βρισκόμαστε συνεπῶς; Ν' ἀποκλείσουμε κάθε σχόλιο...
Θᾶνος Ἀθάνατος

1618. Ἂς εἶναι, καλέ μου Αἰγαιώτη· δευτερώνω τ' ἀντιθερμοχαιρέτισμα. Καὶ σοῦ εὔχομαι (ὅπως καὶ σ' ὅλους τοὺς πεννομάχους, φίλους καὶ μή, καλὲς ἀρχές! Σ' αὐτούς, σὰν τὴν Ἐδεσσαιοπούλα, καλὴ ἐπιτυχία, σ' ὅλους δὲ μαζὶ (καὶ στὸν ἑαυτό μου) καλό... ξεχειμώνιασμα!... Ἂν θές...
Θᾶνος Ἀθάνατος

1619 (68—74). Θερμοχαιρετῶ Τσιγγανοπούλα, Γ. Σπανιόλα, Ρὶν - τὶν - τίν Ποκοπίκο (νὰ κονίσης τὴν χαντζάρα σου), Βάγγο Φυλακτὸ (πόσο τὰ καρότα;), Π. Ταῦρε, Ὀδοκαθαριστή Θρακιώτη (θὰ σὲ περιμένω στὸ Σουφλί), Θαλασσοπόρε (τὸ θυμᾶσαι τὸ Μικρὸ Δέρειο;), Οὐρανοκατέβατε (ἐὰν ὀνειρευθῆς θυμιατὸ θὰ συναντήσης οὐρανοκατέβατο), Ἑλληνικὴ Ἐλπὶς μήπως εἶσαι ἡ Εἰρήνη Π.;
Σιμοὺν (τὸ ὑπεραγόρι)

1620. Τραγούδια. Τσιγγανοπούλα = Μαῦρο μου περιστέρι πέτα. Τροβαδοῦρος = Ἤθελα νἄμουνα Κατσίβελος. Ἑλληνικὴ Ἐλπίδα = περιστεράκι μου γειά σου μὲ τὰ ξανθὰ τὰ μαλλιά σου.
Σιμοὺν (ὁ στιχοποιὸς)

1621. Δυστύχημα. Δέσαντες μιὰ πέτραν εἰς τὸν λαιμόν τους ἐρρίφθησαν στὴν θάλασσα ὁ Λ. Ν. Βίντσι καὶ ὁ ἀπόκοπος Τεμπέλης.
Σιμοὺν

1622. Ζητῶ ἀλληλογραφίαν μὲ ὁποιονδήποτε. Γράφτε Πατέλην Ἀντώνιον Στεφ. Κουμανούδη 7 Σουφλί.
Σιμοὺν

1623 (68—75). Πρωτομπαίνοντας στὴν πεννομαχόστηλη χαιρετῶ ὅλους - ες.
Γῖνος Βουγᾶς

1624. Παλιουράκη τί κάνει τὸ σκουριασμένο σου βιολάκι;
Γῖνος Βουγᾶς

1625 (68—75). Πρωτομπαίνοντας στὴν Στήλη χαιρετῶ ὅσους - σες μὲ χαιρετοῦν
Ματωμένο ξῖφος

1626. Παλιουράκη τὶ κάνει τὸ βιολάκι μπᾶς καὶ βράχνιασε;
Ματωμένο ξῖφος

1627 (68—77). ΠΡΟΣΟΧΗ: Ἡ 1123 ἦταν δική μου. Δὲν ξέρω γιατὶ δὲν ὑπεγράφη ἀπὸ τὸ περιοδικό. Α. Ἀθάνατε πιστεύω στὴν...1123. Αἰγαιώτη κάνεις λάθος.
Μέγας Ἀλέξανδρος

1628 (68—78). Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν πεννομάχων καὶ τοῦ περιοδικοῦ σᾶς χαιρετῶ ὅλους τοὺς πεννομάχους, ἰδιαιτέρως τὴν συμμαθήτριά μου Γλυκειὰ Σπανιόλα τὸν συμμαθητή μου Ρὶν - τὶν - τίν, τὸν Τροβαδοῦρον καὶ Τσιγγανοπούλαν.
Γλυκειὰ Μαντόνα

1629 (68—79). Μὰ δὲν ἔκανες καὶ τίποτε τὸ κακό, καλή μου Ντολορὲς (1200)! Δὲν ἱκανοποιεῖς Χρονογράφε (608)! Κρῖμα!... Θερμοαντιχαιρετῶ Τροβαδοῦρε.
Ἥρωας Θρῦλος

1630. Ὦ Μύριαμ!... Μύριαμ!... Κι' εἶναι κάποιες σιωπές... βαθειὲς σιωπές!...
Ἥρωας Θρῦλος

1631 (68—80). Τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὴ στέλνω στὸ Σαλονικιὸ στοῦ δὲ Ἐξάψαλμου τὴν κομπούρα στέλνω τὰ συλλυπητήρια
Μικρὸς Ἥρωας

1632. Πρωτομπαίνοντας στὶς πεννομαχίες πρῶτα πρῶτα χαιρετῶ τὸν Ρὶν - τὶν - τὶν τὸν μέγα σαχλαμάρα.
Μικρὸς Ἥρωας

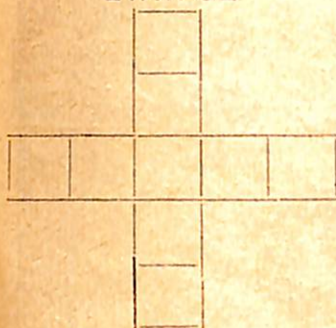
1633. Ἀντιχαιρετῶ τὴν Ἄτυχη Χαβανέζα, τὸν Δὸν Ζουάν, τὸν Καβαλλάρη τῆς Ἐρήμου.
Μικρὸς Ἥρωας

1634 (68—76). Πρωτομπαίνοντας στὸ ὁλάνθιστο κηπάκι τῶν πεννομαχιῶν θερμοχαιρετῶ ὅλους - ες ἰδιαιτέρως Βαρῶνον Χ., Μ. Ἀναπλιωτοπούλα, Δάφνη τοῦ Εὐρώτα Ντολορές.
«Φροϋλάϊν Χ»

1635. Τί λέτε Ἀναπλιωτάκια, ἡ πολυπόθητη ἀμφικτιονία θὰ γίνη ἐπιτέλους. Σᾶς χαιρετῶ.
«Φροϋλάϊν Χ»

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

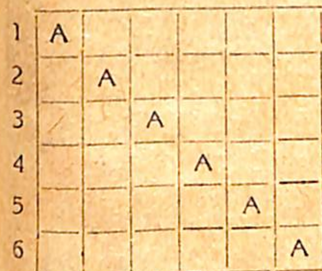
1) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ

Νὰ τοποθετηθοῦν οἱ ἀριθμοὶ 1, 1, 2, 2, 3, 3, 4, 4, 4, ὥστε νὰ δίνουν ὁριζόντια καὶ καθετα ἄθροισμα 13.

Ι. Πατσιᾶς, Ζηρὸ

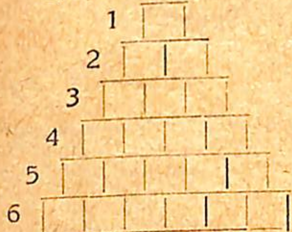
2) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

Μόνον ὁριζόντια: 1) Ἔχασε πολλὲς ἀπ' τὶς ἀποικίες της. 2) Πόλις τῆς Ρουμανίας. 3) Χώρα τῆς Ἀμερικῆς. 4) Τὸ Μόντε Κάρλο εἶναι πρωτεύουσά του. 5) Πόλις τῆς Πελοποννήσου. 6) Εὐρωπαϊκὸ Κράτος.

Σ. Ἀσλανίδης

3) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

1) Σύμφωνον. 2) Ἄρθρον. 3) Ἀθλητικὴ ὀργάνωση. 4) Τρομερὸ ἑρπετό. 5) Ποταμὸς τῆς Ἑλλάδος. 6) Εὐαγγελιστής.

Δ. Μιντίδης, Σουφλὶ

4) ΡΟΜΒΟΣ

Ὁριζόντια καὶ κάθετα: 1) Σύμφωνον. 2) Συμπλεκτικὸς σύνδεσμος. 3) Νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 4) Εἶναι τὸ δηλητήριο τοῦ φειδιοῦ. 5) Σύμφωνον.

Ε. Θεοδώρου, Ζηρὸ

5) ΤΙ ΛΕΞΕΙ;

ΤΙΣΠΙ ΟΥΤ ΔΙΟΥΠΑΙ, ΡΩΔΟΥΗ ΑΚΟΥΤΤΙ 9 ΝΑΙΑΘΗ.

Π. Καψάλης, Καρδίτσα

6) ΤΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΚΑΙ Η ΠΟΛΙΣ

Τὸ πρῶτο τὤχει ὁ Πέτρος
τὸ δεύτερο ἡ Κατίνα
τὸ τρίτο ὁ Κωστάκης
ποὔρθε ἀπ' τὴν Ἀθήνα.
Τὸ τέταρτο, ποιὸς τὤχει;
ὁ φίλος μου ὁ Ρένος.
Τὸ πέμπτο ὁ Ἀργυράκης
ὁ πάντα ἀφηρημένος.
Καὶ τώρα φίλε ἂν θέλης
νὰ τὰ ἑνώσης ὅλ' αὐτὰ
μιὰ πόλη, τί μὲ βλέπεις;
θὰ τὴν ἔχης στὰ σωστά.

Γ. Μπούτσης, Ἀμύνταιον

7) ΤΡΙΑΙΝΑ

Ὁριζόντια: Εἶναι ὁ Διάβολος.

Κάθετα: 1) Ὁμηρικὸς ἥρωας. 2) Εἶναι ἀναπόφευκτος γιὰ ὅλους μας. 3) Ἰουδαῖος προφήτης.

Γ. Κάππος, Αἴγιον

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 92

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1													
2					■				■				
3			■								■		
4					■		■		■				
5		■		■						■		■	
6						■		■					
7		■		■						■		■	
8						■		■					
9		■		■						■		■	
10					■		■		■				
11			■								■		
12					■				■				
13													

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Ἡ πρώτη λέξις τοῦ τίτλου ἑνὸς περιοδικοῦ.— Πάμπτωχος. 2) Ζεσταίνει.— Κατάρα.—Δὲν εἶναι πολλοί. 3) Γράμμα τοῦ γαλλικοῦ ἀλφαβήτου.— Πόλις τῆς Ἰταλίας.— Βυζαντινὴ νότα. 4) Βγαίνει ἀπ' τὰ ἡφαίστεια.—Βουνὸ τῆς Κρήτης στὴν αἰτιατική. 5) Μετατρέπουν τὸν ἀέρα σὲ κινητήριο δύναμη. 6) Μιὰ γνωστὴ ἀρρώστεια.— Μικρὴ ὀπὴ τοῦ δέρματος. 7) Δὲν ἀγοράζουν γουροῦνι σ' αὐτό. 8) Θὰ τὸ βρῆτε στὸν ἀργαλειό.—Ἀπόγευμα. 9) Ἕνα παιχνίδι ποὺ χρειάζεται ὑπομονή. 10) Χρονικὸ διάστημα.—Ἔχει τὶς ἴδιες διαστάσεις μ' ἕναν ἄλλον. 11) Καθώς.— Καλὸς τέτοιος εἶναι ὁ σκύλος.— Μιὰ γνωστὴ τραγουδίστρια. 12) Δασώδης κοιλάς, χαράδρα.— Ἐπαναλαμβανόμενον ξεπουλᾶ.— Σημεῖον τῆς ἀριθμητικῆς. 13) Τὸ ἀναζητοῦν οἱ ἀστυνομικοί.— Νησάκι στὴν εἴσοδο τοῦ κόλπου τοῦ Αὐλῶνος.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Δὲν λείπει ἀπ' τὸ μοναστῆρι.— Βασιλεὺς τῶν Θηβῶν. 2) Ἐκεῖ δεχόμεθα τοὺς ξένους.— Ρόφημα. 3) Δυὸ ὅμοια συμφωνα.— Τὸ παίρνουν οἱ ἀριστεύοντες μαθηταί.—Δυὸ σύμφωνα. 4) Μεγαλόνησος τοῦ Μαλαϊκοῦ ἀρχιπελάγους.—Χρησιμοποιεῖται γιὰ τὸ σχίσιμο τῶν ξύλων. 5) Δὲν ὑπάρχει γιὰ μερικὲς ἀρρώστειες. 6) Ἀρχαῖος θεὸς τῶν Ρωμαίων.—Ἀγαθός, ἐνάρετος. 7) Νότα.— Τὰ καμαρώνουν οἱ γονεῖς.— Μόριον. 8) Ἴσα - ἴσα.— Δὲν ἔχει καλὲς διαθέσεις. 9) Φροῦτο. 10) Ἔχουν τὸ μέλλον μπροστὰ (θηλ.).— Αἰγυπτιακὴ θεότης. 11) Ἀναφορικὴ ἀντωνυμία (αἰτ.).— Βασιλεὺς τῶν Περσῶν.— Πνευματώδης Ἄγγλος συγγραφεύς. 12) Τὰ ἐξαρτήματα τοῦ ἀλόγου.—Ὄχι τὸ μισό. 13) Τροφὴ ζώων.—Ἀρχηγὸς μυθολογικῆς ἐκστρατείας.

ΑΛ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗΣ, Σουφλὶ

8) ΑΙΝΙΓΜΑ

Ὅποιος τὸ φτιάχνει δὲν τὸ μεταχειρίζεται κι' ὅποιος τὸ μεταχειρίζεται δὲν τὸ βλέπει.

Ἰωάν. Λασκαρίδης, Θεσσαλονίκη

9) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

Ἀπὸ κακούργημα φρικτὸ
τὴν κεφαλὴν ἀλλάζω
καὶ ἕν' ἀπ' τὰ αἰσθήματα
εὐθὺς παρουσιάζω.

Δ. Παναγιωτίδης

ΛΥΣΕΙΣ 91ου ΤΕΥΧΟΥΣ

2) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1) ΚΑΡΝΤΙΦ, 2) ΕΚΑΣΤΟΣ, 3) ΑΡΚΑΔΙΑ, 4) ΤΡΙΚΚΑΛΑ, 5) ΚΑΡΑΚΑΣ, 6) ΓΑΛΛΙΚΑ, 7) ΣΤΟΥΚΑΣ, 8) ΑΝΑΚΑΤΑ, 9) ΔΙΚΑΝΟΝ, 10) ΑΚΑΡΝΑΝ, 11) ΚΑΝΑΡΗΣ.

2) ΣΚΑΛΑ

Π Α Σ
Ε Τ Ο Σ
Ν Η Σ Ο Σ
Ν Ε Α Ρ Ο Σ
Ο Λ Υ Μ Π Ο Σ
Μ Ο Λ Φ Ε Τ Α Σ
Α Ξ Ε Σ Τ Ο Σ
Χ Λ Υ Ν Ο Σ
Ι Ε Ρ Ο Σ
Ε Ρ Ω Σ
Σ Ο Σ

3) ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ ΜΑΝΤΕΨΕΤΕ

1) Ἡ ἀναπνοή, 2) Στὴν ἐρώτηση «κοιμᾶσαι;».

4) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Κ
Κ Ι Σ
Σ Α Μ Ο Σ
Π Ο Λ Ω Ν Ι Α
Μ Η Χ Α Ν Ι Κ Ο Σ

5) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΚΡΟΝΟΣ — ΧΡΟΝΟΣ.

6) ΜΑΓΙΚΗ ΕΙΚΟΝΑ ΧΩΡΙΣ ΕΙΚΟΝΑ

Τὸ ρῆμα (ΓρηγόΡΗ ΜΑρία κλπ.).

7) ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Κ — έρκυρα
Α — ργεντινὴ
Ρ — ώμη
Δ — ῆλος
Ι — σπανία
Τ — ουρκεστὰν
Σ — ουηδία
Α — ξιὸς

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 91

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΒΟΛΤΑΙΡΟΣ, 2) ΜΑΤΙ — ΟΚΤΩ, 3) ΔΑ — ΙΑΠΩΝΙΑ — ΝΙ, 4) ΟΗΕ— ΝΟ — ΩΑ — ΣΙΑ, 5) ΒΙΣΥ — ΑΣΕ — ΣΙΑΜ, 6) ΔΙΑ — ΠΕΚ, 7) ΛΕ·Ι· — ΤΣΑΝΑ — ΑΛΤ, 8) ΚΑΙ — ΣΟΛ, 9) ΝΑΟΣ — ΣΙΚ — ΚΑ·Ι·Ν, 10) ΟΙΣ — ΛΑ — ΩΜ — ΣΩΑ, 11) ΝΑ — ΜΟΝΑΧΟΣ— ΟΙ, 12) ΣΦΗΞ — ΡΟΥΣ, 13) ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΔΟΥΒΛΙΝΟΝ, 2) ΜΑΗΣ — ΑΙΑΣ, 3) ΒΑ (ΖΟ) — ΕΙΔΙΚΟΣ — ΦΑ, 4) ΟΤΙ — ΒΙ(ΔΑ) — ΑΣ — ΜΗΝ, 5) ΛΙΑΝ — ΑΤΙ — ΛΟΞΑ, 6) ΠΟΑ — ΣΑΝ, 7) ΑΝΩ — ΣΠΑΘΙ — ΑΝΑ, 8) ΝΩΕ — ΚΩΧ, 9) ΡΟΙΑ — ΠΑΣ — ΜΟΡΣ, 10) ΟΚΑ — ΣΕ — ΟΝ — ΣΟ·Ι·, 11) ΣΤ — ΣΙΚΑΛΙΣ — ΥΣ, 12) ΩΝΙΑ — ΑΩΟΣ, 13) ΙΑΜΑΤΙΚΑΙ.

Ὁ Γιαννάκης βγαίνει ΑΣΠΡΟΠΡΟΣΩΠΟΣ

